

ဘဝသစ်မှ ချစ်ချင်းနိုးထပြောကြားသူများ၏

အတွေ့အကြုံများ

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ

တက္ကသိုလ်

ဗျူဟာသီရိ (မွေစရိယာ ဘိ-အေ)

ကဝသိမ္မချက်ချင်းနိုးဆပြာကြားသူများ၏
နာတွေနာကြံများ

မဟာသဒ္ဓပ္ပဇာတိကဓဇ

တက္ကသိုလ် **ချစ်သိရီ** (ဓမ္မာစရိယ ဘိ-အေ)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း	-	ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ
အုပ်ရေ	-	၁၀၀၀
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	-	ကိုဝင်းနိုင်
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးကိုကိုမြိုင် (၀၀၉၉၃) “ဆွေသဟာ” စာပေ အမှတ်(၅၅)၊ (စ)ရပ်ကွက်၊ သုနန္ဒာ(၃)လမ်း မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့
ပုံနှိပ်သူ	-	ဒေါ်လှမူသိန်း ဂုဏ်လင်းကျော်ပုံနှိပ်တိုက် ၂၄၊ ဗဟိုလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်
ဖြန့်ချိရေး	-	“ဆွေသဟာ” စာပေ အမှတ်(စ/၅၅)၊ သုနန္ဒာ(၃)လမ်း မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်။ ဖုန်း-၀၉၄၂၁၀၂၀၆၇၄/၀၉၇၃၀၈၆၉၃၂

၂၉၄-၃

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (မွှာစရိယဘိ - အေ)

ဘဝသစ်မှချက်ချင်းနီးထပြောကြားသူများ၏အတွေ့အကြုံများ

“ဆွေသဟာ” စာပေ၊ ၂၀၁၅၊ ရန်ကုန်။

၂၃၂-စာ၊ ၁၀.၅×၁၇.၅ စင်တီ။

(၁) ဘဝသစ်မှချက်ချင်းနီးထပြောကြားသူများ၏အတွေ့အကြုံများ

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အမှတ်စဉ်

က

အခန်း (၁)

သေခြင်းတရားနှင့်ဘဝသစ်ရောက်မှု

- သတ္တဝါတို့သေရမည်မှာဓမ္မတာ	၁
- အကျိုးပေးရာဘုံဌာနသို့ရောက်စေသော
ကံ(၄)မျိုး၏သဘာဝ	၅
- အကုသိုလ်ကံများဟူသည်	၇
- ကာမကုသိုလ်ကံဟူသည်	၁၄

အခန်း (၂)

ရုပ်နာမ်ဖြစ်စေမှုနှင့်အသက်၏တည်ရာ

- ဘဝခန္ဓာ(ဝါ)ရုပ်နာမ်သစ်တို့ဖြစ်စေ
သောအရာများ	၁၈
- ကံများက(၃၁)ဘုံ၌ရုပ်များကို ဖြစ်စေပုံ	၂၂
- ဘဝကူးကာနီးအခြေအနေသဘာဝများ	၁၆

- အသက်ကိုစောင့်ရှောက်ပေးနေ
သောသက်စောင့်တရား

၅၀

အခန်း (၃)

ဘဝသစ်၏ခံစားမှုကို ချက်ချင်းနိုးထပြန်ပြောသူများ

- ဘဝဟောင်းကိုပြောပြနိုင်သည်မှာ

၆၃

(၁) ကုသိုလ်အရာ၌နတ်စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစားရသည်ကို
လာရောက်ပြောပြပြီး ပူဇော်ကန်တော့ကြသော
နတ်သား၊ နတ်သမီးများ

(က)	ဆတ္တမာဏဝနတ်သား	၆၉
(ခ)	မဋ္ဌကုဏ္ဍလီနတ်သား	၈၀
(ဂ)	အနာထပိဏ္ဍိကနတ်သား	၉၀
(ဃ)	ဥတ္တရနတ်သား	၉၇
(င)	မဏ္ဍုကဘားနတ်သား	၁၀၀
(စ)	ကြံခင်းစောင့်နတ်သား	၁၀၄
(ဆ)	စူဠရထားနတ်သား	၁၀၉
(ဇ)	ယသုတ္တရာနတ်သား	၁၂၀
(ဈ)	သီရိမာနတ်သမီး	၁၂၄
(ည)	ပေသဝတီနတ်သမီး	၁၃၄
(ဋ)	လာဇာနတ်သမီး	၁၄၄
(ဌ)	စန္ဒာလီနတ်သမီး	၁၅၁

(၂)	အကုသိုလ်အရာ(ပြိတ္တာဘဝ)၌ချမ်းသာသုခရရန် အကူအညီလာတောင်းသူများ	
(က)	နေ့ညသားငါးယောက်စားပြိတ္တာမ	၁၅၅
(ခ)	ရှင်သာရိပုတ္တရာထံအကူအညီလာ တောင်းခံသောငါးဘဝကအမေပြိတ္တာမ	၁၆၀
(ဂ)	သံသရမောစကပြိတ္တာမ	၁၆၅
(ဃ)	အစ်ကိုနှင့်မိဘပြိတ္တာ	၁၇၀
(င)	စူဠသေဌိပြိတ္တာ	၁၇၆
(စ)	ယက်ကန်းသည်မယားပြိတ္တာမ	၁၇၉
(ဆ)	သေရိဏိပြိတ္တာမ	၁၈၅
(ဇ)	ဥစ္စာစွဲပြိတ္တာ	၁၈၈
(ဈ)	သားပြိတ္တာ၊ မြွေပြိတ္တာများ	၁၉၂

အခန်း (၄)

အနေတတ်၍ အသေမြတ်ကြစေ

-	မိမိကိုယ်ကိုပြင်ဆင်ထားတတ်ပါစေ	၁၉၅
-	မိမိစိတ်ကိုမိမိသိပါစေ	၂၀၁
-	ကံကပြုပြင်ဖန်ဆင်းထားသောမိမိဘဝကို အသိ-သတိရှိပါ	၂၀၈
-	ဘဝသံသရာ ကံဉာဏ်ဖြင့်ဖြတ်ပါ	၂၁၁
-	ဗလဝဝိပဿနာရှိမှ ဤသံသရာမှ လွတ်ပါမည်	၂၁၆

စာရေးသူသည် ၂၀၀၇-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ(၂၃)ရက်
နေ့တွင် ကလေးမြို့၊ လေသာပညာဒါန (ဒဿမတန်းကျောင်း
သား၊ ကျောင်းသူများကို ဘော်ဒါဆောင်ထားပြီး အခမဲ့ကျူရှင်
ပညာဒါနပြုနေသော)ဆရာတော် ဦးဓမ္မိက၏ ဖိတ်ကြားချက်
အရ ဓမ္မစာပေဟောပြောပွဲသို့ သံဃတက္ကသိုလ်မှ အုပ်ချုပ်ရေး
ဝန်ဆောင်နှင့်ကထိကဆရာတော် အရှင်ဝဏ္ဏသီရိ၊ စာရေး
ဆရာစိုးဉာဏ(ငဖဲ)အမည်ခံဆရာတော် ဦးဉာဏတို့နှင့်အတူ
ဓမ္မစာပေဟောပြောပွဲသို့ သွားရောက် ရှိဟောပြောရပါသည်။

လေသာပညာဒါနဆရာတော်က သူ၏တပည့်များကို
ဆရာကြီးတို့အား မင်းတို့သိလိုရာကိုစာရွက်နှင့်ရေးပြီးမေးပါ
ဟု ခွင့်ပေးလိုက်သောအခါတွင် ထိုမေးခွန်းများထဲမှ စာရေးသူ
အား စိတ်လှုပ်ရှားစိတ်ဝင်စားစေသောမေးခွန်း(၂)ရပ်ပါဝင်လာ
ပါသည်။

မေးခွန်းတစ်ခုက “ဆရာကြီး၏သေခွာပြန်တို့၏ အတွေ့အကြုံများစာအုပ်ကိုဖတ်ရပါသည်။ အလွန်လည်း နှစ်သက်သဘောကျပြီး သံဝေဂလည်းရပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ဆရာကြီးက လူ့ဘဝတွင် သတိဓာန်မေ့ပြီး ငရဲပြည်၊ နတ်ပြည်ရောက်သူများက ပြန်ပြောပြသောအတွေ့အကြုံများကို ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။

တကယ်သေပြီးနောက် မိမိတို့ ရရှိခံစားရသော ချမ်းသာသုခ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကိုပြန်ပြောပြလာသူများကော မရှိဘူးလား၊ ရှိသလား၊ ကျွန်မ သိလိုပါသည်”

ဟူသော ဒဿမတန်းမှ မသဉ္ဇာအေး၏မေးခွန်းနှင့် နောက် မေးခွန်းတစ်ခုက ဆရာကြီးရှင်...

“ဆရာကြီး၏ငရဲဟူသည်စာအုပ်ကိုဖတ်ရပါသည်။ ဘယ်အကုသိုလ်ပြုလုပ်လျှင် ဘယ်ငရဲကျခံရသည်ကိုရှင်းပြ ထား၍ အလွန်သဘောကျပါသည်။ ကျွန်မ၏သူငယ်ချင်းများ သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပါသည်။ သူတို့က သူတို့ဘာသာမှာ ငရဲတစ်ခုဘဲရှိပါသည်။ ကုသိုလ်ပြုလုပ်လျှင် ထာဝရဘုရားရှင်၏ကောင်းကင် ဘုံမှာထာဝရစံစားရမည်။ အကုသိုလ်ပြုလုပ်လျှင် ထာဝရငရဲဘုံမှာခံရမည်။ မင်းတို့ ဗုဒ္ဓ ဘာသာမှာက ငရဲတွေများစွာရှိနေပါသည်။ ဘယ်အကုသိုလ် လုပ်လျှင် ဘယ်ငရဲကျသလဲ ဟုမေးလာပါသည်။ ပထမတော့ သမီးလဲ မသိပါ။ နောက် ဆရာကြီး၏ငရဲဟူသည်စာအုပ်ကို ဦးပဉ္စင်း တစ်ပါးကပေးဖတ်မှသိရှိပြီး သူငယ်ချင်းကိုပြန်ဖြေပေး နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီးကို ယခင်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဟု

ထင်ခဲ့ပါသည်။ ယခု ကိုယ်တိုင်တွေ့ရ၍ လက်ဝမ်းသာပါသည်။
ထိုင်ရဲအဖြေကို ဖြေရှင်းပေးထား၍လည်း ကြည်ညိုလေးစား
နေပါသည်။

ထိုစာအုပ်ထဲတွင် သမီးတစ်ခုမရှင်း၍ သိလို၍ မေးလို
သည်မှာ တာပနဝရဲ၊ မဟာတာပနဝရဲခံစားရသူများနှင့်ပတ်
သက်၍ တာပနဝရဲ၌ -

-ဤဝရဲတွင် လင်ယောက်ျားကိုမရိုမသေ မလေးမစား
မထေမဲ့မြင်ပြုကြသော အိမ်ရှင်မိန်းမများသည်
ကျရောက်ခံစားရသည်။

မဟာတာပနဝရဲ၌ -

-အဂတိတရားလိုက်စားသူများ လင်ယောက်ျား
အပေါ်၌ နိုင်လိုမင်းထက်ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ
ပြုတတ်သောမိန်းမယုတ်များသည် ဤဝရဲ၌
ကျရောက် ခံစားကြရပါသည်။

ဟုဆိုထားပါသည်။ သမီးမေးလိုသည်က-

မိမိသားမယားကို ကောင်းစွာမပြုစု၊ မလုပ်ကျွေးသော
လင်ဆိုး၊ ယောက်ျားဆိုးများ၊ အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊ အခြား
မိန်းမနှင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးပြီး မိမိသားကိုနှိပ်စက်သမှုပြုကြ
သောယောက်ျားဆိုး၊ လင်ဆိုးများသည် မည်သည့်ဝရဲသို့ ကျ
ရောက်ခံစားရပါသနည်း၊ ဤယောက်ျားဆိုး၊ လင်ဆိုးများ
ကျရောက်ခံစားရသောဝရဲကို ဗုဒ္ဓကမဟောထားခဲ့ဘူးလား၊
သိလိုပါသည်။ ဆရာကြီးမှဖြေဆိုရှင်းပေးစေလိုပါသည်ရှင်”

ဟူသော ဒဿမတန်းမှ မဆွေဆွေအောင်၏မေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူသည် ဤမေးခွန်းနှစ်ရပ်အနက် ဟောပြောပွဲတွင်သင့်သလိုအဖြေပေးခဲ့ကြားသော်လည်း ကျယ်ပြန့်စွာလေ့လာပြီး မသဉ္ဇာအေး၊ မဆွေဆွေအောင်တို့အပါအဝင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အားလုံးတို့ကို ကျယ်ပြန့်စွာသိစေလိုသော မေတ္တာ စေတနာဖြင့် အဖြေပေးလိုပါသည်။

ကလေး၊ ကမူး၊ ဓမ္မစာပေဟောပြောပွဲကပြန်လာကတည်းက ထိုမေးခွန်းနှစ်ရပ်သည် စာရေးသူ၏နှလုံးသားအိမ်ထဲ ကမထွက်၊ တစ်ရစ်ရစ်ဝဲဝဲ စိုးမိုးခံနေရပါသည်။

သို့အတွက် စာရေးသူသည် နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်၌ တွဲဘက်ပါမောက္ခအလုပ်၊ သာထွန်းပြန့် ဓမ္မစာစောင်၌တာဝန်ခံစာတည်းအလုပ်၊ ဓမ္မပီရဂျာနယ်၌ အယ်ဒီတာချုပ်အလုပ်၊ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားတက္ကသိုလ်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယက်တန်းအဆင့်စာပြအလုပ်၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်း(၃)ခု၏ သင်ကြားမှုအလုပ်၊ စာရေးခြင်း အလုပ်စသည့် အလုပ်များဖြင့် အလုပ်များသည့် ကြားကပ် ဤမေးခွန်းနှစ်ရပ်အတွက် ပထမမေးသော မသဉ္ဇာအေး၏ မေးခွန်းကိုစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ် အောင်ရေးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အချိန်ယူပြီးလေ့လာခြင်း၊ မှတ်သားခြင်းပြုလုပ်ရပါသည်။

ယခု စာရေးသူ၏ “ဘဝသစ်မှချွန်ချင်းနိုးထပြောပြသူများ၏အတွေ့အကြုံ” ဟူသောစာအုပ်သည် ကလေးမြို့၊

လေသာပညာဒါနမှမေးခွန်းရှင် မသဉ္ဇာအေးနှင့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် အဖြေတစ်ခုထုတ်ပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကိုဖတ်ရှုပြီး မိမိတို့၏ဘဝကိုသုံးသပ်နိုင်ကြမည်၊ ဆင်ခြင်နိုင်ကြမည်၊ အသိ၊ သတိရှိကြကာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုကြပြီး မွန်မြတ်သောဘဝအဆင့်ဆင့်ကိုတက်လှမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟုခံယူသလို ဤစာအုပ်ပါ ဘဝအတွေ့အကြုံပုဂ္ဂိုလ်များကိုအားကျခြင်း၊ အတုယူခြင်းများပြုပြီး မိမိတို့ဘဝကုသိုလ်ကောင်းမှုအစုစုတို့၌ပျော်မွေ့နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ယုံကြည်ထားမိပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် မူလမေးခွန်းရှင်ကလေးမြို့မှ မသဉ္ဇာအေးအားလည်းကောင်း၊ ဖိတ်ကြားသောလေသာပညာဒါနဆရာတော် အရှင်ဓမ္မိကအားလည်းကောင်း၊ စာစုပေးကြသောဓမ္မမိတ်ဆွေများအား လည်းကောင်း၊ စာမူကိုကွန်ပျူတာစာစီပေးသော မခင်သူဇာ B.A (Business Management) အားလည်းကောင်း၊ ထုတ်ဝေသူတို့အားလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းပြုအပ်ပါသည်။

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိအေ)

ဦးကိုကိုမြိုင်

အမှတ်(၅၅) သုန္ဒရာ(၃)လမ်း

စ-ရပ်ကွက်၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်

ဖုန်း-၀၁ ၉၆၉၀၃၂၄ / ၁၉-၄၂၁၀၁၆၈၇၈

အခန်း(၁)

သေခြင်းတရားနှင့်ဘဝသစ်ရောက်မှု

သတ္တဝါတို့သေရမည်မှာ ဓမ္မတာ

ဤလောကရှိ သက်ရှိသတ္တဝါဟူသမျှသည် မမြဲသော
၁။ ခါးရသဘောအရ တဖြည်းဖြည်း အိုမင်း၊ ယိုယွင်းကြပြီး
သေခြင်းဓမ္မတာခံစားရမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာက သေနည်း(၄)
မျိုးကို ခွဲခြားဟောထားပါသည်-

၁။ အသက်တမ်းကုန်၍သေရမှုသဘာဝ

ထိုထိုစကြဝဠာ(၃၁)ဘုံ၌ သက်ရှိသတ္တဝါတို့အတွက်
လူ့ဘုံလည်း လူ့ဘုံအလိုက်၊ နတ်ဘုံလည်းနတ်ဘုံအလိုက်၊ ဗြဟ္မာ
ဘုံလည်း ဗြဟ္မာဘုံအလိုက်၊ သဘာဝနိယာမကသတ်မှတ်ပေး
ထားသောသက်တမ်းများက ရှိနေကြပါသည်။

ဤလူလောက လူဘုံတွင်သက်တမ်းသည် တက်ကပ်ကာလ၊ ဆုတ်ကပ်ကာလဟူ၍ရှိနေပြီး တက်ကပ်ကာလဝယ် အသင်္ချေယျကပ်အထိ သက်တမ်းရှိပြီး ဆုတ်ကပ်ကာလဝယ် (၁၀) နှစ်တမ်းအထိရှိနေပါသည်။

လူ့သက်တမ်း၏ဆုတ်ကပ်ကာလသဘာဝသည် အနှစ် (၁၀၀)ပြည့်လျှင် (၁)နှစ်ဆုတ်သည်၊ တက်ကပ်ကာလသည် တစ်ဆတိုးတက်သည်ဟုဆိုပါသည်။

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ဘုရား(၅)ဆူပွင့်မည်ဖြစ်ရာ ပထမဆုံး ပွင့်သောကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့သက်တမ်း(၈၀၀၀၀) တန်းမှာ ပါရမီပြည့်၍ ထိုသက်တမ်းတွင် ပွင့်ခဲ့သည်၊ ဒုတိယ ဘုရားပွင့်တော်မူသော ကောဏဂုံသည် လူ့သက်တမ်း(၄၀၀၀၀) တမ်းမှာ ပါရမီပြည့်ခဲ့၍ ထိုသက်တမ်းတွင်ပွင့်ခဲ့သည်၊ တတိယ ပွင့်တော်မူသော ကဿပဘုရားသည်မူ သက်တမ်း(၂၀၀၀၀) ပါရမီ ပြည့်ခဲ့၍ ထိုသက်တမ်းတွင် ပွင့်ခဲ့သည်၊ စတုတ္ထ ဂေါတမ ဘုရားသည် လူ့သက်တမ်း(၁၀၀)တန်းမှာ ပါရမီပြည့်ခဲ့၍ ထိုသက်တမ်းတွင် ပွင့်ခဲ့သည်၊ နောက်ဆုံး အရိမေတ္တေယျဘုရား သည် လူ့သက်တမ်းတက်ကပ်ကာလ အသင်္ချေယျတက်ပြီး နောက် ဆုတ်ကပ်ကာလ (၈၀၀၀၀)သက်တမ်းတွင် ပါရမီပြည့်ပြီး ထိုကာလတွင်ပွင့်ပါမည်။

ယခု ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်စဉ်က ဆုတ်ကပ်ကာလ လူ့သက်တမ်း(၁၀၀)ထိရှိခဲ့သည်ဟုဆိုပါသည်၊ ယနေ့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်သည်မှာ နှစ်ပေါင်း(၂၅၅၀)ရှိပြီး

ဖြစ်ရာ လူ့သက်တမ်းသည် ပျမ်းမျှ(၂၅)နှစ်ကျော်ဆုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယနေ့လူ့သက်တမ်းသည် (၇၅)နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။

အတိတ်ဘဝက သင့်တော်ရုံကံပါလာသူတို့သည် သတ်မှတ်ထားသောသက်တမ်းကို မလွန်ဆန်နိုင်ကြပါ။ အတိတ် ကုသိုလ်ကံထူးကလည်းရှိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာလည်း ဒါန၊ သီလ အထူးရှိ၍ ကျန်းမာရေးလိုက်စားသူ၊ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းရှိသူတို့သည် သက်တမ်းကုန်အောင်နေနိုင်ကြပါမည်။

အသက်ရှည်ရာတွင် သဘာဝလောက၏ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ(၄)မျိုးသည် သတ္တဝါတို့အတွက် အရေးကြီးသော ကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေရပါသည်။

လူ့ဘဝဆုတ်ကပ်ကာလသတ်မှတ်ထားသော(၇၅)နှစ် သက်တမ်းပြည့်၍သေရခြင်းသည် သက်တမ်းကုန်၍သေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကံတရားကရှိနေသော်လည်း လောကသဘာဝ နိဿာမ သတ်မှတ်ထားသောသက်တမ်းကရှိနေ၍ အသက် ဆယ်ရှင်၍ မရနိုင်ပေ။

ဤသည်ကို လောကဥပမာစကားဖြင့် မီးစာရှိသေးသော် လည်း ဆီကုန်၍မီးငြိမ်းရသည်နှင့်တူသည်ဟူ၍ ဆိုစကားပြုကြ သည်။

၂။ ကံကုန်၍သေရမှုသဘာဝ

သတ္တဝါတို့အား ဘုံဌာနအလိုက် ဘဝတစ်ခုကို ဖန်တီးပေးလိုက်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည် ပဋိသန္ဓေ တည်သည့် အချိန်မှစ၍ ထိုကံသတ္တိစွမ်းအားမကုန်သေးသရွေ့ ဘဝမပြတ်

အောင် (မသေအောင်)အစဉ်တစိုက် အမြဲဖန်တီးပေးနေတတ်ပါသည်။

ထိုမူလစီမံလိုက်သောကံ၏အစွမ်းကို အားပေးကူညီသော (လက်ရှိဘဝပြုကျင့်သော) အခြားကံများကလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုမူလစီမံလိုက်သောအတိတ်ကံနှင့် အားပေးကူညီကြသော ပစ္စုပ္ပန်ကံတို့အစွမ်းသတ္တိကုန်ဆုံးလျှင် အသက်တမ်းမကုန်ဆုံးသေးသော်လည်း ဧကန်မုချသေရမည်သာဖြစ်ပါသည်။

ယခု (၇၅)နှစ်သက်တမ်းကံအစွမ်းက (၅၀)သက်တမ်းလောက်သာရှိလျှင် (၅၀)အရွယ်မှာသေရမည်မှာ သဘာဝဓမ္မတာဖြစ်ပါမည်။ ယင်းမှာ ကံကုန်၍သေခြင်းဟူ၍ဆိုပါသည်။

ဤသည်ကို လောကဥပမာစကားဖြင့် ဆီမကုန်သေးသော်လည်း မီးစာကုန်၍မီးငြိမ်းရခြင်းနှင့်တူသည်ဟုဆိုစကားပြုထားပါသည်။

၃။ အသက် - ကံနှစ်ပါးစုံကုန်၍သေရမူသဘာဝ

အချို့သောသတ္တဝါတို့သည်ကား အသက်တမ်းကလည်းကုန်၊ ကံအစွမ်းကလည်းကုန်၍သေကြရပါသည်။

ဤသည်ကို လောကဥပမာစကားဖြင့် မီးစာကုန်ဆီခန်း၍သေရသည် ဟူ၍ ဆိုစကားပြုကြပါသည်။

၄။ ကံတစ်ပါးသတ်ဖြတ်၍သေရမူသဘာဝ

အချို့သောသတ္တဝါတို့သည် အသက်တမ်းလည်းမကုန်သေး၊ ကံအစွမ်းလည်းမကုန်သေး၊ သို့သော် ရှေးရှေးဘဝကဖြစ်စေ၊ ယခုဘဝမှာဖြစ်စေ၊ ပြုမိခဲ့သောအကုသိုလ်ကံက အခွင့်ရ

သဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်များ၍ သေဘေးကြုံသူများနှင့် စက်ကွင်းထဲရောပါသွားမိ၍လည်းကောင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် သေရတော့သည်။

ဥပမာ-ကားမှောက်၊ ကားတိုက်၍သေရခြင်း၊ ဓား၊ လက်နက်တို့ဖြင့်သေရခြင်းစသည်တို့သည် ကံတစ်ပါး သတ်ဖြတ်၍ သေရခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်ကို လောကဥပမာစကားဖြင့် မီးစာ၊ ဆီနှစ်မျိုး မကုန်သေးသော်လည်း လေငြင်းတိုက်ခတ်မှု၊ တမင်ငြိမ်းသတ်မှု တို့ကြောင့် မီးငြိမ်းရသည် ဟူ၍ ဆိုစကားပြုကြပါသည်။

အကျိုးပေးရာဘုံဌာနသို့ ရောက်စေသောကံ(၄)မျိုး၏သဘာဝ

သတ္တဝါတို့သည် သံသရာတစ်ခွင် လည်နေသမျှကာလ ပတ်လုံး(ဝါ)အကျွတ်အလွတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်နန်းသို့မဝင်၊ မရောက်သေးသမျှကာလပတ်လုံး (၃၁)ဘုံဝယ် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံအရ ကျင်လည်သွားနေရသည်မှာ သဘာဝဓမ္မတာ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ကျင်လည်သွားရာဝယ် တစ်ဘဝသေပြီးနောက် နောက်တစ်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေကိုဆက်ယူရသည်၊ ထိုသို့ယူရာဝယ် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၏စွမ်းအားသတ္တိကလေးသည်လိုက်ပါ ပြီး အကျိုးပေးလေ့ရှိပါသည်။ ထိုသို့လိုက်ပါအကျိုးပေးသောကံ၏ အကျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓက အဘိဓမ္မာသဘာဝ၌-

၁။ ပဋိသန္ဓေအကျိုး

- ဘဝသစ်ထူထောင်ပေးသောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ သေပြီးနောက် ဘဝသစ်တစ်ခုတွင်ဖြစ်စေရန် အလုပ်လုပ်ခဲ့သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံကထူထောင်ပေးသည်။ ထိုပဋိသန္ဓေအကျိုးသည် ဘဝတစ်ခုလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည်။
- ပဋိသန္ဓေအခါဟူသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်ကလေး စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသောအခိုက်(ဥပါဒ်ခဏ)ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။
- ပဋိသန္ဓေအကျိုးဟူသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်ယှဉ်လာသော ယှဉ်ဘက်စေတသိက်များပါဝင်သော ကံ၏အကျိုး ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါး (ဝါ) ဝိပါက်စိတ်နှင့် စေတသိက်များ (ယင်းကို ပါဠိလို ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်) နှင့် ကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်များ (ယင်းကို ပါဠိလို ကဋတ္တာရုပ်)ဟု ခေါ်ပါသည်။

၂။ ပဝတ္တိအကျိုး

- ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ပြီးနောက် သေသည့်အချိန်အထိ အပိုင်းအခြား (ဝါ) အသက်ရှင်နေစဉ်အကောအတွင်း တွေ့ကြုံရသောအကျိုးဖြစ်သည်။
- ဘဝင်စိတ်နှင့်ယှဉ်ဘက်စေတသိက်များပါဝင်သော ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာနှင့်ကဋတ္တာရုပ်များသည် ပဝတ္တိအကျိုးများဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုပဋိသန္ဓေအကျိုး၊ ပဝတ္တိအကျိုးပေးရာအလုပ်(ကံ)များ နှင့်ပတ်သက်၍ ကံဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော မျက်စိ၊ နား၊

နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ် ဟူသောအပေါက်(ဒွါရ)များကို ကမ္မဒွါရ ဟူ၍ ပါဠိလိုခေါ်ပါသည်။ ထိုကမ္မဒွါရကိုလိုက်၍ -

- (၁) ကာယကမ္မ - ကိုယ်ဖြင့်ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုပြုမှု
 - (၂) ဝစီကမ္မ - နှုတ်ဖြင့်ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုပြောဆိုမှု
 - (၃) မနောကမ္မ - စိတ်ဖြင့်ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုကြံစည်မှု
- ဟူ၍ (၃)မျိုးကွဲပြားသည် ဟု အဘိဓမ္မာ၌ဖွင့်ပြထားပါသည်။

စိတ္တုပ္ပါဒ (စိတ်ဖြစ်မှု)စွမ်းအားဖြင့် အကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံဟူ၍ (၂)မျိုး ရှိနေပါသည်။

ထိုဒွါရကမ္မ၊ စိတ္တုပ္ပါဒအစွမ်းအရဖြစ်ပေါ်လာသော အကုသိုလ်အလုပ်ကံနှင့်ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၌ (၁၀)မျိုး လမ်းညွှန်ဟောထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အကုသိုလ်ကံများဟူသည်

ထို့တွင် အကုသိုလ်ကံဟူသည် အပြစ်ရှိ၍ မကောင်းသော အကျိုးကိုပေးတတ်သော အလုပ်(ကံ)ကို အကုသိုလ်ကံ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုပြထားပါသည်။

ယင်းမကောင်းကျိုးပေးတတ်သော ကံလုပ်(ကံ)(၁၀)မျိုး ကို ပါဠိလို ဒုစ္စရိတ (ဒုစရိုက်)ဟူ၍ခေါ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်မှာ ယုတ်ညံ့သောအကျင့်၊ အလေ့အကျင့်မကောင်းသောသူများ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ဖြင့် ပြုမှု ပြောဆို ကြံစည်သောတရားများဟု ဆိုပါသည်။

အကုသိုလ်အလုပ်(ကံ)ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး ရှိပါသည်။

- (၁) အကုသိုလ်ကာယကံ (ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး) ဟူသည်-
သတ္တဝါတို့ကိုသေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သတ်ဖြတ်မှု
(ပါဏာတိပါတ)
- (၂) သူတစ်ပါးပစ္စည်းကိုလိုချင်သောစေတနာဖြင့် ခိုးဝှက်၊
တိုက်ခိုက်၊ လှည့်ပတ်လိမ်ညာယူမှု (အဒိန္နာဒါန)
- (၃) ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်ယုတ်မာမာ ကျင့်မှု
(ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ)

ဤကာမေသုမိစ္ဆာစာရနှင့်ပတ်သက်၍ ယနေ့ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင်အများတို့သိနေကြသည်မှာ သူလင်၊ သူမယား၌
မှားယွင်းဖောက်ပြန်စွာပြုမှုကိုသာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ဟူ၍
အသိမှားနေကြပါသည်။

လောကသဘာဝတွင် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊
အတွေ့အထိ ဟူ၍ ကာမဂုဏ်(ကာမအာရုံ)ငါးပါးရှိရာတွင် ထို
ကာမဂုဏ်အာရုံတရားများကို မှားယွင်းစွာကျင့်သုံးလက်ခံလျှင်
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ဖြစ်ပါသည်။

မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်းရှိသူများသည် မျက်စိမှရသော
ကာမဂုဏ်အာရုံများကို သင့်တင့်မျှတစွာလက်ခံကျင့်သုံးလျှင်
သော်လည်းကောင်း၊ မြင်လျှင်လည်းမြင်ကာမျှ၊ ကြားလျှင်လည်း
ကြားကာမျှ၊ နံလျှင်လည်းနံကာမျှ၊ တွေ့ထိလျှင်လည်း တွေ့ထိ
ကာမျှ စသည်ဖြင့် ရှိရင်းအတိုင်း လက်ခံကျင့်သုံးလျှင်သော်
လည်းကောင်း၊ အစာစားရာတွင်လည်း အင်အားဖြည့်တင်းရန်၊
ကျန်းမာရန်အတွက် သင့်တင့်မျှတစွာစားသောက်လျှင်သော်

လည်းကောင်း လက်ခံကျင့်သုံးကြပါလျှင် ကောင်းစွာကျင့်သုံးမှု (သမ္မာစာရ)ဖြစ်ပါသည်။

သို့မဟုတ်ဘဲ အလှအပများကိုကြည့်ချင်ခြင်း၊ ရုပ်ရှင် ဇာတ်ပွဲများကိုကြည့်ချင်ခြင်း၊ သီချင်းကောင်းကိုနားထောင်ခြင်း၊ အစားအစာများကိုခံမက်ခြင်း စသည်တို့သည် မှားသောအကျင့် (မိစ္ဆာစာရ)ဖြစ်ပါသည်။

မူးယစ်စေတတ်သောသေရည်သေရက်ကို သောက်သုံးခြင်း (သုရာမေရယမဇ္ဈပမာဒ)သည် ကာယကံထဲတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ကာမဂုဏ်ခံစားမှုနှင့်အရက်သေစာသောက်စားမှုသည် ကာယကံချင်းတူ၍ သေရည်သေရက်သောက်သူကို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရနှင့်အတူ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အကုသိုလ်ဝစီကံ (ဝစီဒုစရိုက်ကံ) ၄-ပါး ဟူသည်-

- (၁) မဟုတ်မမှန်လိမ်လည်ပြောဆိုမှု (မုသာဝါဒ)
- (၂) ချောပစ်ကုန်းတိုက်သောစကားကိုပြောဆိုမှု(ပိသုဏဝါစာ)
- (၃) ကြမ်းတမ်းယုတ်မာသောစကားကိုပြောဆိုမှု(ဖရုသဝါစာ)
- (၄) အကျိုးမရှိ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကိုပြောဆိုမှု(သမ္ပပ္ပလာပ)

အကုသိုလ်မနောကံ(မနောဒုစရိုက်ကံ) ၃-ပါးဟူသည်-

- (၁) သူတစ်ပါး၏ဥစ္စာကိုမတရားရယူရန်ကြံစည်ခြင်း (အဘိဇ္ဈာ)
- (၂) သူတစ်ပါး၏အသက်နှင့်စည်းစိမ်ကိုဖျက်ဆီးရန် ကြံစည်ခြင်း (ဗျာပါဒ)
- (၃) ကံ-ကံ၏အကျိုးကို မယုံကြည်လွဲမှားသောအယူရှိခြင်း (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)

အဘိဇ္ဈာသည် သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို စိတ်ထဲကတွေးတော၍ အလွန်လိုချင်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

အဘိဇ္ဈာအကုသိုလ်စိတ်က အလွန်လိုချင်သောအလုပ်ကို လုပ်သည်။ ခိုးယူရန်၊ လက်စားချေရန်၊ မဟာရားသဖြင့် လိမ်ညှာ စားရန် ကြံစည်စိတ်ကူးနေတတ်ပါသည်။ အဘိဇ္ဈာသည် မြစ်ဖျား ဖြစ်ပြီး ယင်းမြစ်ဖျားမှအဒိန္နာဒါနကံ၊ မုသာပါဒကံ၊ ပိသုဏ္ဍာဝါစာ ကံ ဖြစ်မှားစီးဆင်းရပါသည်။

အလွန်လိုချင်နေသောသူသည် မသေဘဲခိုးယူမည်၊ လိမ်ညှာ၍ ကုန်းချောတိုက်၍ မရ-ရအောင် ယူမည်။

အဘိဇ္ဈာသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် လိုချင်မှု(လောဘ) စေတသိက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ထဲက လောဘထူထပ်အားကောင်းလာလျှင် နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း ရအောင်ယူဆောင်ပေမည်၊ မနောက်ကိုအရင်းတည်၍ ဝစီကံ၊ ကာယကံဖြစ်ရပါသည်။

ဗျာပါဒရင့်ကျက်လာလျှင် ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ မုသာပါဒ၊ ပိသုဏ္ဍာဝါစာကံများဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ သူတစ်ပါး ဂုဏ်အရည်အသွေးဖြင့် မားနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းတိုးပွားနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မနာလိုသောသူများသည် ဗျာပါဒမနောက်ရှင်သန်လာလျှင် ထိုသူများကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေတော့သည်။

သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းမဟုတ်မမှန် သတင်းလွှင့်ပြောဆိုခြင်းစသော ဝစီကံ၊ ကာယကံ၊ ဒုစရိုက်များကိုဆောင်ရွက်ပါတော့သည်။

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမုန်းတီးလာလျှင် ဗျာပါဒဝင်လာပါသည်။ ထိုဗျာပါဒဝင်လာလျှင် အကုသိုလ်အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါတော့သည်။

သူတစ်ပါးကောင်းကျိုးကိုလိုလားခြင်းသည် ဗျာပါဒကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မနောဒုစရိုက်တွင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် အလွန်ရှောင်ရှားအပ်ပါသည်။ အမြင်မှားရင့်ကျက်လာလျှင် မှန်သည်ဟုထင်မှတ်တတ်သည်။ ပုထုဇဉ်ဟူသမျှသည် အမြင်မှားမှားနှင့်ပြည့်လျှံနေတတ်ပါသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် အမှောင်ဓာတ်ဖြစ်၍ အလင်းဓာတ်ပေါ်လာသော် အမှောင်ဓာတ်ကွယ်ပျောက်သွားနိုင်ပါသည်။ ပညတ်၊ ပရမတ်ကိုခွဲခြားသိခြင်းသည် အမြင်မှန်(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)ဖြစ်ပါသည်။

အရာဝတ္ထုများ၊ သက်ရှိသတ္တဝါများသည် ရုပ်ကလာပ်မှုန်များပေါင်းစပ်ထားကြောင်းသိရမည်။ သူတစ်ပါးကိုယ်၊ မိမိကိုယ်သည် ထင်ရှားရှိသည်ဟုထင်မှတ်နေခြင်းသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပယ်ထားသောသူသည် ဒေါသ၊ မာန၊ လျော့နည်းသွားပါမည်။ ဒေါသ၊ မာနလျော့နည်းသွားပါက အလုပ်ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်မှုရနိုင်ပါသည်။

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးကို သဘောတူပေါင်းလိုက်ပါက ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ မုသာဝါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍ (၅)ပါးသာရပါသည်။ ထိုကံတို့ကို ငါးပါးသီလထိန်းခြင်းဖြင့် ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါသည်။

မကောင်းမှုအကုသိုလ် ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး အမှုတို့ကို ကျူးလွန်သောစိတ္တပ္ပိုဒ်အရ ခွဲခြားကြည့်လျှင်-

လောဘစိတ်ဖြင့် - ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အဘိဇ္ဈာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ တို့ကို ကျူးလွန်တတ်ကြပါသည်။

ဒေါသစိတ်ဖြင့် - ပါဏာတိပါတ၊ ဖရုသဝါစာ၊ ဗျာပါဒကံတို့ကို ကျူးလွန်တတ်ကြပါသည်။

လောဘ၊ ဒေါသ စိတ်ဖြင့် - အဒိန္နာဒါန၊ မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါစာ၊ သမ္ပပ္ပလာပကံတို့ကို ကျူးလွန်ပါသည်။

ထိုကံများကိုကျူးလွန်လုပ်ဆောင်ကြရာဝယ် အကောင်းအဆိုးရည်ရွယ်ချက်(စေတနာ)တစ်ခုဖြင့် တက်ကြွထက်သန်သောစိတ်ဖြင့် ဦးဆောင်လုပ်သောအလုပ်သည် ကံမြောက်ပါသည်။ အကောင်းအဆိုး စေတနာမပါဘဲ မသိမသာမထင်မရှားသောသာမန်စေတနာစိတ်ဖြင့်ပြုလုပ်သောအလုပ်သည် ကံမမြောက်ပါ။

ထိုကံများကိုပြုလုပ်ရာ၌ ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ခြင်း၌အပြစ်ရှိသလို ထိုအမှုကိုပြုလုပ်ရန်တိုက်တွန်းခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ စိတ်ကအလိုတူအလိုပါသဘောတူခြင်းရှိပါက မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်သည့်သဘောသက်ရောက်အကျိုးပေးပါသည်။ ကံမြောက်ပါသည်။

ကုသိုလ်ကံများဟူသည်

လောကသဘာဝတွင် မကောင်းမှုနှင့်ကောင်းမှု(အကုသိုလ်နှင့်ကုသိုလ်)တို့၏သဘာဝသည် ဒွန်တွဲဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသည်မှာ သဘာဝတရားဖြစ်ပါသည်။

ကုသိုလ်ဆိုသည်မှာ ကောင်းကျိုးကိုပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကိုတုန်လှုပ်စေ၊ ကင်းပျောက်ဖယ်ရှားစေတတ်သောသဘာဝတရားဖြစ်ပါသည်။

ထိုကုသိုလ်တွင်လည်း မိမိတို့ပြုလုပ် ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြသော ကောင်းသောကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံအရ စိတ်အခြေအနေများကွဲပြားသလို ရောက်ရှိခံစားရသောတုံ့နှင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဘဝအဖြစ်များသည် ကွဲပြားခြားနားသွားပါသည်။

ထိုမကောင်းသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဟူသော ဒုစရိုက်(၁၀)ပါးကိုရှောင်ကြဉ်ပြီးလျှင် ထိုကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဟူသော(၁၀)ပါးသောကျင့်ဝဋ်ကို ကောင်းစွာပြုလုပ်ပြောဆိုကြံစည်ခြင်းကို သုစရိုက် ဟုခေါ်ပါသည်။ ဤ(၁၀)ပါးကို ကုသလကမ္မပထ(ကုသိုလ်ကံမြောက်သော)တရား(၁၀)ပါးဟုခေါ်ဆိုပါသည်။

ကုသိုလ်မြောက်သော (ကုသလကမ္မပထ) တရား(၁၀)ပါးကို ခွဲခြားကြည့်လျှင် -

- ၁။ ကာမကုသိုလ်ကံ
- ၂။ ရူပကုသိုလ်ကံ
- ၃။ အရူပကုသိုလ်ကံ

၄။ လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကံ
ဟူ၍ ကုသိုလ်အမျိုးအစား(၄)မျိုး ကွဲပြားခြားနားသည်ကို တွေ့
ရပါမည်။

ကာမကုသိုလ်ကံဟူသည်

ကာမကုသိုလ်ကံကို များခြင်း၊ အရာကျယ်ခြင်း၊ မြတ်
ခြင်း၊ အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသောကြောင့် မဟာ
ကုသိုလ်ဟူ၍ အဘိဓမ္မာက ဆိုပါသည်။ ယင်းကာမကုသိုလ်သည်
ကာမဏှာကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော ကာမသုဂတိဘုံဟူသော
လှူပြည်နှင့်နတ်ပြည်(၆)ထပ်၌သာ ကျင်လည်ကျက်စားရာဖြစ်၍
ကာမာဝစရကုသိုလ် ဟူ၍ခေါ်ပါသည်။

ထိုကာမကုသိုလ်ကံသည် ကမ္မဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့် ကာယ
ကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဟူ၍(၃)မျိုး ရှိပါသည်။

ကာယကံ(ကာယသုစရိုက်) ၃ - ပါး

၁။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(ပါဏာတိပါတဝီရတိ)

၂။ သူတစ်ပါးပစ္စည်း မဟုတ်ယူခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(အဒိန္နာဒါနဝီရတိ)

၃။ ကာမဂုဏ်တို့မှ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝီရတိ)

ဝစီကံ(ဝစီသုစရိုက်) ၄ - ပါး

- ၁။ မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(မုသာဝါဒဝီရတိ)
- ၂။ ကုန်းချောရန်တိုက်စကားပြောခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(ပိသုဏဝါဒဝီရတိ)
- ၃။ ကြမ်းတမ်းရှိုင်းပြစ်စွာပြောဆိုခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(ဖရုသဝါဒဝီရတိ)
- ၄။ အကျိုးမရှိ ပြန်ဖျင်းသောစကားပြောဆိုခြင်းမှ
ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
(သမ္မပ္ပလာပဝီရတိ)

မနောကံ(မနောသုစရိုက်) ၃ - ပါး

- ၁။ သူတစ်ပါးပစ္စည်း မတရားရယူရန် မကြံစည်ခြင်း
(အနဘိဇ္ဈာ)
- ၂။ သူတစ်ပါးအသက် ညှိနှိုင်းပျက်စီးရန် မကြံစည်ခြင်း
(အဗျာပါဒ)
- ၃။ မှန်ကန်သောအယူဝါဒများကိုလက်ခံယုံကြည်ခြင်း
(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)

လျှို့ဝှက်စွာစိတ်တရားများကို စေတနာထက်ထက်သန်သန်ဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပါက ကံမြောက်ပါသည်။ စေတနာမထက်သန် သာမန်ကံ ပုံစံဖြင့် ပြုလုပ်ပါက ကံမမြောက်ပါ။

ထိုသုစရိုက်(၁၀)ပါးတရားကို ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ စိတ်တူသဘောတူရှိခြင်းရှိပါကလည်း ကံမြောက်ပါသည်။

ထိုကုသိုလ်ကံသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်ဖြစ်စေရာ အခြင်းအရာ(ပုညကြိယာ)အားဖြင့် (၁၀)မျိုး ရှိပါသည်။ ယင်း(၁၀)မျိုးသည် မိမိကိုယ်တိုင်လုံ့လပြု၍ ဖြည့်ကျင့် ရသောကုသိုလ်များဖြစ်ကြပါသည်။

ယင်းပုညကြိယာဝတ္ထု(၁၀)ပါးမှာ-

၁။ မိမိ၏ဥစ္စာပစ္စည်းကိုပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း (ဒါန)

၂။ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး၊ ဆယ်ပါးသီလကို ဆောက်တည်ခြင်း (သီလ)

၃။ သမထ၊ ဝိပဿနာတို့ကို စီးဖြန်းပွားများခြင်း (ဘာဝနာ)

၄။ အသက်၊ သိက္ခာဂုဏ်ကြီးသူများကို ရိုသေလေးစားခြင်း (အပစယန)

၅။ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာတို့၏အမှုကိစ္စများနှင့် ကုသိုလ် ရေးရာကိစ္စများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပေးခြင်း (ဝေယျာဝစ္စ)

၆။ မိမိပြုလုပ်သောကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကိုအမျှပေးဝေခြင်း (ပတ္တိဒါန)

၇။ သူတစ်ပါးကပေးဝေသောကုသိုလ်အဖို့ဘာဂ (အမျှပေး ဝေမှု)ကို သာဓု(ကောင်းပါပြီ)ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခေါ်ဆိုခြင်း (ပတ္တာနုမောဒန)

၈။ သူတော်ကောင်းတရားများကိုနာယူခြင်း (ဓမ္မဿဝန)

၉။ လာဘ်ပူဇော်မှုကိုမငဲ့ဘဲ သူတော်ကောင်းတရားများကို ဟောကြားပေးခြင်း (ဓမ္မဒေသနာ)

- ၁၀။ မှန်သောအယူကိုဖြောင့်မတ်စွာယူခြင်း (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)
ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို-
-မပြုလုပ်မီရှေ့အဖို့၌ စေတနာဖြစ်ပေါ်နေစေခြင်း
(ပုဗ္ဗစေတနာ)
-မိမိကုသိုလ်ပြုလုပ်နေဆဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစေတနာ
ဖြစ်နေခြင်း (မုဉ္ဇစေတနာ)
-မိမိ၏ကုသိုလ်ပြုပြီးနောက် ထိုကုသိုလ်ကို အဖန်ဖန်
အောက်မေ့ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်နေသောစေတနာ
(အပရစေတနာ)

ဤစေတနာသုံးတန်ထက်သန်နေလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌
လည်းအကျိုးကြီးစွာ ခံစားရသလို တမလွန်နောက်ဘဝ၌လည်း
အကျိုးကြီးစွာခံစားရပြီး သံသရာလွတ်မြောက်ရေးနိဗ္ဗာန်၏လှေ
ကားသဖွယ်လည်း ဖြစ်နေရပါသည်။

အခန်း(၂)

ရုပ်နာမ်ဖြစ်စေမှုနှင့်အသက်တာညီရာ

ဘဝခန္ဓာ (ဝါ) ရုပ်နာမ်သစ်ကိုဖြစ်စေသောအရာများ

ဘဝခန္ဓာ (ဝါ) ရုပ်-နာမ်ကိုဖြစ်စေသောအကြောင်းတရားသည် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ဖြစ်ကြောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။

ကံဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း၊ ဗုဒ္ဓက-

“စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံဒါမိ ”

“ရဟန်းတို့ ငါတုရားသည် စေတနာကို ကံဟူ၍ဟောတော်မူ၏”

ဟူ၍ ဟောကြားထားခဲ့ပါသည်။

စေတနာနှင့်ကံသည် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ စေတနာဟူသည် စေ့ဆော်စီမံမှုကိုပြုတတ်သည်။ နှိုးဆော်မှုကိုပြုတတ်သောသဘောရှိ၍ သူက စေ့ဆော်နှိုးဆော်သဖြင့် လူသားတို့ အလုပ်များထ၍-ထ၍လုပ်ကြသည်။ ထိုလုပ်မှုသည်ပင် ကမ္မကံ ဖြစ်ပါသည်။

စေတနာသည် စေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် စိတ်အာရုံယူဖို့ နှိုးဆော်ပေးသည်။ ကြံစည်မှု (ဝိတက်)က အာရုံသို့ စိတ်ကိုတင်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအာရုံနှင့်စိတ်၊ စေတသိက်များကို တစ်ခါတည်းယှဉ်စပ်ပြီးသားဖြစ်အောင် စေတနာက ဖက်စပ်တွဲပေးလိုက်သည်။

တစ်ဖန် အခြားအခြားသောစေတသိက်များ သူတို့၏ ကိစ္စ အသီးသီးဆောင်ရွက်နိုင်အောင် စေတနာက နှိုးဆော်ပေးသည်။ စေတနာသည် စစ်ဗိုလ်ကြီးနှင့်တူသည်။ လက်သမားဆရာကြီးနှင့်တူသည် ဟူ၍ ဥပမာပြုနေကြပါသည်။

စစ်ဗိုလ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်လည်းတိုက်ရသည်။ ငယ်သားများကိုလည်း သူကနှိုးဆော်ပေးရသည်။ လက်သမားဆရာကြီးသည် အလားတူကိုယ်တိုင်လည်းလုပ်ရသည်။ တပည့်လက်သမားများကိုလည်း လုပ်အောင်နှိုးဆော်ရသည်။ စေတနာစေတသိက်သည် ဤသဘောအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကံဆိုသည်မှာ အလုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလောကတွင် လူသားတို့၏အလုပ်(၃)မျိုးထက်ပိုသောအလုပ်မရှိ ဟူ၍ ဗုဒ္ဓဟော ထားခဲ့ပါသည်။ အလုပ်(၃)မျိုးမှာ-

၁။ ကာယကံ - ကိုယ်နှင့်ပြုလုပ်မှု

၂။ ဝစီကံ - နှုတ်နှင့်ပြောဆိုမှု

၃။ မနောကံ - စိတ်ဖြင့်ကြံစည်မှု

တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဤ(၃)မျိုးက ပိုတာဘာမျှမရှိပါ။ ဤအလုပ်ကို ကံဟုခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤကံသည် ဘယ်သူကြောင့်ဖြစ်လာသလဲ

ဆိုက စေတနာကြောင့် ဖြစ်လာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှုတို့သည် စေတနာမဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်အလုပ်၊ နှုတ်အလုပ်၊ စိတ်အလုပ်များပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအလုပ်များသည် စေတနာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသောအကျိုးတရားများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစေတနာသည် အကြောင်းတရား ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်နှင့်လုပ်သည်၊ နှုတ်ဖြင့်ပြောသည်၊ စိတ်ဖြင့်ကြံစည်သည်၊ ဤတရားမှာလည်း ကံအလုပ်များဖြစ်ပါသည်။ စေတနာကံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် စေတနာသည် အကြောင်းတရား၊ ကံသည် အကျိုးတရားဖြစ်သည်။ အကျိုးကံကို အကြောင်းစေတနာပေါ်မှာတင်စားပြီး စေတနာကို ကံ ဟုခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သတ္တဝါများ၏ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းကံတရားသည် စိတ် ၈၉-မျိုးတွင် (၂၅)မျိုး ရှိနေပါသည်။

၁။ အကုသိုလ်စေတနာ ၁၂-မျိုး

(လောဘ-၈၊ ဒေါသ-၂၊ မောဟ-၂)

၂။ မဟာကုသိုလ်စေတနာ ၈-မျိုး

(သောမနဿ-၄၊ ဥပေက္ခာ-၄)

၃။ ရူပကုသိုလ်စေတနာ ၅-မျိုး

(ပ-ဒု-တ-စ-မ ဈာန်-၅)

ထိုစေတနာ(၂၅)မျိုးသည် ယခု ပစ္စက္ခမှာလုပ်သော စေတနာများမဟုတ်ကြပါ။ လွန်ခဲ့သောဘဝပေါင်းများစွာက ပြုလုပ်ခဲ့သော အတိတ်စေတနာ (ကံ) တွေ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုအတိတ်စေတနာ(ကံ)များက အကျိုးပေးလိုက်သော အရာကို ကံ၏အကျိုးတရား (ကမ္မဝိပါက၊ ကမ္မဖလ)ဟု ခေါ်ဆိုကြပါသည်။ ထို (၂၅)ပါးကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို ကံကြောင့်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ကမ္မဇရုပ် ဟူ၍ ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လောကသဘာဝမှာ ကံဟုခေါ်သောအရာမှာ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ(၂)မျိုးသာ ရှိပါသည်။ ထိုအထဲတွင် ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်မှာ အကုသိုလ်(၁၂)ပါးနှင့် မဟာကုသိုလ်(၈)ပါး၊ ရူပကုသိုလ် (၅)ပါးသာ ရှိပါသည်။

အဘိဓမ္မာ၌ဖွင့်ဆိုပြထားသော ကုသိုလ်စိတ်(၂၁)ပါး ရှိသည်-

- ၁။ မဟာကုသိုလ်စိတ် - ၈ ပါး
- ၂။ ရူပကုသိုလ် - ၅ ပါး
- ၃။ အရူပကုသိုလ် - ၄ ပါး
- ၄။ မင်္ဂကုသိုလ် - ၄ ပါး

(လောကုတ္တရာကုသိုလ်)

ထိုကုသိုလ်ကံ(၂၁)ပါးမှာ အရူပကုသိုလ်ကံသည် ရုပ်မရှိသောဘုံဖြစ်နေ၍ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။ မင်္ဂကုသိုလ်သည် အတိတ်ဘဝ ဟူ၍မရှိပါ။ မင်္ဂတစ်ခါကျပြီးလျှင် မင်္ဂကုသိုလ်၏ နောက်တွင် ဖိုလ်ဖြစ်လာသည်။ မင်္ဂကုသိုလ်က အကျိုးပေးနိုင်တာသည် ဖိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက် မင်္ဂကုသိုလ်သည် ဖိုလ်တရားကိုသာဖြစ်စေသည်။ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်တာသည် အကုသိုလ်(၁၂)မျိုး၊ ကုသိုလ်(၁၃)မျိုးသာ ရှိပါသည်။

ကံများက (၃၁)ဘုံ၌ ရုပ်များကိုဖြစ်စေပုံ

ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံတရားများကြောင့် ရုပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ရုပ်ဖြစ်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ အကျယ်အားဖြင့် (၃၁)ဘုံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် သုဂတိဘုံ(ကောင်းသောလားရာဘုံ)၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ(မကောင်းသောလားရာဘုံ)ဟူ၍ ပထမ ခွဲခြားကြည့်ရပါသည်။

အကုသိုလ်ကံကြောင့် - ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ် ဟူသော အပါယ်လေးဘုံသို့ အကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာ သန္တိရုဏစိက်ဖြင့် ရောက်ပြီး ထိုဘုံ၏သဘာဝနိယာမ ရုပ်များ ဖြစ်ကြရသည်။

ကုသိုလ်ကံကြောင့် - လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဘုံများသို့ ကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာ၊ သောမနဿသန္တိရုဏ ၂-ပါး၊ မဟာဝိပါက် ၈-ပါး၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ပါး ဟူသောစိတ်တို့ဖြင့်ရောက်ပြီး ထိုဘုံများ၏ သဘာဝနိယာမရုပ်များဖြစ်ကြရသည်။

ငရဲကြီး (၈)ထပ် ရောက်ပုံ

ဗုဒ္ဓ၏အဘိဓမ္မာ၌ ငရဲကြီး(၈)ထပ်ကိုဖော်ပြထားပါသည်။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲသို့ကျရောက်ခံစားရမှုနှင့်ပတ်သက်၍

မိမိတို့၏ပြုလုပ်မှုအကုသိုလ်ကံချင်းမတူမှုကြောင့် ကျရောက်ခံစားရသောငဲ့တုံ့အဆင့်အတန်းနှင့် ရုပ်ရည်ခံရပုံအဆင့်အတန်းသည် ကွာခြားသည်ဟု ဟောထားပါသည်။ ငဲ့ကြီး(၈)ထပ်တွင်-

၁။ တရားစောင့်သောရဟန်း၊ သူတော်ကောင်းများကို ပြစ်မှားစော်ကားသူတို့သည် သဗ္ဗိဝ္ဗိငဲ့၌ ကျရောက်ခံစားရသည်။

၂။ ရဟန္တာ၊ သူတော်စင်တို့ကို မရိုမသေ မလေးမစား၊ လက်နက်၊ တုတ်၊ လှံတံတို့ဖြင့် ညှဉ်းဆဲသောသူ၊ ဥစ္စာလိုလားသော လောဘ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းဒေါသကြောင့် မိဘတို့ကို ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်နှိပ်စက်သူသည် ကာလသုတ်ငဲ့သို့ ကျရောက်ခံစားရသည်။

၃။ သူ့အသက်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်းစသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ဒုစရိုက်အမှုတို့ကို ပြုသောသူတို့သည် သံဃာတငဲ့သို့ကျရောက်ခံစားရသည်။

၄။ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တို့ကို အလိုအလျောက်စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ စိတ်အားထက်သန်စွာပြုလုပ်သောသူတို့သည် ရောရဝငဲ့သို့ ကျရောက်ခံစားရသည်။

၅။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသံဃာတို့ကို ပြစ်မှားခြင်း စသောမကောင်းမှုတို့ကိုပြုသောသူတို့သည် မဟာရောရဝငဲ့သို့ ကျရောက်ခံစားရသည်။

၆။ လင်ယောက်ျားကို မရိုမသေ မလေးမစား မထေမဲ့မြင်ပြုကြသော အိမ်ရှင်မများသည် တာပနငဲ့သို့ ကျရောက်ခံစားရသည်။

- ၇။ အဂတိတရားလိုက်စားသူများ၊ လင်ယောက်ျားကို နိုင်လို မင်းထက် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ပြုတတ်သောမိန်းမ ယုတ်များသည် မဟာတာပနငရဲသို့ ကျရောက်ခံစားရ သည်။
- ၈။ အမိသတ်၊ အဖသတ်ခြင်းစသော ပဉ္စနန္တရိယကံငါးပါးကို ကျူးလွန်မိကြသောသူတို့နှင့် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသူ တို့သည် မဟာအဝီစိငရဲ၌ ကျရောက်ခံစားရသည်။
- ဤငရဲကြီး(၈)ထပ်အပြင် လောကန္တရိတ်ငရဲ၊ ငရဲကြီး၏ အရံ ငရဲငယ်များစွာရှိကြောင်း ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၌ ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။
- အဘိဓမ္မာအဆိုအရမူ ဒေါသနှင့်သေ ငရဲပြည်ဟု ဆိုပါ သည်။

တိရစ္ဆာန်ဘဝရောက်ပုံ

တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ၊ တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးသွားဖြစ်ကြရသည် မှာလည်း အကုသိုလ်ကံစေတနာကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ကြရာတွင်လည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူကြပါ။ ခွေးသွား ဖြစ်သောကံကတစ်မျိုး၊ နွားသွားဖြစ်သောကံကတစ်မျိုး၊ ကြောင် သွားဖြစ်သောကံကတစ်မျိုး စသည်ဖြင့် ရုပ်သဏ္ဌာန်များ တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီကွဲသွားကြပါသည်။ တိရစ္ဆာန်တွင် အထီးအမ ဖြစ်ပုံ၊ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် အသွေးအမွေးမတူပုံတို့သည် ကံ၏ သဘောများ ပါဝင်နေပါသည်။

အဘိဓမ္မာအဆိုအရမူ မောဟနှင့်သေ တိရစ္ဆာန်ပြည်
ဟုဆိုပါသည်။

ပြိတ္တာဘဝရောက်ပုံ

ပြိတ္တာဖြစ်ရသည်မှာလည်း အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်ပါ
သည်။ လူ့လောက လူ့ပြည်၌ အကြင်သူတို့သည် ဥစ္စာစွဲ၊ သား၊
မယားစွဲတို့ဖြင့် သေကုန်သည်။ ငြူစူခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်းများကုန်၏။
မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းမရှိ၊ သူတစ်ပါးတို့ ပေး
ကမ်းလှူဒါန်းသည်ကို ဟားမြစ်၍ အန္တရာယ်ပြုတတ်ကုန်၏။
ထိုသူတို့သည် ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ကြရသည် ဟုဆိုပါသည်။

ထိုဥစ္စာစွဲ၊ သားသမီးစွဲ စသည်ဖြင့် သေဆုံးကြသောသူ
တို့သည် မည်မျှပင်ကုသိုလ်များပြုထားစေကာမူ သေခါနီးအာရုံ
(အာသန္နကံဇော)က ထိုအစွဲကိုစွဲပြီး ဘဝကူးပြောင်းသွားလျှင်
မုချဆတ်ဆတ် ပြိတ္တာဘဝသို့ရောက်ကြသည်။

ပြိတ္တာအမျိုးပေါင်းများစွာတို့တွင် ထိုအစွဲပြိတ္တာမျိုးကို
ပရဒတ္တုပဇိမိကပြိတ္တာ-သူတစ်ပါးက ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂအမျှပေး
ပါမှ ပြိတ္တာဘဝကလွတ်ရသူ ပြိတ္တာမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုပြိတ္တာမျိုးက
အမျှရအောင် အိမ်နားလာကပ်သည်ကို အိမ်တွင်း (၇)ရက်နေ
သည်ဟု ဆိုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ သေပြီးနောက် (၇)ရက်
နေသည်မဟုတ်ပါ။

အသူရကာယံဘုံသို့ရောက်ပုံ

အသူရကာယံတို့သည် နတ်များကဲ့သို့ အစိုးရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့နှင့်မပြည့်စုံသဖြင့် မြူးတူးတောက်ပခြင်းမရှိသောသူများဟု ဆိုပါသည်။

အချို့သောအသူရကာယံတို့သည် နေ့တွင် သုခချမ်းသာကိုခံစား၍ ညတွင် ဒုက္ခဆင်းရဲကိုခံစားကြရသည်။ အချို့သောအသူရကာယံတို့သည် ညတွင် သုခချမ်းသာခံစားရ၍ နေ့တွင် ဆင်းရဲခံစားကြရသည်။ အချို့မှာ သုခချမ်းသာကို (၇)ရက်ခံစား၍ ဒုက္ခဆင်းရဲကို (၇)ရက် ခံစားရသည်။

ဤသို့ နေ့စုံ-ညခံ၊ ညစုံ-နေ့ခံ၊ ၇-ရက်ခံ၊ ၇-ရက်စုံ စသည်အားဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံစားရသောအချိန်များက ကြားဝင်နေသောကြောင့် စည်းစိမ်ခံစားရာ၌ စိတ်အေးလက်အေးရဲရင့်ခြင်းမရှိသောသတ္တဝါအစုကို အသူရကာယံ ဟုခေါ်ပါသည်။

အများအားဖြင့် ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်ရောနှောဆောင်ရွက်သောသူများသည် အကုသိုလ်လုပ်ငန်းကအားများလျှင် အသူရကာယံဘုံသို့ရောက်နိုင်ပါသည်။

အသူရာ(၃)မျိုး ရှိပါသည်-

နတ်အသူရာ -မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ၌နေသော အဆင့်မြင့်နတ်အသူရာတို့ဖြစ်သည်။ တာဝတိံသာနတ်မျိုးဝင်အသူရာတို့ဖြစ်သည်။

ပြိတ္တာအသူရာ -သမုဒ္ဒရာကမ်းခြေ စသည်၌နေသော အလွန်ငတ်မွတ်သော ကာလကဇွိကပြိတ္တာမျိုးများ

ဖြစ်သည်။ မြစ်ထဲဆင်း ရေသောက်က ရေများ
ခန်းခြောက်ပြီး အခိုးထက်ကာ မသောက်ရ
သဖြင့် အမြဲဆာလောင် မွတ်သိပ်နေသော
ပြိတ္တာမျိုး ဖြစ်သည်။

ဝိနိပါတိကအသူရာ-ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းကြီးများကို မှီတွယ်
ကပ်ရပ်နေရသော နတ်သေး၊ နတ်မွှားများ
ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်
တို့သည် ဘုံသီးသန့်မရှိ၊ တော၊ တောင်၊ မြစ်၊
သမုဒ္ဒရာတို့သည် သူတို့၏ဘုံဖြစ်ပြီး ယင်းတို့
ခန္ဓာတည်ရှိရာသည် ဘုံ ဖြစ်၏။

လူ-နတ်ဘုံသို့ရောက်ပုံ

• မိမိတို့ပြုလုပ်ခဲ့သော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကောင်းမှု
ဟူသော ကာမာဝစရကုသိုလ်၏စွမ်းအား အကြီးအငယ်အားဖြင့်
လည်းကောင်း၊ သာသနာပကုသိုလ်၊ သာသနာတွင်းကုသိုလ်အား
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ပုဗ္ဗ၊ မုဗ္ဗ၊ ပရစေတနာ သဒ္ဓါစွမ်းအား
အလျောက်လည်းကောင်း၊ အနီးကပ်ပြုလုပ်သော အာသန္နကံ
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘဝကို
တပ်မက်နှစ်သက်မှု (ဘဝနိကန္တိကတဏှာ)အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
တန်ခိုးကြီးသောလူ-နတ်၊ တန်ခိုးငယ်သော လူ-နတ်၊
ချမ်းသာကြီး သောလူ-နတ်၊ ချမ်းသာငယ်သော လူ-နတ်၊
သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်လူ-နတ်၊ ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ် လူ-နတ်၊

တိဟိတ်ပုထုဇဉ် လူ-နတ်၊ အရိယာ လူ-နတ် အစရှိသဖြင့် လူအမျိုးမျိုး၊ နတ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်ကြရပါသည်။

-အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တရဏစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေပြန်နေသောသူကို သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် လူ-နတ်

-ဒါနလာဘ၊ အဒေါသ ဟူသော ဒွိဟိတ် ဝိပါက် ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေပြန်၍ နေသော သူကို ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ် လူ-နတ်

-အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ဟူသော တိဟိတ် ဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေ ပြန်၍ နေသောသူကို တိဟိတ်ပုထုဇဉ် လူ-နတ်

-လူ့ဘဝတွင် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်အရိယာဖြစ်ပြီး နောက် သေ၍ နတ်ပြည်ရောက်သောသူများ၊ နတ် ပြည်ရောက်မှ တစ်မဂ် တစ်ဖိုလ်ရကြသောနတ်များကို အရိယာနတ်

သာသနာတွင်းလှူခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သာသနာပ လှူသောပုဂ္ဂိုလ်ထက် တန်ခိုးကြီးသည်၊ အထက်တန်းကျသောဘုံ ဘဝများသို့ရောက်ရပါသည်။

ဥပမာ-ဗုဒ္ဓခေတ်က အင်္ကျီရနတ်သည် သိန်းပေါင်းများ စွာ၌ သာသနာပကာလ၌လှူခဲ့သည်၊ ဣန္ဒြေကနတ်သားသည် ရှင် မဟာကဿပကို ထမင်းတစ်ခဲမျှသာ လှူခဲ့ဖူးသည်၊ နတ်ပြည် တန်ခိုးအရာတွင် အင်္ကျီရနတ်သားထက် ဣန္ဒြေကနတ်သားက တန်ခိုးကြီးနေပါသည်။

အောက်ဘုံနတ်၊ အထက်ဘုံနတ် စသည်ဖြစ်ကြရာဝယ် ကုသိုလ်ကံအားကြီးသော်လည်း ဘဝကိုနှင်သက်တွယ်တာမှု ဘဝနိကန္တိက -က ပဲ့ကိုင်လမ်းညွှန်ပေးသောဘုံဘဝတွင် ပြန်ကြ ရသည်။

“သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသည့် အတွက် မိမိစိတ်ကတောင့်တသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံနိုင်၏” ဟူ၍ ဗုဒ္ဓက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ ဟောထားသလို “ဆိုင်ရာနတ်ပြည် တို့၌ ဖြစ်လို့မ၊ ဖြစ်ချင်မှုဘဝနိကန္တိကက ပဲ့ကိုင်လမ်းညွှန်မှုကြောင့် လည်းဖြစ်ရသည်” ဟူ၍ ဗုဒ္ဓက ဗိမ္ဗိသာရမင်းတစ်ဖြစ်လဲ ဇေန သဘနတ်သားကို ဟောခဲ့သည်။

ထိုဘဝနိကန္တိကသဘောအရ ကျောင်းဒါယကာ သော တာပန် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် အောက်ဘုံစတုမဟာရာဇ်ဘုံတွင် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အခြံအရံ ဇေနသဘ နတ်စစ်သူကြီး ဖြစ်သည်။

ဧတဒဂ်ရကျောင်းဒါယကာ သောတာပန် အနာထပိဏ် သူဌေးသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရသည်။

ဧတဒဂ်ရ ကျောင်းအစ်မ သောတာပန်ဝိသာခါသည် နိမ္မာနရုတ်နတ်ဘုံတွင် သုနိမ္မိတနတ်မင်း၏မိဖုရား ဖြစ်ရသည်။

ဘဝဟောင်းတွင် ကမ္မဇရုပ်ချုပ်၍ တလွန်ဘဝသစ် တွင် ခန္ဓာအသစ်ဖြစ်ကြရသောသတ္တဝါ၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသောဘဝကို တပ်မက်သောတဏှာ၊ မြစ်လိုသောဘဝသစ်ကို တပ်မက်သော တဏှာ ဟူသော ဘဝနိကန္တိက ဟို့သည် အရေးကြီးသော စွမ်းအားတစ်ခု ဖြစ်နေပါ သည်။

ထိုသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ဘဝသစ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ရာတွင် ဘဝဟောင်းချုပ်ငြိမ်းခါနီး၌ အဝိဇ္ဇာဟု ခေါ်သော မောဟ(အသိပညာမဲ့မှု)က ထင်လာသောအာရုံ၏အပြစ်ကို မမြင်မိအောင်၊ မသိအောင် ဖုံးကွယ်ထားလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ဖုံးကွယ်ထားသောကြောင့် ဘဝကိုကွယ်ကာတင်မက်သော ဘဝနိကန္တိက ခေါ် တဏှာက လိုချင်သောဘဝကို လမ်းညွှန်ပေးလိုက်သည်၊ ညွှတ်ပေးလိုက်သည်၊ ထိုအခါ တဏှာလမ်းညွှန်ပေးသောဘဝသို့ ကုသိုလ်(သို့မဟုတ်)အကုသိုလ် ခေါ်သော သင်္ခါရက ပို့ပေးပစ်ချလိုက်ပါသည်။

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်း(၃)ပါးတွင် တဏှာ ခေါ် ဘဝနိကန္တိက တရားသည် အလွန်အရေးပါလှပါသည်။

နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ နတ်တို့သည် တန်ခိုးအရာ၊ စည်းစိမ်ရာတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးကွာခြားကြပါသည်။ စတုမဟာရာဇ် နတ်စည်းစိမ်ထက် တာဝတိံသာနတ်စည်းစိမ်က သာလွန်သည်၊ အလားတူ တာဝတိံသာထက် ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာနရဟိ၊ ပရနိမ္မိတဝသကတ္ထိနတ်စည်းစိမ်များက သာလွန်ကြီးကျယ်ပါသည်။

နတ်ဘုံအချင်းချင်းကွာခြားသည်မဟုတ်၊ နတ်အချင်းချင်းလည်း ကုသိုလ်အကြောင်းကံအလိုက်၊ အချို့နတ်တို့က တန်ခိုးအခြံအရံ စည်းစိမ်၊ အရောင်အဝါကြီးကြပြီး အချို့က ငယ်ကြသည်။

ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ၌ တန်ခိုးကြီးသော လူ၊ နတ်တို့သည် အခြား လူ၊ နတ်တို့ထက်-

၁။ အသက်ရှည်ခြင်း	၂။ အဆင်းလှခြင်း
၃။ ချမ်းသာခြင်း	၄။ အခြံအရံများခြင်း
၅။ အစိုးတရရှိခြင်း	၆။ အဆင်းကောင်း
၇။ အသံကောင်း	၈။ အနံ့ကောင်း
၉။ အရသာကောင်း	၁၀။ အတွေ့အထိကောင်း
- ဤ(၁၀)ပါးတို့၌ သာလွန်သည် ဟူ၍ ဆိုထားပါသည်။

ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်ရှိပုံ

ကာမဂုဏ်တို့ကိုစက်ဆုပ်ပြီး အလွန်မွန်မြတ်သော ဈာန် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာစွာနေကြသောသူတို့ကို ဗြဟ္မာ ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဗြဟ္မာတို့တွင် ယောက်ျား-မိန်းမမရှိ၊ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ ယောက်ျား ပုံသဏ္ဌာန်က သွင်ရှိသည်။ ဗြဟ္မာတို့နေပုံမှာ ယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်တို့နေပုံကဲ့သို့ အလွန် ရှမ်းစင်ကြယ်သည်။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာဟူသော ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးကို အမြဲပွားများနေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဈာန်ပီတိသော အစားအစာရှိသည်။ အချို့ပုထုဇဉ်ဗြဟ္မာတို့မှာ သောကီဈာန်သမာဓိကိုဝင်ပြီး အချို့အနိယာဗြဟ္မာတို့က ဖလသမာပတိကို ဝင်စားလျက် ချမ်းသာအေးမြစွာ နေထိုင်ကြသည်။

အသညသဟ်ဗြဟ္မာတို့က ရုပ်သာရှိ၍ နာမ်မရှိသော ကြောင့် ခံစားမှုမရှိပါ။

ထိုဗြဟ္မာဘုံသည် ရူပါဝစရဗြဟ္မာဘုံ(၁၆)၊ အရူပဗြဟ္မာဘုံ(၄)ဘုံအားဖြင့် ဘုံ(၂၀)ရှိပါသည်။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သမထ၊ ဘာဝနာကို ကြိုးစားအားထုတ်သဖြင့် ကိလေသာနီဝရဏတရားတို့ အနယ်ထိုင်ကာ စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်ပြီး သမာဓိရလာသည်။ ဆက်လက်အားထုတ်ရာ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ(၅)ပါး ရှိသော ပထမဈာန်ကိုရရှိသည်။

ဆန္ဒ၊ စိတ္တ၊ ဝီရိယ၊ ဝီမံသ ဟူသောဈာန်နှင့်ယှဉ်ဘက်တရားတို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် အဓိပတိ(အကြီးအမှူး)ဖြစ်ရိုး ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအဓိပတိဖြစ်ထိုက်သောတရားက ညံ့နေ၊ လျော့နေ ပါက နည်းသောဈာန် (ပရိတ္တဈာန်) ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုပရိတ္တဈာန်နှင့်ကွယ်လွန်ပါက ဗြဟ္မာ၏ ပထမဈာန်(၃)ဘုံ ဟု ခေါ်သော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုံသို့ ရောက်ရသည်။

-ပထမဈာန်ကိုပင် အလင်္ဂစား (မဇ္ဈိမဈာန်)အဖြစ် လေ့လာပြီး အင်းအားအလယ်အလတ်ရှိနေပြီး ကွယ်လွန်ပါက ဗြဟ္မပုရောဟိတဘုံသို့ ရောက်ပါသည်။

-ပထမဈာန်ကို အမြတ်စား(ပဏိတဈာန်)အဖြစ် အလွန်အားကောင်းသည်ထက်ကောင်း) ပွားများနေပြီး ကွယ်လွန်လျှင် မဟာဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ရပါသည်။

-ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ဟူသော ဒုတိယဈာန်နှင့် ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ဟူသော တတိယဈာန် အနည်း

ငယ်(ပရိတ္တ)အဖြစ်ပွားများသူ ကွယ်လွန်ပါက ကိုယ်
ရောင်ကိုယ်ဝါသေးငယ်သော ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာဘုံသို့
ရောက်ပါသည်။

-အလတ်စား(မဇ္ဈိမ)အနေဖြင့် ပွားများ၍ ကွယ်လွန်ပါက
အတိုင်းမသိ ပမာဏမရှိအောင် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ
ထွန်းပသော အပ္ပမာဏဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ပါသည်။

-အမြတ်စား၊ (ပဏိတ)အနေဖြင့်ပွားများ၍ ကွယ်လွန်
ပါက အရောင်အဝါများ ရွန်းရွန်းလက်လက်များစွာ
ထွက်သော အာဘဿရာဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ပါသည်။

-သူခါ ဧကဂ္ဂတာ ဟူသော စတုတ္ထဈာန်ကို ပရိတ္တအဖြစ်
ပွားများထားသူ ကွယ်လွန်ပါက တစ်ခဲနက် မကွဲမပြား
တစ်သားတည်း ငြိမ်သက်သောအရောင်ရှိသော ပရိတ္တ
သုဘာဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်ရသည်။

-စတုတ္ထဈာန်ကို အလယ်အလတ်(မဇ္ဈိမ)အဖြစ် ပွားများ
၍ ကွယ်လွန်ပါက အတိုင်းမသိ၊ ပမာဏမရှိသော
မကွဲမပြားတစ်သားတည်း ငြိမ်သက်သောအရောင်ရှိ
သော အပ္ပမာဏသုဘာဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ရပါသည်။

-စတုတ္ထဈာန်ကို ပဏိတအဖြစ်ပွားများ၍ ကွယ်လွန်ပါ
က မကွဲမပြားတစ်သားတည်း ငြိမ်သက်သောအရောင်
တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော သုဘကိဏှာဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ပါ
သည်။

-ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာဟု ခေါ်သော ပဉ္စမဈာန်ကို ပွား
များအားထုတ်သူကွယ်လွန်ပါက ပြန့်ပြောကြီးကျယ်

သော မတုန်မလှုပ် ကြီးပွားခိုင်ခန့်သောကုသိုလ်အကျိုး
ရိသော ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံသို့ ရောက်ရပါသည်။
-ပဉ္စမဈာန်ကိုရထားသူသည် နာမ်ခန္ဓာကိုစက်ဆုပ်ပြီး
ရုပ်တရားကိုသာလိုလားကာ ကွယ်လွန်လျှင် အသည်
သတ်ဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ပါသည်။

သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ(၅)ဘုံသို့ရောက်ရှိပုံ

ကာမရာဂါနုသယ၊ ပဋိဿာနုသယ တို့မရှိခြင်းကြောင့်
လွန်စွာစင်ကြယ်ကြသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
နေရာဖြစ်သောဘုံကို သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံ ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

သဒ္ဓိန္ဒြေလွန်ကဲသော အနာဂါမ်သည် ကွယ်လွန်ပါက
အနည်းငယ်သောအခါကာလဖြင့် မိမိဌာနနေရာကိုမစွန့်ကြဘဲ
ကမ္ဘာပေါင်းများစွာတည်နေရသော အဝိဟာဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်
ရပါသည်။

ဝိရိယိန္ဒြေလွန်ကဲသောအနာဂါမ်သည် ကွယ်လွန်ပါက
တစ်စုံတစ်ခုသောစိတ်ပူလောင်မှုမရှိသော အတပ္ပါဗြဟ္မာဘုံသို့
ရောက်ရပါသည်။

သတိန္ဒြေလွန်ကဲသော အနာဂါမ်သည်ကွယ်လွန်ပါက
လွန်စွာစင်ကြယ်ကုန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခုတို့ဖြင့် အလွန်
ကောင်းမွန်စွာမြင်နိုင်သော သုဒဿာဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ရသည်။

သမာဓိန္ဒြေလွန်ကဲသောအနာဂါမ်သည် သုဒဿာဗြဟ္မာ
တို့ထက် လွန်ကဲစွာကောင်းမွန်မြင်နိုင်သော သုဒဿီဗြဟ္မာဘုံသို့
ရောက်ရသည်။

ပညိန္ဒြေလွန်ကဲသော အနာဂါမ်သည်ကွယ်လွန်ပါက ရုပ် ရှိသော သတ္တဝါတို့၏အလယ်၌ တစ်စုံတစ်ခုသောဂုဏ်ဖြင့် သေးသိမ်သည့်အပြစ်မရှိသော အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ရ ပါသည်။

အရူပ ဗြဟ္မာ(၄)ဘုံသို့ရောက်ရှိပုံ

အရူပဗြဟ္မာဘုံသည်လည်း အဆင့်ဆင့်ရှိသည်။ ဘုံဟု ဆိုသော်လည်း အမှန်ဘုံမရှိပါ။ အဆက်ဆက်ဖြစ်ပွားသော နာမ် ခန္ဓာအစဉ်၏ဖြစ်တည်ရာ ကောင်းကင်ပြင်ကိုပင် ဘုံ ဟုခေါ်ပါ သည်။

ရုပ်ဟူသမျှကိုစက်ဆုပ်ပြီး နာမ်တရားကိုသာအားထုတ်ခဲ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရောက်ရာဘုံဖြစ်သည်။ ထိုဘာဝနာအစွမ်းကြောင့် ဘုံမိမာန်ဟူသောအကျိုးရုပ်တရားမရှိ။

ပဉ္စမဈာန်ကိုရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်တရားကိုစက် ဆုပ်ခွံရှာလျက် ကောင်းကင်ပညတ်ကို နှလုံးသွင်းကာ ကောင်းကင် ဘုံ၌ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိဟု ပွားများအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် သည် အာကာသနဉ္စာယတနဈာန်ရ၍ ကွယ်လွန်သွားပါက အာကာသနဉ္စာယတနဘုံ၌ အာကာသနဉ္စာယတနဗြဟ္မာ ဖြစ်ရ သည်။

ကောင်းကင်ပညတ်ကိုအာရုံမပြုတော့ဘဲ ထိုကောင်းကင် ပညတ်ကိုနှလုံးသွင်းအာရုံပြုသောစိတ် (ပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်)ကို အာရုံပြုကာ ဝိညာဉ်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ ဟု ပွားများ

အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိညာဏဉာယတနစွာန်ရပြီး ကွယ်လွန်ပါက ဝိညာဏဉာယတနဘုံ၌ ဝိညာဏဉာယတနဗြဟ္မာဖြစ်ရသည်။

တစ်စုံတစ်ခု ဘာမျှမရှိသည့်အရာ (နတ္ထိဘောပညတ်)ကို အာရုံပြုပြီး ဘာမျှမရှိဟု ပွားများအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အာကိဉ္ဇညာယတနစွာန်ကိုရပြီး ကွယ်လွန်ပါက အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ၌ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်ရသည်။

နတ္ထိဘောပညတ်ကိုအာရုံမပြုတော့ဘဲ တတိယာရုပ္ပ (အကိဉ္ဇညစွာန်)ကို ဤတတိယာရုပ္ပစွာန်သည် ငြိမ်သက်ပေစွ၊ မွန်မြတ်ပေစွ ဟု အာရုံပြုချီးမွမ်းကာ ပွားများအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကွယ်လွန်ပါက နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်ရပါသည်။

ဘဝကူးခါနီး အခြေအနေသဘာဝများ

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတစ်ဦးဦးသည် လက်ရှိဘဝမှ သေနည်း (၄)မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်သေရတော့မည်ဟုဆိုလျှင် နောက်ဘဝသစ်တစ်ခု၌ မည်သို့သောဘဝမျိုးရမည်၊ ရောက်မည့်အကြောင်း အာရုံထင်လာတတ်ပါသည်။ မည်မျှပင် ရုတ်တရက်လျင်မြန်စွာ သေသူဖြစ်ပါစေ၊ ထိုအာရုံထင်ပြီးမှသာ ဘဝသစ်ပဋိသန္ဓေသို့ ကူးပြောင်းရသော သဘာဝရှိနေပါသည်။

ကြီးလေးသော(ဂရုဏ်)ဟုခေါ်သော အမိသတ်၊ အဖသတ်၊ ရဟန္တာသတ်၊ ဘုရားရှင်ကို သွေးစိမ်းရှင်ကျအောင်ပြုမှု၊

သံဃာဂိုဏ်းခွဲမဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံပြုလုပ်ခဲ့သောသူသည် ကြားက မည်သည့်ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံကမှ တားမရဘဲ မဟာ အဝီစိငရဲ အာရုံထင်ပြီး ထိုင်ရဲသို့ကျရောက်ကြရပါသည်။

မြင့်မြတ်သောဈာန် (မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်)ကို ရထားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မုချဆတ်ဆတ် ဗြဟ္မာပြည်အာရုံထင်ပြီး ဈာန်အနိမ့် အမြင့်အလိုက်၊ သဒ္ဓါန္တေ၊ ဝီရိယိန္တေ၊ သတိန္တေ၊ သမာဓိန္တေ၊ ပညိန္တေအလိုက် ရုပ်ကိုလိုမှု၊ နာမ်ကိုလိုမှုအလိုက် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

သာမန် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ကံတို့သည် စက္ကန့် မိနစ်၊ အနည်းငယ်အလိုက်ဖြစ်စေ၊ နာရီဝက်၊ တစ်နာရီခန့်အလို ကဖြစ်စေ၊ ရက်ပေါင်း၊ လပေါင်း၊ နှစ်ပေါင်းဝေးကွာသောအခါက ဖြစ်စေ၊ ဘဝပေါင်း၊ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာကဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခဲ့သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတစ်မျိုးမျိုးက နွားခြံအဝ၌အိပ်နေ သော နွားအိုကြီးသည် နွားခြံဖွင့်သောအခါမှ ရှေးဦးစွာထွက်ရ သကဲ့သို့ သေကာနီးဆဲဆဲ၌ ထိုအများထဲမှ ရှေးရှုထွက်ပြုလာ သကဲ့သို့ ထင်ပေါ်လာတတ်ပါသည်။

ထိုသို့ထင်လာရာ၌ ကုသိုလ်ကံများတွင် ဒါနမှု၊ သီလမှု ဖြစ်လျှင် ထိုကံကို ပြန်၍ အမှတ်ရသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယခုပင် လှူဒါန်းနေရ၊ ဥပုသ်စောင့်နေရသကဲ့သို့လည်းကောင်း ထင်လာတတ်ပါသည်။

အကုသိုလ်ကံများတွင် သူ့အသက်သတ်မှုဖြစ်လျှင်လည်း ထိုကံကိုပြန်၍ အမှတ်ရသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယခုပင် သတ်ဖြတ်နေရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထင်လာတတ်သည်။

ဤသည်ကို မိမိတို့ပြုလုပ်ခဲ့သောအလုပ် (ကံ) အာရုံ ပြန်ထင်သည် ဟု ဆိုပါသည်။

ကုသိုလ်ကံပြုသောသူတို့တွင် ကျောင်းကန်ဘုရားတည် ဆောက်မှု ဒါနကုသိုလ်ပြုခဲ့သူဖြစ်လျှင် ကျောင်းအာရုံ၊ ဘုရား အာရုံ၊ ကျောင်းနှင့်စပ်၍ လှူဒါန်းသော ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆေးဝါး စသော အာရုံများဘုရားနှင့်စပ်၍ လှူဒါန်းခဲ့သောဆွမ်း၊ ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင် စသောအာရုံများထင်လာတတ်ပါသည်။

ဥပုသ်စောင့်သူဖြစ်လျှင် ဥပုသ်နှင့်စပ်ဆိုင်သော စိပ်ပုတီး စင်ကြယ်သောအဝတ်အစား၊ ဥပုသ်စောင့်ရာ ကျောင်းကန်၊ ဇရပ် စသော နေရာအာရုံများ ထင်လာတတ်ပါသည်။

အကုသိုလ်ကံပြုသောသူတို့တွင် သူ့အသက်သတ်မှုပြုခဲ့ သူဖြစ်လျှင် မိမိသတ်ခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါအာရုံများ၊ သတ်ဖြတ် ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သော တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက်များ စသော အသုံးပြုနေသောလက်နက်အာရုံများ ထင်လာတတ်ပါသည်။

ဤသည်များကို မိမိပြုလုပ်ခဲ့သောအရိပ် နိမိတ်များ (ကမ္မနိမိတ်)ထင်လာခြင်း ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုသို့ ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ အရိပ်နိမိတ်များသည် အိပ်ပျော်နေစဉ် အိပ်မက်ထဲမှာတွေ့နေရသကဲ့သို့ သေကာနီး သူ၏စိတ်ထဲတွင် ထိုသတ္တဝါပြောင်းရွှေ့ရမည့်ဘုံဘဝနှင့် ထိုသို့ သွားရောက်ရမည့်အာရုံများထင်လာပါသည်။ ထိုသို့ထင်လာသည့် အတိုင်း ထိုထိုအရပ်သို့ပို့ဆောင်မည့်ကံအစွမ်းကြောင့် အမှန်တ ကယ်ရောက်ရှိသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ -ငရဲရောက်မည့်သူသည် ခွေးနက်ကြီး၊ ငရဲမီးလျှံများ စသည်ကို မြင်ရသည်။

-တိရစ္ဆာန်ဘဝရောက်မည့်သူသည် မိမိရောက်ရမည့် တိရစ္ဆာန်ဘဝပုံသဏ္ဌာန်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်နေသကဲ့သို့ မသေမီကပင် မြင်နေရသည်။

-ပြိတ္တာဘဝရောက်မည့်သူသည် တော၊ တောင်၊ လိုဏ်ဂူများကို မြင်ရသည်။

-လူ့ပြည်ပြန်လာမည့်သူသည် မိမိသန္ဓေကိန်းအောင်းရမည့် မိခင်ဝမ်းကိုမြင်ရသည်။

-နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်ရောက်မည့်သူသည် နတ်ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင်၊ ဥယျာဉ်တို့ကို မြင်ရသည်။

လူများ သေကာနီးတွင် လားရာအရိပ်နိမိတ် (ဂတိနိမိတ်) အဖြစ် သာယာကြည်နူးဖွယ်ရာများ၊ ကောင်းသောပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ထိုသူ၏မျက်နှာမှာ တည်ငြိမ်နေတတ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ ရွှင်လန်းနေတတ်သည်။ ပြုံးနေတတ်ပါသည်။

မကောင်းသောအရိပ်နိမိတ် (ဂတိနိမိတ်)များထင်လာသောသူသည် ကြောက်လန့်ပြီး အော်ဟစ်သည်။ ရုန်းကန်သည်။ တွန်းကန်သည်။ မျက်နှာမှာ ကြောက်လန့်သောအသွင်တစ်ခုရှိနေပြီး တစ်ချို့ မျက်ရည်ကျကြသည်။

(ထိုသည်ကို မိုးကုတ်ဆရာတော်က ပြုံးသေ-မဲ့သေ ဟု တင်စားဟောထားသလို သေသောအခါ ဘယ်ဘက်သို့ဦးခေါင်း

လည်ကျ၍သေသောသူသည် ကောင်းရာမွန်ရာဘဝသို့ရောက်သည်။ ညာဘက်သို့ ဦးခေါင်းလည်ကျ၍ သေသောသူသည် မကောင်းဘုံသို့ ရောက်သည်ဟုဆိုပါသည်။)

အရိပ်နိမိတ်များထင်ရာတွင်-

-အချို့သူမှာ မျက်စိ အပေါက်(စက္ခုဒွါရ)မှာ ထင်သည်။ ဘဝသစ်ကို ကိုယ်တိုင်မျက်စိ ဖြင့် လှမ်းမြင်နိုင်သည်။

-အချို့သည် နားအပေါက် (သောတဒွါရ)မှာ လာထင်သည်။ ဘဝသစ်သွားရမည်ဘုံက သူများပြောဆိုနေကြသောအသံကို ကိုယ်တိုင်နားဖြင့်လှမ်း၍ ကြားနေရသည်။

-အချို့သည် နှာခေါင်း (ဃာနဒွါရ)မှာထင်သည်။ ဘဝသစ်တွင် တွေ့ကြုံရမည့်အနံ့များကို ကိုယ်တိုင်နှာခေါင်းဖြင့် နံနေသည်။

-အချို့သည် လျှာ(ဇိဇ္ဇာဒွါရ)မှာလာထင်သည်။ ဘဝသစ်၌ စားသောက်ရမည့်အစားအစာများကို ယခု စားနေရသကဲ့သို့ အရသာဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။

-အချို့သည် ကိုယ်(ကာယဒွါရ)မှာ လာထင်သည်။ ဘဝသစ်၌တွေ့ကြုံရမည့်အတွေ့အထိများ၊ သေကာနီးသူ၏ ကိုယ်ကာယမှာ လာ၍ထိတွေ့နေရသကဲ့သို့ ခံစားရသည်။

-အချို့သည် စိတ်(မနောဒွါရ)မှာထင်သည်။ မျက်စိ၊ နား စသည်တို့ဖြင့်မမြင်မတွေ့ရသော်လည်း ထိုနိမိတ်များကို

စိတ်ထဲတွင် ကြံစည်တွေးတောစိတ်ကူးနေတတ်သည်။

လူတစ်ယောက်သည် သေကာနီးဝယ် ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့သည် လှည့်ကာပြောင်းကာ နာရီပိုင်း၊ ရက်ပိုင်း၊ လပိုင်း၊ နှစ်ပိုင်း ကြာသည့်ကာလကပင် ထင်မြင်နေတတ်ပါသည်။

သာမန်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အဖို့ ထိုနိမိတ်များ ထင်ပြီးနောက်၌ ထင်လာသောအာရုံများမှ အာရုံတစ်ခုခုသို့စိုက်၍ ညနေ နေဝင်ကာနီး တောင်အရိပ်ကြီးထိုးကျ လွှမ်းမိုးနေရသကဲ့သို့ လွှမ်းမိုးကာ စိတ်အစဉ်သည် မပြတ်ထင်နေတတ်ပါသည်။

(နိဗ္ဗာန်သွားမည့် အရိယာရဟန္တာများသည်ကား လားရာသွားရာ နေရာဘုံမရှိတော့၍ သေကာနီးဝယ် ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် မထင်တော့ပါ)

လူတစ်ယောက် သေကာနီးဝယ် အဘိဓမ္မာသဘောအရ ကောင်းရာဘုံသို့သွားမည့်သူအတွက် ကုသိုလ်ဇော(၇)ကြိမ်၊ မကောင်းရာဘုံသို့သွားမည့်သူအတွက် အကုသိုလ်ဇော(၇)ကြိမ် စောလေ့ရှိပါသည်။ သေမည့်အချိန်ကျမှ (ဝါ) စုတိစိတ်ပါဝင်သော စိတ်အစဉ်ကျမှ ဇော(၅)ကြိမ်ကျပြီး သေရပါသည်။

သေကာနီးစိတ်အစဉ် (ဝီထိစိတ်)ဖြစ်ပေါ်ရာ၌-

၁။ ဝီထိ (စိတ်အစဉ်) ဇောနောက်က စုတိစိတ် (သေစိတ်) ကျသည်လည်း ရှိသည်။

၂။ ဇော(၅)ကြိမ်ကျပြီးနောက် ဘဝင်စိတ်(ငြိမ်သောစိတ်) ဖြစ်ကာ ဘဝင်စိတ်အဆုံး၌ သေစိတ် ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

၃။ ဇော(၅)ကြိမ်ကျပြီး စုတိစိတ် တိုက်ရိုက်မလာတော့ဘဲ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်၊ အာရုံထင်မြင်ချက်အားဖြင့် ဇောအရိ၌ စိတ် (တဒါရုံစိတ်)ဖြစ်ပြီးမှ စုတိစိတ်ကျသည့် လည်းရှိပါသည်။

(အာရုံထင်မြင်ချက်အားပျော့နေလျှင် ဇောနောက်တဒါရုံမလိုက်ဘဲ စုတိစိတ် ကျပါသည်)

၄။ ဇော(၅)ကြိမ်၊ တဒါရုံကျသည်၊ တဒါရုံနောက် ဘဝင်စိတ် ဖြစ်ကာ အဆုံး၌ စုတိစိတ်ကျသည်လည်း ရှိပါသည်။ ဤသို့လျှင် စုတိကျ(သေရာ)၌ တစ်ယောက်လျှင် တစ်မျိုးစီဖြင့် သေကြရလေ့ရှိပါသည်။ ဤသို့ သေကာနီးစိတ်အစဉ် (၄)မျိုး ကွဲပြားနေခြင်းမှာ အာရုံထင်မြင်ချက်နှင့်ဇီဝိတရုပ်ရှိပုံ အပေါ်တွင် မူတည်နေ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဇီဝိတရုပ်သည် လူ၏ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြားတွင် တည်ရှိသည်။ ဇီဝိတရုပ်သည် သေကာနီးစိတ်အစဉ်အထိ စိတ္တက္ခဏ (ခဏငယ်)၁၇ ချက်စာအတွင်း ဖြစ်-ပျက်လျက်ရှိသည်။ ဇီဝိတရုပ် ရပ်စဲကုန်ဆုံးလျှင် စိတ်အစဉ်သည် ရပ်တော့သည်။ ဇီဝိတရုပ် ကုန်ဆုံးသည့်အခိုက်တွင် စုတိစိတ်ကျသည်။ စုတိစိတ်၏ဘင် (ပျက်)ခဏနှင့်ဇီဝိတရုပ်ဘင်(ပျက်)ခဏသည် ပြိုင်တူဖြစ်ပါသည်။

ဇီဝိတရုပ်မကုန်မချင်း ဘဝင်ကျနေ၍ ဇီဝိတရုပ်ကုန်မှ စုတိစိတ်ကျပါသည်။

သတ္တဝါတစ်ဦး စုတိစိတ်(သေစိတ်)ကျပြီးလျှင် တစ်ဆက်တည်းပင် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်ရပါသည်။ ကြားကာလ၊ ကြား

ဘဝဟူ၍ မရှိပါ။ စိတ်သည် အလွန်လျင်မြန်ရကား တစ်ဘဝမှသေ
သော် တစ်ဖန် ဘဝသစ်တစ်ခုသို့ချက်ချင်းသွားရပါသည်။ ကြား
ကာလ (၇)ရက် အိမ်မှာနေသည်ဟူ၍ မရှိပါ။

အသက်ခေါ်သော အသိစိတ်ဖြစ်ပေါ်ရာအစ

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ဆိုသည်မှာ နှလုံးသွေးမှပျံ့နှံ့ပြီး
ကလာပ်စည်းအလိုက် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ပေါင်းများစွာ ဟည်ရှိနေ
ပါသည်။

အသိစိတ်ဟူသော နာမ်တရားများသည် ရုပ်ကိုမှီပြီး
တော့ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။ ရုပ်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ။

မျက်စိအကြည်ရုပ် (စက္ခုပသာဒ)နှင့် အဆင်း(ရူပါရုံ)
တို့သည် ရုပ်တရားများဖြစ်ကြသည်။ ထိုရုပ်တရား(၂)ခု ထိခိုက်
မိသောအခါ မျက်စိအသိစိတ် (စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်) ဖြစ်ပေါ်လာ
ရပါသည်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်ပါဠိတော်၌-

“ စက္ခု စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ ”

“စက္ခုပသာဒ (မျက်စိအကြည်ရုပ်)နှင့် ရူပါရုံ(အဆင်း)
နှစ်ပါးကို အစွဲပြုပြီး(ဝါ) အကြောင်းပြုပြီး မျက်စိအသိစိတ်
(စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်)ဖြစ်ပေါ်ရသည် ”
ဟူ၍ ဟောကြားထားပါသည်။

အကြည်ရုပ်ဆိုသည်မှာ မှန်ပေါ်မှာလူရိပ်ထင်သကဲ့သို့
အကြည်ရုပ်မှာ အာရုံထင်လာပါသည်။ ထင်လာသောအချိန်မှာ
အသိစိတ် ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။

ထို့ကြောင့်-

- မျက်စိအသိစိတ်သည် မျက်စိအကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- အသံအသိစိတ်သည် နားအကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- အနံ့အသိစိတ်သည် နှာခေါင်းအကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- အရသာအသိစိတ်သည် လျှာအကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- အတွေ့အထိအသိစိတ်သည် ကိုယ်အကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- စိတ်အသိသည် ဟဒယအကြည်ဝတ္ထုရုပ်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအမြင်၊ အကြား၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိတို့ သည် ကုသိုလ်-အကုသိုလ်စပ်ဆိုင်မှု (၂)မျိုးရှိနေ၍ မျက်စိမြင် သိစိတ် (၂)မျိုးကို ပါဠိလို စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

အလားတူ သောတဝိညာဏ်ဒွေး၊ ယာနဝိညာဏ်ဒွေး၊ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဒွေး၊ ကာယဝိညာဏ်ဒွေး အားဖြင့် (၁၀)ပါးရှိပြီး အကြည်ရုပ် (ဟဒယရုပ်)ကိုမှီသော စိတ်(၁၀)မျိုးရှိသည်ဟု ဆိုပါ သည်။

စိတ်များမှီခိုဖြစ်ပေါ်ရာ စက္ခု၊ သောတ၊ ယာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ ဟဒယ ဟူသော အကြည်ရုပ်(၆)မျိုး ရှိပါသည်။ ယင်းကို အကြည်ရုပ် (ပဿာဒရုပ်)ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

ထိုအကြည်ရုပ်(၆)ခုတွင် ကုသိုလ်အမြင်အကြား စသည် အကုသိုလ်အမြင်၊ အကြား စသည် အားဖြင့် (၁၀)မျိုး ကွဲပြား ပါသည်။ စိတ်သဘာဝသည် အဘိဓမ္မာ၌-

-အပါယ်လေးဘုံသို့ရောက်စေသော အကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ် စေသော စိတ်သဘာဝ - ၁၂ မျိုး

-ကုသိုလ် အကုသိုလ်အကျိုးထိမသက်ရောက်စေသော စိတ်သဘာဝ - ၁၈ မျိုး

(ဟိတ် မရှိသောစိတ်ဖြစ်၍ ယင်းကို အဟိတ်စိတ် ဟု ခေါ်ပါသည်)

-လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် စသည်ကိုရောက်စေသော ကာမာ ဝစရဟူသော စိတ်သဘာဝ - ၂၄ မျိုး

-ရူပဗြဟ္မာ(၁၆)ဘုံသို့ ရောက်စေ သောစိတ်သဘာဝ - ၁၅ မျိုး

-အရူပဗြဟ္မာ(၄)ဘုံသို့ ရောက်စေ သောစိတ်သဘာဝ - ၁၂ မျိုး

-အပါယ်လေးပါးနှင့်နောက်ဆုံးသံသရာကလွတ်မြောက် သွားစေသောစိတ်သဘာဝ - ၈ မျိုး

ဤသို့အားဖြင့် စိတ်သဘာဝ (၈၉)မျိုး ရှိပါသည်။ ထိုစိတ် (၈၉)မျိုးတွင် စက္ခုဝိညာဏ်စသော စိတ်(၁၀)မျိုးကိုနှုတ်လိုက် ပါက (၇၉)မျိုး ကျန်ပါသည်။ ယင်း (၇၉)မျိုးသောစိတ်များသည် ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ဟူသော နှလုံးသွေးအကြည်ကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်နေ ရပါသည်။

အမြင်၊ အကြား၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကာမျှ သဘော(ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇာန်း)နှင့် လက်ခံသဘော(သမ္ပဋိန္ဒြိယ ၂-ပါး) စုစုပေါင်း (၃)မျိုးကို စိတ်(မနောဓာတ်)ဟု ခေါ်ပါသည်။

ကျန် (၇၆)ပါးကိုမူ အသိစိတ် (မနောဝိညာဏဓာတ်)ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုမနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီ၍ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် သက်ရှိသတ္တဝါတို့၌ အလွန်အရေးကြီးသောရုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့သိပ္ပံပညာရှင်များက အသိကို ဦးနှောက်ကလာသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာကမူ နှလုံးသားကို အများဆုံးမှီ၍ဖြစ်သည်။ နှလုံးသားကိုမှီပြီး စိတ်အများဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။

လူ၏ပညာသည်လည်း နှလုံးသားကိုမှီပြီး ဖြစ်သလို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ မာန စသည်တို့သည်လည်း နှလုံးသားကိုမှီပြီး ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။

နှလုံးသားဆိုသော အဘိဓမ္မာသဘာဝမှန်-မမှန်ကို ပစ္စက္ခသဘာဝ အခြေအနေနှင့်ဆန်းစစ်ကြည့်ပါက လောကလူသဘာဝလန့်သည်၊ ဖျန်သည်၊ တုန်သည်၊ ခုန်သည် ဟုဖြစ်ရာ၌ နှလုံးကပင် တုန်ပါသည်၊ ခုန်ပါသည်၊ လန့်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ဒေါသဖြစ်သည်၊ ဆုတ်နစ်သော သိတဒေါသ (အအေး ဒေါသ) ဟု ခေါ်ပါသည်။ ယင်းဒေါသဖြစ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်ထဲ နှလုံးက ထိတ်ကနဲ တဒိတ်ဒိတ်နဲ့ခုန်လာပါသည်။ ရင်ထဲပူလာပါသည်။ ဦးနှောက်ကခုန်သည်မဟုတ်ပါ။

ဝမ်းသာသည်။ အလွန်ဝမ်းသာသည်ဆိုကလည်း သက်ထားကြည့်ပါက ရင်ထဲတွင် အေးကနဲဖြစ်လာသည်။ ယင်းမှာ လည်းနှလုံးသားထဲက ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်တော်များထဲ၌ ဒေါသဖြစ်လာသူသည် “ဟဒယံ ဘိန္ဒု-နှလုံးသားကွဲသည်” ဟု ဆိုပါသည်။ တစ်ချို့နှလုံးသားက ပူလောင်လာပြီး သွေးအံသည်။ သွေးအံသည်ဆိုသည်မှာ နှလုံးသွေးယိုစီးထွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နှလုံးက အလုပ်မလုပ်၍ နှလုံးကထိခိုက်သွား၍ အပြစ်သို့ သွေးအံထွက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နှလုံးသားသည် စိတ်၏အချားဆုံးမှီရာတည်ရာဖြစ်ပါသည်။ ပညာဉာဏ်သည်လည်း နှလုံးသားမှမှီ၍ဖြစ်လာပါသည်။ နှလုံးသားကြည်လင်၍ စိတ်ချမ်းသာလာလို့ရှိလျှင် ပညာဉာဏ်ထွက်လာပါသည်။ နှလုံးသားမကောင်းစိတ်မချမ်းသာလျှင် ပညာဉာဏ်တုန်းသွားပါသည်။

ထိုသို့ပစ္စက္ခဝါဒီတို့ကလေးလှလျှင် ပညာဉာဏ်သည် နှလုံးသားကိုမှီသလို လောဘ၊ ဒေါသ၊ စသည်များသည်လည်း နှလုံးသားကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်နေကြရပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ များစွာစိတ်ဆင်းရဲမှုဖြစ်လာသောအခါ ကြံမရ၊ နှစ်မရ ဖြစ်လာသောအခါ ခရီးကပူလာသည်။ ဤသည်မှာ နှလုံးက အပူခိုးရိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သဘောအားဖြင့် နှလုံးသားနှင့်ဦးနှောက်ဆက်သွယ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သိပ္ပံဆေးပညာကလည်းကောင်း ဤသည်ကို လက်ခံကြပါသည်။

စိတ်ပူလျှင် ဦးနှောက်မှာမတည်၊ မမှီပါ။ ဦးနှောက်ဆိုသော ရုပ်ဟန်နှင့်သည့် အင်္ဂါဓမ္မာသဘောအရ စိတ်၏တည်ရာ

ဝတ္ထုရုပ် မဟုတ်ပါ။ ပထဝီဓာတ်တစ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်မှာသာ တည်ရှိကြောင်းသိရပါသည်။

ဗုဒ္ဓက လူသားများ၏နှလုံးသွေးသည် လူသား၏စရိုက် သဘာဝအရ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အရောင်အဆင်းမတူ ဟူ၍ ခွဲခြားဟောကြားထားခဲ့ပါသည်-

-ရာဂကြီးသူ၏နှလုံးသွေးသည် နီသည်။

-ဒေါသကြီးသူ၏နှလုံးသွေးသည် ညိုညိုပုပ် မဲနေသည်

-မောဟကြီးသူ၏နှလုံးသွေးသည် သားပြုတ်ရည်နှင့် တူသည်။

-ဝိတက်အကြံအစည်များသူ၏နှလုံးသွေးသည် ကုလား ပြုတ်ပဲရည်နှင့်တူသည်။

-သဒ္ဓါတရားကောင်းသူ၏နှလုံးသွေးသည် မဟာလှေ ကားပန်းပွင့်အဆင်းကဲ့သို့ ဝါသည်။

-ပညာများတဲ့သူ၏နှလုံးသွေးသည် နီပြီး အရောင် တောက်နေပါသည်။ မဏိဇောတပတ္တမြားအရောင် ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် အလွန်အရေးကြီးသော ရုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါသဖြစ်လည်း သူ့နေရာကဖြစ်သည်။ သောက ဖြစ်လည်း သူ့နေရာက ဖြစ်သည်။ သောမနဿဖြစ်လည်း သူ့ နေရာကဖြစ်သည်။ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းဟူသမျှ သူ့နေရာကဖြစ် သဖြင့် အလွန်အရေးကြီးသောရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

စက္ခု၊ သောတာ၊ ဃာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယဝတ္ထုတို့သည် ဒေါမနဿ၊ သောမနဿတို့နှင့်မပတ်သက်ပါ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက စိတ်ကောင်းရှိသူကို နှလုံးကောင်းသူ၊ စိတ်ကောင်းမရှိသူကို နှလုံးမကောင်းသူ ဟူ၍ ခိုင်းနှိုင်းပြောကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာတွင် ပညာသည် ဦးနှောက်ကိုမှီတွယ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာရသဖြင့် ပညာကောင်းလည်း နှလုံးသား ပညာမကောင်းလည်း ဤနှလုံးသား ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ဆိုးသည်မှာ ရုပ်ဝတ္ထုကိုမှီနေရသဖြင့် ရုပ်ဝတ္ထုတောင့်တင်းခိုင်မာပါမှ စိတ်ကလည်းတောင့်တင်းခိုင်မာပါသည်။ ရုပ်ဝတ္ထုအားနည်းသွားတာနှင့်တစ်ပြိုင်နက်ထဲ စိတ်ကလည်း အားနည်းသွားတတ်ပါသည်။

နေမကောင်းမကျန်းမာသောအခါ မည်မျှပင် စိတ်က ဆောင်ထားပေမဲ့ ငါထ လျှောက်မည် ဟုဆိုပေမဲ့ မလျှောက်နိုင်ပါ။ နာမ်တရားက လျှောက်ချင်ပေမဲ့ ရုပ်က မလိုက်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါ ဟုဆိုကြပါသည်။

စိတ်၊ စေတသိက်ဆိုသော နာမ်တရားများသည် ရုပ်ဝတ္ထုကြီးကိုမှီပြီး ဖြစ်ရသဖြင့် ကိုယ်မှီထားသည်က ချိနဲ့နဲ့ဆိုလျှင် ကိုယ်လည်း ချိနဲ့နဲ့၊ ကိုယ်မှီထားတာက ခိုင်မာလျှင် ကိုယ်လည်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိပါသည်။

အသက်ကိုစောင့်ရှောက်ပေးနေသော သက်စောင့်တရား

အသက်ဆိုသည်မှာ ဇီဝိတရုပ်နှင့် နာမ်ထဲမှာပါသော ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်သည်။ ယင်း ရုပ်သက်၊ နာမ်သက်(၂) ပါးကို အသက်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရုပ်သက်သည် ဇီဝိတရုပ်၊ ယင်းရုပ်သည် အတိတ်ကံ ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၊ သူ့ကို ပါဠိလို ကမ္မဇရုပ် ဟူ၍ခေါ်ပါသည်။

ဇီဝိတ ဟူသော ပါဠိကို မြန်မာဘာသာပြန်သောအခါ အသက် ဟူ၍ ပြန်ကြပါသည်။ အသက် ဟူသည် အဘိဓမ္မာ သဘောအရ ရုပ်သက်၊ နာမ်သက် ရှိနေပါသည်။

ရုပ်သက်ဆိုသည်မှာ အတိတ်ကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုအသက်ရုပ်သည် အတူဖြစ်ဖော်ဖြစ်ဖက်ဖြစ် သောကမ္မဇရုပ်တို့ကို အသက်ရှည်အောင်စောင့်ရှောက်သောရုပ် ဖြစ်သည်။ ဤရုပ်သည် ဘာဝရုပ်၊ ကာယပသာဒရုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့တည်နေပါသည်။

ရုပ်သဘာဝဖြစ်ပေါ်မှုသည်-

-ကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို ကမ္မဇရုပ်

-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို စိတ္တဇရုပ်

-ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို ဥတုဇရုပ်

-အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို အာဟာရဇရုပ်

ဟူ၍ အဘိဓမ္မာ၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

ဤတွင် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ဆိုသည်မှာ လောလောဆယ် စိတ်ရှိနေသည်၊ ဥပမာ-လောဘစိတ်ဖြစ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်

နက်တည်း လောဘကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်လည်း စစ်ခါတည်း ပါလာသည်။ စိတ္တဇရုပ်ကို မည်သူစောင့်ရှောက်ပါသလဲ ဆိုက သူ့ကိုဖြစ်စေသော လောဘစိတ်က စောင့်ရှောက်ပါသည်။

ဥတုဇရုပ်တွင်လည်း ဥတုက ထင်ရှားရှိနေ၍ ဥတုက ဖြစ်စေသော ဥတုဇရုပ်ကို ဥတုကဘဲ စောင့်ရှောက်ပါသည်။ အာဟာရဇရုပ်တွင် အာဟာရသည် ထင်ရှားရှိနေ၍ အာဟာရကပင် စောင့်ရှောက်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော အာဟာရဇရုပ် ဤ(၃)မျိုးသည် လက်ရှိထင်ရှားရှိနေသော စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ တို့က စောင့်ရှောက်နေသဖြင့် ဤစိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ(၃)ပါးတို့သည် မိခင်ထင်ရှားရှိနေသောသားများနှင့် တူသည်ဟု ဆိုရ ပါမည်။

ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် သူ့ကိုဖြစ်စေသော ကာကမရှိတော့၊ အတိတ်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး၊ ချုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ကမ္မဇရုပ်များသည် မိခင်မဲ့သွားသောသားနှင့်တူသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

အတူဖြစ်ဖက်ကမ္မဇရုပ်များ မပျက်စီး၊ မပုပ်သိုးအောင် စောင့်ရှောက်တတ်သော အသက်ဟုခေါ်သောရုပ်ကို ဇီဝိတရုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။ မိခင်မဲ့သောသားကို နို့ထိန်းက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသလို ကံမိခင်မရှိတော့သော ကမ္မဇရုပ်သားကို နို့ထိန်းနှင့်တူသော ဇီဝိတရုပ်က စောင့်ရှောက်ပေးရပါသည်။ သို့အတွက် ဇီဝိတရုပ်ကို ရုပ်သက် ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

စောင့်ရှောက်ပုံမှာ သစ်သီးသစ်ရွက်အတွင်း၌ရှိသော အရည်သည် သစ်သီး၊ သစ်ရွက်တို့ကို မပိန်မခြောက်၊ မညှိုးနွမ်းအောင် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့တည်နေသော ဇီဝိတရုပ်သည် ကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်တို့ကို မပျက်စီးရအောင် စောင့်ရှောက်သည်။

တစ်ဖန် ထိုဇီဝိတပင် တကွဖြစ်သော တရားတို့ကို အသက်ရှည်အောင်စောင့်ရှောက်မှု၌ အစိုးတရဖြစ်သောကြောင့် ပါဠိလို ဣန္ဒြေ ဟု ခေါ်ပါသည်။

ထိုဇီဝိတိန္ဒြေသည်လည်း ရုပ်-နာမ်အားဖြင့်(၂)မျိုး ရှိသည်-
ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ -တကွဖြစ်ဖက် ကမ္မဇရုပ်ကို အသက်ရှည်အောင် စောင့်ရှောက်ပါ၏။

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ -ယှဉ်ဖက်တရားတို့ကို အသက်ရှည်အောင် စောင့်ရှောက်ပါ၏။

ဤရုပ် နာမ် တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်မှုသဘာဝသည် ဥပမာအားဖြင့်-

(က) ရေနင့်တူ၏

-ကြာပင်ကို စိမ်းလန်းနေအောင် စောင့်သောရေသည် ကြာပင်ရှိခိုက်သာ စောင့်ရှောက်နိုင်၍ ကြာပင်မရှိက မစောင့်ရှောက်နိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူတကွဖြစ်ဖက် (သဟဇာတ) တရားတို့ မချုပ်မီ ထင်ရှားရှိခိုက်သာ စောင့်ရှောက်နိုင်သည်။ ချုပ်မသွားအောင်ကား စောင့်ရှောက်၍မထားနိုင်ပါ။

(ခ) နို့ထိန်းနှင့်တူ၏

-နို့ထိန်းသည် သူတစ်ပါးကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော သားသမီးတို့ကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ အာရုံ၊ ကံ အစရှိသောအကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ် နာမ်တရားတို့ကိုသာ အသီးသီးစောင့်ရှောက်နိုင်၏။ မိမိတို့ကား အတူတကွဖြစ်ဖက်(သဟဇာတ)တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်အောင် တာဝန်မယူနိုင်။

(ဂ) လှေလှော်သူနှင့်တူ၏

-လှေကို တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ပို့သော လှေသမားသည် ပို့ရင်းက လှေကိုသာပို့၏။ သို့သော် လှေနှင့်တကွမိမိပါပါသွားသောကြောင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ပို့ရာရောက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဇီဝိတသည် စောင့်ရှောက်ရင်းကအတူ ဖြစ်ဖက်တရားတို့ကိုစောင့်၏။ သို့သော် အတူဖြစ်ဖက်တရားနှင့်စပ်လျက်ဖြစ်ရသောကြောင့် မိမိကိုယ်လည်း မိမိစောင့်ပြီးသား ဖြစ်လေတော့သည်။

ဤဇီဝိတိန္ဒြေတို့သည် မိမိနှင့်တကွ ဖြစ်ဖက်တရားတို့ကိုသာ စောင့်ရှောက်ရုံမကသေး၊ မိမိတို့ချုပ်ပြီးနောက် ဇီဝိတနှင့်တကွ အလားတူ ရုပ် နာမ်များအစဉ်မပျက် ဆက်လက်ဖြစ်ရန် ကိုလည်း ကျေးဇူးပြုခဲ့ကြသေးသည်။

ထိုသို့ အဆက်ဆက် ကျေးဇူးပြုခဲ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ကံအရှိန်ရှိသမျှ သေသည် (စုတိ)တိုင်အောင် (သို့မဟုတ်)နိဗ္ဗာန်စံဝင်သည်တိုင်အောင်ပင် ဆက်ကာ-ဆက်ကာ ဖြစ်နိုင်ကြပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤဇီဝိတိန္ဒြေနှစ်ပါးကို ရုပ်-နာမ်ခန္ဓာအစဉ်၌ အကြီးချုပ်နှစ်ပါး ဟူ၍ ဆိုပါသည်။

ရုပ်သက်သည် ဇီဝိတရုပ်၊ သူသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သော (ကမ္မဇရုပ်)ဖြစ်သည်။ နာမ်သည် ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက်ဖြစ်သည်။ ဤနှစ်ပါးချုပ်သွားလျှင် အသက်သေသွားသည် ဟုဆိုပါသည်။ အသက်ထွက်သွားသည်မဟုတ်ပါ။ ထွက်သွားခြင်းမဟုတ်။ ထွက် စရာလည်းမရှိပါ။ မြင်ရမလားဆိုက မမြင်ရပါ။ ချုပ်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နာမ်တရားများကို စောင့်ရှောက်သည်မှာ ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၌ ကိုယ်စောင့်တရား(ဝါ) သက်ပြင်တရား (အာယုသင်္ခါရ)တရား (၃)ပါး ရှိသည်ဟု ဟောထားပါသည်-

- (၁) အာယု - ရုပ်သက်၊ နာမ်သက်
- (၂) ဥသ္မာ - ကိုယ်ငွေ့ခေါ်သော တေဇောဓာတ်
- (၃) ဝိညာဏ - ဘဝင်ဝိညာဏ်စိတ်

ဤ(၃)ပါး ခန္ဓာကိုယ်မှာမရှိတော့လျှင် လူသေသည် ဟု ဆိုနေကြပါသည်။

ကျမ်းဂန်စာပေထဲမှာ-

“အာယု ဥသ္မာ ဝိညာဏံ၊
ယဒါ ကာယံ ဇဟန္တိ မံ ”

ဟူ၍ ဟောထားပါသည်။

အာယု ဆိုသည်မှာ ရုပ်သက်ဆိုသော ဇီဝိတရုပ်နှင့် နာမ်သက်ဆိုသော ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

ဥသွာဆိုသည်မှာ ကိုယ်ငွေ့ဖြစ်သည်။ ဆောင်းအခါမှာ နွေးပြီး နွေအခါမှာ အေးသည်။ ထိုအနွေး၊ အအေးငွေ့များသည် တေဇောဓာတ် ဖြစ်ပါသည်။ အအေးများလာရင်လည်း အငွေ့ဓာတ်ဖြစ်ပါသည်။ အပူများလာလျှင် အငွေ့ဓာတ်ဖြစ်ပါသည်။ ပူသောအခါ အငွေ့တထောင်းထောင်းထသည်။ ရေခဲတွင် အငွေ့တထောင်းထောင်းထသည်။ ဆောင်းတွင်း၌ ရေမှာ အငွေ့ဓာတ် ဖြစ်လာသည်ကို တွေ့ရမည်။ တေဇောဓာတ်သည် အစိုင်အခဲ မရှိပါ။ လူ၏ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဤကဲ့သို့သော အပူ၊ အအေး အငွေ့ ရှိနေပါသည်။ ထိုအငွေ့က ကမ္မဇရုပ်ကို ထိန်းထားပါသည်။ လူသေသောအခါမှာ ကိုယ်ငွေ့ကလေးများ ရှိသေးသလားဟု စမ်းသပ်ကြည့်ကြလေ့ရှိသည်။ တစ်ချို့ ကိုယ်ငွေ့လေးရှိနေသေးသည်။ မချုပ်သေးပါ။ တေဇောဓာတ်သည်လည်း ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်ငွေ့ဆိုသည်မှာ တံပရေချာ သာမိုမိတာနှင့်တိုင်း၍ ရသောကိုယ်ငွေ့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိညာဏ်ဆိုသည်မှာ ပဋိသန္ဓေစတည် စဖြစ်ကထဲက ပါလာသော ဝိညာဏ်ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်ချုပ်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ယင်းကို ဘဝင်စိတ် ဟုခေါ်ပါသည်။ စုတိစိတ်ချုပ်သောအခါ ထိုဘဝင်စိတ်နှင့်ပင် ချုပ်ပါသည်။

ဤ(၃)ပါးက ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စွန့်ခွာသွားပြီဆိုလျှင် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ထင်းတုံး လက်ပံတုံးကဲ့သို့ အသုံးမကျ

တော့ဘဲ တဖြည်းဖြည်းပုပ်ပွပြီး ဥတုဇရုပ် ဖြစ်သွားပါသည်။ ဤ (၃)ပါးရှိနေသမျှ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ဘာမှမဖြစ်၍ ယင်းကိုယ်ကိုယ် စောင့်တရား၊ သက်စောင့်တရား ဟူ၍ ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သတ္တဝါတစ်ဦး အတိတ်ကံကြောင့် ဘဝသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရသည်။ ဤသည်ကို အတိတ်ဘဝကံနှင့် ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို ဆက်စပ်ပေးသောကြောင့် သူ့ကို ပဋိသန္ဓေစိတ် ဟူ၍ ပါဠိလို ခေါ်ပါသည်။ မြန်မာလိုဆိုက စေ့စပ်ပေးသည်၊ ဆက်စပ်ပေးသည် ဟုဆိုရပါမည်။ အတိတ်ဘဝနှင့်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို စေ့စပ်ပေးသည်၊ ဆက်စပ်ပေးသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

အတိတ်ဘဝနှင့်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို ဆက်စပ်ပေးသောစိတ်သည် ဝိညာဏ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ပဋိသန္ဓေစိတ် ဟူ၍ ခေါ်ထားပါသည်။

ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်စိတ်သည် သဘာဝအရဖြစ်သည်။ တည်သည်။ ချုပ်သည်။ (ဥပါဒ်-ဌီ-ဘင်)စိတ္တက္ခဏ (ခဏငယ်) ၃-ချက် ကြာသောအခါ ချုပ်သွားပါမည်။

ထိုပဋိသန္ဓေစိတ် ဥပါဒ်-ဌီ-ဘင် (ဖြစ်-တည်-ပျက်)အနေနှင့် ချုပ်သွားပြီး ပြန်မဖြစ်တော့လျှင် သတ္တဝါ သေသည်ဟု ဆိုရပါသည်။

သို့သော် ကံအဟုန်ကရှိနေ၍ နောက်ထပ်ပြန်ဖြစ်ရသည်။ ယင်းကို လက်ရှိဘဝ ဆက်လက်တည်ရေးအတွက် အကြောင်းတရားဖြစ်သဖြင့် ဘဝင်္ဂ (ဘဝ+အင်္ဂ)=ဘဝင်္ဂစိတ် ဟူ၍ ခေါ်လာပါသည်။

ဘဝင်္ဂဆိုသည်က အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၏တည်မြဲရာ တည်မြဲကြောင်းကိစ္စကို ရွက်ဆောင်၍ သူ့ကို ဘဝင်စိတ် ဟုခေါ်ပါသည်။ ဤဘဝင်စိတ်သည် ပထမဦးဆုံးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် နောက်ဆုံးစုတိစိတ်အကြားမှာ ဝီထိစိတ်ဆိုသော စိတ်အစဉ်မဖြစ်လျှင် ထိုဘဝင်စိတ်က သတ္တဝါအသက်ရှင်ရန် ဆက်လက်ဖြစ်နေရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့သည် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့လုပ်ရသောကိစ္စကိုအစွဲပြုပြီး (ဝါ)လုပ်ငန်းကိုအစွဲပြုပြီး နာမည်အမျိုးမျိုးပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ-ရုံးမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးအလုပ်ကိုလုပ်နေသော လူတစ်ဦးကဲ့သို့ ရုံးမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဟုခေါ်သကဲ့သို့ ရပ်ကွက်ထဲ၌ ဓမ္မာရုံဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးဖြစ်၍ ဥက္ကဋ္ဌ ဟုခေါ်သလို မြို့နယ်အသင်းမှာလည်း နာယကလုပ်သဖြင့် နာယက ဟုခေါ်သကဲ့သို့ နေရာဌာန၊ ကိစ္စအလိုက် တစ်ဦးတည်းက အမည်(၃)မျိုး ရနေသလိုပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိစိတ်တို့သည် ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စအလိုက် နာမည်(၃)မျိုးဖြစ်နေသော်လည်း စိတ်ကမူ တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်ပါသည်။

သတ္တဝါတိုင်းသည် ဤစိတ်နှင့်ပဋိသန္ဓေနေလျှင် ဘဝဖြစ်လျှင်လည်း ဤစိတ်ဖြစ်သည်။ သေခါနီးကိုအစွဲပြု၍ စုတိစိတ် ဟု ခေါ်ပြန်ပါသည်။

သက်စောင့်တရား၊ ကိုယ်စောင့်တရား(၃)ပါးထဲ၌ ဤ

စိတ်သည် အရေးကြီးပါသည်။ သူ့ချုပ်က ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်လည်း ချုပ်သွားပါသည်။

ဗုဒ္ဓက စက္ခုပသာဒ၊ သောတပသာဒ၊ ဃာနပသာဒ၊ ဇိတပသာဒ၊ ကာယပသာဒ ဆိုသော အကြည်ရုပ်ငါးပါးကို မိမိ ဆိုင်ရာ မျက်စိ၊ နား စသည်တို့၌ အစိုးတရရှိမှုနှင့်ပတ်သက်၍ စက္ခုန္တေ၊ သောတိန္တေ၊ ဃာနိန္တေ၊ ဇိဝိန္တေ၊ ကာယိန္တေ ဟူ၍ ဟောခဲ့ပါသည်။

“စက္ခာဒိ ပဉ္စိန္တိယာနိအာယု ပဋိစ္စ တိဋ္ဌန္တိ အာယုဥသ္မံ ပဋိစ္စတိဋ္ဌတိ” မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်မှာ ဗုဒ္ဓက ဟောကြား ထားခဲ့ပါသည်။

ထိုငါးပါးတို့သည် အာယုဟု ခေါ်သော ဇီဝိတရုပ် အပေါ်မှာ တည်နေရပါသည်။ ထိုအသက်ခေါ်သော ဇီဝိတရုပ်သည် လည်း ကိုယ်ငွေ့ဟု ခေါ်သော ဥသ္မာတေဇောအပေါ်မှာ မှီခိုနေ ရပါသည်။

ထိုဥသ္မာကိုယ်ငွေ့ဓာတ်သည် ဝမ်းမီး(ဝါ)ချက်ပြုတ်သော အရာဟု ခေါ်သော ပါစကတေဇောကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်ငွေ့ဓာတ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ပါစကတေဇောသည် ရှေးကံ ကြောင့် မွေးကတည်းကပါလာသော ကမ္မဇဝမ်းမီး ဖြစ်ပါသည်။ သိပ္ပံဆေးပညာရှင်များက အက်စစ်ဓာတ် ဟူ၍ ခေါ်ကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓဟောခဲ့သော ရုပ်သဘာဝအရ အစာသစ်အိမ်ဆို သည်မှာ အူမကြီး ဖြစ်ပါသည်။ အူမကြီးဟူသည် အလွန်ကျဲသော ပုဆိုးကြမ်း၊ ပိတ်ကြမ်းကြီးနှင့်တူသည်။ အစာသစ်အိမ်၏အောက် တွင် ပါစကဓာတ်မီးအိုးကြီး ရှိပါသည်။ လူများက တကျည်းဟူ၍ ခေါ်သော အကြောဆုံကြီးသည် ဤဓာတ်မီးအိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်မီးအိုးတွင် ပါစကဓာတ်မီးဟု ခေါ်သော ကမ္မဇတေဇော ဓာတ်မီး တည်ရှိနေပါသည်။

အစာသစ်အိမ်သို့ရောက်လာကြသော အစားအစာများ ကို ဓာတ်မီးအိုးမှာရှိသော ပါစကဓာတ်မီးက နွားနို့၊ ဆိတ်နို့များ ကို ဆီဦးထောပတ်ဆီကြည်ဖြစ်အောင် ကျိုချက်သကဲ့သို့ ကျိုချက် ပစ်ပါသည်။

ထိုသို့ကျိုချက်ရာတွင် ဝမ်းမီးကောင်းလျှင် ကောင်းသလို ကြေညက်ပါသည်။ ပါစကဝမ်းမီးသည်-

- အားကောင်းထက်သန်သောဝမ်းမီး (တိက္ခဝမ်းမီး)
- ညံ့သော ဝမ်းမီး (မန္တဝမ်းမီး)
- မျှတသောဝမ်းမီး (သမဝမ်းမီး)

ဟူ၍ (၃)မျိုး ရှိနေပါသည်။

အလွန်အားကောင်းထက်သန်သော (တိက္ခ)ဝမ်းမီးရှိက စားသော အစာအာဟာရ ခဏကလေးကြေသွားပြီး ခဏ ခဏ ဖားချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

ညံ့သောဝမ်းမီး (မန္တ)ရှိက စားလိုက်လျှင် အစာမကြေ အစာမကြေရောဂါဖြစ်တတ်သည်။

မျှတသောဝမ်းမီး(သမဝမ်းမီး)မျိုးရှိမှ ကျန်းမာပါမည်။

သိပ်ချက် လွန်အားကြီးက အဆီဓာတ်များ ဩဇာဓာတ် များပါသွားပြီး ရုပ်ကိုဖြစ်စေသောအဆီဓာတ်များပါသွား၍ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်၊ မတိုးပွားနိုင်စေတော့ပါ။ အစာမချက်ကလည်း အစာ များသည် မကျက်တကျက်ဖြစ်ပြီး လူကို ရောဂါဖြစ်စေပါသည်။ ရုပ်ခန္ဓာကို အကျိုးမပြုပြန်ချေ၊ သမဝမ်းမီးကမူသာ လူကို ကျန်းမာစေနိုင်ပါသည်။

အစာများကို ဝမ်းမီးက ချက်လိုက်သောအခါ အစာကြမ်း၊ အစာနု၊ အရည်ကြမ်း အရည်နု ဟူ၍ခွဲထွက်လာပါသည်။ ယင်း(၄)မျိုးအနက် အစာကြမ်းက ကျင်ကြီးအဖြစ်နှင့် အစာဟောင်းအိမ်သို့ဆင်းသွားပါသည်။ အရည်ကြမ်းက ကျောက်ကပ်မှ တစ်ဆင့် ဆီးဘက်သို့ဆင်းသွားပါသည်။

အစာနှင့်အရည် (၂)မျိုးသည် ဩဇာတ် ဖြစ်သွားပါသည်။ ထိုဩဇာဓာတ်ကို ပါစကဝမ်းမီးမှာရှိသော ပျံ့နံ့လေ(ဖရဏလေ)က မှုတ်ပေးလိုက်သောအခါ လေအားနှင့်အကြောများကိုလျှောက်ပြီးကော့သွားပါသည်။ စုဝေးပြီးတက်သွားပါသည်။ ယင်းကို ရသဟရဏီကြော (အရသာကိုဆောင်ယူသောအကြော) ဟု ခေါ်ပါသည်။

ရသဟရဏီကြောကို ပျံ့နံ့သွားသောအရည်များကို ရသဓာတ်ရည်ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။ ထိုရသဓာတ်ရည်ပျံ့နံ့သွားသောအခါ ဥသွာတေဇောနှင့်သွားတွေ့ပြီး ဥသွာတေဇောက ထပ်မံ လောင်ပေးမြှိုက်ပေးသောအခါ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသည်။

ဥသွာတေဇောသည် ရသဓာတ်ရည်နှင့်သွားရောက်တွေ့သောအခါ မီးကိုလောင်စာဆီလေး လောင်းပေးလိုက်သောအခါ ဟုန်းကနဲထပြီး တောက်လာသလို ဥသွာတေဇောသည် ရသဓာတ်ရည်ဟု ခေါ်သော ဩဇာအဆီဓာတ်များနှင့်သွားရောက်တွေ့ဆုံမိသောအခါ ပို၍ပူလာသည်။ ကိုယ်ငွေ့ပို၍ပြင်းလာသည်။ အစာစားပြီးသောအခါမှာ ကိုယ်ငွေ့ပိုကောင်းလာသောသဘော ဖြစ်ပါသည်။

ဆာလောင်သည်ဆိုသည်မှာ ဝမ်းမီးက အမြဲတမ်း တောက်လောင်နေ၍ အစာအိမ်အာ အမြဲတမ်း အစာရှိနေရပါသည်။ အစာမရှိသောအခါ ပါစကဝမ်းမီးက ဝမ်းရည်ကိုသွားရောက်ဟပ်ပါသည်။ ထိုအခါ ဝမ်းရေကပူလာပါသည်။ ဆာလာပါသည်။ ယင်းကို ဆာလောင်သည်ဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကဗဠီကာရအာဟာရ ဆိုသော စားသောက်ဖွယ်ထည့်ပေးရပါသည်။ ထိုစားသောက်ဖွယ်သည် ဝမ်းမီးကိုငြိမ်းစေသည်။ ဝမ်းမီး၏ဒဏ်ကို ခံနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

ဩဇာအာဟာရဆိုသော အဆီ၊ အစေးကမူ ဝမ်းမီးရန်ကို မငြိမ်းစေနိုင်ပါ။ ရုပ်ကိုမူဖြစ်စေပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးပေါင်းလိုက်ပါမှ ဝမ်းမီး၏ရန်ကိုလည်း အေးစေ၊ ငြိမ်းစေနိုင်ပြီး ရုပ်ကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

အာဟာရက ရုပ်ကိုဖြစ်စေပုံ

သတ္တဝါ၏ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ ဩဇာဓာတ်(၂)မျိုး ရှိပါသည်-
၁။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိသောဩဇာဓာတ် (အဇ္ဈတ္တိကဩဇာ)

ယင်းမှာ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ဟူသောအကြောင်းလေးပါးကြောင့် ဖြစ်သော ဩဇာဓာတ်၊ ယင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ အမြဲတစေ ဖြစ်နေပါသည်။

၂။ ပြင်ပစားသောက်ဖွယ်ရာများရှိသော သြဇာဓာတ် (ဗဟိဒ္ဓသြဇာ)

ပြင်ပစားသောက်ဖွယ်ရာများမှာပါသော သြဇာဓာတ်ကို ဥတုဇသြဇာ ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။ စားသောက်ဖွယ်ရာ အရာဝတ္ထု များသည် ဥတုကြောင့်ဖြစ်ရသည်။ ထိုအရာဝတ္ထုရှိ သြဇာကို ဥတုဇသြဇာ ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိသော သြဇာဓာတ်နှင့် ပြင်ပစားသောက် ဖွယ်များသောသြဇာဓာတ်တို့ ပေါင်းမိသောအခါ ရုပ်ကိုဖြစ်စေ ပါသည်။

အာဟာရသည် မျိုးစားသည်မဟုတ်ဘဲ လိမ်း၍ အာဟာ ရဓာတ် ပျံ့နှံ့သွားရင်လည်း အာဟာရရုပ်ဖြစ်ပါသည်။ နှာခေါင်း ပေါက်က သွင်းလျှင်လည်း ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိသော အဇ္ဈတ္တိက သြဇာဓာတ်နှင့်ပေါင်းမိက အာဟာရဇရုပ် ဖြစ်စေပါသည်။

လူသားများ၏ခန္ဓာကိုယ်တွင် တစ်ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့ တည် နေသောရုပ်ကို လေ့လာလျှင်-

ကာယပဿာဒရုပ်	- ကိုယ်အကြည်ရုပ်
ဣတ္ထိဘာဝရုပ်	- မိန်းမသဘာဝရုပ်
ပုဗ္ဗာဝရုပ်	- ယောက်ျားသဘာဝရုပ်
ဇီဝိတရုပ်	- အသက်

ဟူ၍ (၄)မျိုး တွေ့ရပါသည်။ ဤတစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့နေသော ရုပ်သဘာဝ(၄)မျိုးတွင် ဇီဝိတရုပ်သည် အချုပ် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း(၃)

ဘဝသစ်၏ ခံစားမှုကို ချက်ချင်းနိုးထပြန်ပြောသူများ

ဘဝဟောင်းကိုပြောပြနိုင်ပါသည်မှာ

ဗုဒ္ဓ၏အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်တွင် သေပြီးနောက် လား
ရာဂတိ(၅)ပါး ရှိပါသည်-

- ၁။ ဒေဝဂတိ - နတ်ပြည်သို့ရောက်သွားသူ
- ၂။ တိရစ္ဆာနဂတိ - တိရစ္ဆာန်ဘဝသို့ရောက်သွားသူ
- ၃။ နိရယဂတိ - ငရဲပြည်သို့ရောက်သွားသူ
- ၄။ ပေတဂတိ - ပြိတ္တာဘဝသို့ရောက်သွားသူ
- ၅။ မနုဿဂတိ - လူ့ပြည်သို့ပြန်ရောက်သူ

ဤ(၅)မျိုးတွင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိ၍ အဆင့်အတန်း မြင့်သောနတ်ဗြဟ္မာများ အဆင့်အတန်းမြင့်သောပြိတ္တာဘဝသို့ ရောက်နေသူများ၊ ဝိနိပါတိကအသူရာနတ်များ၊ ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး နတ်များသည် မိမိတို့၏ကမ္မဇိဋ္ဌိတန်ခိုးဖြင့် မိမိဘဝအကြောင်းကို လာပြောပြနိုင်သည်၊ အိပ်မက်ပေးနိုင်သည်၊ သို့မဟုတ် မိမိယက် တန်ခိုးကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်က မိမိကိုစောင့်ရှောက်ပြီး အကူအညီ ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဤသက်ရှိသတ္တလောကဝယ် လူဖြစ်စေ၊ နတ်ဖြစ်စေ၊ ပြိတ္တာဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်စေ၊ အတိတ်ဘဝမှ သေလွန်ပြီးနောက် ယခု ရောက်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို ဘဝဟောင်းကိုပြန်လည်သတိရ သော ဇာတိဿရ ခေါ် ဉာဏ်ရှိက ပြန်ပြောနိုင်သည်ဟု ကျမ်းဂန် တို့၌ ဆိုထားပါသည်။

ဇာတိဿရဉာဏ်ထက် အဆင့်မြင့်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးလွန်လေပြီးသောအတိတ်ဘဝပေါင်းများစွာကို သိမြင်နိုင်ပါသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့် ဘဝဟောင်းကိုသိမြင် နိုင်၊ အောက်မေ့နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များမှာ-

- သာသနပဇာန်ရ ရသေ့များ
- ပကတိသာဝကများ
- မဟာသာဝကများ
- အဂ္ဂသာဝကများ
- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

-သာသနာပဈာန်ရ ရသေ့များသည် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိသောဉာဏ်ပညာ အားနည်းကင်းကြသည့်အတွက် လွန်လေပြီးသောကမ္ဘာ(၄၀)တိုင် မိမိတို့ဘဝကိုအောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သည်။

-ပကတိသာဝကများသည် ပညာအားကောင်းသောကြောင့် ကမ္ဘာ(၁၀၀)အောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သည်။

-မဟာသာဝကများသည် ကမ္ဘာ(၁၀၀၀)အောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သည်။

-အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးသည် ကမ္ဘာပေါင်း တစ်သင်္ချေ တစ်သိန်းတိုင်အောင် ဘဝဟောင်းကိုအောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သည်။

-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည် ကမ္ဘာပေါင်း နှစ်သင်္ချေ တစ်သိန်းတိုင်အောင် ဘဝဟောင်းကိုအောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သည်။

-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့ကမူ ကမ္ဘာအပိုင်းအခြားမရှိ၊ မိမိအလိုရှိသလောက် မိမိတို့၏အတိတ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ အခြားသတ္တဝါတို့၏အတိတ်ဘဝကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင် ပြောပြနိုင်သည်။

ဇာတိဿရဉာဏ်ဟူသော အတိတ်ဘဝကိုအောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်၍ အကြောင်းအင်္ဂါ(၃)ပါး ရှိသည်-

(၁) အတိတ်ဘဝမှသေလွန်၍ ဥပပတ္တိပဋိသန္ဓေဖြင့် နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝ၊ ပြိတ္တာဘဝရောက်သူများ

- (၂)* အတိတ်ဘဝ၌ ခွန်အားရှိနေစဉ်အခါ လက်နက်ဘေး စသည်တို့ကြောင့် ရုတ်တရက်သေဆုံးပြီး လူ့ဘဝပြန် ဖြစ်သူများ
- (၃) ရှေးကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြင့် အတိတ်ဘဝကိုသိရပါလိ၏ ဟု ဆုတောင်းမှုရှိခဲ့သူများ
- ဤ(၃)ပါးသောအကြောင်းရှိသူများသည် ဘဝဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်၊ ပြောပြနိုင်သော ဇာတိဿရဉာဏ်ရရှိသူများ ဖြစ်သည်။

အတိတ်ဘဝကို မေ့ရခြင်းအကြောင်း

သတ္တဝါတိုင်း သံသရာလည်ရာတွင် အတိတ်ဘဝ များစွာ ရှိကြပါသည်။ သို့သော် အတိတ်ဘဝကိုမသိသူများပါသည်။ အတိတ်ဘဝကို အောက်ပါအကြောင်း(၅)ရပ်ကြောင့်မေ့သည်ဟု ဆိုပါသည်-

- (၁) သေဆုံးရာ၌ သေသောက်ကြူးသူအဖြစ်နှင့်သေဆုံးခြင်း
- (၂) ယခုဘဝ၌ မိခင်သည် ရောဂါသည်ဖြစ်ခြင်း
- (၃) ယခုဘဝ၌ မိခင်သည် အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရသူဖြစ်ခြင်း
- (၄) ယခုဘဝ၌ မိခင်သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှု၌မလိမ္မာသူ ဖြစ်ခြင်း
- (၅) ယခုဘဝ၌ မိခင်သည် ကိုယ်ကိုကောင်းစွာစောင့်စည်းမှု မရှိခြင်း

ဤအကြောင်းတို့ကြောင့် ကလေးသည် အလွန်ထိတ်လန့်ချောက်ချား၍ အတိတ်ဘဝကိုမေ့လျော့သွားရပါသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်သစ်မှအမေးကို လယ်တီဆရာတော်က လယ်တီပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်၌ အောက်ပါအတိုင်းဖြေဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်-

(၁) အတိတ်ဘဝ၌ နေ့ရက်ရှည်ကြာစွာ အနာရောဂါဖိစီး၍ ကိုယ်အားစိတ်အားနွမ်းနယ်ကုန်ခမ်းပြီးမှ သေဆုံးခြင်းတစ်ပါး

(၂) ယခုဘဝ၌ အမိဝမ်းတွင်း အလွန်တရာ သေးငယ်လှသော ကလလရေကြည်အဖြစ်မှ နေ့ရက်ရှည်ကြာစွာ ကြီးထွားလာရသဖြင့် စိတ်အားသေးနဲ့ မွေးမှီန် မိန့်မော၍ နေရခြင်းတစ်ပါး

ဤအကြောင်းတရား(၂)ပါးကြောင့် လူအများစုသည် ခုရှားဘဝကို မေ့လျော့ကြသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ဤအခန်း၌ ကုသိုလ်အရာ၌ ဘဝဟောင်း၏စည်းစိမ်ခံစားရသူများက လာရောက်ပြောကြားသူများသည် ကတညူတကကဝေဒီ မိမိရရှိသောစည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ကျေးဇူးရှင်ကို ကန်တော့လို၊ ပူဇော်လို၍ လာရောက်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အကုသိုလ်အရာ၌ လာရောက်ပြောသူများသည် မိမိတို့ဘဝဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေရပြီး ချမ်းသာရာဘဝသို့ရောက်လို၍ အကူအညီတောင်းသောအားဖြင့် လာရောက်ပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အတိတ်ဘဝ ဆုတောင်းကောင်းမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊
သတိတရားကောင်းမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘဝဟောင်းကိုမှတ်
မိပြီး ဘဝဟောင်းကကျေးဇူးရှင်ကို ပူဇော်ကန်တော့နိုင်ခြင်း ဖြစ်
ပါသည်။

ထိုသို့သဘောမရှိသူများသည် ဘဝဟောင်းကိုမပြောပြ
နိုင်ဘဲ သံသရာအဆက်ဆက်ကျင်လည်နေကြရဦးမည်သာ ဖြစ်
ပါသည်။ ဤသံသရာခရီးမှလွတ်မြောက်ရေးသည်ကား ဗုဒ္ဓပေး
သောမဂ္ဂင်(၈)ပါး၊ ကျင့်စဉ်တရားဖြင့် သစ္စာလေးပါးကိုသိမြင်ပြီး
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုဝင်နိုင်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

(က) ဆတ္တမာဏဝနတ်သား

သေတဗျမြို့ဝယ် အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်၏သားသည် ဆတ္တမာဏဝ အမည်ရှိသည်။

အရွယ်ရောက်သော် အဖပုဏ္ဏားစေလွှတ်၍ ဥက္ကဋ္ဌမြို့၌ နာမည်ကျော်ကြားသော ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားကြီးထံ၌ ပညာ သင်ကြားစေခဲ့သည်။

ဆတ္တမာဏဝ၏ ပညာပါရမီခံရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မပျင်းမရိ လုံ့လကြီးစွာ အားထုတ်ခဲ့မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ မကြာခင် ပုဏ္ဏားတို့တတ်အပ်သော ဗေဒင်ပညာတို့ကို တတ်မြောက်လေသည်။

ထိုအခါ ဆတ္တမာဏဝလုလင်သည် ဆရာဖြစ်သော ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ ရှိခိုးပြီးလျှင်-

“ဆရာ . . . ကျွန်ုပ်သည် ပုဏ္ဏားတို့တတ်အပ်သော ဗေဒင်အတတ်ပညာတို့ကိုသင်၍တတ်မြောက်ခဲ့ပါပြီ၊ ပညာသင်ခ ဆရာစားအဖိုးအခကို အဘယ်မျှ ပေးရပါမည်နည်း” ဟု မေးသည်။

“တပည့် . . . ဆရာစားအဖိုးအခဟူသည် တပည့်၏ ဥစ္စာပစ္စည်းအနည်း-အများ၊ ချမ်းသာ-ဆင်းရဲကို ကြည့်ရှု၍ ထိုသူ၏ဥစ္စာအင်အားကိုလိုက်၍ ပေးရ၏။ သို့အတွက် သင်သည် ဥစ္စာအင်အားရှိသူဖြစ်က အသပြာတစ်ထောင်ယူခဲ့ပါလေ” ဟု မှာကြားသည်။

ဆတ္တမာဏဝသည် ဆရာကိုရှိခိုးပြီးလျှင် မိဘများရှိရာ သေတဗျမြို့သို့ပြန်လာပြီး မိဘတို့ကိုရှိခိုးကာ အဘပုဏ္ဏားကြီး အား ပညာသင်ဆရာစားအဖိုးအခကို ပြောကြားသည်။

အမိအဖတို့သည် သား၏ပညာသင်ကြားမှုပြီးစီးသည်ကို အလွန်သဘောကျနှစ်သက်သဖြင့် ဆရာစား အသပြာ တစ်ထောင်ပေးရန်သဘောတူလက်ခံကြသည်။

“အဘ. . ယနေ့ပင်လျှင် ဆရာကြီးထံသွား၍ပို့ပါအံ့”

“ချစ်သား. . . ယနေ့အချိန်မရှိပြီ၊ နက်ဖြန်မှသွားပါလေ” ဟု ဘခင်ကပြောပြီး အသပြာတစ်ထောင်ကို အသင့်ထုတ်ထား ပေးလေသည်။

ထိုအိမ်အနီးရှိ ခိုးသူတို့သည် ထိုအကြောင်းကိုကြားသိ သဖြင့် ဆတ္တမာဏဝပြန်ရာလမ်းခရီးတောတွင်း၌ ပုန်းအောင်းနေ ပြီး လုယက်သတ်ဖြတ်ရန်စီမံကြပြီး နောက်နေ့ဖောစောသွားကာ တောအုပ်၌ ပုန်းအောင်းနေကြသည်။

ထိုအချိန် နံနက်မိုးသောက်၍ ဗုဒ္ဓသည် လောကကို မဟာကရုဏာသမာပတ်ဖြင့်ကြည့်သည်ရှိသော် ဆတ္တမာဏဝ လုလင်၏သရဏဂုံ၌လည်းကောင်း၊ ငါးပါးသီလ၌လည်းကောင်း၊ တည်ပြီးမှခိုးသူတို့သတ်၍သေပြီးနောက် နတ်ပြည်သို့ရောက်မည်၊ နတ်ပြည်မှ တစ်ဖန်နိုးထပြန်လာပြီး ငါဘုရားအားရှိခိုးဖို့မည်၊ ထိုဆတ္တမာဏဝအသုဘလာပရိသတ်မှာ တရားထူးရမည်ကို သိမြင်တော်မူလေသည်။

သို့အတွက် ဗုဒ္ဓသည် နံနက်စောစောပင်လျှင် ဆတ္တမာ ဏဝလာမည့်လမ်းမှ တစ်ပင်သောသစ်ရိပ်၌ထိုင်နေတော်မူသည်၊ ဆတ္တမာဏဝသည် ဆရာကိုပူဇော်ရန် အသပြာတစ်ထောင်ကို ယူပြီး ဥက္ကဋ္ဌမြို့ကို ရှေ့ရှုထွက်လာခဲ့သည်။

ဆတ္တမာဏဝသည် လမ်းခရီးကြား သစ်ပင်ရင်း၌ထိုင် နေတော်မူသော ဗုဒ္ဓကိုမြင်လျှင် အနီးသို့လာရောက်ပြီးရပ်နေ လေသည်။

“လုလင် . . . အဘယ်သို့သွားမည်နည်း”

“အရှင်ဂေါတမ . . . တပည့်တော်သည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့သို့ ဆရာအား အတတ်ပညာသင်ခပူဇော်ရန်သွားပါအံ့”

“လုလင် . . . သင်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်ငါးပါးသီလ ကို ပိုင်ပါသလော”

“တပည့်တော်မင်း ဘုရား၊ ထိုသရဏဂုံသုံးပါးနှင့်ငါးပါး ကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အသက်အ ဖို ဘာဘောရှိပါသနည်းဘုရား”

“လုလင် . . . သင်မသိသေးလျှင် ထိုသရဏဂုံသုံးပါး၊ ငါးပါးသီလတို့ကိုလည်းဂေါ်မင်း၊ ထို၏အကျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခွဲခြားဝေဖန်၍သိအောင် သင်ကြားပါလေ၊ မှတ်သားပါလော”

“ကောင်းပါပြီ ဘုရား . . . ဟောကြားပေးတော်မူပါ ဘုရား”

“လုလင် . . . လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ရာဟူ၍ အမြဲမပြတ်ဆည်းကပ်အောက်မေ့လေလော့၊ ဗုဒ္ဓဟောကြားသောမဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရား၊ ပရိယတ်တရားတို့ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အမြဲမပြတ်ဆည်းကပ်အောက်မေ့လေလော့”

ဗုဒ္ဓဟောကြားသောတရားတော်များကို ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံတော်မူသော မဂ္ဂဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဌာန်လေးယောက်ဟူသော အရိယာသံဃာတော်များကို ကိုးကွယ်ရာ ပူဇော်ရာဟူ၍

အမြဲမပြတ် ဆည်းကပ်အောက်မေ့လေလော ဟု သရဏဂုံသုံးပါး ကို ဆည်းကပ်ပုံကိုဟောတော်မူသည်။

ထို့နောက် “သ္မုအသက်မသတ်ရ၊ သ္မုဥစ္စာမခိုးရ၊ သ္မုသား အိမ်ယာမပြစ်မှားရ၊ လိမ်ညာမပြောရ၊ သေရည်သေရက် မသောက်ရ” ဟူသော ငါးပါးသီလကိုလည်း ဟောတော်မူသည်။

ဆတ္တမာဏဝလုလင်သည် ဗုဒ္ဓဟောကြားသော သရဏ ဂုံသုံးပါးနှင့်ငါးပါးသီဆောက်တည်ပုံဂါထာတို့ကို နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆို ရာ ဆောက်တည်စေသည်၊ ငါးပါးသီလကိုလည်းခံယူစေသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓကိုရိုခိုးခွင့်ပန်ပြီး သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်ငါးပါး သီလကိုအောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြီး ဗုဒ္ဓထံပါးမှဆက်လက်ထွက်ခွာ လာခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓကလည်း ဆတ္တမာဏဝအတွက် ဤမျှသော ကုသိုလ်သည် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်ပြီး သင့်လျော်ပြီး ဟု ဆင်ခြင်ကာ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ပြန်ကြွခဲ့သည်။

ဆတ္တမာဏဝလုလင်သည် ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဟူသော ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကိုအောက်မေ့လျက်သွားသည်ရှိသော် သူခိုးတို့စောင့်နေ သော တောအုပ်သို့အရောက်တွင် သူခိုးများကဝိုင်းဝန်းထားကြ သည်၊ ခိုးသူတစ်ယောက်သည် ချုံကွယ်တစ်ခုမှနေ၍ ဆိပ်လူးမြား ဖြင့် ဆတ္တမာဏဝကိုပစ်ခတ်ရာ ဆတ္တမာဏဝသည် ထိုနေရာ၌ ပင်သေပြီး သေသည်၏အခြားမဲ့၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော ဗိမာန်ကြီး၌ နတ်သားဖြစ်ရလေသည်။ ထိုဗိမာန်၏အရောင်သည် ယူဇနာ(၂၀)လွန်၍ ဖြာထွက်ထွန်း လင်းတောက်ပသသ်။

ဆတ္တမာဏဝ၏ သေဆုံးနေသောအလောင်းကို သေတဗျမြို့သားခရီးသွားတို့မြင်ကြကုန်၍ သေတဗျမြို့ရှိ ဆတ္တမာဏဝ၏မိဘတို့ကို အသိပေးအကြောင်းကြားသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမြို့သားခရီးသည်တို့ကလည်း ပေါက္ခရသုတိပုဏ္ဏားကြီးအား ပြောကြားကြကုန်သည်။

ထိုအကြောင်းကို ကြားသိကုန်ကြ၍ ဆတ္တမာဏဝ၏ မိဘဆွေမျိုး မိတ်သင်္ဂဟအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေါက္ခရသုတိပုဏ္ဏားကြီးသည် အခြံအရံရိသတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တမာဏဝအလောင်းရှိရာသို့ လာကြပြီးလျှင် မျက်ရည်စီးကျ ငိုကြွေးကြကုန်သည်။ သေတဗျမြို့သားများ၊ ဣစ္ဆာနဂ်လမြို့သားများ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့သားများတို့သည် စုရုံးစည်းဝေးမိကြသည်။

ဆတ္တမာဏဝ၏မိဘများသည် သား၏အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ရန် ထင်းပုံကိုပြုလုပ်စီမံကြသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက် ထိုနေရာသို့ကြွတော်မူလေသည်။ ရောက်တော်မူသော် ခြောက်သွယ်သောရောင်ခြည်တော်ကိုလွှတ်၍ ထိုင်နေတော်မူသည်။

ထိုအခါ ဆတ္တမာဏဝနတ်သားသည် မိမိရရှိခံစားရသောနတ်စည်းစိမ်ကိုဆင်ခြင်၍ အကြောင်းကိုစဉ်းစားဆင်ခြင်မိသော် ဗုဒ္ဓသင်ပေးလိုက်သော သရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလ၏အကျိုးကိုသိမြင်ပြီး အလွန်အံ့ဩသောစိတ်ဖြစ်လျက်-

“ဗုဒ္ဓနှင့်ရဟန်းသံဃာများကို ရှိခိုးအံ့၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသိစေအံ့”

ဟု ကတညူတတရားကိုမီ၍ ထိုတောအရပ်ကို တပြိုင်နက်

ထွန်းလင်းတောက်ပသောအရောင်ကိုပြုလျက် ဘုံဗိမာန်နှင့်တကွ လာပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓအနီးသို့ ထင်ရှားသောကိုယ်ဖြင့်ရောက်သော် ဘုံဗိမာန်မှဆင်း၍ အခြံအရံနတ်သမီးများနှင့်အတူ ဗုဒ္ဓ၏ခြေတော်ကိုဦးခိုက်ရှိခိုးလေသည်။

ဆတ္တမာဏဝနတ်သားကိုမြင်သော် လူများအပေါင်းသည်-

“ဤသည်ကား နတ်လေလော၊ ဗြဟ္မာလေလော၊ အဘယ်သူဖြစ်ပါသနည်း”

ဟု အံ့သြသောစိတ်ဖြစ်ကုန်လျက် ကြည့်ရှုကြကုန်ပြီး ဗုဒ္ဓ၏အနီးသို့ဝိုင်း၍လာကြလေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် လူအများထင်ရှားသိစေခြင်းငှာ ထိုနတ်သားကို-

“သင်နတ်သား၏ဘုံဗိမာန်သည် အတုမရ၊ ပမာဏဖြင့် နှိုင်းဆမရှိ၊ ထွန်းလင်းဘိ၏၊ နေရောင်၊ လရောင်၊ နက္ခရောင်တို့သည် မပြောင်မထွန်း၊ အရောင်လွမ်း၍ နတ်နန်းဆောင်ပုံ၊ ဘုံဗိမာန်နှင့်လူထံမြေရပ်ဆင်းသက်လာလတ်သော သင်နတ်သားသည်ကား စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာ၊ ယာမာစသည့်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ နတ်ဘုံရပ်တွင် အဘယ်နတ်ပြည်က အဘယ်နတ်ဖြစ်ပါသနည်း၊ သင်၏ ဗိမာန်အရောင်သည်ကား နေ၏အရောင်ထက် ထွန်းလင်းတောက်ပပါ၏၊ ယူဇာနန္ဒစံဆယ်သာ၍ ရောင်ဝါ ပဝင်းထွန်းလင်းဘိ၏၊ ညဉ့်အခါ၌လည်း နေ့အခါကဲ့သို့ ထွန်းလင်း၏၊ ညဉ့်ကိုပယ်ဖျောက် နေ့သို့ရောက်၏၊ အတွင်းအပစင်ကြယ်လှ၍ များစွာသောပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဏရိပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်

စွာ၏ များစွာသောပန်းခိုင်၊ ပန်းခိုင်တို့ဖြင့်လည်း တင့်တယ်လှပ ဆန်းကြယ်၏။ ရွှေကုန်လက်၊ ရွှေဇာပျောက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကာရံ လျက် ကောင်းကင်ယက်ဝယ် နေမင်းကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏။

ဤကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပနေသော သင်နတ်သား၏ ဘုံဗိမာန်၌ အနီကိုဝတ်၍ အရွှေကိုချုံ၊ အရွှေကိုဝတ်၍ အနီကိုချုံ၊ လုံသောအဝတ်ပုဝါရှိကုန်သော အကျော်ကရမက်၊ သရက္ခန်၊ စန္ဒကူးရည်၏ကြည်ပျံ့လှိုင်မွှေးကြိုင်စွာလိမ်းကျံကုန်ထသော ရွှေအဆင်းနှင့်ကူသောအဆင်းအရေရှိကုန်သော နတ်သမီးတို့ သည် သီချင်းကိုသာယာစွာသီဆိုကြကုန်လျက် ထိုထိုဘုံနန်းကြာ တိုက်ခန်းတို့၌ လှည့်လည်သွားလာ ကြယ်တာရာသို့များစွာပြည့် နှက်၍နေပါ၏။

မွှေးကြိုင်သောပန်းခိုင်၊ ပန်းကုံးတို့ကိုပန်ဆင်ကြကုန် လျက် အထူးထူးသောအဆင်းရှိကုန်သော နတ်သမီး၊ နတ်သား ခြွေရံများလည်း ပျော်ပါးမြူးရွှင်ကြည်လင်သောစိတ်ရှိကြပါကုန် ၏။

မွှေးကြိုင်သောပန်းကုံး၊ ပန်းခိုင်အဝတ်တန်ဆာတို့မှ မွှေးကြိုင်သောအနံ့တို့သည် လေတင်း၊ လေညှာ၊ ဘယ်ညှာပျံ့လှိုင် မွှေးကြိုင်၍ နေကြပါကုန်၏။

ဤကဲ့သို့သော စည်းစိမ်ကိုခံစား၍နေခြင်းကား အဘယ်ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးထူးဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်ကုသိုလ် ကံပြုကောကြောင့် သင်နတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်၍နေရပါသနည်း၊ ငါဘုရားအား အကြောင်းစုံလျှောက်ထားပြောဆိုစေလိုပါ၏” ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

“မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်သည် ဤမျှလောက် ပြုဘူးသော ဤသရဏဂုံသုံးပါးနှင့် ငါးပါးသီလကုသိုလ်ကို အောက်မေ့မိပါ၏။ အရှင်ဘုရား၊ ဤကုသိုလ်မှတစ်ပါး အခြား ကုသိုလ်မရှိပါဘုရား၊ တပည့်တော်သည် သရဏဂုံနှင့် ဤငါးပါး သီလကုသိုလ်ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ရောက်ခဲ့ရပြီး အလို ရှိရာကာမဂုဏ်တို့ဖြင့်ပြည့်စုံရသော နတ်သားဖြစ်ရပါမည်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား . . . တစ်ခဏတာမျှ စောင့်စည်းသောတပည့်တော် အား တရားတော်နှင့်လျော်ညီစွာကျင့်သော အကျင့်မြတ်၏ အကျိုးထူးကို ရှုကြည့်တော်မူပါဘုရား”

တန်ခိုးကုဒ္ဓိပါဒ်အခြံအရံအားဖြင့် တောက်ပသကဲ့သို့ မြင်ကြကုန်သော များစွာကုန်သောတပည့်တော်အောက်တန်ခိုး နိမ့်ကျကုန်သောနတ်သား၊ နတ်သမီးတို့သည် တပည့်တော်အား ချစ်မြတ်နိုးကြပါကုန်၏။ တပည့်တော်ဘဝမျိုးကို ရယူလိုကြပါ ကုန်၏။

“မြတ်စွာဘုရား . . . အနည်းငယ်မျှသောဒေသနာကို နာကြားရသောကြောင့် ကောင်းမြတ်သောနတ်ဘဝသို့ရောက်ရ ပါ၏။ ချမ်းသာခြင်းသို့လည်းရောက်ရပါ၏။ အကြင်ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းတို့သည် အရှင်ဘုရား၏တရားတော်ကို နေ့စဉ်မပြတ် နာကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် သေခြင်းမရှိသော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြလိမ့်မည်ထင်ပါသည်ဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရား . . . အရှင်ဘုရား၏တရားတော်ကို အနည်းငယ်မျှပြုသောကုသိုလ်သည်လည်း ကြီးသောအကျိုးရှိပါ ၏။ ပြန့်ပြောများပြားသောအကျိုးရှိပါ၏။ ကောင်းမှုကိုပြုပြီးသော

ကြောင့် မြေပြင်အားလုံးကိုနေမင်းကဲ့သို့ထွန်းလင်းနိုင်သော ဆတ္တမာဏဝကိုရတော်မူပါဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရား . . . သဒ္ဓါပညာနည်းပါးကုန်သော အချို့သောသူတို့သည် ဤကုသိုလ်မည်သည်ကား အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း၊ ဤကုသိုလ်ကို အဘယ်သို့ကျင့်နိုင်ပါမည် နည်း၊ ဤသို့လျှင် ညည်းတွားပြောဆိုကြပါကုန်၏၊ မြင့်မိုရ်တောင် ကြီးကို ချီမရသကဲ့သို့ မြေကြီးကိုလှန်ရသကဲ့သို့စုဝေး၍ ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုနေကြပါကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားမရှိ၊ ပါရမီမရှိကုန်သော အချို့သောသူတို့ သည် ကုသိုလ်ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းကို မသိကြသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ နှမြောဝန်တို့မပြုလုပ်လိုသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကိုအဘယ်သို့ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်နိုင်မည် နည်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဘယ်မှာကျင့်နိုင်မည်နည်းဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောဆိုနေကြပါကုန်၏၊ အချို့လူတို့သည်လည်း ယခုချက်ချင်းသောတာပန်တည်ရာမဟုတ်ဘဲနှင့် အဘယ်မှာ ကျင့်နိုင်မည်နည်းဟုဆိုကြပါကုန်၏”

“မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်တို့သည်ကား နောင် တစ်ဖန် လူ့ဘဝကိုရပါမူကား သီလရှိလျက် အကျွတ်တရားကို ကျင့်လျက်နေလိုပါ၏ဘုရား”

“များစွာသောကျေးဇူးရှိတော်မူသောသတ္တဝါများကို အစဉ်သနားတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား . . . အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်အား ခိုးသူတို့မသတ်မီ အသက်ရှိစဉ်နေ့အခါ စော စောကပင်လျှင် ကြွလာတော်မူ၍တပည့်တော်သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ဆည်းကပ်ခွင့်ရခဲ့ပါ၏ဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရား . . . ယခုတစ်ဖန် တပည့်တော်ကို သနားတော်မူ၍ တရားကိုဟောကြားပေးပါဦးဘုရား၊ အရှင် ဘုရား၏တရားကိုနာလို၍ တပည့်ဟော် ဤနေရာသို့ လာရောက် ပြီး အရှင်ဘုရားအား ဖူးမြော်ရိုခိုးခဲ့ပါ၏ဘုရား”

ဆတ္တမာဏာဝနတ်သားက အလုံးစုံအပြည့်စုံလျှောက် ထားပြီး တရားကိုဟောကြားပေးရန် တောင်းပန်လျှောက်ထား လေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် ဆတ္တမာဏာဝနတ်သားအား လည်းကောင်း၊ ထိုအရပ်၌စုဝေးရောက်လာသော ပရိသတ်တို့၏ အဇ္ဈာသယကိုဆင်ခြင်သုံးသပ်တော်မူ၍ အစဉ်အတိုင်းသော ဒါန တရား၊ သီလတရား၊ မဂ္ဂတရားတို့ကိုဟောကြားပြီးနောက် ကိုယ် တော်တိုင်သိခဲ့သောသစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ဆက်လက်ဟော ကြားတော်မူသည်။

တရားတော်၏အဆုံးဝယ် ဆတ္တမာဏာဝနတ်သားနှင့် ဆတ္တမာဏ၏မိဘတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသည်။

များစွာသောပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့သည် တရားထူး အသီးသီးကို မိမိတို့၏ပါရမီအားလျော်စွာသိ၍ ဓမ္မာဘိသမယ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ထို့နောက် ဆတ္တမာကာဝနတ်သားသည် အထက်မဂ် (၃)ပါးကို မိမိအလေးပြု၍ ရအောင်အားထုတ်လိုသောအကြောင်း ရင်းကို ဗုဒ္ဓအား ဤသို့လျှောက်ထားကြလေသည်။

“မြတ်စွာဘုရား . . . ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ကာမဂုဏ်စွဲမက်ခြင်းကိုပယ်စွန့်နိုင်ကြကုန်၏၊ ရူပ-အရူပ

ဘုံ၌စုံမက်ငြိကပ်သောတဏှာကိုလည်းကောင်း၊ မောဟကိုလည်းကောင်း၊ ပယ်စွန့်ပါမူ နောက်ဘဝအမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို မကပ်ရောက်နိုင်တော့ပါ။ ကိလေသာငြိမ်းပြီးသောရဟန္တာတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့သာရောက်ရပါ၏ဘုရား”

ဆတ္တမာဏဝနတ်သားသည် မိမိ၏သောကာဝနံတည်သောအဖြစ်ကိုလျှောက်ထားလျက် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ဒေသနာ၏အထွဋ်ကိုယူ၍ ဗုဒ္ဓအားလက်ျာရစ်ပူဇော်၍ အခြံအရံနှင့်တကွ နတ်ပြည်သို့ပြန်လေသည်။

ဆတ္တမာဏဝနတ်သား၏မိဘတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားကြီးနှင့်ပရိတ်သတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဗုဒ္ဓကို လိုက်ပို့ကြပြီးနောက် မိမိတို့နေရာသို့ အသီးသီးပြန်ကြလေသည်။

မိမိ၏ပြုခဲ့သောကုသိုလ်ကံကြောင့် ချက်ချင်းရရှိအပ်သောနတ်စည်းစိမ်ကို ဗုဒ္ဓနှင့်မိမိ၏မိဘနှင့်ဆရာထံ ပရိတ်သက်မြှင့်ကွင်းအထိလာရောက်ပြောဆိုပြသသော ဆတ္တမာဏဝနတ်သား၏ဘဝသည်လည်း အတုယူဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ဆတ္တမာဏဝရီမာန

(ခ) မဋ္ဌကုဏ္ဍလီနတ်သား

သာဝတ္ထိပြည်၌ အဒိန္နပုဗ္ဗကအမည်ရှိသော သူဌေး တစ်ဦးရှိသည်။ သူသည် ဥစ္စာပစ္စည်းပေါများသော်လည်း တစ်စုံတစ်ခု လှူဘူးသည်ဟူ၍ မရှိသောကြောင့် အဒိန္နပုဗ္ဗက ဟူ၍ အမည်တွင်ခဲ့သည်။ သူသည် ဗုဒ္ဓကိုမကြည်ညို၊ ရဟန်းသံဃာကို လည်း မကြည်ညိုသူဖြစ်သည်။ သူတွင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလီအမည်ရှိ သားတစ်ယောက်ရှိသည်။ အဒိန္နပုဗ္ဗကပုဏ္ဏားသည် သားကို လည်း ရဟန်းဂေါတမကိုလည်းကောင်း၊ ရဟန်းဂေါတမတပည့် သံဃာကိုလည်းကောင်း၊ ဆည်းကပ်ခြင်းကိုမပြုလင့်၊ ကြည်ညို ဖူးမျှော်ခြင်းကိုလည်း မပြုလင့် ဟု သင်ပြထားသည်။

မကြာခင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလီသည် မကျန်းမမာရောဂါစွဲကပ် လာသည်။ ဖခင်ပုဏ္ဏားသည် ဥစ္စာကုန်မည်စိုးရိမ်သောကြောင့် ဆေးကုခြင်းကိုမပြုချေ။ အနာရောဂါပြင်းထန်လာသောအခါ ဆေးဆရာထံသွား၍ ဘယ်လိုရောဂါအခြေအနေမျိုးဖြစ်လျှင် ဘယ်လိုကုရမလဲဟုမေးပြီး မိမိဘာသာ သစ်ဥသစ်မြစ်တို့ကိုရှာ ဖွေကာ ဆေးဖော်စပ်ပြီး ကုသပေးသည်။ သို့သော် သားရောဂါက မသက်သာ၊ သေလုနီးပါးဖြစ်လာသည်။

သားကိုဆေးကု၍ မရတော့ဟုသိသောအခါ လူနာလာ မေးကြလျှင် ဧည့်ခံ၍ကုန်လိမ့်မည်။ အတွင်း၌သေလျှင် ထုတ်ယူ ရန်လူခေါ်ရမည်။ ခက်ခဲမည်ဟုဆိုကာ အပြင်တံခါးမုတ်၌ ထုတ် ထားလေသော်။

ဗုဒ္ဓသည် သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇောတဝန်ကျောင်း၌သီတင်းသုံးပြီး နံနက်မိုးသောက်အခါ၌ မဟာကရုဏာဉာဏ်တော်ဖြင့် လောကကိုကြည့်ရှုသည်ရှိသော် အသက်သေကာနီးဖြစ်သော မဋ္ဌကုဏ္ဍလိကိုမြင်သည်။

“ဤလူလင်သည် ယနေ့ပင်စုတေ၍ ငရဲ၌ဖြစ်လတံ့သော ကံသည်အခွင့်သာနေသည်၊ အကယ်၍ ငါဘုရားသည် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိရှိရာသို့ကြွသွားသဖြင့် ငါဘုရားအပေါ်၌စိတ်ကို ကြည်ညိုစေကာမျှဖြင့် နတ်ပြည်သို့ဖြစ်လတံ့၊ နတ်ပြည်ဖြစ်ပြီးမှ သင်္ချိုင်းသို့သွား၍ငိုကြွေးနေသောဖခင်ကို သတိသံဝေဂရစေပြီး ငါဘုရားထံ ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးပါရောက်လာပြီး လူအပေါင်းစည်းဝေးလတံ့၊ ငါဘုရားဟောသောတရား၌ နှစ်သက်မြတ်နိုးကြလတံ့”

ဟု သိတော်မူ၍ များစွာသောရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက် သာဝတ္ထိမြို့ထဲသို့ဆွမ်းခံကြွတော်မူသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိတို့အိမ်အနီးသို့ရောက်သော် ခြောက်သွယ်သောရောင်ခြည်တော်တို့ကို မဋ္ဌကုဏ္ဍလိထံသို့စေလွှတ်ပေးတော်မူသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိသည် ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့ကို မြင်၍ -

“အဘယ်အရောင်များဖြစ်လေသနည်း”

ဟု ထိုမှ ဤမှ ကြည့်ရှုသည်ရှိသော် ၃၂-ပါးသော လက္ခဏာတော်နှင့်ပြည့်စုံပြီး ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်ဖြင့် တင့်တယ်နေသောဗုဒ္ဓကိုမြင်မိလေသည်။

“ဗုဒ္ဓသည် ဤနေရာသို့ရောက်လာတော်မူပေ၏တကား၊ ဗုဒ္ဓသည် အဆင်းရပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံတင့်တယ်သပ္ပာယ်တော်မူလှ ပါပေ၏တကား၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ရောင်ခြည်တို့သည် နေအရောင်ကိုပင် လွှမ်းမိုး၍ ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူပေ၏တကား၊ ကိုယ်တော်၏အတ္တဘောဖြင့် လရောင်ကိုလွှမ်းမိုး၍ ထွန်းလင်းသပ္ပာယ်တင့်တယ်တော်မူပေ၏တကား၊ ငြိမ်သက်တည်ကြည်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားသူတော်သူမြတ်တို့ထက် အဆပေါင်းရာထောင်သောင်းသိန်းမျှမကပို၍ ငြိမ်သက်တည်ကြည်တော်မူသော ဣန္ဒြေနှင့်ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ ဤလောကသုံးခွင်ဘုံအပြင်၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်မှာ ဤဗုဒ္ဓပင်ဖြစ်လိမ့်မည်တကား၊ ငါ့အား သနားကြင်နာသောဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မြတ်သည် ငါအကျိုးငှာသာလျှင် ဤနေရာသို့ရောက်လာတော်မူသည် ဖြစ်မည်တကား”

ဟု ဗုဒ္ဓအပေါ်၌ကြည်ညိုလှသော ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိသည် ဂွမ်းဆံထိသကဲ့သို့ နှစ်သက်ခံစားမိကာ ညွတ်တွားရုံသေသောစိတ်ဖြင့် လက်အုပ်ချီတင်လျက် အိပ်နေရင်းကပင် ရှိခိုးမိလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ၏လက်အုပ်ချီရှိခိုးသည်ကိုမြင်တော်မူ၍ -

“ဤမျှလောက်သောကုသိုလ်ဖြင့်ပင် နတ်ပြည်ချမ်းသာကို ရရှိခံစားရမည်”

ဟု နှလုံးပြု၍ ဖယ်ခွာကြွတော်မူသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိသည် ဗုဒ္ဓကိုကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် လက် အုပ်ချီရင်းပင် ကွယ်လွန်လေရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် (၁၂) ယူဇနာရှိသောဘုံဗိမာန်၌ နတ်သားဖြစ်လေသည်။

အဘပုဏ္ဏားကြီးသည်က သည်းစွာငိုကြွေးမြည်တမ်း လျက် သား၏အလောင်းကို သုဿန်၌ သင်္ဂြိုဟ်မှုတ်ပြုလေသည်။

ဒုတိယနေ့၌ နံနက်စောစောထပြီးလျှင် သင်္ချိုင်းသို့သွား ကာ ‘ချစ်သား မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ. . . ချစ်သား မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ’ ဟုခေါ် ဆိုလျက် ငိုကြွေးမြည်တမ်း၍နေလေသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနတ်သားသည်ကား မိမိခံစားရရှိသောနတ် စည်းစိမ်ကိုကြည့်၍ -

“ငါသည် အဘယ်ဘဝကနေ ဤနတ်ပြည်သို့ရောက် လာရပါသနည်း၊ အဘယ်ကုသိုလ်ကိုပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း” ဟု ဆင်ခြင်မိသည်။

ရှေးဘဝ၌ ဗုဒ္ဓကိုကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့်အိပ်လျက် လက် အုပ်ချီခြင်းကုသိုလ်ကိုမြင်သည်။

“ဪ. . . ဗုဒ္ဓ၏ အာနုဘော်ကျေးဇူးတော်သည်ကား ကြီးမြတ်လှပါပေ၏တကား”

ဟု အလွန်ကြည်ညိုသည်ထက် ကြည်ညိုသောစိတ်ကို အကြိမ် ကြိမ် ဖြစ်စေလျက် နောက်ထပ်တစ်ဖန်ဆက်၍ဆင်ခြင်၍ကြည့် ပြန်သော် သင်္ချိုင်း၌ မိမိကိုတမ်းဟ၍ငိုကြွေးနေသော ဖခင်ပုဏ္ဏား ကြီးကို မြင်မိလေသည်။

“ဤပုဏ္ဏားသည် ရှေးအခါက ငါ့ကိုဆေးကုခြင်းကိုမပြု မူ၍ ယခုမှ အကျိုးမဲ့ငိုကြွေးနေဘိတကား၊ ငါသည် ယခုပင်လျှင်

ထိုပုဏ္ဏားကိုထိတ်လန့်စေ၍ ကုသိုလ်တရား၌တည်စေအံ့”
ဟု စဉ်းစားပြီး နတ်ပြည်မှသက်ဆင်းလာကာ ရှေးက မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ
ပုံသန္တာန်အသွင်ဖြင့်ပင်လျှင် ပုဏ္ဏားကြီးအနီး၌ရပ်ပြီး-

“အို. . . လမင်း၊ အို. . . နေမင်း”

ဟုဆို၍ ငိုကြွေးနေလေသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် မိမိအနီး၌လာ၍ငိုနေသောလူလင်ကို
အံ့ဩစွာကြည့်မိသော် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနှင့်တူသောလူလင်ကိုတွေ့ရ
သဖြင့် ပို၍ပင်အံ့ဩကာ-

“အဝတ်တန်ဆာကောင်းစွာဆင်လျက် ပြေပြစ်ချောမွေ့
သောပတ္တမြားနားဇောင်းကိုပန်ဆင်လျက် ပန်းပန်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံး
စန္ဒကူးအနံ့သင်းပျံ့မွှေးပြီး လက်မောင်းကိုမြှောက်၍ - မြှောက်၍
သင်သည် အဘယ်သို့သောဆင်းရဲကြောင့် ဤသဒ္ဓိုင်းအလယ်၌
လာရောက်ငိုကြွေးနေရဘိသနည်း”

ဟု မေးလေသည်။

“ပုဏ္ဏား. . . ငါ့အား ရွှေဖြင့်ပြီးသော ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်
အရောင်ထွက်လျက်ရှိသော ရထားအိမ်သည်ဖြစ်ပေါ်နေပါ၏။
ထိုရွှေရထား၏ရထားဘီးအစုံကိုမရသေးပါ။ ထိုရထားဘီးနှစ်ခု
မရသောဆင်းရဲဖြင့်ပင် အသက်ကိုစွန့်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး လာရောက်
ငိုနေမိပါသည်”

“အမောင်လူလင်. . . ရွှေဖြင့်ပြီးသောဘီးအစုံ၊ ပတ္တမြား
ဖြင့်ပြီးသော ဘီးအစုံ၊ ပတ္တမြားနီဖြင့်ပြီးသောဘီးအစုံ၊ ဒါမှမဟုတ်
ငွေဖြင့်ပြီးသော ဘီးအစုံ သင်လိုရာကိုပြောပါ။ ငါသည် သင်လို
သမျှ ပြုလုပ်ပေးပါမည်”

ပုဏ္ဏား၏စကားကိုကြားလျှင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနတ်သားသည်

“ဤပုဏ္ဏားကြီးကား မိမိသားကိုမူ ဆေးမကုလိုဘဲ သေဆုံးပြီးမှ မိမိသားနှင့်တူသောငါ့ကိုမြင်၍ငိုကြွေးလျက် ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ လှည်းဘီးအစရှိသည်တို့ကိုလုပ်ပေးမည်ဟုဆိုလာသည်။ ဤပုဏ္ဏားကို စကားဖြင့်နှိပ်၍ ဆိုဦးအံ”

ဟု ကြံစည်လျက်-

“အသင်ပုဏ္ဏားကြီး.. . ငါ့အားကြီးစွာသောဘီးကို ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသလော”

ဟု မေးသည်။

“သင်အလိုရှိသောဘီးကို သင်အလိုရှိသည်အတိုင်း ငါ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်လုလင်”

“အသင်ပုဏ္ဏားကြီး.. . တတ်နိုင်ပါလျှင် အထက်ကောင်းကင်၌ရှိသော နေနှင့်လတို့ကို လှည်းဘီးပြုလုပ်ရန် ကျွန်ုပ်အလိုရှိပါသည်”

“သင် မိုက်လှစွတကား.. . မရနိုင်သော နေနှင့်လကို ဘီးပြုလုပ်ခြင်းငှာ အလိုရှိဘိ၏။ သင်သည် နေနှင့်လကိုအလိုရှိ၍ ငိုကြွေးနေပါလျှင် သေရုံသာရှိမည်။ နေနှင့်လကို ဘယ်သောအခါမှရနိုင်မည် ငါမထင်ပါ”

“အို-ပုဏ္ဏားကြီး.. . ငါ အလိုရှိ၍ ငိုကြွေးနေသော နေနှင့်လတို့ကိုမြင်ရပါသေး၏။ သေသောသူကိုမြင်ရတော့သည် မဟုတ်၊ မီးရှို့လောင်ကျွမ်းပြီး မမြင်ရတော့သောသားကို တမ်းတပြီး ငိုကြွေးနေသောသင်နှင့်ငါ ဘယ်သူက သာလွန်၍မိုက်မဲပါဘိသနည်း”

ထိုသို့လုလင်ကဆိုသောအခါ ပုဏ္ဏားကြီးသည် သတိသံဝေဂ ချက်ချင်းရလာသဖြင့်-

“ဤလုလင်ပျိုသည် ဟုတ်မှန်သောစကားကိုဆိုပေသည် နေနှင့်လကို အလိုရှိ၍ ငိုသောသူကဲ့သို့ ငါသည်လည်း သေသူကိုအလိုရှိ၍ ငိုကြွေးဘိ၏။ ငါကပင်လျှင် သာလွန်၍ မိုက်ရာကျ ပေသည်တကား”

ဟု စဉ်းစားကာ မျက်ရည်သုတ်ပြီး ငိုကြွေးခြင်းကိုရပ်လေသည်။

“လုလင်ပျို. . . သောကမီးဖြင့် ပြောင်ပြောင်တောက်လောင်နေသောငါ့ကို အပူငြိမ်းအေးအောင် မီးကို ရေအေးဖြင့် လောင်းပြီး ငြိမ်းသတ်ပေးသကဲ့သို့ အလုံးစုံသောပူပန်မှုကို သင်လုလင်က ငြိမ်းအေးစေတကား။

ငါ၏နှလုံးထဲ၌ရှိနေသော စိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်နေသော မြှားပြောင့်တို့ကို နှုတ်ပေးပစ်၏တကား၊ သားသေ၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးဖြစ်နေရသောငါ့ကို ပယ်ဖျောက်ပေး၏တကား၊ ယခု ငါသည် သောကမရှိ၊ ငြိမ်းအေးသွားပါ၏၊ စိုးရိမ်မရှိ၊ မငိုကြွေးမိတော့ပါ”

ထို့နောက် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိသည် လုလင်အသွင်ကိုမူ နှုတ်၍ နတ်အသွင်ကိုပြုလေရာ ပုဏ္ဏားကြီးသည် တစ်ဖန် အံ့အားသင့်ပြီး-

“သင်သည် နတ်သားဖြစ်သလော၊ ဂန္ဓဗ္ဗလော၊ သိကြားမင်းလော၊ သင့်ကို မည်သို့သိရမည်နည်း၊ သင်သည် မည်သူ၏ သားနည်း၊ သင့်ကို ငါ ဘယ်ကဲ့သို့သိရပါမည်နည်း”

“အို-ပုဏ္ဏားကြီး. . . သင်သည် သဒ္ဓိုင်း၌ ယမန်နေ့က သေဆုံးခဲ့သောသားကိုမီးရှို့ခဲ့ပြီး ယခု ရှိက်ကြီးတင်လာရောက်

ငိုကြွေးနေဘိ၏။ ယခု ငါသည်ကား အခြားမဟုတ်၊ မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ မည်သော နတ်သားဖြစ်ပါ၏”

“သင်နတ်သားသည် ငါ့သား မဋ္ဌကုဏ္ဍလိဖြစ်သည်ဟု ဆိုအံ့၊ သင်သည် ရှေးက တစ်စုံတစ်ခုသောကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ ပေးလှူမှုတို့ကိုလည်းပြုလုပ်လှူဒါန်းသည်ကိုလည်း ငါမမြင်ရပါ၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်းလည်းမမြင်ရပါ၊ အဘယ်ကုသိုလ်ကံဖြင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်ရပါသနည်း”

“ပုဏ္ဏားကြီး . . . သင်၏သားဖြစ်သော ငါသည် သေကာ နီးကာလဝယ် ဗုဒ္ဓကို ခဏဖူးမြင်ရပြီး ‘အိပ်ရာမှနေလျက် ကြည်ညို သောစိတ်ဖြင့် လက်အုပ်ချီကန်တော့ခဲ့ပါသည်၊ ဤကုသိုလ် ကြောင့် ယခု တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် နတ်သားဖြစ်ရပါသည်”

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားကြီးသည် အံ့သြသည်ထက် အံ့သြဖြစ် ကာ-

“အံ့ဖွယ်ရှိပေစွတကား . . . အံ့ဖွယ်ရှိပေစွတကား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်လေစွတကား၊ ဤနတ်သားသည် ဗုဒ္ဓကို လက်အုပ်ချီ ရှိခိုးကာမျှဖြင့် ဤသို့သောနတ်စည်းစိမ်အကျိုးကို ခံစားရသည် တကား၊ ငါသည် ယနေ့မှစ၍ ကြည်ညိုသောစိတ်၊ ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ဖြစ်လျက် ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါအံ့”

“ပုဏ္ဏားကြီး . . . ယနေ့ပင်လျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကိုဆည်းကပ်ပြီး ငါးပါးသီလကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါလော”

ဟု မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနတ်သားက ထပ်မံတိုက်တွန်းလေသည်။

“နတ်သား... သင်သည် ငါ၏အကျိုးကို လိုလားသူ ဖြစ်ပါ၏။ သင့်စကားကို နားထောင်ပါမည်။ သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ ဆရာဖြစ်ပါ၏”

နတ်သားပုဏ္ဏားကြီးကို သရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်စေပြီးနောက် နတ်ပြည်သို့ပြန်တက်သွားလေသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် ချက်ချင်းပင် ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ ဆက် လက်သွားလေသည်။ လူများအပေါင်းသည် ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဘုရား ထံမသွားစဖူးသွားသည်ကို မြင်ကြသောအခါ-

“ယခင်က ဤပုဏ္ဏားကြီးသည် ဗုဒ္ဓထံသို့တစ်ခေါက်မှ သွားသည်မရှိ။ ယခု သားသေမှ ပူဆွေးဒုက္ခရောက်သောကြောင့် သွားခြင်းဖြစ်မည်။ ဗုဒ္ဓသည် ဤပုဏ္ဏားကြီးကို အဘယ်ကဲ့သို့သော တရားထူးဟောလိမ့်မည်မသိ။ ငါတို့လည်း နာကြားကြကုန်စို့” ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုကြကာ စုရုံး၍ လိုက်သွားကြလေသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဗုဒ္ဓထံသို့ရောက်သောအခါ နှုတ်ဆက် ပဋိသန္ဓာရစကားဆိုပြီး-

“အရှင်ဂေါတမ... တစ်စုံတစ်ခုသောအလှူကိုမလှူဘဲ သီလကိုလည်းမဆောက်တည်ဘဲနှင့် သက်သက်ဘုရားကို ကြည်ညိုရုံမျှဖြင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်ပါမည်လားဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

“အသင် ပုဏ္ဏားကြီး... နံနက်စောစောကပင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနတ်သားကို ကိုယ်တိုင်လာ၍ ပြောပြသည်ကို ကြားသိ-မြင်သိပြီးပြီ မဟုတ်ပါလော”

ဟု ဗုဒ္ဓက မိန့်ကြားသည်။

ထိုခဏမှာပင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလိနတ်သားသည် မိမိ၏ဗိမာန် နှင့်တကွ ထင်ရှားသောကိုယ်ဖြင့် နတ်ပြည်မှဆင်းသက်ရောက် လာပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓအားရှိခိုးလျက် ရပ်တည်နေလေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် ပရိသတ်အပေါင်းတို့အား ထိုမဋ္ဌ ကုဏ္ဍလိနတ်သား၏ပြုလုပ်ခဲ့သောကုသိုလ်ကိုဟောကြားတော် မူ၍ တည်ကြည်ခိုင်ခံ့နူးညံ့သောစိတ်ရှိလာသောပရိသတ်ကို သစ္စာလေးပါးကိုဟောကြားတော်မူရာ နတ်သား၊ ပုဏ္ဏားကြီးနှင့် ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည် တရားရကြလေသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိသုဋ္ဌေးသား၏ သူ့ဘဝသစ်ခံစားရမှုကို ဖခင် အား လက်တွေ့လာရောက်ဖူးပြောပြမှု၊ ဗုဒ္ဓနှင့်ပရိသတ်ကို မိမိ၏ ဘုံဗိမာန်ကိုထင်ရှားအောင်ပြသမှုတို့သည် အံ့သြဖွယ်၊ မှတ်သား ဖွယ်၊ အတုယူဖွယ်ကောင်းလှပါတော့သည်။

(မဋ္ဌကုဏ္ဍလိဝိမာနဝတ္ထု)

(၇) အနာထပိဏ္ဍိကနတ်သား

ဗုဒ္ဓ၏ ဇေတဝန်ကျောင်းဒါယကာ အနာထပိဏ္ဍိကသူဌေးကြီးသည် အသည်းအသန်မကျန်းမမာဖြစ်လာသောအခါ တပည့်တစ်ယောက်ကို ဘုရားထံသို့လွှတ်ပြီးလျှင် မိမိအလွန်ကြည်ညိုလေးစားမြတ်နိုးသော အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ဘုရားထံခွင့်ပန်လျှောက်ထားပြီး ပင့်ပေးရန်စေခိုင်းခဲ့သည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးသည် ရှင်အာနန္ဒနှင့်အတူ သူဌေးကြီးအိမ်သို့ကြွရောက်လာပြီးလျှင် ကျန်းမာရေးအခြေအနေမေးပြီးနောက်-

“မျက်စိအကြည်ရုပ်ဟူသော ဒွါရ(၆)ပါး၊ အဆင်းဝသော အာရုံ(၆)ပါး၊ မျက်စိအသိစသော ဝိညာဏ်(၆)ပါး၊ မျက်စိအတွေ့စသော ဖဿ(၆)ပါး၊ မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု(၆)ပါး၊ ပထဝီစသောဓာတ်ကြီး(၄)ပါး၊ ရုပ်စသောခန္ဓာ(၅)ပါး၊ အာကာသနဉ္စာယတနာစာရန်စသော အရူပစာရန်(၄)ပါး၊ မျက်မှောက်လောကရှိ ယခုဘဝရရှိနေသော နေအိမ်စည်းစိမ်စသည်များ၊ နတ်ပြည်စသောတမလွန်လောက၊ မြင်ရ-ကြားရ-တွေ့ရ-သိရ-ရောက်ရ-ရှာမှီးရ-အဖန်ဖန်ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့်လေ့လာရသော အာရုံအလုံးစုံစသော သဗ္ဗဓမ္မတည်းဟူသော တရားဝါရ(၉)ပါးတို့၌ တဏှာစွဲ၊ မာနစွဲ၊ ဒိဋ္ဌိစွဲတို့ဖြင့် ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ-ငါ့လိပ်ပြာ ဟု စွဲယူနေသောသူသည် မိမိသန္တန်၌ဖြစ်ပေါ်လာသော သေမှအဆုံးသတ်ရမည့်ရောဂါဝေဒနာကိုတားမြစ်ခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သည်၊ မရှိ၍ သင်သည် ဤသို့ကျင့်ရမည်ဟု သူဌေးကြီး၌ သိမ်မွေ့သော

နိကန္တိကတဏှာဖြင့် မှီတွယ်သည်မဖြစ်အောင် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ဟောကြားပြုသတော်မူသည်။

အနာထပိဏီသူဌေးကြီးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တရားအဆုံးဝယ် သည်းခွာငိုကြွေးလေသည်။

ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်က သူဌေးကြီးကို-

“သင်သည် စည်းစိမ်တို့၌ငြိကပ်နေပါသလော၊ ကုသိုလ်တို့၌ပျောက်နစ်နေပါသလော”
ဟု မေးသည်။

“အရှင်တုရား အာနန္ဒာ . . . တပည့်တော်သည် စည်းစိမ်တို့၌မငြိကပ်ပါ။ ကုသိုလ်တို့၌လည်းမဆုတ်နစ်ပါ။ အမှန်မှာ တပည့်တော်သည် ကာလရှည်စွာ ဗုဒ္ဓကိုဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ပါသည်။ ဝိတ်နုလုံးကိုပွားတိုးစွာပြောစေသော ရဟန်းသံဃာများကိုလည်း ဆည်းကပ်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော်လည်း တပည့်တော်သည် ဤသို့သဘောရှိသောတရားကို မကြားမနာခဲ့ရ၊ သို့အတွက် ဝမ်းနည်းမိ၍ ခိုအောင်းမိပါသည်”

“သူဌေးကြီး . . . အဝတ်ဖြုတ်သူလူတို့အတွက် လယ်မြေယာမြေ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျား၊ သား၊ မယား စသည်တို့၌ တွပ်တမူ၊ တပ်နှစ်သက်မှုကား ပြင်းထန်လှဘိ၍ ထိုလူများကို ဤလယ်ယာမြေစသည်တို့၌တွယ်တာမှုကိုမပြုသင့်၊ တပ်မက်မှုကိုမပြုသင့်၊ ဤသို့သောတရားစကားသည်မထင်နိုင်၊ ဤတရားစကားမျိုးကိုမနှစ်သက်နိုင်၊ ဤတရားမျိုးကား ရဟန်းများအဖို့ရာသာလျှင် ဤတရားသဘောထင်နိုင်၊ နှစ်သက်နိုင်ပါသည်”

ဟု ရှင်အာနန္ဒာကမိန့်ကြားသည်။

“အရှင်ဘုရား... သာရိပုတ္တရာတပည့်တော်တောင်း ပန်တိုက်တွန်းပါရစေ၊ အဝတ်ဖြူဝတ်သူလူတို့အဖို့လည်း ဤသို့ သောတရားမျိုးကိုဟောကြားပေးတော်မူပါအရှင်ဘုရား၏ဉာဏ် ပညာမျက်စိဝယ် ကိလေသာမြူမှုန်နည်းပါးသောသဘောရှိကုန် သောအမျိုးကောင်းသားတို့သည် များစွာရှိကြပါကုန်သည်။ ထိုသူ တို့အတွက် တရားမနာရခြင်းကြောင်း လောကုတ္တရာတရားမှ ဆုံးရှုံးနစ်နာကြရပါသည်။ အရှင်ဘုရားတို့ဟောကြားလျှင် တရား တော်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ရောက် အသိဉာဏ်ပေါက်ကြမည့်သူများ လည်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြပါလိမ့်မည်”

ဟု အနာထပိဏ်သူဌေးကလျှောက်ထားသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်အရှင်အာနန္ဒာတို့သည် ဤအဆုံး အမဖြင့်ဆုံးမပြီးနောက် ပြန်လည်ကြွတော်မူသည်။ သူဌေးကြီး သည် အရှင်နှစ်ပါးကြွ၍ မကြာမြင့်မီပင် ကွယ်လွန်၍ တုသိတာ နတ်ပြည်၌ သုံးဂါဝုတ်ပမာဏရှိသော ရွှေတုံးရွှေစိုင်ပမာ တောက် ပစ္စာသောနတ်၏ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း ဘာနှင့်နတ်ဥယျာဉ်၊ ဗိမာန် ပဒေသာပင် အစရှိသောနတ်စည်းစိမ်တို့ကို ရရှိခံစားရလေသည်။

ထိုအခါ အနာထပိဏ်နတ်သားသည် အိပ်သော ယောက်ျားနိုးသော်လားကဲ့သို့ နတ်သားဘဝနှင့်ကြီးကျယ်သော နတ်စည်းစိမ်ကိုခံစားရရှိသည်ကို မြင်သောအခါ-

“ငါ၏ဤစည်းစိမ်ကား ကြီးကျယ်လှဘိ၏၊ ငါသည် လူ့ ပြည်လူလမ်းကြောင်း၌ အဘယ်ကောင်းမှုများပြုအပ်ခဲ့လေ သနည်း”

ဟု အကြံဖြစ်ကာ ဉာဏ်ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်ကြည့်မိသည်။ ရတနာသုံးပါး၌ အဓိကာရ ကောင်းမှုပြုခဲ့သည့်ကုသိုလ်ကိုမြင်မိလေသည်။

“ဤနတ်အဖြစ်သည် မေ့လျော့ရာဌာနဖြစ်၏။ ဤနတ်စည်းစိမ်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျော်မွေ့လျော်သောငါ့အဖို့ရာ သတိမေ့ပျောက်ခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်၏။ ငါသည် ယခုပင်သွားရောက်၍ ငါ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သောဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီး၊ ရဟန်းသံဃာတော်၊ ဗုဒ္ဓ၊ အရိယာမဂ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်တို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချီးကျူးလျှောက်ထားပြီးလျှင် လှူပြည်ကပြန်လာသောအခါမှ ဤနတ်စည်းစိမ်ကိုသုံးဆောင်ခံစားပေမည်” ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် ချက်ချင်းပင် လှူပြည်သို့သက်ဆင်းကာ ဗုဒ္ဓထံသို့ဝင်ရောက်ဖူးမျှော်သည်။ ထို့နောက် ဗုဒ္ဓကို-

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် သီလစသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အထူးဆည်းပူးလေ့လာရှာမှီးနေကြ၊ လေ့ကျက်ဆဲရှိကြသောအရိယာသံဃာပုထုဇဉ်သံဃာတို့နေ့ညမကွာ သီတင်းသုံးစဉ်ရာနေရာလည်းဖြစ်ပါ၏။ တရားမင်းဖြစ်သောဘုရားရှင်သည်လည်း အမြဲနေထိုင်ရာလည်းဖြစ်ပါ၏။ သို့အတွက် တပည့်တော်အား နှစ်သက်ခြင်းပီတိတရားအမြဲဖြစ်ပွားစေခဲ့ပါသည်ဘုရား”

ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အရိယာသံဃာတို့နေထိုင်ရာ ဖြစ်ခြင်းဟူသောဂုဏ်ဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို ချီးကျူးလျှောက်ထားသည်။

“မဂ်နှင့်ယှဉ်သောစေတနာလည်းကောင်း အရိယာမဂ် ပညာရှိပါသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ မဂ္ဂင်နှစ်ပါးလည်းကောင်း၊ အရိယာမဂ်သမာဓိ၌ပါသော သမ္မဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါးလည်းကောင်း၊ အရိယမဂ်သီလ၌ပါသော သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်သုံးပါးလည်းကောင်း၊ ဤအရိယာမဂ်သီလ၌ တည်ပြီးသောသူ၏အတုမရှိ အလွန်မြတ်သော အပြစ်လွတ်ကင်းသောအသက်မွေးခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤမဂ္ဂင်နှစ်ပါးအကျင့်တရားဖြင့် သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့မှကင်းဝေးစင်ကြယ်ကြကုန်၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့မှမကင်းဝေး၊ မစင်ကြယ်နိုင်ကြပါကုန်” ဟု အရိယာမဂ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချီးကျူးလျှောက်ထားသည်။

“ထိုသို့အနွယ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှမစင်ကြယ်နိုင်၊ မဂ္ဂင်နှစ်ပါးဖြင့်သာ ကိလေသာတို့မှစင်ကြယ်နိုင်ကြသောကြောင့် သာလျှင် မိမိ၏နိဗ္ဗာန်အကျိုးကောင်းကျိုးများကို ကောင်းစွာဆင်ခြင်သိမြင်သောပညာရှိသည်မဂ်ကိုပွားကြောင်း၊ ဥပါယ်ကောင်းဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားစုကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလက္ခဏာယဉ်သုံးချက်တင်၍ ဆင်ခြင်သမှု၊ ဝိပဿနာရုံသည်ရှိသော် ထိုခန္ဓာငါးပါးသစ္စာလေးပါးတရားအာရုံကြောင့် ပဋိဝေဓဉာဏ်သက်ဝင် ကိလေသာတို့မှစင်ကြယ်နိုင်ပါ၏”

ဟူ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ အရိယာမဂ်ဉာဏ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးထုတ်ဖော်လျှောက်ထားသည်။

“အကြင်ရဟန်းသည် သံသရာတစ်ဘက်ကမ်းနိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ဟူးသန်းထုတ်ရောက်ဆိုက်ရောက်နိုင်၏။ ထိုရောက်မှုသည် မြတ်သောအပိုင်းအခြားရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ပညာဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ကိလေသာငြိမ်းခြမ်းဂုဏ်ကိုဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်သည်သာလျှင် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခံစားမြတ်တော်မူပါပေ၏”

ဟူ၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးလျှောက်ထားလေသည်။

အနာထပိဏ်နတ်သားသည် ဤလေးဂါထာဖြင့် ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ကြားသည်။ ဗုဒ္ဓကလည်း နတ်သား၏လျှောက်ထားချက်ကိုမဟန့်တားခွင့်ပြုတော်မူသည်။

“ငါ၏လျှောက်ထားချက်ကို ဗုဒ္ဓကမဟန့်တား၊ ခွင့်ပြုတော်မူပေ၏”

ဟု အနာထပိဏ်နတ်သားသည် ဝမ်းမြောက်လာ ဗုဒ္ဓကို ရှိသေ့စွာရှိခိုးပြီးလျှင် တုသိတာနတ်ပြည်သို့ပြန်လေသည်။

ထိုညလွန်မြောက် နောက်နေ့ရောက်သော် ရဟန်းပရိသတ်အလယ်၌ ဗုဒ္ဓက-

“ရဟန်းတို့။ ဤည၌ နတ်သားတစ်ဦးသည် သန်းကောင်းပင်မချိန်၌ ငါတုရားထမှောက်လာရောက်ရှိခိုးလျက် အပြစ်လွှတ်ရာအရပ်၌ ရက်ကည်ပြီးလျှင် ငါတုရားကိုဤဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်ထားသွား၏”

ဟု မိန့်ကြား၍ အနာထပိဏ်နတ်သားလျှောက်ထားခဲ့သော လေးဂါထာတို့ကိုပြန်လည်မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

မည်သည့်နတ်သားဟူ၍ နတ်သားအမည်ကိုဖော်ထုတ် မဟောခြင်းမှာ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အနုမာနဉာဏ်စွမ်းကိုထင်ရှား စေလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရား၏စကားအဆုံးဝယ် ရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို-

“မြတ်စွာဘုရား... ထိုနတ်သားသည် ဧကန်ပင် အနာထပိဏ္ဍိကနတ်သားဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ အနာထပိဏ္ဍိကသုဋ္ဌေးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အလွန်ကြည်ညိုသူဖြစ်ပါ၏ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားသည်။

ဗုဒ္ဓက သာဓု(၃)ကြိမ်ခေါ်၍-

“အာနန္ဒာ... ကြံစည်တွေးဆခြင်းဖြင့် ရောက်သင့် ရောက်ထိုက်သောအရာမှန်သမျှသို့ သင်ချစ်သားရောက်ပေ၏၊ အာနန္ဒာ... ထိုနတ်သားသည် အနာထပိဏ္ဍိကနတ်သားဖြစ်ပါ၏” ဟု ဗုဒ္ဓက မိန့်ကြားလေသည်။

ဇေတဝန်ကျောင်းဒါယကာတစ်ဖြစ်လဲ အနာထပိဏ္ဍိက နတ်သား၏တုသိတာနတ်ပြည်၌ခံစား၊ စံစားရသောနတ်စည်းစိမ် နှင့်နတ်သား၏ကျေးဇူးတရားကြီးမားပုံအလုံးစုံကို လာရောက် လျှောက်ထားပြုမူသည် နောက်လူတို့အတွက် မှတ်သားစရာ၊ အတုယူစရာ၊ ကျင့်ဖွယ်ရာများပင် ဖြစ်ပါတော့သည်သာ။

(ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ အနာထပိဏ္ဍိကော
ဝါဒသုတ္တန်စာ - ၃၀၆ ဆဋ္ဌမူ)

(ယ) ဥတ္တရနတ်သား

အရှင်ကုမာရကဿပမထေရ်သည် ရဟန်းငါးရာနှင့် အတူ သေတဗျမြို့သို့ကြွသွားပြီး ယင်းတိုက်တော၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်သည်။

ထိုအခါ ပါယာသိရာဇညမင်းသည် အရှင်ကုမာရကဿပ ထံလာရောက်တွေ့ဆုံပြီး ပရလောက မရှိဟူသောမိမိ၏အယူဝါဒ ကိုလျှောက်ကြားသည်။

အရှင်ကုမာရကဿပက ပါယာသိရာဇညမင်းကို ဆန်း ကြယ်သော ဥပမာ-ဥပမေယျ ဥဒါဂုဏ်စုံလင်စွာထုတ်ပြပြီး ပရ လောက ရှိကြောင်းကိုဟောတော်မူပြီး သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူ၌တည်စေ ခဲ့သည်။

ပါယာသိရာဇညမင်းသည် စင်ကြယ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအယူ ရှိပြီးနောက် သမဏ၊ ဗြဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာမဲ့ အထီးကျန်သောသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခရီးသွား၊ အာဂန္တုက တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရောက်လာသမျှလူအပေါင်းတို့ကိုလှူဒါန်း စွန့်ကြလေသည်။ ထိုသို့လှူဒါန်းစွန့်ကြနေသော်လည်း စိတ်နေ စိတ်ထားအလိုဆန္ဒညံ့ဖျင်းသေးနပ်သဖြင့် ညံ့ဖျင်းသောအဝတ် အစားအသုံးအဆောင်အစားအသောက်တို့ကိုသာ လှူဒါန်းစွန့်ကြ လေ့ရှိသည်။ ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိ အဝတ်ဝတ်ရရုံမျှ ဆန်ကွဲထမင်း ပုန်းရည်ဟင်းမျှသာ လှူဒါန်းစွန့်ကြခဲ့သည်။

ထိုသို့ညံ့ဖျင်းသောအဝတ်အစား၊ ထမင်းအဖျော်စသည် လှူခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ရှိသေစွာ မပေးလှူခြင်းတို့ကြောင့် ကွယ်လွန်

သောအခါ စတုမဟာရာဇ်နတ်အနွယ်ဝင် သဲကန္တာရ၌ ဘုမ္မစိုး
နတ်ဖြစ်ရလေသည်။

ထိုရာဇညမင်း၏အလှူဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်တို့ကိုဆောင်
ရွက်စီမံလုပ်ကိုင်ပေးရသော ဥတ္တရလူလင်သည်ကား အလှူကို
ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ရိုသေလေးမြတ်စွာပြုလုပ်ပေးခဲ့သောကြောင့်
ကွယ်လွန်သောအခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် (၁၂)ယူဇနာရှိ
သောရွှေဗိမာန်ကြီး၌ ဥတ္တရနတ်သားဖြစ်ရလေသည်။

ဥတ္တရနတ်သားသည် မိမိ၏နတ်စည်းစိမ်ရရှိခံစားရ
သောအကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်သည်ရှိသော်
အရှင်ကုမာရကဿပ၏ကျေးဇူးဂုဏ်ကြောင့် ဤနတ်စည်းစိမ်
ခံစားရသည်ကို ဆင်ခြင်မိသည်။ ကတညုတကတဝေဒိဂုဏ်ကို
ထင်စွာပြခြင်း အကျိုးငှာ အရှင်ကုမာရကဿပထံသို့ ဘုံဗိမာန်
နှင့်တကွလာပြီးလျှင် ရောက်သောအခါ ဘုံဗိမာန်မှဆင်းသက်၍
မထေရ်ကိုထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးပြီးလျှင် မထေရ်၏ရှေ့၌ ရပ်တည်
နေလေသည်။

ထိုအခါ အရှင်ကုမာရကဿပက-

“အသင်နတ်သား... သိကြားမင်း၏စည်းဝေးညီလာခံ
ရာ နတ်သဘင်ဇရပ်ကြီးကို သုဓမ္မာဇရပ်ဟူ၍ဆိုကြပါသည်။ ထို
သုဓမ္မာနတ်သဘင်၌ နတ်အပေါင်းသည် ညီညွတ်စွာထိုင်ကြ
သကဲ့သို့ ယခု သုဓမ္မာနတ်သဘင်ပမာ နတ်သား၏ ဤဘုံဗိမာန်
ကြီးသည် ရေးခြစ်မထင် ကောင်းကင်ပြင်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပ
လျက်တည်နေပါ၏။ သင်နတ်သား၏ တန်ခိုးသည်ကြီးမားလှ

ပါ၏။ လူဖြစ်စဉ်အခါက အဘယ်မည်သောကုသိုလ်ကိုပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း”

ဟု မေးလေသည်။

ထိုအခါ ဥတ္တရနတ်သားသည် လူ့ဘဝက မိမိဘဝဖြစ်စဉ်နှင့်ပါယာသိရာဇည၏ကုသိုလ်၌ ဝေယျာဝစ္စအမှုကို သက္ကစ္စမြောက်ရုံသေစွာပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် ဤကဲ့သို့သောနတ်စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရရှိခံစားရပါသနည်းဟု အကြောင်းစုံလျှောက်ထားပြလေသည်။

ထို့နောက် ဥတ္တရနတ်သားသည် အရှင်ကုမာရကဿပ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် ပါယာသိရာဇညအသိတရား ရရှိပြီး ကုသိုလ်ပြုသဖြင့် မိမိလည်း ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ကို သက္ကစ္စမြောက် ပြုသဖြင့် ဤနတ်စည်းစိမ်ခံစားရသည်မှာ မူလဘူတအရှင်ဘုရား၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြစ်ကြောင်းလျှောက်ထားပြီးနောက် မထေရ်ကို လက်ျာရစ်ပူဇော်ပြီး နတ်ပြည်သို့ပြန်သွားလေသည်။

ဥတ္တရလုလင်၏ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ကို သက္ကစ္စမြောက် ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် နတ်စည်းစိမ်ခံစားရပုံအကြောင်းစုံသည် ဥတ္တရနတ်သားက ဘဝသစ်မှနိုးထပြီး ချက်ချင်းလာပြောပြသဖြင့် သိကြရပါသည်။ ထိုနတ်သား၏ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်အလုပ်သည်လည်း အတုယူစရာ၊ မှတ်သားစရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်စရာ ကောင်းလှသောအလုပ်ဖြစ်ပါသည်။

(ဥတ္တရဝိမာနဝတ္ထု)

(င) မဏ္ဍုကဘားနတ်သား

ဗုဒ္ဓသည် စမ္မာပြည်၊ ဂဂ္ဂရာမိဖုရားတူးဖော်အပ်သော ဂဂ္ဂရာရေကန်အနီး ယာယီကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသည် နံနက်မိုးသောက်ထ၌ မဟာကရုဏာသမာပတ်ဖြင့် လောကကိုကြည့်သည်ရှိသော် ညနေချမ်း၌ လူအပေါင်းတို့ အား တရားဟောသည်ရှိသော် ဖားငယ်တစ်ကောင်သည် ဗုဒ္ဓ၏ တရားသံ၌ အာရုံယူ၍ သူတစ်ပါးပယောဂဖြင့် စုတေကာ နတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်မည်ကိုသိမြင်တော်မူလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ညနေချမ်းဝယ် ဂဂ္ဂရာရေကန်အနီး၌ဆောက် လုပ်ထားသော တရားမဏ္ဍာပ်၌ ပရိသတ်တို့အား တရားဟော ကြားတော်မူသည်။

ထိုခဏဝယ် ဖားငယ်တစ်ကောင်သည် ရေကန်အတွင်း မှတက်လာပြီးလျှင်-

“ဤအသံကား သာယာနာပျော်ဖွယ်ကောင်းသော တရားတော်၏အသံတည်း”

ဟု အမှတ်သညာဖြင့် ပရိသတ်အစွန်း၌ဝပ်လျက် နားစိုက်ထောင် နေသည်။

ထိုအချိန်တွင် နွားကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဗုဒ္ဓ တရားတော်ဟောရာ မဏ္ဍာပ်အနီးသို့ရောက်လာပြီးလျှင် ငြိမ် သက်စွာတရားနာနေသောပရိသတ်ကိုမြင်သည်ရှိသော် ကြည်ညို တက်ကြွသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်ခံစားမိကာ မိမိလည်းတရားနာအံ့ ဟု ကြံလျက် ဖားကလေးကိုမမြင်မိဘဲ ဖားကလေး၏ဦးခေါင်းပေါ်၌

ဒုတ်ကလေးကိုထောက်၍ တရားနာမိလေသည်။ ထိုဒုတ်ထောက် မိသောဒဏ်ရာဖြင့် ဖားကလေးသည် စုတေရာတရားဟူသော အသိဉာဏ်ကုသိုလ်ကြောင့် အသက်(၂၀)အရွယ်မျှ ရှိသော နတ်သားဖြစ်ပြီး ဘုံဗိမာန်သည် (၁၂)ယူဇနာမျှကျယ်ဝန်းသော ဘုံဗိမာန်၌နတ်သား နတ်သမီး အပေါင်းခြံရံလျက်ခံစားရသည်။

နတ်သားသည် အိပ်ပျော်ရာမှနိုး၍လာသကဲ့သို့ ကြီး ကျယ်သောဘုံဗိမာန်ဝယ် နတ်သား၊ နတ်သမီးအပေါင်းခြံရံလျက် နေရသောမိမိဘဝကိုမြင်ရလျှင်-

“ငါသည် ဘယ်ကုသိုလ်ကြောင့် ဤနတ်ပြည်၌နတ်သား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း”

ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်မိသည်။

ဗုဒ္ဓ၏အသံတော်၌အာရုံကိုယူသည်မှတစ်ပါး တစ်စုံတစ် ရာမမြင်ရ၍ ငါကဲ့သို့သော ဖား၊ တိရစ္ဆာန်ကလေးဖြစ်လျက် တရား ဟူသောအမှတ်သညာဖြင့် အာရုံကိုယူသောကြောင့် ဤမျှ လောက်သောစည်းစိမ်ချမ်းသာကိုရသေး၏။ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာသိလျက် တရားတော်ကိုနာရမှုကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရာရှိပါတော့အံ့နည်း”

ဟု ကြံစည်လျက် ထိုခဏ၌ပင် ဘုံဗိမာန်နှင့်တကွ လူ့ပြည်သို့ဆင်း လာပြီးလျှင် လူပရိသတ်အများမြင်စဉ်ပင်လျှင် များစွာသောနတ် သမီးအခြံအရံတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးဦးခိုက်လေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဖားနတ်သား၏ဘဝဖြစ်စဉ်ကိုသိတော်မူလျက် လူအပေါင်းတို့အား ကံ၏အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓ၏ စွမ်းအားကိုလည်းကောင်း ဒိဋ္ဌမျက်မှောက်သိစေခြင်းငှာ-

“တန်ခိုးအခြံအရံတို့ဖြင့်တောက်ပလျက် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် အရောင်အဆင်းဖြင့် အလုံးစုံသောအရပ်မျက်နှာတို့သို့ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါထွန်းလင်းတောက်ပလျက် ငါဘုရားကိုလာရောက်ရှိခိုးနေသူကား အဘယ်သူနည်း”

ဟု မေးတော်မူသည်။

“မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်သည် ရှေးဘဝ၌ ရေ၌ ကျက်စားနေသော ဖားသူငယ်တစ်ကောင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား၏တရားကိုနာလျက်နေစဉ် နွားကျောင်းသား၏နွားမောင်းတုတ်ဖြင့်ထောက်မိ၍ သေဆုံးခဲ့ရပါသည်ဘုရား”

တစ်မူဟုတ်မျှ စိတ်ကြည်လင်စွာဖြစ်သောတပည့်တော်၏တန်ခိုးကို တပည့်တော်၏အခြံအရံ၊ တပည့်တော်၏အဆင်းတို့ကိုကြည့်ရှုတော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်၏(၁၂)ယူဇနာရှိသောရွှေဗိမာန်ဖြင့်တောက်ပသောအရောင်အထူးကိုလည်း ရှုတော်မူပါဘုရား”

“ဂေါတမနွယ်ဖွားမြတ်စွာဘုရား . . . အကြင်လူ့ဘဝကို ရကြကုန်သောသူတို့သည်ကား အရှင်ဘုရား၏တရားတော်ကို ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံးနာကြပါကုန်အံ့၊ ထိုသူတို့သည် အကြင်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြပါကုန်၏၊ မစိုးရိမ်ကြရတော့ပါ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ရောက်ကြရပါကုန်၏အရှင်ဘုရား”

ဟူ၍ ဖားနတ်သားကလျှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် ရောက်ဆဲဖြစ်သောပရိသတ်၏ဥပနိဿယကိုကြည့်ရှုတော်မူ၍ တရားတော်ကိုအကျယ်အားဖြင့်

ဟောကြားတော်မူရာ တရားတော်၏အဆုံးဝယ် ဖားနတ်သားသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်လေသည်။ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောလူနတ်အပေါင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မြတ်နိုးကြကုန်သည်။

ထို့နောက် ဖားနတ်သားသည် ဗုဒ္ဓကိုရှိခိုးပြီး၍ လက်ျာရစ် သုံးကြိမ်လှည့်ပြီးလျှင် ရဟန်းသံဃာအပေါင်းကိုလည်း လက်အုပ်ချီလျက် ပြုံးခြင်းကိုပြုလျက် အခြံအရံနှင့်တကွ နတ်ပြည်သို့ပြန်သွားလေသည်။

ဘဝသစ်၌ရရှိခံစားရသောဘဝချမ်းသာနှင့်ထိုချမ်းသာကိုပေးခဲ့သောဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးကျေးဇူးတင်ရကောင်းမှန်းသိသော ဖားနတ်သားသည် ချက်ချင်းပင် ဗုဒ္ဓထံသို့လာရောက်ကာ ရှိခိုးမှုပြုလေသည်မှာ အတုယူအားကျမှတ်သားဖွယ်ရာပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

(မဏ္ဍုကဝိမာနဝတ္ထု)

(၈) ကြံခင်းစောင့်နတ်သား

ရဟန္တာအရှင်မြတ်သုံးပါးသည် ရွာတစ်ရွာ၌ ဝါဆိုကြပြီး ဝါကျွတ်သောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ရှိ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌သီတင်းသုံးနေသောဗုဒ္ဓကိုဖူးမျှော်ရန် ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။

လမ်းခရီးကြားညနေချမ်းနေဝင်ကာနီးတွင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသော ပုဏ္ဏားတစ်ဦး၏ကြံခင်းသို့ရောက်ရှိသွားကြသည်။ ကြံခင်းစောင့်ယောက်ျားကိုတွေ့၍ -

“ဒါယကာ. . . ယနေ့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ရောက်နိုင်ပါနည်လော”

ဟု မေးသည်။

“အရှင်ဘုရားတို့ ယနေ့မရောက်နိုင်ပါ။ ရာဇဂြိုဟ်သည် ဤအရပ်မှယူဇနာခွဲမျှကွာဝေးပါသည်။ အရှင်ဘုရားများ ယနေ့ညအဖို့ ဤအရပ်မှာပင် ကျိန်းစက်၍ နောက်နေ့နံနက်မှဆက်ကြကြပါ ”

“ဒါယကာ. . . ဤအရပ်၌အိပ်စက်ရန် သင့်လျော်သောနေရာရနိုင်မည်လော”

“အရှင်ဘုရားတို့ သင့်လျော်သောနေရာ ဤနေရာ၌ မရှိပါ။ သို့သော်လည်း တပည့်တော်သည် သင့်လျော်ရာကိုစီမံပေးပါမည်ဘုရား”

ကြံခင်းစောင့်သည် ဤသို့လျှောက်ထားပြီး ကြံပင်ကိုတိုင်ပြုကာ တုတ်ချောင်းတို့ကိုဖွဲ့ချည်၍ ကြံရွက်တို့ကိုအထက်မှ မိုးပြီး ကောက်ရိုးကိုခင်းလျက် ရဟန္တာတစ်ပါးအားလှူသည်။

ဒုတိယရဟန္တာကိုမူ ကြံရိုး(၃)ချောင်းတို့ဖြင့် တုတ်ချောင်း (၃)ခု ဝက်ခွထိုးသကဲ့သို့ချည်၍ မြက်ကိုမိုးပြီး အောက်မှမြက် အခင်းကိုပြုလုပ်ကာလှူသည်။

တတိယရဟန္တာကိုမူ မိမိနေသောတဲကုတ်၌ နှစ်ချောင်း သုံးချောင်းသောတုတ်ချောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သစ်ခက်တို့ကို လည်းကောင်း ဖွဲ့ချည်၍ သင်္ကန်းကိုမိုးပြီး စီဝရကုဋ်ကိုပြုလုပ် ကာ လှူလေသည်။

ရဟန္တာ(၃)ပါးတို့သည် ကြံခင်းစောင့်ပြုလုပ်ပေးသော နေရာတို့၌ တစ်ညတာမျှအိပ်စက်ပြီး နောက်နေ့အရုဏ်တက် သည်ရှိသော် ကြံခင်းစောင့်သည် စောစောကပင်လျှင် ဆွမ်းကို ချက်၍ ဒန်ပူ မျက်နှာသစ်ရေတို့ကို ဆက်ကပ်၍ ကြံရည်နှင့်တကွ ဆွမ်းကိုဆက်ကပ်လေသည်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် ရဟန္တာတို့သည် ဆွမ်းအနုမော ဒနာပြု၍ ခရီးဆက်ကြသည်။ ကြံခင်းစောင့်သည် ရဟန္တာတစ်ပါး လျှင် ကြံရိုးတစ်ချောင်းစီဆက်ကပ်လှူလိုက်လေသည်။ ပြီးလျှင် မထေရ်များကို အနည်းငယ်လိုက်ပို့ပြီးပြန်လာကာ မိမိ၏ဝေယျာ ဝစ္စအလှူကိုအာရုံပြု၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လှစွာ စိတ်ချမ်းသာ စွာဖြင့် နေလေသည်။

ကြံခင်းရှင်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဏ္ဏားကြီးသည် အိမ်မှလာ သည်ရှိသော် ရဟန္တာတို့နှင့်ခရီးရင်ဆိုင်တွေ့မိ၍ -

“အသင်တို့သည် အဘယ်မှ ဤကြံရိုးကိုရခဲ့သနည်း” ဟု မေးသည်။ ရဟန္တာတို့က ကြံခင်းစောင့်ကလှူလိုက်ကြောင်း မိန့်ကြားကြသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဏ္ဏားကြီးသည် အမျက်ချောင်းချောင်းထွက်၍
ထိုကြံခင်းစောင့်နေရာသို့ အပြေးရောက်လာပြီးလျှင် လက်ရိုက်
တင်းပုတ်နှင့်တအားရိုက်လိုက်ရာ တစ်ချက်တည်းနှင့်ပင် အသက်
ကုန်ခြင်းသို့ရောက်လေသည်။

ကြံခင်းစောင့်သည် မိမိပြုခဲ့သောကုသိုလ်ကိုဆင်ခြင်
လျက် သေရသောကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည် သုဓမ္မာမည်
သောနတ်သဘင်၌ နတ်သားဖြစ်ရလေသည်။ ထိုနတ်သား၏
ကုသိုလ်ကြောင့် ကိုယ်လုံးဖြူ၍ ကြီးစွာသောနာမဆင်ပျံ့ကြီးသည်
ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

ကြံခင်းစောင့်သေသောသတင်းကိုကြား၍ မိဘ၊ ဆွေမျိုး
ဉာတိမိတ်သင်္ဂဟတို့သည် ယိုစီးသောမျက်ရည်ဖြင့်ငိုကြွေးကြကုန်
လျက် လာကြကုန်သည်။ အလုံးစုံသောရွာသူ၊ ရွာသားတို့သည်
လည်း လာကြလေသည်။ ကြံခင်းစောင့်၏မိဘတို့သည် အလောင်း
ကိုသဂြိုဟ်ရန်စီမံပြုလုပ်ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ထိုနတ်သားသည် နတ်ဆင်ပျံကြီးကိုစီး၍
အလုံးစုံသော တူရိယာအတီးအမှုတို့ကို တီးမှုတ်လျက် နတ်သမီး
အခြံအရံများ ခြံရံကာ ကြီးစွာသောနတ်တန်ခိုးဖြင့် နတ်ပြည်မှ
ဆင်းသက်လာခဲ့သည်။ ရောက်လာကြသောပရိသတ်ကိုမြင်စေ
လျက် ကောင်းကင်၌တည်နေသည်။

ထိုအခါ ပညာရှိသောယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ထို
နတ်သားကိုမြင်၍ -

“ကောင်းကင်၌ တူရိယာများတီးမှုတ်လျက် အလုံးစုံဖြူ
သောဆင်ပျံကိုစီးလျက်ရောက်လာသူကား အဘယ်သူနည်း၊
သာမညနတ်ပေလော၊ ဒါမှမဟုတ် ကချေသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်လော၊

ဒါမှမဟုတ် ရှေးဦးစွာအလှူပေးတတ်သောသိကြားမင်းပေလော၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် သင့်ကိုမည်သို့သိမှတ်ရပါမည်နည်း” ဟု မေးသည်။

“ငါသည် သာမညနတ်လည်းမဟုတ်၊ ကချေသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်လည်းမဟုတ်၊ သိကြားမင်းလည်းမဟုတ်ပါ၊ နတ်ပြည်၌ သုဓမ္မာအမည်ရှိသောနတ်တို့သည် ရှိကြပါ၏၊ ထိုနတ်တို့တွင် ငါသည် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်ပါ၏”

ကြံခင်းစောင့်နတ်၏စကားကိုကြားလျှင် ထိုမေးသော ယောက်ျားသည် လက်အုပ်ချီရှိခိုးလျက်-

“သုဓမ္မာနတ်သား... ကျွန်ုပ်သည် သင့်ကိုလက်အုပ်ချီ ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုလိုပါ၏၊ သင်သည် လူ့ပြည်၌ အဘယ်သို့ သော ကုသိုလ်ကံကိုပြုလုပ်သဖြင့် သုဓမ္မာနတ်သားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခံစားရပါသနည်း” ဟု မေးသည်။

“ငါသည် ရဟန္တာသုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးကိုကြံရိုးဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်သောကျောင်း၊ တစ်ပါးကို မြက်မိုးကျောင်း၊ တစ်ပါးကို အဝတ်မိုးကျောင်းတို့ကို ပေးလှူခဲ့သည်၊ အကြင်သူ သည် တစ်ခုခုသောကျောင်းကိုဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏၊ ထိုသူ သည် သုဓမ္မာနတ်သားအဖြစ်သို့ရောက်ရပါ၏”

ထို့နောက် နတ်သားသည် ပရိသတ်ကိုမိမိလှူခဲ့သော ကျောင်းများကိုလက်ညှိုးထိုးပြပြီးလျှင်-

“ငါသည်ကား အခြားသူမဟုတ်၊ ကြံခင်းစောင့်ပင်ဖြစ်ပါ သည်၊ ဤကျောင်းသုံးကျောင်းကိုဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော ကြောင့် ငါသည် သုဓမ္မာနတ်သားဖြစ်ရပါ၏”

ဟူ၍ ပြောပြကာ ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောပြသည်။ မိဘတို့ကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှစ်သက်စေသောနှုတ်ဆက်စကားပြောကာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်အားကိုးရန်ဟောပြောခဲ့ပြီး နတ်ပြည်သို့ပြန်တက်သွားလေသည်။

ထိုအရပ်သို့စုဝေးရောက်လာကြသော ပရိသတ်တို့သည် ကြံခင်းစောင့်နတ်သား၏စကားကိုကြားရသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာရတနာသုံးပါး၌ အလွန်ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်ကြကုန်သည်။ များစွာသောလှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကိုစီမံပြီး ဗုဒ္ဓရှိရာ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့သွားပြီး ရတနာသုံးပါး၌ ကြီးစွာသောအလှူကိုပြုလုပ်ကြလေသည်။ ကြံခင်းစောင့်နတ်သားအကြောင်းကိုလည်း ဗုဒ္ဓအားလျှောက်ထားကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ထိုပရိသတ်အား တရားတော်ကိုအကျယ်အားဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၍ လူအများကို သရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်စေ၍တည်စေသည်။

ထိုသူများသည် တည်မြဲသောသဒ္ဓါတရားရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိတို့ရွာသို့ပြန်ကြပြီးလျှင် ထိုကြံခင်းစောင့်သေဆုံးသောနေရာ၌ ကျောင်းဆောက်လုပ်ထားပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓနှင့်သံဃာတော်များအား လှူ၍ ကိုးကွယ်နေကြလေတော့သည်။

အမှတ်မထင် ကာလဒါနပြုလုပ်လိုက်ရသော ကြံခင်းစောင့်၏ဝေယျာဝစ္စယာယီကျောင်းကုသိုလ်သည် ဤမျှအကျိုးကြီးမားသည်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျချက်ချင်းနိုးထလာရောက်ပြောပြသော ကြံခင်းစောင့်နတ်သား၏ဘဝသည်လည်း မှတ်သားအတုယူစရာကောင်းလှပါသည်။

(ကြံခင်းစောင့်ဝိမာနဝတ္ထု)

(ဆ) စုဠရထနတ်သား

ဗုဒ္ဓသည် ကုသိနာရုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီးနောက် အရှင်မဟာကဿပသည် သံဂါယတနာတင်ရန် သံဃာ(၅၀၀)ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဝါဆိုလပြည့်မတိုင်မီ အရွေးချယ်ခံရသောမထေရ်များ မိမိတို့၏ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကို တရားရေအေးတိုက်ကျွေးစေရန် ဒေသအသီးသီးသို့ကြွရောက်စေခဲ့သည်။

ထို့တွင် အရှင်မဟာကစွည်းသည် မဇ္ဈိမဒေသမှ အနောက်ဖြစ်သောတစ်ခုသော ပစ္စန္နရာ၏အရပ် တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်သည်။

ထိုအချိန်တွင် အသကတိုင်းပေါ်တမြို့၌ အသကမင်း၏ သားတော်သူဇာတကုမာရမင်းသားသည် မြို့မှထွက်ခွာပြီး တောမုဆိုးပြုလုပ်၍ နေသောအချိန်ဖြစ်သည်။

ထိုမင်းသားကား ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ပြီး သီလ၌တည်ကာ ပုထုဇဉ်ဘဝဖြင့်သေဆုံး၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ အကြိမ်ကြိမ်နတ်သားဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခု ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်၌ အသကမင်း၏ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီးမှ မွေးဖွားခဲ့ပြီး များစွာသောအခြံအရံဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာစွာ စံစားနေရသည်။ သူဇာတမင်းသား၏မယ်တော်နတ်ရွာစံသောအခါ အသကမင်းသည် မင်းသမီးတစ်ပါးကို မိဖုရားမြှောက်ရာ ထိုမိဖုရားမှသားတစ်ယောက်ထွန်းကားလာခဲ့ပြန်သည်။ မိဖုရားငယ်၏သားကိုမြင်သော် မင်းကြီးသည် ဆုကိုပေးသည်။ မိဖုရားငယ်က ထိုဆုကိုလိုသောအခါမှ ယူမည် ဟု နှုတ်ဖြင့်ပင်လျှင် ဆုကိုယူထားသည်။

သုဇာတမင်းသား(၁၆)နှစ်အရွယ်သို့ရောက်သော မိဖုရား
ငယ်သည် မိမိ၏သားအတွက် အိမ်ရှေ့မင်းအရာကို တောင်းဆို
လေသည်။ မင်းကြီးက ပထမပြင်းဆိုခဲ့သော်လည်း နောက်တွင်
မိဖုရားငယ်က ဆုကိုအကြောင်းပြုပြီး အကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆို
လာသဖြင့် မင်းကြီးလည်း “မင်းမှာသစ္စာ၊ လူမှာဂုဏ်”ဆိုသည့်
အတိုင်း မပေးမဖြစ်ဖြစ်လာ၍ သားကြီးသုဇာတကိုခေါ်ယူကာ
မျက်ရည်ကျလျက် သားတော်ကို တစ်ခြားနိုင်ငံသို့သွားရန်
သို့မဟုတ် တစ်နေရာ၌မြို့သစ်တည်နေရန် မိန့်ကြားသည်။

သုဇာတမင်းသားကလည်း မျက်ရည်ယိုစီးလျက်ပင်
ဖခင်ကို တစ်ခြားလည်းမသွား၊ မြို့သစ်လည်းမတည်၊ တောထဲ၌
မုဆိုးအဖြစ်နေခွင့်ပြုပါဟုတောင်းဆိုခဲ့သည်။

မင်းသား၏အကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆိုမှုကြောင့် မင်းကြီးက
သုဇာတမင်းသားကို လတ်တလောတော၌နေပြီး မိမိနတ်ရွာစံက
ထီးနန်းကိုလာရောက်အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ပါ ဟု မှာကြား၍ ခွင့်ပြု
လိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ သုဇာတမင်းသားသည် တော၌နေကာ
မုဆိုးအလုပ်ဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့တွင် သုဇာတ
မင်းသားသည် သမင်တောသို့သွားသောအခါ ရှေးဘဝကအဖော်
သူငယ်ချင်းဖြစ်ခဲ့ဘူးသော တောစောင့်နတ်တစ်ပါးသည်
မင်းသား၏ကောင်းကျိုးကိုအလိုရှိသည်ဖြစ်၍ သမင်ယောင်
ဆောင်ကာ မင်းသားကိုဖြားယောင်း၍ ရှင်မဟာကစ္စည်းသီတင်း
သုံးရာ တောကျောင်းဘက်သို့ခေါ်သွားသည်။ မင်းသားသည်

ဤသမင်ကို အမိ ဖမ်းမည်ဟုဆုံးဖြတ်ပြီးလိုက်ခဲ့ရာ အရှင်မဟာကစ္စည်းသီတင်းသုံးသော ကျောင်းအနီးသို့ရောက်လျှင် သမင်ပျောက်သွားသဖြင့် တောင်ကြည့်-မြောက်ကြည့် ရှာဖွေကြည့်မိသည်။

အရှင်မဟာကစ္စည်းကို ကျောင်းပြင်ပ၌ထိုင်နေသည်ကို မြင်တွေ့သဖြင့် လေးကိုမြေမှာထောက်ပြီး ရပ်ကြည့်နေမိသည်။ အရှင်မဟာကစ္စည်းကလည်း မင်းသားကိုမြင်ပြီး မင်းသား၏ဘဝအကြောင်းစုံကို အလုံးစုံအဘိညာဉ် ဉာဏ်ဖြင့် သိပြီးဖြစ်၍ ချီးမြှောက် တော်မူလိုသောကြောင့် မသိဟန်ဆောင်ကာ-

“လေးကိုထောက်၍ ရပ်နေသောသင်သည် မင်းမျိုးဖြစ်သောမင်းသားလော၊ ထိုသို့မဟုတ် ကြမ်းကြုတ်သောတောမှာ ကျက်စားသည့်မုဆိုးလော”
ဟု မေးလိုက်သည်။

“တဟည့်တော်သည် အသကတိုင်းကိုအစိုးရသောပြည်ရှင်မင်း၏သား သုဇာတ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ တောထဲ၌ မုဆိုးတို့နှင့်အတူနေ၍ သားသမင်တို့ကို လိုက်လှမ်းရှာဖွေလျက် အရှင်ဘုရားကျောင်းထဲသို့အရောက်တွင် သားသမင်ကို မမြင်အရှင်ဘုရားကိုသာမြင်၍ ရပ်ကြည့်နေမိပါသည်”

“ဘုန်းကံကြီးမားသောမင်းသား... သင်၏ရောက်လာခြင်းသည် ကောင်းသောလာခြင်းဖြစ်ပါ၏။ မကောင်းသောရောက်လာခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဤသုံးဆောင်ရေအိုးမှ ရေကိုယူ၍ သင်၏ခြေကိုဆေးကြောပါ။ ဤသောက်ရေသည် တောင်ချောက်

ချားမှယူလာသောရေဖြစ်၍ အေးမြပါသည်။ ဤရေကိုသောက်၍ ဤအခင်း၌ထိုင်ပါလော”

အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်က သုံးရေ၊ သောက်ရေတို့ ဖြင့် ဖိတ်ကြားသောအခါ သုဇာတမင်းသားသည် ကြည်ညိုနှစ် သက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ -

“အရှင်ဘုရား၏စကားသည် အကျိုးနှင့်ယှဉ်သောစကား ဖြစ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့် တစ်ပါးတည်းတော ထဲ၌လာနေပါသနည်း၊ တောထဲ၌နေခြင်း၏အကျိုးတရားများကို ဟောကြားပါလျှင် မှတ်သားနာယူကျင့်လိုပါသည်” ဟု သုဇာတမင်းသားကလျှောက်ထားသည်။

“မင်းသား... ငါတို့သည် အလုံးစုံသောသက်ရှိသတ္တဝါ တို့ကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်းမရှိသည်ကို နှစ်သက်ပါ၏။ သူတစ်ပါးကိုခိုးယူခြင်းမှရှောင်ကြဉ်မှု၊ သူတစ်ပါးသားမယားကို လွန်ကျူးခြင်းမှရှောင်ကြဉ်မှု၊ အရက်သေစာသောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှုတို့ကို ရှောင်ကြဉ်လျက် ဒါန၊ သီလ စသောကောင်းမှု တို့ကိုပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သူပြုဖူးသောကျေးဇူးကိုသိခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောတရားတို့သည် မျက်မှောက် ကာလ ယခုဘဝ၌ ချီးမွမ်းထိုက်သောတရားတို့ဖြစ်ကြပါ၏။ ပညာ ရှိတို့ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ယခု မျက်မှောက်ကာလ၌ အမျိုးကောင်း သားတို့လိုလားသဖြင့် ကျင့်ကြံအပ်ကုန်၏။ နောင်တမလွန်ချီးမွမ်း ထိုက်ကုန်ပါ၏”

ဟူ၍ ရှင်မဟာကစ္စည်းကဟောကြားပြီး မင်းသား၏အသက်ကို အနာဂတံသညာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်မိသည်ရှိသော် ဤမင်းသားငါးလ သာအသက်ရှည်မည့်အကြောင်းကို မြင်တော်မူသည်။ သို့အတွက် မင်းသားကို သတိသံဝေဂထိတ်လန့်မှုရစေပြီး တရားကျင့်စေရန် ရည်ရွယ်၍ -

“မင်းသား သင်၏သေခြင်းတရားသည် အနီးကပ်၍ နေပါ၏။ သင်သည် ငါးလအတွင်း သေခြင်းဖြစ်လတံ့သည်ကို သင် သိပါလေ။ မိမိကိုယ်ကို အပါယ်ဘေးမှလွတ်အောင်ပြုပါလေ” ဟု ဟောကြားရာ မင်းသားသည် ထိတ်လန့်ခြင်းသံဝေဂဖြစ်၍ သေခြင်းမှလွတ်ကင်းရာအရပ်သို့သွားလိုရကား မထေရ်ကို -

“အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားမှ သေခြင်းဘေးမှကင်းလွတ်ပါမည်နည်း၊ အဘယ်သို့ပြုလုပ် မှ အဘယ်မန္တန်အတတ်ပညာဖြင့်မှ သေခြင်းဘေးမှကင်းလွတ် ရပါမည်နည်း၊ သေဘေးလွတ်ကင်းရာတရားတော်ကို ဟောကြား ပေးတော်မူပါလော့”

“မင်းသား . . . သေဘေးလွတ်ကင်းရာ အရပ်ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ၊ သေဘေးလွတ်ကင်းအောင်လုပ်နိုင်သောအရာ မန္တန် အတတ်ပညာတို့သည်လည်းမရှိ၊ များစွာ ဥစ္စာရှိသောသူ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သူ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကုန်သည်မျိုး၊ ဆင်းရဲမျိုးတို့သည်လည်း သေခြင်းမှလွတ်ကင်းကုန်၊ ဗေဒင် တတ်သော ပုဏ္ဏားများအဘိညာဉ်ရသော ရသေ့ဆရာကြီးများ သည်လည်း သေဘေးမှလွတ်နိုင်၊ မိမိရလာသော ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်၍ သွားကြရသည်။”

ကိလေသာကုန်ပြီးသော ဘုရားရ ၊ ကို့သည်လည်း
သေခြင်းတရားမှမလွတ်ကုန်၊ အလုံးစုံသောသက်ရှိသူတို့သည်
သေဘေးကိုတွေ့ကုန်ရင်း သေပြီးနောက် အပါယ်သို့မရောက်
အောင် မကောင်းမှုကိုရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုသာ
ပြုလုပ်ရမည်”

ဟု ရှင်မဟာကစ္စည်းကဟောပြသည်။

ထိုအခါ သုဇာတမင်းသားသည် အရှင်မဟာကစ္စည်းကို
အလွန်ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်၍ -

“အရှင်ဘုရားအား ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”
ဟု လျှောက်ထားသည်။

“အသင်မင်းသား . . . ငါတို့ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ မဆည်း
ကပ်လင့်၊ သာကီဝင်မင်းသား ဗုဒ္ဓဘုရားကိုသာ ဆည်းကပ်
ကိုးကွယ်ပါလော”

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ယခု အဘယ်အရပ်မှာ ရှိပါ
သနည်း၊ တပည့်တော်သည် သွားရောက်ဖူးမြော်ပါမည်”

“ယခု ငါနေသောအရပ်မှ အရှေ့မဇ္ဈိမဒေသ၌ ဗုဒ္ဓသည်
ပွင့်တော်မူခဲ့ပြီး ယခု ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားလေပြီ”

“အရှင်ဘုရား . . . အကယ်၍ ဗုဒ္ဓသက်တော်ထင်ရှားရှိ
ခဲ့ငြားအံ့၊ ယူဇနာတစ်ထောင်ဝေးပါစေ၊ တပည့်တော်သွားရောက်
ဖူးမြော်ပါမည်၊ ယခု ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီဆိုတော့ ဗုဒ္ဓကိုဖူးမြော်ရ
တော့မည်မဟုတ်ပါ၊ သို့သော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသောဗုဒ္ဓကို တပည့်
တော်က ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါသည်၊ အတုမရှိ မြတ်

သောတရားတော်နှင့်သံဃာကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါမည်။ အရှင်ဘုရားဟောကြားသော ငါးပါးသီလကိုလည်း ဆောက်တည်ပါမည်”

ဟု မင်းသားကလျှောက်ထားပြီး အရှင်မဟာကစ္စည်းထံ၌ သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလကိုဆောက်တည်လေသည်။

ထို့နောက် ရှင်မဟာကစ္စည်းက-

“မင်းသား... သင်သည် ဤတောကြီးအတွင်း၌ တစ်ယောက်တည်းနေသဖြင့် အကျိုးမရှိ၊ သင်မင်းသား၏အသက်သည် ရှည်မြင့်စွာမတည်၊ ငါးလအတွင်း၌သာလျှင် သေရလတုံ၊ သို့အတွက် ဘခမည်းတော်ထံပြန်၍ ဒါနစသောကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုပြုလုပ်၍ နတ်ပြည်သို့ရောက်စေရာ၏”

ဟု မိန့်ကြားပြီးလျှင် မိမိ၌ရှိသော ဗုဒ္ဓ၏ဓာတ်တော်များကိုးကွယ်ရန် ပေး၍ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

“အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်သည် အရှင်ဘုရား၏စကားဖြင့် ဘခမည်းတော်နေရာတိုင်းပြည်သို့ပြန်ပါမည်။ အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်အား အစဉ်သနားသဖြင့် ဘခမည်းတော်နေရာတိုင်းပြည်သို့ တပည့်တော်ပင့်သောအခါ ကြွလာတော်မူပါဘုရား”

ဟုလျှောက်ထားသောအခါ ရှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ခံ၍ သဘောတူတော်မူသည်။

ထို့နောက် သုဇာတမင်းသားသည် ရှင်မဟာကစ္စည်းလက်ခံသည်ကိုသိရှိပြီးနောက် မထေရ်ကို ရိုသေစွာကန်တော့ပြီး လက်ျာရစ်ပတ်ပြုပြီး ဖခမည်းတော်တိုင်းပြည်သို့ပြန်ခဲ့သည်။

ပြန်ရောက်လျှင် ဥယျာဉ်တော်ထဲ၌နေ၍ ခမည်းတော်ကို မိမိရောက်ကြောင်း အကြောင်းကြားသည်။ အသကမင်းကြီး သည် ချက်ချင်းပင်ထွက်လာပြီး သားတော်ကိုနန်းတော်တွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်ကာ အဘိသိက်သွန်း၍ မင်းမြှောက်ရန်ပြောကြား သည်။

“ဖခမည်းတော်မင်းမြတ် . . . သား၏အသက်သည် အနည်းငယ်မျှသာရှိပါ၏။ ဤမှ နောင်လေးလရောက်လျှင် သေရ ပါလိတုံ၊ မင်းအဖြစ် အဘယ်အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ကျွန်ုပ် သည် ခမည်းတော်ကိုအမှီပြုပြီး ကုသိုလ်ကိုသာ ပြုလုပ်လိုပါ သည်”

ဟု လျှောက်ထားပြီး မိမိနှင့်ရှင်မဟာကစ္စည်းတွေ့ဆုံပုံအကြောင်း စုံကိုလည်းကောင်း၊ ရှင်မဟာကစ္စည်း၏ဂုဏ်၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်နှင့်အာနုဘော်တို့ကိုပြောကြားပြသည်။

မင်းကြီးသည်လည်း သတိသံဝေဂထိတ်လန့်မှုဖြစ်၍ ရတနာသုံးပါး၌လည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်၌ လည်းကောင်း ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်၍ ကြီးစွာသောကျောင်းတိုက် ကြီးကိုတည်ထားဆောက်လုပ်ပြီးလျှင် ရှင်မဟာကစ္စည်းထံသို့ တစ်ဖန် စေလွှတ်၍ ပင့်လျှောက်စေသည်။

အရှင်မဟာကစ္စည်းသည် မင်းကြီးနှင့်တကွ လူအပေါင်း တို့အားချီးမြှောက်ခြင်းငှာကြွလာတော်မူသည်။ မင်းကြီးနှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်တို့သည် ခရီးဦးကြိုဆို၍ ကျောင်းတိုက်အတွင်း ပင့်ဆောင်ကြသည်။ ထို့နောက် ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ရှိသေစွာ

ကောင်းမွန်စွာလုပ်ကျွေးလျက် သရဏဂုံနှင့်ငါးပါးသီလဆောက်တည်ကြလေသည်။

သုဇာတမင်းသားသည် သီလကိုဆောက်တည်လျက် အလှူစသောကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုပြုလုပ်လျက် တရားနာယူသည်။ လေးလလွန် ငါးလမြောက်သော် စုတေကျ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်လေသည်။

ထိုနတ်သား၏ဘုန်းကံအားဖြင့် ရတနာခုနှစ်ပါးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော(၇)ယူဇနာရှိသောနတ်ရထားသည်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး တစ်သောင်းမကများလှစွာသောနတ်သမီးတို့သည် ခြံရံနေကြကုန်သည်။

အသကမင်းကြီးသည် သားတော်၏အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ရန် ရဟန်းသံဃာအပေါင်းတို့အား ကြီးစွာသောအလှူကြီးကိုဖြစ်စေ၍ စေတီပူဇော်ခြင်းကိုပြုလေသည်။ လူအပေါင်းတို့သည် စုဝေးရောက်လာကြကုန်သည်။ အရှင်မဟာကစ္စည်းသည် ရဟန်းပရိသတ်နှင့်တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

ထိုအချိန်ဝယ် သုဇာတနတ်သားသည် မိမိပြုဘူးသော ကောင်းမှုကံကိုစဉ်းစားဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်၏ကျေးဇူးကြီးမားသည်ကိုအောက်မေ့၍ -

“ငါသည် မထေရ်မြတ်ကိုလည်းရှိခိုးအံ့၊ သာသနာတော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ထင်ရှားအောင် ငါပြုအံ့”

ဟု ကြံစည်လျက် နတ်ရထားစီးကာ နတ်သမီးအခြံအရံများဖြင့် လူအများမြင်အောင် ထင်ရှားသောကိုယ်ဖြင့်လာ၍ ရထားမှဆင်း

သက်ပြီးလျှင် အရှင်မဟာကစ္စည်း၏ခြေတော်စုံကိုရှိခိုးဦးတိုက်ပြီးလျှင် လက်အုပ်ချီလျက်ရပ်နေလေသည်။

အရှင်မဟာကစ္စည်းသည် သုဇာတမှန်းသိတော်မူလျက် ပင်လူအများတွင် ထင်ရှားစေခြင်းငှာ-

“နတ်သမီးကညာ၊ များစွာခြံရံလျက် ငါ၏ရှေ့မှောက်တွင်ရှိခိုး၍ ရပ်လာသောအသင်နတ်သား. . . သင်၏နတ်ရထားကြီးသည် နေ၏အရောင်ကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်နေ၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှခုနှစ်ယူဇနာရှိ၏။ ရွှေပြားတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှီးကာလျက် ရထားလှည်းသန်ဦး၌ ပုလဲပတ္တမြားတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာစီချယ်၍ ရွှေပန်းပြောက်၊ ငွေပန်းပြောက် ကျောက်မျက်ရွဲတို့ဖြင့် ကောင်းစွာစီမံဖန်ဆင်းလျက် တင့်တယ်လှပလှပါ၏”

ရထားလှည်းဝက်စွယ်၌ ကျောက်မျက်ရွဲဖြင့်စီချယ်အပ်၏။ ရထားထမ်းပိုးသည်လည်း နီလာပတ္တမြားဖြင့်စီချယ်ထားအပ်၏။ ရွှေတန်ဆာ၊ ငွေတန်ဆာတို့ဖြင့်ဆင်အပ်ကုန်သော သိန္ဓောနတ်မြင်းတို့သည်လည်း စိတ်ကဲ့သို့လျင်မြန်၍ တင့်တယ်လှပကုန်ပါ၏။

ထိုသင်နတ်သားသည် သိကြားမင်းကဲ့သို့ ရွှေရထားပေါ်၌စည်းစိမ်ခံစားလျက် သွားလာနေထိုင်ရ၏။ ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သောနတ်စည်းစိမ်ကိုအဘယ်သို့သောကုသိုလ်ကိုပြုလုပ်ခဲ့၍ ရခဲ့ပါသနည်း၊ ငါမေးမြန်းသည်ကို သင်ဖြေကြားပေးပါလော”

ထိုအခါ သုဇာတနတ်သားသည် မိမိ၏ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် အရှင်မဟာကစ္စည်းကျေးဇူးဂုဏ်နှင့်ရတနာသုံးပါးကျေးဇူးဂုဏ် တို့ကို အသေးစိတ်လျှောက်ထားပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ရှင်မဟာကစ္စည်းကိုရှိခိုးပြီး အမိ၊ အဖတို့ကို စကားပဋိသန္ဓာရနုတ်ဆက်၍ နတ်ရထားစီးကာ နတ်ပြည်သို့ပြန် တက်သွားလေသည်။

အရှင်မဟာကစ္စည်း၏ကျေးဇူးကြောင့်သေရမည်ကို ကြိုတင်သိပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြုလုပ်ခဲ့၍ တာဝတိံသာနတ် ပြည်ရောက်ခဲ့ပြီး နတ်စည်းစိမ်ခံစားရသော သုဇာတနတ်သား၏ ဘဝသစ်၌ခံစားရသော နတ်စည်းစိမ်အတွေ့အကြုံတို့ကို လက် တွေ့လာရောက်ပြောပြခြင်းသည် မှတ်သားဖွယ်၊ အားကျဖွယ် အတုယူဖွယ်ပင် ဖြစ်ရပါတော့သည်။

(သုဇာတဝိမာနဝတ္ထု)

(၉) ယသုတ္တရာနတ်သမီး

ဗာရာဏသီပြည်သူ ယသုတ္တရာအမည်ရှိသောအမျိုးသမီးသည် သဒ္ဓါတရားကောင်းသည်။ အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည်။ တစ်နေ့တွင် သူမသည် ဗုဒ္ဓအားရည်စူးပြီး သင်္ကန်းခွံစုံကိုရက်လုပ်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာလျော်ဖွပ်ဆေးဆိုးပြီး ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌သီတင်းသုံးနေသောဗုဒ္ဓထံမှောက်သို့ရောက်လာကာ-

“ဘုန်းတော်နေဝန်း တောက်ထွန်းတင့်တယ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား . . . ဤသင်္ကန်းခွံစုံကိုတပည့်တော်မအားအစဉ်သနားသဖြင့် ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး ချမ်းသာစီးပွားအကျိုးတိုးပွားစေခြင်းငှာ အလှူခံပေးတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ယသုတ္တရာ၏ပါရမီဥပနိဿနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသည်ကိုမြင်၍ သစ္စာလေးပါးတရားအစစ်ကိုဟောတော်မူရာ တရားတော်အဆုံး၌ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်လေသည်။

နောက်မကြာခင် ယသုတ္တရာသည် ရောဂါတစ်ခုဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် သိကြားမင်း၏မိဖုရားဖြစ်ပြီး ယသုတ္တရာနတ်သမီးဟူ၍လည်းကျော်ကြားထင်ရှားသည်။ သိကြားမင်းကလည်း အလွန်ချစ်မြတ်နိုးလျက် အကျွမ်းဝင်လေသည်။

သူမ၏ကုသိုလ်ကံအစွမ်းအားကြောင့် ရွှေကွန်ယက်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းဆင်မြန်းလျက် ကကြိုးတန်ဆာတို့နှင့်အပြည့်

အစုံပါသော ဆင်ပျံရတနာဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုဆင်ပျံရတနာ၏ ကျောကုန်းထက်၌ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသောမဏ္ဍာန်ရှိသည်။ ထိုမဏ္ဍာန်အလယ်၌ ကောင်းစွာခင်းထားသောရတနာပလ္လင်သည်လည်းရှိ၏။ ထိုဆင်၏အစွယ်နှစ်ချောင်းတို့၌ ကြာငါးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသောလေးထောင့်ကန်ရေကန်နှစ်ခုတို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထိုကန်အတွင်း၌ပွင့်နေသောကြာပွင့်တို့၏အပေါ်၌ နတ်သမီးတို့သည် တူရိယာငါးပါးတီးမှုန်လျက် ကခုန်သီဆိုကြသည်။ သိကြားမင်း၏ဧရာဝဏ်ဆင်ကဲ့သို့ပင် ရှိလေသည်။

ထိုအခါ ယသုတ္တရာနတ်သမီးသည် မိမိခံစား-စံစားနေရသော နတ်စည်းစိမ်ကိုကြည့်၍ ဤစည်းစိမ်ကိုရခြင်းအကြောင်းကံကို ဆင်ခြင်မိသည်။ ဗုဒ္ဓအား သင်္ကန်းဒွိစုံလှူရသော ဒါနကုသိုလ်ကံကြောင့်ရသည်ကိုသိမြင်၍ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာ ဗုဒ္ဓ၌ပို့မိကြည်ညိုသောစိတ်များ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်ခံစားမိလေသည်။

ထိုခဏပင် သူမသည်ဆင်ပျံစီးကာ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လာပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓကိုလာရောက်ဖူးမျှော်လေသည်။

ထိုအခါ ကဗျာလင်္ကာဂါထာဖွဲ့ဆိုမှု၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အရှင်ဝဏ္ဏီသမထေရ်သည် နတ်သမီးကို-

“ပျိုမြစ်နုနယ်၊ ရှုဖွယ်ရှိလှသောနတ်သမီး... သင် နတ်သမီးသည် ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့်စီချယ်အပ်သောရွှေတန်ဆာ၊ ရွှေကွန်ယက်ဖြင့် ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းထားသော ကကြိုးတန်ဆာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာဆင်မြန်းရှိသောကြီးစွာသောဆင်ရတနာပျံကို

စီးလျက် ခြွေရံများစွာနှင့် ဤကျောင်းတော်သို့ရောက်လာခဲ့ပါသည်။

အစွယ်နှစ်ချောင်း၌ ကောင်းစွာဖန်ဆင်းအပ်သောကြည်လင်သောရေကန်ရှိပြီး ကြာပန်းတို့သည်လည်း ကောင်းစွာပွင့်ကုန်ကြ၏။ ပဒုမ္မာကြာပွင့်တို့အပေါ်၌ နတ်သမီးတို့သည် တူရိယာငါးပါးဖြင့်တီးမှုတ်သီဆိုကခုန်ဖျော်ဖြေနေကြသည်မှာ အလွန်စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်ပျော်မွေ့စေပါ၏။

“သင် နတ်သမီးသည် တန်ခိုးကြီးမားမှုရှိသည်မှာ ထင်ရှားပါ၏။ လူ့ဘဝရှိစဉ်က အဘယ်ကောင်းမှုကိုပြုခဲ့သဖြင့် ဤသို့သော တောက်ပထွန်းလင်းသောအာနုဘော်၊ အဆင်းအရောင်တို့သည် အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့သို့ ပျံ့နှံ့တောက်ပရပါသနည်း”

ဟု မေးမြန်းသည်။

ဝင်္ကီသဟုနာမည်ကျော်ကြားအရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်မသည် ဗာရဏသီပြည်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓအား ရည်စူးပြီး သင်္ကန်းရက်လုပ်ချုပ်ဆိုးလျှော်ဖွပ်ပြီး ဗုဒ္ဓထံမှောက်ကိုယ်တိုင်လာရောက်လှူခဲ့သည်။ ကြည်ညိုမှုလည်းအလွန်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တပည့်တော်မသည် ဗုဒ္ဓကိုလက်အုပ်ချီရှိခိုးမှုကိုလည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့အဆင်းရှိသောဗုဒ္ဓသည် တပည့်တော်မအား တဏှာလောဘကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲအမှန်တရား၏မမြဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြုပြင်ဖန်ဆင်းခြင်းမရှိသော ဆင်းရဲမထင်နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်စေသောမဂ္ဂင်တရား

ကိုလည်းကောင်း ဟောပြောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဟောပြောသည့် အတွက် တပည့်တော်မသည် သေလွန်သောအခါ ထိုကုသိုလ်ကြောင့် သိကြားမင်း၏ကံစံသောင်းခြောက်ထောင်သော ရံရွှေတော်တို့တွင် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်သောမိဖုရားဖြစ်ခဲ့ရပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်မသည် စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်တို့၌ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သူဖြစ်ခဲ့ရပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုလက်ျာရစ်ရှိခိုးပူဇော်ပြီးလျှင် နတ်ပြည်သို့ပြန်သွားလေသည်။

ယသုတ္တရာအမျိုးသမီးသည် မိမိပြုခဲ့သောကုသိုလ်စွမ်းအားကိုနှစ်သက်ကျေနပ်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓအားကျေးဇူးအထူးတင်ခြင်းတို့ဖြင့် မိမိအခြံအရံများနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓထံလာရောက်ဖူးမြော်ခြင်း၊ အရှင်ဝင်္ကီသအား မိမိဘဝ၏ကောင်းမှုနှင့်ခံစားရသော နတ်စည်းစိမ်တို့ကိုလျှောက်ထားပြသွားပါသည်။

ဘဝသစ်မှချက်ချင်းနိုးထပြီး မိမိကုသိုလ်ကိုလာရောက်ပြောပြသော ယသုတ္တရာနတ်သမီး၏ဘဝသည်လည်း အတုယူစရာ၊ အားကျစရာ၊ မြတ်နိုးစရာကောင်းလှပါသည်။

(နာဂပိမာနဝတ္ထု)

(ဈ) သီရိမာနတ်သမီး

ထွန်ခဲမှရွှေတုံးဖြစ်ပြီး သူဌေးဖြစ်ခဲ့ရသော ပုဏ္ဏသူဌေး၏ သမီးဥတ္တရာကို မိမိ၏ယခင်က အရှင်သခင်ဖြစ်ခဲ့သော ရာဇဂြိုဟ် သူဌေး၏သားနှင့်လက်ထပ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုရာဇဂြိုဟ်သူဌေး၏ မိသားစုသည် ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်သူမဟုတ်ကြပေ။

ဥတ္တရာသည် ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသားနှင့်လက်ထပ်သော အချိန်မှစ၍ ရဟန်းတို့ကိုဆွမ်းလောင်းခြင်း၊ တရားနာခြင်းအမှု တို့ကို မပြုလုပ်ရသဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲကာ ဖခင်ထံမှငွေ(၁၅၀၀၀) တောင်းပြီး ရာဇဂြိုဟ်မှ နာမည်ကြီးပြည့်တန်ဆာမ သီရိမာကို ငှားကာ မိမိ၏လင်ကိုပြုစုစေပြီး မိမိကမူ ဝါကျွတ်ကာလ(၁၅)ရက် တိတိ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုနေခဲ့သည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်အကြိုနေ့တွင် ဥတ္တရာ၏ခင်ပွန်း ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသားသည် ဥတ္တရာ၏မီးဖိုဆောင်၌ချွေးတစ်လုံး လုံးနှင့်ချက်ပြုတ်စီမံနေသည်ကို အပေါ်ထပ်လေသာပေါက်မှ ပြုံး၍ကြည့်နေသည်ကို သီရိမာကမြင်တွေ့သွားပြီး ဥတ္တရာအပေါ် မနာလိုဝန်တုံ့ဖြစ်ကာ မီးဖိုချောင်သို့သွားပြီး ထောပတ်ပူများကို ယောက်မဖြင့်ခပ်ပြီး ဥတ္တရာအပေါ်လောင်းချသည်။ ဥတ္တရာကမူ သီရိမာကြောင့် မိမိကုသိုလ်ပြုခွင့်ရသည်။ သီရိမာသည် ကျေးဇူး ရှင်ဖြစ်သည်ဟု မေတ္တာစိတ်မွေးကာ မေတ္တာပို့သည်။ ဥတ္တရာ၏ စွမ်းအားကြီးမားသောမေတ္တာဓာတ်ကြောင့် သီရိမာလောင်းချ သော ထောပတ်ပူအရေသည် ပူလောင်ခြင်းမရှိ၊ အေးမြသွား လေသည်။

သီရိမာသည် နောက်တွင် မိမိအများကိုသိရှိပြီးဝန်ချ တောင်းပန်ရာမှ ဗုဒ္ဓထံရောက်ပြီး တရားနာရသဖြင့် သောတာပန် တည်လေသည်။

သီရိမာသည် အပါယ်မျိုးစေ့မှလွတ်ပြီး အရိယာမိန်းမ အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးနောက် နေ့စဉ်ရဟန်းသံဃာတော်(၈)ပါးကို စာရေးတံလက်မှတ်ပြုလုပ်၍ အဋ္ဌကဘတ်ဆွမ်းကျွေးခြင်းကို ပြု လုပ်လေသည်။

သီရိမာ၏ဆွမ်းသည် သံဃာတစ်ပါးစာလောင်းလှူလိုက် ပါက သုံးလေးပါးစားလောက်သည်။ သီရိမာ၏ဆွမ်းကိုစားရ သော ရဟန်းတော်များသည်-

“သီရိမာလှူသောဆွမ်းကိုစားရသည်ထက် သီရိမာ၏ အဆင်းရုပ်ကိုကြည့်ရှုရခြင်းသည် အဆပေါင်းများစွာသာလွန်၍ ကောင်းမြတ်သေး၏။ ထိုသီရိမာသည် အလွန်အဆင်းလှသော မိန်းမဖြစ်၏”

ဟု သီရိမာ၏အဆင်းဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆိုကြသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သီရိမာချောမောလှပ ကြောင်းကိုကြားရသဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမမြင်ဘူးသော်လည်း ကြားရုံမျှဖြင့်ပင်အားကြီးသောခွဲလမ်းခြင်းဖြစ်၍ -

“ငါသွားကြည့်အံ့”

ဟု မိမိ၏ထေရ်စဉ်ဝါစဉ်ကိုပြောဆို၍ မေးမြန်းစုံစမ်းသောအခါ-

“ငါ့ရှင်သည် နက်ဖြန်နေ့၌ပင်လျှင် ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်ကျ သောသံဃာမထေရ်ဖြစ်ပြီး သီရိမာအိမ်သို့ဆွမ်းစားလိုက်ရတဲ့”

ဟု ရဟန်းတို့ကပြောကြားသောအခါ နောက်နေ့စောစောလာခဲ့ပြီး စာရေးတံစေရာအရပ်သို့သွားပြီးလျှင် ကျန်သံဃာ(၇)ပါးနှင့်အတူ သီရိမာ၏အိမ်သို့ဆွမ်းအလှူခံကြရလေသည်။

ထိုနေ့က သီရိမာသည် ယမန်နေ့ကပင်လျှင် မကျန်းမမာရောဂါဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသဖြင့်ဆင်မြန်းသောတန်ဆာတို့ကိုချွတ်ထားပြီး အိပ်လျက်နေသည်။ ရဟန်းသံဃာများကြွလာသောအခါ ကိုယ်တိုင်လှူနိုင်သဖြင့် ကျွန်မတို့ကို-

“အမိတို့. . . ရဟန်းတော်များ၏လက်မှ သပိတ်တို့ကို ယူ၍ ယာဂုတို့ကို ရှေးဦးစွာကပ်လှူပါလော၊ ထို့နောက် ခဲဖွယ်၊ မုန့်တို့ကိုကပ်လှူပါလော၊ ဆွမ်းစားချိန်ရောက်က သပိတ်တို့၌ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းတို့ကိုပြည့်အောင်ထည့်၍ လောင်းလှူပါလော” ဟုပြောဆိုကာ ရဟန်းတော်များ၏ဆွမ်းဝေယျာဝဋ္ဌကမူတို့ကို ဆောင်ရွက်ဆက်ကပ်စေသည်။

သီရိမာသည် မိမိကိုယ်တိုင်နေရာမှမထနိုင်၍ ကျွန်မတို့ကို ပွေပိုက်စေပြီး ရဟန်းတော်များ၏ရှေ့မှောက်သို့ဆောင်ယူစေကာ ဟုန်လှော်သောကိုယ်ဖြင့် ရဟန်းတော်များကိုရှိခိုးလေသည်။

သီရိမာ၌စွဲလမ်းမိခဲ့သောရဟန်းသည် သီရိမာကိုကြည့်၍-

“မကျန်းမမာရောဂါဖိစီးလျက်ပင် ဤမျှလောက်လှသေး၏။ ကျန်းကျန်းမာမာဝဖြိုးစွာနှင့်များစွာသောတန်ဆာတို့ကိုဆင်မြန်းလျက် နေပါမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း၊ အလွန်ယဉ်ကျေးလှသောမိန်းမပါတကား”

ဟု ကြံလျက် ဘဝအဆက်ဆက် ကျယ်စားနေကြဖြစ်သော ကိလေသာသည် လွန်စွာလှုပ်ရှားထကြွလာပြီးလျှင် ဆွမ်းစားခြင်းကို မတတ်နိုင်ဘဲ သပိတ်ကိုဆောင်ယူ၍ ကျောင်းသို့ပြန်ခဲ့သည်။

ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ သပိတ်ကိုပစ်ထားလျက် ညောင်စောင်းထက်၌ သင်ကန်းကိုဖြန့်ကာအိပ်လေသည်။ အဖော် ရဟန်းများက ဆွမ်းစားရန်ပြောသော်လည်း မစားတော့ဘဲ အစာငတ်ခံကာ အိပ်လေသည်။

ထိုနေ့ညနေချမ်း၌ သီရိမာသည် ကံကုန်ရှာလေသည်။ သီရိမာကံကုန်သောအကြောင်းကို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးထံလျှောက်ထားရာ မင်းကြီးက တစ်ဖန် ဗုဒ္ဓထံလျှောက်ထားပြလေသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက မင်းကြီးကို-

“မင်းမြတ် . . . သီရိမာအလောင်းကို စာပနပြုဖွယ်မရှိ၊ လူသေပစ်ရာသူသာန်၌ ကျိုး၊ ခွေးစသည်တို့မစားနိုင်ရန် ကာရန်ထားပေးပါ ”

ဟု မိန့်ကြားလေသည်။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓပြောသည့်အတိုင်း သီရိမာအလောင်းကိုစီစဉ်ထားပေးသည်။ လေးရက်မြောက်သောနေ့တွင် သီရိမာ၏အလောင်းသည် ဖူးဖူးရောင်ထပုပ်ပွလာပြီး ဒွါရကိုးပေကျီတို့မှ ပိုးလောက်တို့သည် အထွေးထွေးဖွေးဖွေးဖြူမျှထွက်လာကြပြီး လောက်များတဖွားဖွားဖြစ်နေသည်။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် (၇)ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ဗုဒ္ဓ၏အစီအစဉ်အတိုင်း အိမ်စောင့်ကိုချန်ထား၍ အလုံးစုံသော

သူများသည် သီရိမာကိုကြည့်ရှုရန်ထွက်ကြရမည်။ မထွက်သော သူကို(၈)အသပြာဒဏ်ထားမည်ဟူ၍ စည်လည်စေသည်။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့သူမြို့သားများအားလုံးသည် မင်း၏အမိန့် အရ သုဿာန်သို့လာကြရသလို ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းအပေါင်းကို သုဿာန်သို့လာ၍ သီရိမာအလောင်းကိုကြည့်ရှုကြစေရန် လမ်း ညွှန်မိန့်ကြားသဖြင့် ရဟန်းများသည်လည်း သုဿာန်သို့ ဗုဒ္ဓနှင့် အတူကြွရောက်ကြလေသည်။

သီရိမာကိုစွဲလမ်းပြီး ဆွမ်းမစားသောရဟန်းသည်လည်း သပိတ်၌ရှိသောဆွမ်းသိုးတို့ကို သွန်ပစ်၊ ဆေးကြောပြီး သီရိမာ ရှိရာ သုဿာန်သို့အတူကြွလိုက်လာလေသည်။

သုဿာန်၌ ဗုဒ္ဓနှင့်ရဟန်းပရိသတ်၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးနှင့် မြို့သူမြို့သားတို့စုံလင်နေရာယူပြီးသောအခါ ဗုဒ္ဓက မင်းကြီးကို သီရိမာ၏ဘဝကို ပရိသတ်သိအောင်မေးမြန်းပြီး ယခင်က သီရိမာကိုတစ်ညတာအတွက် တစ်ထောင်ပေးမှရသည်၊ ယခု တစ်ထောင်ပေးမည့်သူ ရှိ-မရှိ လေလံပစ်ကြေငြာခိုင်းသည်။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ကြေငြာစေသောအခါ သီရိမာ အလောင်းကို မည်သူမျှယူမည့်သူမရှိချေ၊ တဖြည်းဖြည်းဈေး လျှော့ပြီး လေလံတင်ကြရာ မည်သူမျှယူမည့်သူမရှိ၊ နောက်ဆုံး အလကားပေးသော်မှ ယူမည့်သူမရှိ ဖြစ်သွားရလေသည်။

ထိုအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက သီရိမာ၏အလောင်းကို အလကားပေးသော်မှယူမည့်သူမရှိကြောင်း လျှောက်ထားလေ သည်၊ ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းပရိသတ်နှင့်မြို့သူ၊ မြို့သားပရိသတ်တို့ကို-

“ရဟန်းတို့ . . . ကြည့်ရှုကြကုန်လော၊ လူအခေါင်း၏ ချစ်အပ်သောမိန်းမကို ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် အသပြာငွေ ဒင်္ဂါးတစ်ထောင်ကိုပေး၍ ရှေးအခါ၌တစ်နေ့မျှရကြကုန်၏။ ယခု အခါ၌မူကား အလကားပေးသော်မှ ယူလိုသောသူသည်မရှိချေ။ ဤသို့သဘောရှိသောနာမ်ရုပ်တရားသည်ဖြစ် - ပျက်သဘောသို့ ရောက်၏။ ဖြစ်-ပျက်ခြင်းသဘောသဘာဝရှိပါပေ၏။

“အဝတ်တန်ဆာ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုလုပ် ထားသော ကောက်ရိုးထွေးကို နွားချေးစိုမွမ်းမံ ဆေးလိမ်းကျံပြီး ပုံဟန်ထူလုပ်သစ်သားရုပ်နှင့်တူစွာသော သုံးရာသောအရိုးတို့ကို အကြောတို့ဖြင့်ဖွဲ့ဆက်စိုက်ထူအပ်သော ထိခိုက်သောအခါ နာကျင်ခြင်းသဘောရှိသော လူများစွာတို့ကြံစည်ဖွယ်ဖြစ်သော ဤကိုယ်ကို စိစစ်စစ်တတ်တတ်ထင် ဟုတ်တိုင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ကြည့်ရှုစမ်းပါ။ ဤကိုယ်၏အမြဲတည်မှုသဘောသည် မရှိ ပါချေတကား”

ဟု ဗုဒ္ဓက ဟောကြားသောအခါ သီရိမာကိုစွဲလမ်းသော ရဟန်း သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ရဟန္တာဖြစ်သွားလေ သည်။ ၈၄၀၀၀ သောမြို့သူမြို့သားတို့သည် သောတာပန် စသည် တည်၍ တရားရကြလေသည်။

ထိုအချိန်ဝယ် သီရိမာသည် နိမ္မာနရတိနတ်သမီးဖြစ် နေပြီး မိမိ၏ ရှေးဘဝကိုဆင်ခြင်ကြည့်သည်ရှိသော် မိမိ၏ ကိုယ် ဟောင်းဖြစ်သော အလောင်းနား၌ ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းပရိသတ်ခြံရံ လျက် လူပရိသတ်အပေါင်းတို့အား တရားဟောနေသည်ကို

မြင်တွေ့သဖြင့် နတ်သမီးငါးရာခြံရံလျက် နတ်ရထားတို့ဖြင့် လူအပေါင်းတို့ ထင်ရှားစွာမြင်ရသောကိုယ်ဖြင့်လာပြီးလျှင် နတ်ရထားမှဆင်းသက်ပြီး ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးဦးခိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ကဗျာလင်္ကာဂါထာဖွဲ့ဆိုမှုနှင့်လျင်မြန်သော ဇဝနဉာဏ်ရှိသော အရှင်ဝင်္ကီသမထေရ်သည် ဗုဒ္ဓ၏အနီး၌ရှိနေ သဖြင့် ဗုဒ္ဓကို-

“မြတ်စွာဘုရား.. . တပည့်တော်အား ဤနတ်သမီး အား မေးလိုသောပြဿနာထင်လာပါသည်၊ မေးခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား”

ဟု လျှောက်ထားခွင့်ပန်လေသည်။

ဗုဒ္ဓက ခွင့်ပန်သောအခါ အရှင်ဝင်္ကီသမထေရ်က နတ် သမီးကို-

“ပျိုမြစ်နုနယ်ရှုချင်ဖွယ်ရှိသောနတ်သမီး.. . သင် နတ် သမီး၏အာဇာနည်မြင်းတို့သည်ကား အလွန်ထူးမြတ်သော အဆင်တန်ဆာရှိကုန်လျက် မွေးတူ ဆင်တူ ရွယ်တူညီမျှ သင့် လျော်စွာ ကကုန်လျက် အထက်နတ်ပြည်မှ ဤလူ့ပြည်အောက် ရွာသို့ရှေ့ရှုပြီး ဝလာဝေဟင်ကောင်းကင်၌ လျင်မြန်သောအဟုန် ဖြင့် သွားနေပါ၏။ သင် နတ်သမီး၏ ငါးရာသောရထားတို့ကို လည်း ဖန်ဆင်းထားသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါ၏။ ရထားထိန်း မောင်းနှင်သကဲ့သို့သွားကုန်သောနတ်မြင်းပျံတို့သည် သင်နတ် သမီး၏ နောက်သို့အစဉ်လိုက်လာသည်ကိုတွေ့ရပါ၏။

နားဋ္ဌောင်းလက်ကောက် ဝင်းဝင်းတောက်မျှ ဖြိုးမောက် ရောင်ဝါ တန်ဆာထူးဆန်းဆင်မြန်းလျက်နေသော သင် နတ်

သမီးသည် မြတ်သောနတ်ရထားထက်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပသောနေရောင်၊ လရောင် နက္ခရောင်၊ ကြယ်ရောင် ထိန်းညှိမိုးကြိုးမီးကဲ့သို့ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်တည်နေပါ၏။

ထူးမြတ်လှစွာကိုယ်အင်္ဂါရှိပြီး ရှု၍မဝ အလွန်လှသော နတ်သမီး... သင်နတ်သမီးသည် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တွင် အဘယ်နတ်ပြည်မှလာ၍ ဘုရားရှင်ကိုလာရောက်ဆည်းကပ် ရှိခိုးအပ်ပါသနည်း”

ဟု မေးမြန်းလေသည်။

“အရှင်ဝင်္ကီသမထေရ်မြတ်ဘုရား... ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ဖြင့် အမြတ်ဆုံးသို့ရောက်ကုန်သောနတ်တို့တွင် အလွန် အမြတ်ဆုံးဟုခေါ်ခံရသော မိမိကိုယ်တိုင် လိုရာဖန်ဆင်း၍ ပျော်ပါးနိုင်သော နိမ္မာနရတီမည်သောနတ်ပြည်မှလာ၍ တပည့်တော်မသည် ဗုဒ္ဓကိုရှိခိုးဦးခိုက်ပါ၏ဘုရား”

“နတ်သမီး... ရှေးဘဝ၌အဘယ်သို့သော သုစရိုက် တရားတို့ကိုဆည်းပူးပြုကျင့်ခဲ့ပါသနည်း၊ အဘယ်ကုသိုလ်ကြောင့် သင် နတ်သမီးသည် များစွာသောအခြံအရံဖြင့်ကောင်းမြတ်ကြီး မြင့်သောချမ်းသာရှိပြီး နတ်ပြည်၌ဖြစ်ရပါသနည်း၊ သင် နတ်သမီး ၏တန်ခိုးတော်သည် အတုမဲ့လွန်မြတ်လှပါ၏၊ ကောင်းကင်သို့ လည်း သွားနိုင်၏၊ သင်၏အဆင်းအရောင်သည် အရပ်ဆယ် မျက်နှာနံ့ဖြာလျက် ထွန်းလင်းတောက်ပနေပြီး တင့်တယ်လှပနေ ပါ၏”

နတ်တို့သည် သင်နတ်သမီးကိုခြံရံကြကုန်လျက် အရို အသေပြုနေကြပါ၏၊ အဘယ်ဘဝမှစုတေခဲ့ပြီး နတ်ပြည်သို့

ရောက်ခဲ့ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာ၏စကားကိုလိုက်နာလျက် ဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်ခဲ့ပါသနည်း၊ သင်၏ ဗုဒ္ဓ၏တပည့်မ ဖြစ်ခဲ့-မဖြစ်ခဲ့ကိုလည်း ငါအားပြောကြားပေးပါလော့”

“အရှင် ဘုရား . . . တောင်ငါးလုံးတို့၏အလယ်၌ ကောင်းစွာတည်ဆောက်ဖန်ဆင်းအပ်သော ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော် မြတ်၌ ဘုန်းကျက်သရေရှိတော်မူသော ဗိမ္ဗိသာရမင်းမြတ်၏ သီချင်းဆိုကာ ကမြူးကာဖြင့် ပျော်တော်ဆက်ရသောကြောင့် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၌အလွန်လိမ္မာသူဖြစ်ခဲ့ပြီး ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့တော် သူ၊ မြို့တော်သားတို့က တပည့်တော်မကို သီရိမာ ဟူ၍ အသိများ ခဲ့ကြပါသည်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ထက်မြတ်တော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူ နတ်လူ ဗြဟ္မာသတ္တဝါကို ကောင်းစွာဆုံးမတော်မူတတ်သော ဗုဒ္ဓသည် တပည့်တော်မအား ဆင်းရဲတရားဆင်းရဲမှုကိုဖြစ်စေသော တဏှာ တရား အကြောင်းမထင် ပြုပြင်မှုမရှိ ချုပ်ငြိမ်းသောနိရောဓ တရား၊ ထိုချုပ်ငြိမ်းတရားရစေသော လမ်းဖြောင့်ကျင့်စဉ်မဂ္ဂင် တရားတို့ကိုဟောကြားပြသပေးခဲ့ပါသည်။

တပည့်တော်မသည် တုဘက်ကင်းသောဗုဒ္ဓ၏အဆုံး အမဖြစ်သော အကြောင်းမထင်၊ ပြုပြင်မှုမရှိ၊ ပကတိသဘော ဖြစ်သောကြောင့် သေခြင်း၊ ပျက်ခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်တရားတော် ကို ကြားနာရပြီးနောက် တပည့်တော်မသည် သီလတို့၌အလွန် ခိုင်မြဲသောစောင့်စည်းခြင်းရှိခဲ့ပါသည်။ ဗုဒ္ဓ၏တရား၌လည်း ကောင်းစွာတည်ခဲ့သူဖြစ်ခဲ့ပြီး သောတာပန်တည်ခဲ့ပါသည်။

တပည့်တော်မ တစ်စုံတစ်ခုသောရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရပြီး များစွာသောအခြံအရံ၊ အတုမရှိသောအဆင်း၊ မိမိလိုရာ ဖန်ဆင်းခံစားနိုင်သောစည်းစိမ်တို့ဖြင့်ပြည့်စုံသော ဤနတ်ပြည်၌ နတ်သမီးဖြစ်လာခဲ့ရပါသည်ဘုရား။

တပည့်တော်မသည် မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်၊ ကျေးဇူးတော်၊ တရားတော်ကြောင့် ဤမျှသောနတ်စည်းစိမ်ကိုခံစားရသဖြင့် ဗုဒ္ဓအား လာရောက်ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

သီရိမာနတ်သမီးသည် ဤသို့လျှင် အလုံးစုံလျှောက်ထားပြီး ဗုဒ္ဓနှင့်သံဃာတော်များကို ရှိသေစွာရှိခိုးကာ လက်ျာရစ်ပတ် ပူဇော်ပြီးလျှင် နတ်ရထားအခြံအရံတို့ဖြင့် နတ်ပြည်သို့ပြန်သွားလေသည်။

သီရိမာအမျိုးသမီးသည် မိမိ၏လူ့ဘဝကပြုလုပ်ခဲ့သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို လူ့ဘဝသရွာမှပြောင်းပြီး နတ်ပြည်၌ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်း ချက်ချင်းပင် ထိမိခံစားရသောနတ်စည်းစိမ်အတွက် ဗုဒ္ဓအား ကျေးဇူးတင်သောအားဖြင့် လာရောက်ပြောကြားသူ နတ်သမီးတစ်ဦးဖြစ်ပါတော့သည်။

(ည) ပေသဝတီနတ်သမီး

ရာဇဂြိုဟ်မြို့နယ်၊ နာဠကရွာရှိ သူကြွယ်တစ်ဦး၏ချွေးမသည် ပေသဝတီ အမည်ရှိသည်။

သူမသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ကဿပဘုရားရှင်၏ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာရန် တစ်ယူဇနာမြင့်သော စေတီတည်ရာနေရာသို့ အမိနှင့်အတူရောက်သွားခဲ့သည်။ ပန်းရံသမားတို့ ဘုရားစေတီပြုလုပ်နေသည်ကိုမြင်လျှင် မိခင်ကို-

“မိခင် . . . ဤသူတို့သည် အဘယ်ကို ပြုလုပ်နေပါသနည်း”

ဘုမေးသည်။

“ချစ်သမီး . . . ရွှေအုတ်တို့ဖြင့်စေတီတည်ထားမှု ပြုလုပ်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သူငယ်မသည် ထိုစကားကိုကြားရသောအခါ အလွန်သဒ္ဓါတရားဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင်-

“မိခင် ကျွန်မရော၊ ကျွန်မလည်ပင်းမှာဆွဲထားသော ရွှေဆွဲကြိုးကို စေတီတော်တည်ထားမှုအတွက် လှူလို့မရဘူးလားအမေ”

“လှူလို့ရတာပေါ့သမီး၊ သမီးလှူလိုစိတ်ရှိက လှူပါ”
ထိုသို့အမိကပြောလျှင် သမီးငယ်သည် ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် မိမိဆွဲကြိုးကိုဖြုတ်ကာ ရွှေစေတီအတွက် ရွှေအုတ်ပြုလုပ်ရန် လှူလိုက်လေသည်။

ထိုသူငယ်မ နောင်အချိန်စုတေသောအခါ ရွှေတန်ဆာ ကိုလှူသောကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်သို့ဖြစ်ရပြီး ဂေါတမ ဘုရားရှင်လက်ထက်အထိ ကပ်ကမ္ဘာတစ်ကပ်လုံး သုဂတိဘုံ၌ သာ ကျင်လည်ခဲ့သည်။

ယခု ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်၌ နာဠကရွာ၌ အမျိုး သမီးငယ်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုသူငယ်မအသက်(၁၂)နှစ် အရွယ်သော် တစ်နေ့၌ မိခင်က သူငယ်မကိုဈေးသို့စေလွှတ်၍ ဈေးဝယ်ခိုင်းလိုက်သည်။

ဈေးရုံ၌ သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် ရှေးအတိတ်အကု သိုလ်ကံကြောင့် မိမိသိမ်းဆီးထားသော ရွှေ၊ ငွေကျောက်သံပတ္တ မြားတို့သည် ကျောက်စရစ်ခဲအသွင်ဖြစ်နေလေသည်။

“ငါသည် ရွှေ၊ ငွေရတနာများကို စုပုံသိမ်းဆည်းသိုမှီး၍ ထား၏။ ယခု ဤရွှေ၊ ငွေရတနာအလုံးစုံတို့သည် ကျောက်စရစ် ခဲတွေဖြစ်နေဘိ၏တကား၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ငါ၏မကောင်းမှု ကံကြောင့် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုရွှေ၊ ငွေရတနာတို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်သော ကုသိုလ်ကံရှိသူတို့၏အစွမ်းဖြင့် ထိုကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်လုံးတို့သည် တစ်ဖန် ရွှေငွေရတနာအဖြစ် ပြန်ဖြစ် လတုံ”

ဟု ကြံစည်စုံစမ်းလျက် ထိုကျောက်စရစ်ခဲများကို စုပုံ၍ထားလေ သည်။

ထိုသူကြွယ်သည် ကိသာဂေါတမီအကြောင်းစုံကို ကြား သိထားသူဖြစ်၍ ဤသို့ကြံစည်စုပုံထားလေသည်။

ထိုအခါ ဈေးဝယ်လာသောသူငယ်မလေးသည် ထိုရွှေ၊ ငွေရတနာပုံကိုမြင်၍ -

“အဘယ်ကြောင့် ဤရွှေ၊ ငွေရတနာကို ဤနေရာမှာ စုပုံထားပါသနည်း၊ ကောင်းစွာသိမ်းဆည်းထားသင့်သည် မဟုတ်ပါလော”

ဟုဆိုလေသည်။

သူကြွယ်သည် သူငယ်မ၏စကားကိုကြားသော် -

“ဤသူငယ်မသည် ငါ၏ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေကို အမှန်အတိုင်းမြင်သူဖြစ်သည်။ ဘုန်းကံရှိသောသူငယ်မ ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ဤသူငယ်မ၏ ဘုန်းကံစွမ်းအားကြောင့် ငါ၏ရွှေ၊ ငွေကျောက်မျက်ရတနာတို့သည် ရွှေ၊ ငွေကျောက်မျက်ရတနာများဖြစ်လာပါက ငါတို့အတွက် အကျိုးကျေးဇူးကြီးလတ်၊ ဤသူငယ်မကို ထောက်ပံ့ကူညီအံ့”

ဟု စဉ်းစားကြံစည်မိပြီးလျှင် သူငယ်မမိခင်ထံသို့လိုက်သွားကာ သူငယ်မကို မိမိ၏သားအတွက်ပေးပါ ဟုတောင်းဆိုပြီး ဥစ္စာပစ္စည်းများစွာကိုပေးသည်။

ထို့နောက် မိမိ၏သားနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးလျှင် မိမိအိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာလေသည်။

ထို့နောက် များမကြာမီ သူငယ်မ၏အကျင့်သီလစိတ်နေစိတ်ထားကောင်းမွန်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးလျှင် သူငယ်မကို ခေါ်ကာ ဘဏ္ဍာတိုက်ခန်းကိုဖွင့်လှစ်ပြပြီး -

“ဤတိုက်ခန်းအတွင်း၌ အဘယ်ကိုမြင်သနည်း”

ဟု မေးလေသည်။

“ရွှေပုံတွေ၊ ကျောက်မျက်ရတနာ၊ ပတ္တမြားတွေကိုမြင် ပါသည်”

“ချစ်သမီး. . . ဤဝတ္ထုတို့သည် ငါ၏အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် ကျောက်စရစ်ခဲတွေဖြစ်၍ နေပါ၏။ ချစ်သမီး၏ကုသိုလ် ကံထူးမှုကြောင့် ဤသို့ပြန်ဖြစ်လာရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့မှ စ၍ ငါတို့အိမ်ရှိသမျှသောဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ချစ်သမီးသာလျှင် အစိုးတရပြု၍ ပြုလုပ်စီမံဆောင်ရွက်ပါလော၊ ချစ်သမီးပေးသမျှ ကိုသာ ငါတို့စားသောက်သုံးဆောင်ကြပါမည်”

ဟု သူကြွယ်ကပြောဆိုအပ်နှင်းလေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ သူငယ်မ၏နာမည်သည်လည်း ပေသဝတီ ဟူ၍ အမည်တွင်ကျယ်လာလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာအရှင်မြတ်သည် မိမိ ၏အာယုသင်္ခါရကိုကြည့်ရှုဆင်ခြင်တော်မူ၍ အာယုသင်္ခါရလွတ် ရန် မယ်တော်ရူပသာရိပုဏ္ဏေးမ၏မွေးကျေးဇူးကိုဆင်ခြင်၍ ငါ၏ မယ်တော်အား မွေးကျေးဇူးကိုဆပ်ပေးပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုအံ့ ဟု ကြံတော်မူလျက် ဗုဒ္ဓအားတောင်းပန်လျှောက်ထားပြီးလျှင် မွေး ရာဇာတိ နာဠကရွာသို့ကြွရောက်ပြီးလျှင် မယ်တော်ကို သောတာ ပတ္တိဖိုလ်၌တည်စေပြီးမှ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းတော် ကို နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ လူအပေါင်းတို့ သည်လည်းကောင်း ပူဇော်သက္ကာရပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်(၇)ရက် ကျင်းပကြသည်။

ပေသဝတီသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းကိုပူဇော်ရရန် စန္ဒကူးနံ့သာစသည်တို့ဖြင့် သွားရောက်ပူဇော်ရန်စီမံပြီး ယောက္ခမမိဘကို ခွင့်ပန်ကြားလေသည်။

“ချစ်သမီး... သမီး၌ လေးသောကိုယ်ဝန်ကိုဆောင်ထားနေရသည်။ ထိုအလောင်းတော်ပူဇော်ရာ၌ ပရိသတ်တို့သည် ပြည့်နက်ရှုပ်ထွေးတိုးဝှေ့၍ နေကြပါသည်။ သို့အတွက် ပန်းနံ့သာတို့ကိုပို့စေ၍ သင်သည် ဤအိမ်၌ပင်နေပါလေ”

ပေသဝတီသည် လွန်ကဲသောသဒ္ဓါတရားအားကြီးပြီး ပူဇော်လိုသောဆန္ဒပြင်းပြသည့်အတွက် ယောက္ခမမိဘတို့၏တားမြစ်ချက်ကိုခွင့်ပြုချက်ရသည့်တိုင်အောင် အမျိုးမျိုးကြံဆောင်ပြောပြီး အခြံအရံတို့နှင့်တကွသွားပြီးလျှင် အလောင်းတော်ကို ပန်းနံ့သာစသည်တို့ဖြင့်ပူဇော်ပြီးလျှင် လက်အုပ်ချီလျက် ရပ်နေလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းကိုပူဇော်ရန်လာကြသောမင်းချင်းယောက်ျားတို့၏ဆင်သည် လွတ်၍ပြေးလာသဖြင့် လူထုပရိသတ်သည် ကြောက်လန့်တကြားတိုးဝှေ့တိုက်ခိုက်ပြေးကြရာ ပေသဝတီသည် လူအုပ်ကြီးတိုးဝှေ့တိုက်ခိုက်ခံရပြီး မြေ၌လဲကျကာ လူအပေါင်း၏နင်းချေမှုခံရပြီး ထိုခဏမှာပင် သေဆုံးလေသည်။

ပေသဝတီသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းတော်ကိုပူဇော်သောကုသိုလ်ဖြင့် စုတေခဲ့သဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် နတ်သမီးဖြစ်ရသည်။

နတ်သမီးသည် မိမိနတ်သမီးဖြစ်ရသောကုသိုလ်နှင့် ခံစားရသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ဆင်ခြင်ကြည့်မိသော် အရှင် သာရိပုတ္တရာကိုပူဇော်သောကုသိုလ်ကြောင့် ဤနတ်စည်းစိမ်များ ရရှိ ခံစားရသည်ကိုသိသည်။

သို့အတွက် ဗုဒ္ဓကိုဖူးမြော်သင့်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ဘုံဗိမာန်နှင့်တကွလာ၍ (ထိုဘုံဗိမာန်သည် အလိုရှိရာသွားနိုင် သောဒိသာစာရိကဘုံဗိမာန်မျိုးဖြစ်သည်) ဗုဒ္ဓအား လက်အုပ်ချီ ရှိခိုးလျက် ရပ်တည်နေလေသည်။

ထိုအခါ ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့သီဆိုခြင်း၍ ဧတဒဂ်ရသော အရှင်ဝင်္ကီသမထေရ်သည် ဗုဒ္ဓ၏အပါးတော်၌ရှိ၍ ထိုနတ်သမီး ကိုမြင်၍ ဗုဒ္ဓအား-

“မြတ်စွာဘုရား... တပည့်တော်သည် ဤနတ်သမီး၏ ပြုဖူးသောကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုမေးမြန်းပါအံ့”
ဟု လျှောက်ထားသည်။ ဗုဒ္ဓကလည်း မေးရန်ခွင့်ပြုတော်မူသည့် အတွက် အရှင်ဝင်္ကီသသည် နတ်သမီးအား ဂါထာတို့ဖြင့် မေး မြန်းသည်။

“ဖန်ရောင်၊ ငွေရောင်၊ ထွန်းပြောင်လက်လက် ရွှေကွန် ယက်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီး အထူးထူးအပြားပြားဆန်း ကြယ်သောအပြင်လည်းရှိ၊ အလွန်ပျော်မွေ့ဖွယ်လည်းရှိ၊ ကောင်း စွာဖန်ဆင်းအပ်သောတံခါးမုတ်တံခါးတိုင်၊ မှန်ကင်တိုင်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောဘုံဗိမာန်ကို ကျွန်ုပ်မြင်ရပါသည်”

“ပျိုမြစ်နုနယ်တင့်တယ်လှပသောနတ်သမီး... သင် နတ်သမီး၏ဘုံဗိမာန်သည် နေ့အဆင်းရှိသောသဲတို့ဖြင့် ကြဖြန့်

ထားသောအပြင်လည်းရှိ၏။ ဤဘုံဗိမာန်သည် တင့်တယ်စွာ တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ မှောင်အမှိုက်ကိုပယ်ဖျောက်နိုင်သော ရောင်ခြည်တစ်ထောင်အလင်းအားရှိသောနေမင်းသည် မိုးကောင်းကင်၌ အရပ်ဆယ်မျက်နှာကိုထွန်းလင်းတောက်ပသကဲ့သို့နည်းတူ သင်နတ်သမီး၏ ဤဘုံဗိမာန်ကြီးသည်လည်း ထွန်းလင်းတောက်ပနေပါ၏။ ည၌အခါ၌ တောင်ထိပ်ပေါ်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပသောမီးလျှံကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပပါ၏။ ကောင်းကင်ထက်၌ တည်ထားအပ်သော စိတ်နှစ်သက်ဖြစ်သော ဤဘုံဗိမာန်ကြီးသည် လျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ မျက်စိကို မှိုက်ခနဲဖြစ်စေပါ၏။

စောင်းသံ၊ စည်သံ၊ ကြေးနောင်သံတို့ဖြင့် ဆူညံနေသော သိကြားမင်း၏မြို့တော်ကဲ့သို့ သင်နတ်သမီး၏ဘုံဗိမာန်ကြီးသည် နတ်သမီးအခြံအရံတို့နှင့်ပြည့်စုံပါ၏။ ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာပုဏ္ဏရိပ်၊ ကြာညိုတို့ဖြင့်လည်း ပြည့်စုံလှပါ၏။

ပဒုမ္မာကြာ၊ ကုမုဒြကြာ(ဝါ)ကြာဖြူ၊ ကြာနီဥပ္ပလာ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့၏သင်းပျံ့သောအနံ့၊ လယ်ခေါင်ရန်း၊ သောကပန်း၊ ထင်းရှူးပန်း၊ သမင်စာပန်း၊ တောင်ပိန္နဲပန်းတို့၏ မွှေးရနံ့ဖြင့်လည်း သင်းထုံနေပါ၏။ ကုန်ပန်းပွင့်လန်းထုံကြိုင်၊ ပန်းခိုင်ပန်းငုံ၊ ပန်း ပေါင်းစုံ၍၊ မွှေးထုံသင်းပျံ့၊ ရနံ့ကြိုင်စွာ၊ မွှေးထူးစွာသော ရတနာဗိမာန်ကြီး၌ စံစားပျော်မွေ့ကာ ချမ်းသာရိပ်ငြိမ် စည်းစိမ်ကြီးလှသောနတ်သမီး၏ကုသိုလ်ကံအစွမ်းကြောင့် အလိုရှိရာသွားနိုင်သော ဒိသာစာရိကဘုံဗိမာန်ကြီး၌ ဥယျာဉ်၊ ရေကန်နှင့်

တကွ ကောင်းကင်၌တည်၍ ကမ္မဇိဋ္ဌိအားဖြင့် ဖြစ်သော ပန်းပင် ပန်းနွယ်တို့၏အမည်ကိုပြည့်စုံအောင်ဖော်ယုတ်၍ ကဗျာလင်္ကာ ဖွဲ့ဆို သီကုံးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်အောင် ရတနာအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံလှပါ၏။ လူ့ပြည်၌ဖြစ်လိုက်သောပန်းပင်၊ ပန်းနွယ်အမျိုးမျိုး၊ နတ်ပြည်၌သာရှိထိုက်သော ပန်းပင်၊ ပန်းနွယ်အမျိုးမျိုး အလုံးစုံ သော ပန်းမျိုးတို့သည် သင်နတ်သမီးဘုံဗိမာန်၌ တည်ရှိကြပါ ကုန်၏။

ကျယ်ပြန့်ရင့်ကျော၊ ကော့သောမျက်လုံး၊ မျက်စ ရှိသော နတ်သမီး . . . ဤသို့အံ့ဖွယ်ကြီးကျယ်သောအကျိုးထူးသည် အဘယ်သို့သောသီလစောင့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှုတ် နှလုံးဆုံးမခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အကျိုးထူးဖြစ်လာရပါသနည်း အဘယ်ကုသိုလ်ထူးကြောင့် ဤဘုံဗိမာန်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာရပါ သနည်း၊ ငါသည် သင့်တို့ ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့၍ မေးသကဲ့သို့ သင်က လည်း ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့၍ ဖြေကြားပေးပါလော့”

“ဝင်္ကီသဟု နာမည်ထင်ရှား အရှင်ဘုရား . . . တပည့် တော်မသည် အကြင်သို့ပြုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ်သော ဤဗိမာန်ကြီးသည် ကြိုးကြာ၊ ငှက်၊ ဥဒေါင်း၊ ဇင်ပေတ်၊ ဤငှက်အပေါင်းတို့ ဖြူးဘူပျော်ပါးကျက်စားရာ ဖြစ်ပါ ၏။ နတ်ဟင်္သာအစရှိသော ရေပေါ်၌ ပေါလောသွားလာ ကူးသန်းကာဖြင့် များစွာသော ရေကြက်၊ ရေငှက်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်း၍ ရွှင်လန်းမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏။ ကောရဏ္ဍဝ မည်သော နတ်ငှက်မျိုးအသံ သာယာစွာမြည်သော ဥဩငှက်မျိုး

တို့၏အသံတို့ဖြင့် သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိပါ၏။ အထူးထူးအသွယ်
သွယ်ဆန်းကြယ်လှစွာ နွယ်ကာယှက်ရုံး ရွှေဖရုံနွယ်နှင့်ရူဖွယ်
အသင့်၊ ပန်းစုံပွင့်သောသစ်ပင်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သာယာ အေးမြ
စွာသော သခွတ်ပင်၊ ဇမ္ဗူသ ပြေပင်၊ အာသောကပန်းသုံး၊
သော်ကပင်တို့ဖြင့် ဝန်းရံလျက် တည်ရှိပါ၏။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းကြယ်
လှပအေးမြသာယာသော ဘုံဗိမာန်ကြီးကိုရခြင်း၏အကြောင်း
ရင်းကံကို အရှင်ဘုရားအား ဟပည့်တော်မ လျှောက်ကြားပါအံ့
အရှင်ဘုရား၊ ရွှေနားတော် ဆင်ပါလေ”

ဝင်္ကီသမည်ခေါ် အရှင်မြတ်ဘုရား... မြင့်မြတ်လှစွာ၊
မာဂဓဟု၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ လူများစွာတို့နေရာ၊ တောင်ငါးလုံးကာရံ
ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏အရှေ့မျက်နှာ၌ နာဠကမည်သောရွာသည် တည်
ရှိပါ၏။ ထိုရွာရှိသူကြွယ်တစ်ယောက်၏ချွေးမသည် ရှေးဘဝက
ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။ ထိုရွာက တပည့်တော်မကို ပေသဝတီ ဟူ၍ သိကြ
ပါ၏။

ထိုဘဝ၌ တပည့်တော်မသည် ဆည်းပူးအပ်သော
အကြောင်းအမျိုးတို့၌ လိမ္မာတော်မူသော နတ်လူတို့ပူဇော်ရာ
ဖြစ်သော ကြီးမြတ်သောဂုဏ်တော်ရှိတော်မူသော အတုမရှိ
မြတ်စွာသောဂုဏ်ရှိပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသော ငယ်မည်
ဥပတိဿအမည်ရှိ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းတော်ကို
ဝမ်းမြောက်ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိလျက် ပန်းပွင့် ပန်းကုံးတို့ဖြင့်
ကြွဖြန့်ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ကြွတော်မူသော အဆုံးစွန်သော အတ္တဘောကိုဆောင်သော များမြတ်သောဂုဏ်တော်ရှိတော်မူသော သူတော်စင်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလောင်းတော်ကိုပူဇော်၍ လူ၏ကိုယ်ဘဝမှ နတ်၏ကိုယ်ဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဤဘုံဗိမာန်ကြီးကို ရရှိခံစားရပါသည်ဘုရား”

ပေသဝတီနတ်သမီးသည် ဤသို့လျှင် မိမိ၏ ဤမျှကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဘုံဗိမာန်ကြီးရရှိခံစားရပုံ ကုသိုလ်ပြုမှုအကြောင်းစုံကို ဝင်္ကီသမထေရ်အား ကဗျာလင်္ကာဂါထာဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓအား လင်္ကာရစ်ဖူးမြော်ပြီးလျှင် ဘုံဗိမာန်အခြံအရံနှင့်တကွ နတ်ပြည်သို့ပြန်သွားလေသည်။

ဘဝသစ်ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ချင်း ချက်ချင်းနိုးထပြီး မိမိ၏ဘဝကိုပြန်ပြောပြသော ပေသဝတီနတ်သမီး၏ပြုခဲ့သောကုသိုလ်နှင့် ဘဝဇာတ်လမ်းသည်လည်း အတုယူဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ်လိုက်နာကျင့်ကြံဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

(ပေသဝတီဝိမာနဝတ္ထု)

(၄) မိမိကောင်းမှုအကျိုးခံစားရမှုကိုလာပြောပြသော
လာဇာနတ်သမီး

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်
အနီး ပိပ္ပလလိုဏ်ဂူ၌ သီတင်းသုံးတော်မူလျက် ဈာန်ကိုဝင်စား
တော်မူ၍ (၇)ရက်မြောက်သောနေ့၌ ဈာန်မှထပြီးသော် လောကကို
ကြည့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ သလေးနံ့ကိုယူ၍ ပေါက်ပေါက်
ပြုလုပ်လျက်နေသော သလေးခင်းစောင့်မိန်းမတစ်ယောက်ကို
မြင်မိသည်။

“အသို့နည်း. . ဒါယိကာမသည် သဒ္ဓါတရားရှိသလော၊
မရှိသလော”

ဟု ဆင်ခြင်ကြည့်သော် သဒ္ဓါတရားရှိသည်အဖြစ်ကို သိတော်
မူ၍ -

“ငါ့အား သဂြိုဟ်ချီးမြှင့်ပေးကမ်းလှူဒါန်းနိုင်အံ့လော”
ဟု ဆက်လက်ဆင်ခြင်ကြည့်မိပြန်သည်။

“ရဲရင့်တည်ကြည်သောအမျိုးသမီးသည် ငါ့ကို သဂြိုဟ်
ချီးမြှင့်ပေးကမ်းခြင်းပြုလတ်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းကြောင့် ကြီးကျယ်မြင့်
မြတ်သောစည်းစိမ်ချမ်းသာကိုရလတ်”

ဟု သိမြင်တော်မူပြီး သင်္ကန်းရုံကာ ထိုသလေးခင်းသို့ကြွတော်
မူ၍ ရပ်တော်မူလေသည်။

အမျိုးသမီးသည် မထေရ်ကြီးကိုမြင်ကတည်းကပင်
ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသဖြင့် ပီတိဖြင့်တွေ့ထိသောကိုယ်ရှိကာ -

“ဘုန်းတော်ကြီးသောအရှင်ဘုရား. . . ခေတ္တရပ်တည်
ပါဦးဘုရား”

ဟု လျှောက်ထားပြီး ပေါက်ပေါက်တို့ကိုယူပြီး မထေရ်၏သပိတ် ထဲသို့လောင်းလှူသည်။ ထို့နောက် ငါးပါးသောထိခြင်းဖြင့်ရှိခိုးပြီး-

“အရှင်ဘုရား... ဤကောင်းမှုကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့ မျက်မှောက်ထင်ထင် သိမြင်အပ်သောတရားအဖို့ ရှိသည်ဖြစ်ရ ပါလို့၏”

ဟု ဆုတောင်းလေသည်။

“အသင်၏ဆုတောင်းသည့်အတိုင်းပြည့်စေ”

ဟု အနုမောဒနာပြုပြီး ကြွတော်မူသည်။

အမျိုးသမီးသည် မိမိပြုအပ်သောကောင်းမှုကို ပီတိဖြစ် လျက်ပြန်လာစဉ် လမ်းခရီးလယ်ကန်သင်း၏တွင်းထဲရှိ အဆိပ် ပြင်းသောမြွေဟောက်သည် အိပ်နေရာ မထေရ်ကြွလာစဉ်ကိုက်ရန် အားထုတ်သော်လည်း မထေရ်၏သင်္ကန်းဖုံးလွှမ်းနေ၍ ကိုက်မရ ရှိနေသည်။ ယခု အမျိုးသမီးဖြတ်လာသော မြွေသည် အမျိုးသမီး ကိုကိုက်လေသည်။ အမျိုးသမီးသည် ထိုမြွေကိုက်ခဲမှုအဆိပ်ဒဏ် ကြောင့် ထိုနေရာ၌ပင် လဲကျသေဆုံးရလေသည်။

မိမိလှူအပ်သောဒါနကိုအောက်မေ့၍ ပီတိဖြင့်သေရ သောကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် ယူဇနာ(၃၀)ရှိသော ရွှေဗိမာန်ကြီး၌ အိပ်ပျော်ယောက်ျားနိုးသော်လားသကဲ့သို့ အလုံးစုံသောတန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော သုံးဂါဝုတ် ရှိသောခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောရှိနတ်သမီး ဖြစ်ရလေသည်။

တစ်ဆယ်ယူဇနာရှိသောနတ်ပုဆိုးကိုဝတ်၍ တစ်ထည် ကိုသိုင်းခြုံလျက် နတ်သမီးတစ်ထောင်ခြံရံခံရသည်။ မိမိရှေးက

ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုတို့၏အကျိုးအပြစ် ရွှေဖြင့်ပြီးသော ပေါက်ပေါက်ပန်းတို့ဖြင့် တွဲလဲဆွဲသောရွှေခွက်တို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်လျက်တည်ရလေသည်။

နတ်သမီးသည် မိမိရရှိခံစားရသော နတ်သမီး၏စည်းစိမ် ချမ်းသာအံ့သြဖွယ်ကိုကြည့်၍ -

“အသို့နည်း... ငါသည် အဘယ်သို့သောကုသိုလ် ကောင်းမှုကိုပြုစုအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့သောနတ်စည်းစိမ်ကို ရရှိခံစားရပါသနည်း”

ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ရှုသော် အရှင်မဟာကဿပမထေရ်အား လျှာဒါန်းရသောပေါက်ပေါက်ပွင့်အလှူ၏အကျိုးကြောင့် ရရှိ ခံစား ရသည်ကိုသိမြင်လေသည်။

“ငါသည် အနည်းငယ်မျှသောကောင်းမှုကံကြောင့် ဤသို့သဘောရှိသောစည်းစိမ်ချမ်းသာကြီးကိုရလေသည်၊ ယခု အခါ ငါသည် မေ့လျော့နေခြင်းငှာမသင့်လျော်၊ အရှင်မြတ်အား ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာအမှုကိစ္စတို့ကိုပြုစုရွက် ဆောင်၍ ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာ ကြာမြင့်စွာတည်သည်ကိုပြုအံ့” ဟု ကြံစည်၍ နံနက်စောစောပင် ရွှေဖြင့်ပြီးသောတံမြက်စီးကို လည်းကောင်း၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသောအမှိုက်တောင်းကိုလည်းကောင်း ယူ၍ ပရိဝုဏ်ကိုတံမြက်စီးလှည်းပြီး၍ သောက်ရေ၊ သုံးရေတို့ကို ထည့်ထားပေးလေသည်။

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်သည် ထိုအရာများအသင့် ဖြစ်နေသည်ကိုမြင်တွေ့လတ်သော်-

“သူငယ်တစ်စုံတစ်ယောက်သည် လည်းကောင်း၊ သာမဏေငယ်တစ်ပါးသော်လည်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်လာပြုအပ်သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”

ဟု မှတ်ထင်တော်မူလေသည်။

နတ်သမီးသည် ဒုတိယနေ့၌လည်း လာရောက်ပြုလုပ်ရာ မထေရ်မြတ်ကလည်း ရှေးနည်းအတူ ထင်မှတ်လေသည်။

တတိယနေ့၌ မထေရ်သည် ထိုနတ်သမီးတံမြက်စီးလှည်းသံကိုကြား၍ တံခါး၏သံကောက်ပေါက်တို့ဖြင့် ပျံ့နှံ့၍ဝင်ရောက်လာသောကိုယ်ရောင်ကိုမြင်လျှင် တံခါးကိုဖွင့်လှစ်ကြည့်ပြီး

“ဤတံမြက်စည်းလှည်းသောသူကား မည်သူနည်း” ဟု မေးလေသည်။

“အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်မသည် အရှင်ဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး လာဇာနတ်သမီးပါဘုရား”

“ငါ့အား ဤအမည်ရှိသောအလုပ်အကျွေး ဒါယိကာမသည် မရှိပါချေ”

ထိုအခါ နတ်သမီးက မိမိဘဝ ဤစည်းစိမ်သည် အရှင်ထေရ်အား ပေါက်ပေါက်ပွင့်လှူ၍ ရခဲ့ပုံ၊ ဤစည်းစိမ်အရှည်တည် တံစေရန် ယခု ဤဝေယျာဝစ္စကုသိုလ် လာလုပ်ပေးပုံအကြောင်း စုံကို လျှောက်ထားပြလေသည်။

“နတ်သမီး . . . မနေ့တစ်နေ့ကလည်း အသင်သည်ပင် ဤအရပ်၌ တံမြက်လှည်းသောက်ရေသုံးရေတည်ထားသလော”

“မှန်ပါသည်ဘုရား”

“နတ်သမီး . . . အသင်ပြုအပ်ပြီးသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ကား ရှိပါစေတော့၊ နောက်နောင် သင်သည် ဤအရပ်သို့မလာ နှင့်တော့” ဟု မထေရ်မြတ်ကတားမြစ်သည်။

“အရှင်ဘုရား . . . ကပည့်တော်မကို မဖျက်ဆီးပါကုန်လင့် အရှင်ဘုရား၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကိုပြုပြီး စည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သည်ကိုပြုခြင်းငှာ ကပည့်တော်အား အခွင့်ကို ပေးသနားတော်မူပါဘုရား”

ဟု နတ်သမီးကတောင်းပန်သည်။

“အသင်နတ်သမီး . . . ဖယ်ခွာသွားပါလေ၊ နောင်အခါ၌ ငါ့အား ဆန်းကြယ်သောယပ်ကိုကိုင်ယူ၍ ပရိသတ်အလယ်ဝယ် တင့်တယ်စွာထိုင်သီတင်းသုံးပြီး တရားဟောဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ် တို့က မဟာကဿပမထေရ်ကြီးအား နတ်သမီးတစ်ယောက် သည်လာရောက်၍ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်တို့ကိုပြုပြီးလျှင် သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားလုပ်ကျွေးနေသတဲ့ ဟု ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုမှုဖြစ်နိုင်၍ ဤကဲ့သို့ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ခံရအောင် မပြုပါလေ နှင့်၊ အသင်နတ်သမီး နောက်နောင် ဤအရပ်သို့မလာပါလေနှင့်၊ ယခုပင် ဖယ်ခွာသွားပါလေ”

လာဇာနတ်သမီးက မိမိကိုမဖျက်ဆီးရန် အတန်တန် တောင်းပန်လျှောက်ထားသည်။

“နတ်သမီးသည် ငါ၏ပြောဆိုအပ်သောစကားကို မနာယူ” ဟု ကြံစည်တော်မူသည်။

“အသင်နတ်သမီးသည် ပမာဏကို မသိလေစွတကား” ဟု မိန့်တော်မူပြီး လက်ဖျစ်တီးတော်မူသည်။

ထိုအခါ နတ်သမီးသည် ထိုအရပ်၌တည်နေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဘဲဖြစ်ပြီး ကောင်းကင်သို့တက်ပြီးလျှင် မထေရ်ကိုလက် အုပ်ချီရှိခိုးပြီး-

“အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်မ ရအပ်ပြီးသောစည်းစိမ် ချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးတော်မမူပါလင့်၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သည်ကို ပြုခြင်းငှာ ပေးသနားတော်မူပါဘုရား”
ဟု ငိုကြွေးလျှောက်ထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဂန္ဓကုဋိတိုက်၌သီတင်းသုံးနေစဉ်ပင် ထိုနတ် သမီး၏ငိုကြွေးသံကိုကြား၍ ကိုယ်ရောင်တော်ကိုလွှတ်ပြီးလျှင် နတ်သမီး၏ရှေ့မှောက်၌ ထိုင်၍ပြောနေဘိသကဲ့သို့-

“နတ်သမီး... ငါ၏သားတော်ကဿပအား စောင့်စည်း သည်ကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင် တာဝန်ပေတည်း၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သောသူတို့အားကား ဤသို့သော အမှုဝတ္ထုအရာ သည် ငါတို့အားအကျိုးစီးပွားများ၏ ဟု မှတ်သားပြီး ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင်တာဝန်ပေတည်း၊ ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာသော ကျိုးအာနိသင်ကိုသာ ခံစားရသည်”
ဟု မိန့်ကြားလေ့ရှိသည်။ ဤဂါထာကို ဆက်လက်ဟောကြား ပါသည်။

“ယောက်ျားသည် ကောင်းမှုကိုပြုရာ၏၊ ငါသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ကြိမ်ပြုပြီး၍ ဤမျှလောက်ဖြင့် စော်သင့် ပြီ ဟု အားရတင်းတိမ်မနေဘဲ အမြဲမပြတ်ပြုလုပ်သင့်၏”

ဤဒေသနာတော်၏အဆုံးဝယ် လာဇာနတ်သမီးသည် ကောင်းကင်ထက်၌ရပ်တည်လျက်ပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

မိမိပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသောကုသိုလ်အဖို့၏အကျိုးကို လာရောက်ပြောပြသော လာဇာနတ်သမီး၊ မိမိစည်းစိမ်တည်တံ့ရန် ကုသိုလ်ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သောနတ်သမီး၏နောက်ဆုံးဘုရားရှင်၏တရားကိုနာရသဖြင့် အရိယာအနာဂါမ်၏သောတာပတ္တိဖိုလ်ဆိုက်ရောက်မှုသည် အတုယူဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ်၊ အားကျဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

(မွေပဒ၊ ပါပဝဂ်၊ လာဇာနတ်သမီးဝတ္ထု)

(၄) စက္ကောလီနတ်သမီး

နံနက်တစ်ချိန်တွင် သံဃာအပေါင်းများစွာခြံရံသော ဘုရားရှင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မတွင်းရှိ ဒွန်းစက္ကေားသူတောင်း စားတို့၏နေရာသို့ဆွမ်းခံကြွခဲ့သည်။

ဘုရားရှင်သည် နံနက်မိုးသောက်ကာလ ဘုရားရှင်၏ အလေ့အထဓမ္မတာဖြစ်သော မဟာကရုဏာသမာပတ်ကို ဝင်စားပြီး၍ သမာပတ်မှထတော်မူပြီးကာစ သတ္တလောကကို ကြည့်ရှုတော်မူလေသည်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သူတောင်းစားတို့နေထိုင်ရာအရပ်ဝယ် သက်တမ်းကုန်၍ စုတေခါနီးဖြစ်နေသော ဒွန်းစက္ကေားမကြီးတစ် ဦးကိုမြင်တော်မူသည့်အပြင် ထိုဒွန်းစက္ကေားမကြီး၏ငရဲ၌ဖြစ်လတံ့ သောအကြောင်းကိုလည်း ဉာဏ်တော်၌ထင်လေသည်။

ဘုရားရှင်သည် ကြီးမားသောမဟာကရုဏာရှိသည့် အားလျော်စွာ ထိုဒွန်းစက္ကေားမကြီးကို နတ်ပြည်၌ဖြစ်စေသော ကုသိုလ်ကံကိုဖြစ်စေလျက် ငရဲ၌ဖြစ်လတံ့သော အကုသိုလ်ကံကို တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်သို့ကြွလေသည်။

ဒွန်းစက္ကေားမကြီးသည် တောင်ဝှေးကိုထောက်လျက် မြို့ပြင်သို့ထွက်သည်ရှိသော် ဘုရားရှင်ရှေ့ရှုကြွလာသည်ကို မြင်၍ ဘုရားရှင်ကို မျက်နှာမူကာရပ်နေလေသည်။ ဘုရားရှင်က လည်း ဒွန်းစက္ကေားမကြီး၏သွားလာခရီးကိုပိတ်၍ ရပ်နေသကဲ့သို့ တည်နေလေသည်။

ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်သည် ဘုရားရှင်၏စိတ် အကြံကိုသိရှိသဖြင့် ခွန်းစက္ကားမကြီးအား ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးရန် တိုက်တွန်းလေသည်။

“စက္ကာလီဒါယိကာမကြီး အခြံအရံအကျော်အစောပေါ် များပြည့်စုံသောဂေါတမရှင်တော်ဘုရား၏ခြေတော်အစုံကို ရှိခိုး ပါလော့၊ ဣသိအပေါင်းတို့ထက် အမြတ်ဆုံးအကျော်ဖြစ်တော် မူသောဘုရားရှင်သည် သင့်ကိုလျှင်ချီးမြှောက်တော်မူလို၍ ရပ်တံ့ နေတော်မူသည်”

“ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောဘုရားရှင်၌ ကောင်းမြတ်ကြည်လင်သောစိတ်အစဉ် ကိုထားကာကြည်ညိုပါလော့၊ လျင်မြန်စွာလက်အုပ်ချီကာ ရှိခိုး ပါလော့၊ သင်၏အသက်သည်ကား သေရန်နီးနေပြီဖြစ်သည်”

ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်သည် စက္ကာလီသူတောင်းစား မကြီးကို ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်ပုဒ်များကိုထုတ်ဖော်၍ လည်းကောင်း၊ ထိုစက္ကားသူတောင်းစားမကြီး သေအံ့နီးနီး အသက်ရှိသည့်အဖြစ် ကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြုလျက် ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးရန် တိုက်တွန်း လေသည်။

ထိုစက္ကာလီသူတောင်းစားမကြီးသည် ရှင်မောဂ္ဂလာန် မထေရ်မြတ်၏စကားကိုကြားရသောအခါ ကြီးစွာသောသံဝေဂ ရပြီးလျှင် ဘုရားရှင်၌ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြစ်ကာ ထိခြင်းငါးပါးနှင့် အညီဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးလေသည်။

ဘုရားရှင်သည် ဤစက္ကနာလီအား ဤမျှလောက်သော ကုသိုလ်ကံဖြင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်းငှာ သင့်လျော်လောက်ပြီ ဟု နှလုံးပြုပြီး ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်ဝင်လေသည်။

ဘုရားရှင်ကြွသွားသောအခါ ထိုသူတောင်းစားမကြီးကို နွားသားမွေးမတစ်ကောက်သည် ရှေ့မှကန်ကြောက်ကာ ပြေးလာပြီးလျှင် ဦးချိုဖြင့်ဝှေ့ရာ ထိုဒဏ်ရာဖြင့်ပင် သေဆုံးလေသည်။

ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်ကြီးသည် နေ့လည်တွင် နေ့သန်စင်ရန် တောအုပ်တစ်နေရာတွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ် ရုပ်ရည်အဆင်းတင့်တယ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံပြီး အရောင်အဝါထွန်းလင်းတောက်ပသောနတ်သမီးတစ်ဦးသည် နတ်သမီးအခြွေအရံတစ်သိန်းနှင့်အတူလာရောက်ပြီး ရှိခိုးဦးချသည်ကိုတွေ့ရသည်။

“ယခု ငါ့ကိုရှိခိုးသောသင်ကား မည်သူနည်း”

“အရှင်မြတ်ဘုရား . . . တပည့်တော်မသည် စက္ကနာလီဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတိုက်တွန်းမှုကြောင့် တပည့်တော်မသည် ဘုရားရှင်ကိုကြည်လင်သောစိတ်ထားဖြင့် ရှိခိုးခဲ့ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်မသည် မကြာခင်နွားမဝှေ့၍ ကွယ်လွန်ပြီး ထိုဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးခဲ့သောကုသိုလ်ကံအဟုန်ကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ လျှောက်ပတ်သောဘုံဗိမာန်နှင့်ခံစားရပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်မတွင် နတ်သမီးတစ်သိန်းအခြွေအရံရှိပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်မသည် ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ကံကောင်းမှုများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်ဘုရား၊ ယခု ဘုရားရှင်နှင့် အရှင်ဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် လာခဲ့ပါသည်ဘုရား”

စက္ကာလီနတ်သမီးသည် ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်ကို ဤကဲ့သို့ အကြောင်းစုံလျှောက်ထားပြီးနောက် ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးကာ ထိုနေရာမှာပင် ကွယ်ပျောက်သွားပါသည်။

ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်က ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သောသူတောင်းသားမကြီးသည် ယခု နတ်သမီးတစ်သိန်းအခြံအရံရှိသော နတ်သမီးဖြစ်နေပေပြီ။

ဘုရားရှင်အပေါ်၌ သဒ္ဓါကြည်လင်သောစိတ်စေတနာ ဖြင့်ရှိခိုးရသောကုသိုလ်ကံအကျိုးကား ကြီးမားလေစွပါတကား။

ဘုရားရှင်နှင့် ရှင်မောဂ္ဂလာန်တည်းဟူသော အဆွေကောင်း၏စောင့်မကူညီမှုကြောင့် ငရဲကျရမည့်ဆိုးဝါးသောကံဘဝကြမ္မာဘေးမှလွတ်မြောက်ကာ နတ်ပြည်၌ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရသော စက္ကာလီအဖွားအို၏ဘဝသည်လည်း အဆွေကောင်း၍ အသေကောင်းရပြီး ချမ်းသာသူခံစားရရှိခြင်းသာ ဖြစ်ရပါတော့သည်။

(ဝိမာန၊ စက္ကာလီဝတ္ထု)

အထူလိုဏ်အရာ (ပြိတ္တာသပ)၌ ချမ်းသာထူးစရရန် အထူအညီလာတောင်းသူများ

(က) သံယာတို့ထံ အကူအညီတောင်းခံ၍ ကောင်းကျိုး
စံရသော နေ့ ညသားငါးယောက်စား ပြိတ္တာမ

သာဝတ္ထိပြည်နှင့်မနီးမဝေးသော ရွာတစ်ရွာ၌ သူကြွယ်
မယားတစ်ယောက်သည် သားသမီးမရ၊ မြုံသည်ဖြစ်၍ သူကြွယ်
တို့၏ဆွေမျိုးများက မျိုးဆက်ပြတ်မည်စိုး၍ အခြားမယားတစ်
ယောက်ယူရန် တိုက်တွန်းကြသည်။

သို့သော် သူကြွယ်က သူ၏မယားကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုး
သဖြင့် အခြားမိန်းမတစ်ယောက်ကိုယူရန် အကြံပေးချက်ကို
လက်မခံပေ။

ဆွေမျိုးများ၏အကြံအစည်ကို သိရှိလာသော မယားကြီး
သည် မိမိလင်ယောက်ျားကို မိမိကိုယ်တိုင်တိုက်တွန်းပြီး အခြား
မိန်းမတစ်ယောက်ကိုယူစေသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုမယားငယ်သည် ကိုယ်ဝန်တည်လာ
သည်၊ ထိုအခါ မယားကြီးသည်-

“ဤ မိန်းမ သားသမီးရလာက တစ်အိမ်ထောင်လုံး
ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်လာလိမ့်မည်”

ဟု စိတ်အကြံဖြစ်ကာ ငြူစူစိတ်အလိုဆန္ဒဆိုးများ ဖြစ်ပေါ်လာမိ
သည်။

ဤသို့ အလိုဆန္ဒဆိုးဖြင့် ပရဗိုဇ်မတစ်ယောက်ကို ဆွမ်း အဖျော်စသည် ခိုးမြှောက်ပေးကမ်းလာဘ်ထိုးလျက် မယားငယ်ကို ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျဆေးကိုပေးစေသည်။ ပရဗိုဇ်မသည် လာဘ် ကိုမျှော်ကိုးပြီး ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျဆေးကို ယူကာ ပရိယာယ်ဖြင့် မယားငယ်ကိုဆေးပေးပြီးသောက်စေသည်။

မယားငယ်သည် ပရဗိုဇ်မကိုယုံကြည်လျက် ဆေးကို သောက်မိရာ မကြာခင် ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျလေသည်။ မယားငယ် သည် ထိုအကြောင်းကို မိမိမိခင်အားပြောပြရာ မိခင်သည် ဆွေ မျိုးအပေါင်းကိုစုဝေးဆွေးနွေးပြီး ထိုအကြောင်းကိုပြောပြသည်။

ဆွေမျိုးတို့က မယားကြီးကိုခေါ်ယူကာ ကိုယ်ဝန်ပျက် ဆေး ပေး-မပေး စစ်ဆေးမေးကြသည်။ မယားကြီးက အဟင်း ငြင်းဆိုလေသည့်အတွက် ကျိန်စာဆိုခိုင်းရာ မယားကြီးက-

“အကယ်၍ ငါသည် ကိုယ်ဝန်ပျက်ချသည်မှန်ငြားအံ့၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝကျရောက်၍ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းနှိပ်စက်ကာ နံနက်ငါးယောက် ညငါးယောက် သားတို့ကိုဖွား၍ စားသောက် သော်လည်း အားရတင်းတိမ်ခြင်းမရှိရစေသား၊ အမြဲတန်း မကောင်းသောအနံ့လှိုင်၍ ယင်မဲရိုင်းတို့ တလှိုင်လှိုင်ပေါများ သောကိုယ် ဖြစ်ပါစေသား”

ဟု ကျိန်စာဆိုလေသည်။

မယားကြီးသည် ကျိန်စာဆိုပြီးနောက် စိတ်သောက ဝေဒနာ တန့်န့်ခံစားရပြီး မကြာခင် ထိုစိတ်သောကဖြင့် ကွယ်လွန် ပြီးလျှင် ထိုရွာအနီး၌ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ပြိတ္တာမ ဖြစ်ရလေသည်။

ထိုပြိတ္တာမသည် သူတစ်ပါးအသက်သတ်ခြင်း၊ လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၊ ကျိန်စာဆိုခြင်း မကောင်းမှုကံကြောင့် ကျိန်စာအတိုင်း ခံစားရသည်။

ဇနပုဒ်တစ်ခု၌ ဝါကပ်ကြသော သံဃာတော်ရှစ်ပါးတို့သည် ဝါကျွတ်၍ ဘုရားရှင်ကိုဖူးရန် သာဝတ္ထိရှိ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့အလာ ရွာနှင့်မနီးမဝေး တောအုပ်တစ်ခုသို့အရောက်တွင် အရိပ်အာဝါသကောင်းသောနေရာ၌ ခေတ္တ ခဏနား သီတင်းသုံးကြသည်။

ထိုအခါ ထိုပြိတ္တာမသည် မထေရ်တို့ကို ကိုယ်ထင်ပြုရာ ပြိတ္တာမသည် အဝတ်မဆီး၊ ကိုယ်လုံးစည်းနှင့်ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ ရုပ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ အပုပ်နံ့ကလည်း တထောင်းထောင်းထ၊နေပြီး ယင်မဲကောင်များက ဝိုင်းအုံနေလေသည်။

ထိုပြိတ္တာမကိုမြင်၍ သံဃာမထေရ်ကြီးက ထိုပြိတ္တာမအကြောင်းနှင့်ပြုလုပ်ခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကို စုံစမ်းမေးမြန်းရာ ပြိတ္တာမက မိမိပြုခဲ့သော အကုသိုလ်အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားပြီး-

“အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်မသည် အလွန်ဆာလောင်မွတ်သိပ်ပြီး ပြိတ္တာဘဝမျိုး၌ ဖြစ်နေရပါသည်။ အစားအစာရှာဖွေသော်လည်းမရ၊ ကျိန်စာအရ ကြီးစွာသောဝဋ်ဆင်းရဲကို ခံစားနေရပါသည်ဘုရား”

ဟု လျှောက်ထားပြီး မထေရ်တို့ကို တောင်းပန်လျှောက်ထားသည်။

“အရှင်မြတ်တို့ဘုရား . . . တပည့်တော်မ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။ အကူအညီပေးတော်မူကြပါဘုရား၊ အရှင်ဘုရားများ သာဝတ္ထိမြို့သို့ရောက်လျှင် ဤမည်သောသူကြွယ်အိမ်ဝင်၍ တပည့်တော်မ၏ခံစားနေရသောဆင်းရဲကိုမိန့်ကြားပြီး တပည့်တော်မအတွက် အလှူအတန်းပေး၍ အမျှပေးဝေလေးပါရန် ပြောကြားပေးစေလိုပါသည်ဘုရား။ ကုသိုလ်အမျှအတန်းရက တပည့်တော်မဘဝ ဤဆင်းရဲမှကင်းလွတ်ပါမည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်အကူအညီတောင်းသည်။

မထေရ်မြတ်တို့သည် ပြိတ္တာမအား အစဉ်သနားသဖြင့် အကူအညီပေးမည့်ကတိကဝတ်ပြုပြီးလျှင် ထိုသူကြွယ်အိမ်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှာ ဝင်ရောက်ကြသည်။ သူကြွယ်သည် မထေရ်တို့ကြွလာသဖြင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာ နေရာထိုင်ခင်း ပြုလုပ်ပေးပြီး ဆွမ်းဆက်ကပ်ရန် စီမံဆောင်ရွက်လေသည်။

မထေရ်တို့သည် သူကြွယ်ကို မယားကြီး၏ ပြိတ္တာဘဝ ရောက်နေပုံနှင့် ဆင်းရဲကြီးစွာခံစားနေရပုံ အကြောင်းတို့ကို မိန့်ကြားပြောပြသည်။

ထိုအခါ သူကြွယ်သည် မယားကြီးအတွက် အလွန်စိတ်မကောင်းခံစားရပြီး မယားကြီးအတွက် မည်သို့ပြုလုပ်ပေးကုသချမ်းသာရာကိုမည်နည်း ဟု လျှောက်ထားမေးပြီး လိုအပ်သည်တို့ကို မိန့်ကြားပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။

မထေရ်တို့သည် သူကြွယ်လှူဒါန်းဆက်ကပ်သောဆွမ်း၏ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဝကို မယားကြီးဖြစ်သော ပြိတ္တာမကို ရည်ညွှန်းကာ အမျှပေးဝေစေသည်။

သူကြွယ်က မယားကြီးကိုရည်ညွှန်းကာ အမျှပေးဝေသောအခါ ထိုခဏမှာပင် ပြိတ္တာမသည် ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှရပြီး ဆင်းရဲကင်းကွာကာ မွန်မြတ်သောနတ်စည်းစိမ်အဖြာဖြာကို ခံစားရလေသည်။

ထိုနတ်မသည် ညဉ့်အခါတွင် မိမိခင်ပွန်းကိုလည်းကောင်း၊ မထေရ်တို့ကိုလည်းကောင်း နတ်ဝတ်တန်ဆာ အဆောင်ယာယောင်ဖြင့် ကိုယ်ထင်ပြုကာ မထေရ်တို့ကို ကျေးဇူးတင်ရှိခိုးကန်တော့ပူဇော်သည်။ သူကြွယ်ကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြနှုတ်ဆက်လေသည်။

ရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည် ဗုဒ္ဓထံသို့ရောက်ကြသော်လည်း တွင် မိမိတို့ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ထိုပြိတ္တာမအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထားပြကြသည်။ ဗုဒ္ဓက တစ်ဖန်တရားပွဲရောက်လာကြသော ပရိသတ်တို့ကို ထိုပြိတ္တာမဘဝအကြောင်း ဟောပြောတော်မူရာ ပရိသတ်များစွာတို့သည် သတိသံဝေဂတရားရကြပြီး ဒါန၊ သီလတရားများ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရာ အကျိုးများစွာဖြစ်ထွန်းကြလေသည်။

မိမိပြုလုပ်မိခဲ့သော မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံကြောင့် ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံစား ပြိတ္တာဘဝသို့ရောက်ခဲ့ရပြီး ရဟန်းသံဃာများထံလာရောက် အကူအညီတောင်းခံခဲ့သဖြင့် နတ်ချမ်းသာကို ပြန်လည်ခံစားရသော နေ့ည သားငါးယောက်စားသော်လည်း မဝသောပြိတ္တာမ၏ဘဝဖြစ်စဉ် သံဝေဂရစရာ၊ အသိ-သတိရှိဖို့ရာပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

(ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတဝတ္ထု)

(ခ) အရှင်သာရိပုတ္တရာထံ အကူအညီလာ တောင်းခံ
သော ငါးဘဝအမေ ပြိတ္တာမ

ဗာရဏသီပြည်၌ ပုဏ္ဏားတစ်ဦးသည် ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊
အထီးကျန်သူ၊ ခရီးသွားသူ၊ ဖုန်းတောင်းယာစကတို့အတွက် ရေ
တွင်းရေကန်သဖွယ်ပမာ ထမင်း၊ အဖျော်၊ အဝတ်ပုဆိုး၊ အိပ်ရာ
နေရာတို့ကို ပေးလှူလေ့ရှိသည်။

မိမိထံရောက်လာကြသောသူတို့ကို ကာလအလိုက်
ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ခြေဆေးရေ၊ ခြေနယ်ဆီ အစရှိသည်
များနှင့်တကွ ခရီးလမ်းစားနပ်ရိက္ခာတို့ကို စီမံဆောင်ရွက်ပေးလှူ
လေ့ရှိသည်။ နံနက်အချိန်ဝယ် ရဟန်းတို့အား ဆွမ်း၊ အဖျော်တို့ကို
နေ့စဉ်ပေးလှူလေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုသူကြွယ်သည် ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် အရပ်
တစ်ပါးသို့ခရီးသွားရန်ရှိသဖြင့် မယားကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ပြုနေကျ
ကုသိုလ်ဝတ်တို့ကို မဆုတ်ယုတ်၊ မပျက်ပြားဘဲ ပြုစုလုပ်ကျွေးရန်
မှာကြားခဲ့ပြီး ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

မယားက သဒ္ဓါတရားမရှိ၊ လင်ဖြစ်သူ ပုဏ္ဏားခရီးသွား
သောအခါ ရှေးဦးစွာ ရဟန်းတို့အားပြုစုလုပ်ကျွေးနေကျ အလှူ
ဝတ်တို့ကိုဖြတ်တောက်ထားလေသည်။ လာသမျှသော ခရီးသည်
တို့ကိုလည်း နေရာထိုင်ခင်း ကောင်းစွာမပေး အိမ်နောက်ဖေးရှိ
ဇရပ်ပျက်အုံ၌ ဖြစ်သလိုပစ်ထားသည်။ ထမင်း အဖျော် စသည်
လာတောင်းကြကုန်သောသူတို့ကိုလည်း-

“မစင်၊ ကျင်ငယ်တို့ကို စားကြ၊ သောက်ကြပါလား၊ သွေးပုပ်၊ သလိပ်တို့ကို စားကြပါလား၊ အလကားနေရင်း အလုပ်လုပ်မစားဘဲ လာတောင်းနေကြတယ်”

ဟု ယုတ်ညံ့သောစကား၊ ယုတ်ညံ့သောအရာတို့ဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ကျိန်ဆဲလေသည်။

နောင်များမကြာခင် ထိုပုဏ္ဏားမသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ မိမိပြုခဲ့၊ ပြောခဲ့သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ အကုသိုလ်ကံ၏အာနုဘော်ကြောင့် ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်ရပြီး တံထွေးသလိပ်များကို ရှာဖွေစားရသော ပြိတ္တာမဖြစ်ရပြီး အလွန်ဆင်းရဲစွာ နေရ၊ စားရသောက်ရသည်။

ပြိတ္တာမသည် မိမိဘဝ၏အကုသိုလ်ကံကိုသိသည်၊ မိမိကို ကယ်နိုင်မည့်သူကို စဉ်းစားကြည့်သော် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးသည် ငါးခုမြောက်သောဘဝ၌ မိမိက မယ်တော်တော်ခဲ့သည်ကို ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရသည်။

ထို့ကြောင့် သူမသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ သီတင်းသုံးရာကျောင်းသို့ ရှေးရှုကာချဉ်းကပ်ခဲ့သည်၊ ကျောင်းအဝင်ဝသို့ ရောက်သော် ကျောင်းစောင့်နတ်က တံခါးဝမှနေပြီး တားမြစ်ကာ ဝင်ခွင့်မပေးချေ။

“အရှင်နတ်မင်း... ကျွန်ုပ်သည် ငါးခုမြောက်သောဘဝက ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်၊ ယခု မထေရ်မြတ်ကိုဖူးမြော်ရန် လာခဲ့ပါသည်၊ ဝင်ခွင့်ပြုစေလိုပါသည်”

ဟု အသနားခံရာ ကျောင်းတံခါးစောင့်နတ်က ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်

သည်၊ ပြိတ္တာမသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာကျောင်း၏ စင်္ကြန်စွန်း၌ မထေရ်မြတ်အား ကိုယ်ထင်ပြလေသည်။

“အသားအရေခန်းခြောက် ရုပ်ဆင်းရူပ ချို့တဲ့စွာနှင့် ရောက်လာသောသင်ကား အဘယ်သူနည်း”

“အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်မသည် ရှေး ငါးဘဝက အရှင်ဘုရား၏မိခင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခု ပြိတ္တာဘုံရောက်နေရ ပါသည်ဘုရား”

“ယခု အဘယ်ကြောင့် လာရပါသနည်း”

“သားတော်ဘုရား . . . ယခု တပည့်တော်မသည် လူ တကာစွန့်ပစ်ထားသော တံတွေး၊ သလိပ်ခွဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မီးဖွားသောမိန်းမတို့မှထွက်သော သွေးပုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း မရွံ့မရှာ စားသောက်နေရပါသည်။ အစဉ်ထာဝရလည်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်သောဆင်းရဲကို ခံစားနေရပါသည်။ ဤဘဝ မှလွတ်မြောက်အောင် သားတော်က အလှူပေး၍ ကူညီပေးစေ လိုပါသည်ဘုရား”

ဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာက အဘယ်ကုသိုလ်များ ပြုခဲ့သနည်း ဟု မေးသောအခါ မိမိပြုခဲ့သော အကုသိုလ်အမှုတို့ကို လျှောက် ထားပြသည်။

ငါးဘဝ အမိတောင်းခဲ့သော ပြိတ္တာမ၏လျှောက်ထား ချက်ကိုကြားရသောအခါ မထေရ်ကြီးသည် ကြီးစွာသော မဟာ ကရုဏာတော်ဖြစ်တော်မူကာ အကူအညီပေးမည် ဟုဝန်ခံကတိ ပေးလိုက်သည်။

နောက်နေ့တွင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှစ်ပါး ကိုပင့်လျှောက်ထားပြီး ဗိမ္ဗိသာရနန်းတော်သို့ဝင်ကာ ဆွမ်းအလှူ ခံသည်။ ထို့နောက် မင်းကြီးကို အကြောင်းစုံမိန့်ကြားပြောပြ သည်။

မင်းကြီးသည် ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်ပြီး လိုအပ်သမျှ ပြုလုပ်ပေးရန် ဝန်ခံကတိပေးပြီး မထေရ်တို့ကို ပြန်လည်ကြွစေသည်။

ထို့နောက် အမှုကိုစီရင်တတ်သောအမတ်ကိုခေါ်ကာ မြို့နှင့်မနီးမဝေး အေးချမ်းသာယာဆိတ်ငြိမ်ပြီး ရေ အရိပ်နှင့် ပြည့်စုံသောအရပ်၌ ကျောင်းငယ်လေးဆောင် ဆောက်လုပ်စေ သည်။

ဆောက်လုပ်ပြီးသောအခါ မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ဘုရား အမှူးရှိသော စတုဒိသာ သံဃာအားလျှောက်ပတ်သောအလုံးစုံ သော ပရိက္ခရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တည်ခင်းစေပြီးလျှင် ရှင် သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးအား ပေးအပ်လှူဒါန်းလေသည်။

ထိုအခါ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မိခင်တော်စပ်ခဲ့သော ပြိတ္တာမကိုရည်စူးပြီး အလုံးစုံသောလှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော စတုဒိသာသံဃာတော်တို့အား လှူဒါန်းပြီး အမျှပေးဝေလေသည်။

ပြိတ္တာမသည် အလှူကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာစုခေါ် ခြင်း၊ ကုသိုလ်စေတနာကြောင့် ခဏချင်းပင် ပြိတ္တာဘဝမှလွတ် မြောက်ပြီး နတ်စည်းစိမ်ကို ရရှိခံစားရလေသည်။

ပြိတ္တာမသည် အိပ်သော်ယောက်ျားနိုးသော်လားကဲ့သို့
 နတ်သမီးဘဝသို့ရောက်သော် မိမိ၏ဘဝကို ဆင်ခြင်မိသည်။
 ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ကျေးဇူးကြောင့် ဤကဲ့သို့ နတ်စည်းစိမ် ခံစား
 ရသည်ကို သိရှိသဖြင့် ချက်ချင်းပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့
 လာရောက်ပြီး အကြောင်းစုံလျှောက်ထားကာ ကျေးဇူးတင်ရှိခိုး
 ကန်တော့လေသည်။

(သာရိပုတ္တထေရမာတုပေတိဝတ္ထု)

(ဂ) အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကူညီ၍ ချမ်းသာရာရသော
သံသရမောစက ပြိတ္တာမ

မာဂဓတိုင်း၊ ကုဋ္ဌကဝတီမည်သော ရွာဝယ် အမျိုးသမီး
ငယ်ကလေးတစ်ဦးသည် သံသရာစင်ကြယ်ရေးဟူသော နိဂဏ္ဌ
နာဠပုတ္တတိတ္ထိဆရာကြီး၏ မှားသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို လက်ခံ
သောမိဘမှမွေးဖွားလာသူဖြစ်၍ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၌ ကြည်
ညိုတတ်သော အလေ့အကျင့် မရှိသူဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ကလေးမလေးသည် အခြားကလေးများနှင့်
အတူတူ ရွာထိပ်၌ကစားနေစဉ် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရဟန်း
တော်များနှင့်အတူ ဆွမ်းအတွက် ရွာထိပ်သို့ကြွလာသည်။ အခြား
ကလေးမများက ရတနာသုံးပါးကြည်ညိုသောမိဘက မွေးဖွား
ခဲ့ကြပြီး ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုတတ်ကြသဖြင့် အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာနှင့်သံဃာတော်များကို ရိုသေစွာရှိခိုးကန်တော့ကြသည်။
ထိုသံသရမောစကအယူရှိကလေးမက ရပ်ကြည့်၍သာ နေခဲ့
သည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မိမိ၏ဉာဏ်တော်ဖြင့် ထို
ကလေးမ၏အတိတ်ဘဝကိုဆင်ခြင်ကြည့်သည်။ လွန်ခဲ့သော
အတိတ်ဘဝကလည်း သံသရမောစက အယူဖြင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ခဲ့
သည်။ မှားယွင်းသောအယူဝါဒဖြင့် ပိုးနှံကောင်တို့ကိုသတ်ဖြတ်
မိခဲ့သဖြင့် အနှစ်ငါးရာကာလပတ်လုံး ဆာလောင်မွတ်သိပ်သော
ပြိတ္တာဘဝ၌နေခဲ့ရသည်။ ယခု ပြိတ္တာဘဝကလွတ်ပြီး ဤကုဋ္ဌက
ဝတီရာ၌ သံသရမောစက ဒိဋ္ဌိအယူကိုယူသောမိဘမျိုးရိုး၌ လာ
ဖြစ်နေရသည်။

မထေရ်မြတ်ကြီးသည် ကလေးမ၏ အတိတ်ဘဝကို ဆင်ခြင်ကြည့်ပြီး အနာဂတ်ဘဝကိုဆင်ခြင်ကြည့်မိသည်။ ဤ ကလေးမသည် ယခု သံသရမောစကအယူရှိနေ၍ ငရဲသို့ကျမည့် အလားအလာရှိနေသည်ကို သိမြင်တော်မူသည်။

“အကယ်၍ ဤကလေးမသည် ငါ့ကို ရှိခိုးသည်ဖြစ်အံ့၊ ငရဲ၌မူ မဖြစ်လတ်၊ ပြိတ္တာဘုံ၌သာဖြစ်လတ်၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်စဉ် ငါ့ကိုအမှီပြု၍ နတ်စည်းစိမ်ချမ်းသာအဖြာဖြာကို ရလတ်” ဟု မြင်တော်မူ၍ မိန်းကလေးကို သံဃာတော်များအားရှိခိုးရန် တိုက်တွန်းပြောကြားသည်။ မိန်းကလေး၏အဖော်ဖြစ်သော မိန်းကလေးများကလည်း ထိုမိန်းကလေးကို အတင်းလက်စွဲချပြီး ရှိခိုးစေသည်။

မိန်းကလေးသည် အများဆန္ဒအရ သဒ္ဓါစိတ်မရှိသော် လည်း မထေရ်မြတ်နှင့်သံဃာတော်များကို ရှိခိုးလေသည်။

ထိုမိန်းကလေးသည် အရွယ်ရောက်လတ်သော် ဒီဃရာဇီမည်သောရွာ၌ သံသရမောစကအယူရှိသော အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့်လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ထိုအမျိုးသမီးငယ်သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော် သားမဖွားနိုင်၍ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ပြိတ္တာဘဝ၌ အဝတ်မဆီး ကိုယ်လုံးတည်း ပြိတ္တာမဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အမြဲဆာလောင်မွတ်သိပ်ပြီး သွားလာနေရသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုပြိတ္တာမသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ သီတင်းသုံးရာ ဣဋ္ဌကာဝတီ အရုဏဝတီကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် ရောက်လာပြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ကိုယ်ထင်ပြုပြီး နှိပ်စက်သောအရပ်၌ ရပ်နေလေသည်။

“အဝတ်မဆီး ကိုယ်လုံးတည်းဖြင့် အဆင်းမလှ ဆင်းရဲ နှင့်ရောက်လာသောသင်သည် မည်သူနည်း”

“အရှင်ဘုရား. . . တပည့်တော်မ ပြိတ္တာမတစ်ဦး ဖြစ်ပါ သည်”

“အသင်သည် လူ့ဘဝက မည်သည့်အမျိုးအနွယ်ဖြစ်၍ မည်သည့်အကုသိုလ်ပြုခဲ့သဖြင့် ဤသို့သောဘဝကို ရရှိခံစားရ ပါသနည်း”

“တပည့်တော်မသည် လူ့ဘဝက သံသရမောစကအမျိုး အနွယ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါန၊ သီလမရှိ၊ သတ္တဝါတို့ကိုသတ်ဖြတ် သောအကုသိုလ်ကံကြောင့် ဤပြိတ္တာဘုံသို့ရောက်နေရပါသည် ဘုရား”

“အသင်သည် အဘယ်ကြောင့် ငါ့ထံသို့လာပါသနည်း”

“အရှင်ဘုရား. . . တပည့်တော်မအား အစဉ်သနားသော အားဖြင့် တပည့်တော်မအတွက် လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို လှူဒါန်းပြီး အမျှပေးဝေ၍ ဆင်းရဲမှ ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ပေးစေလိုပါ သည်ဘုရား”

ဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကြီးသည် ပြိတ္တာမကိုသနား မှုလွန်စွာကြီးသဖြင့် ပြိတ္တာမကို ဝန်ခံကတိမေးပြီး ဆွမ်းခံထွက် သည်။ ရလာသောဆွမ်းကို သံဃာတော်များအားလှူဒါန်းပြီး ပြိတ္တာမကို အမျှပေးဝေလေသည်။

ထို့နောက်မှာပင် ပြိတ္တာမသည် အမျှရပြီးလျှင် နတ်၌ဖြစ် သော အဝတ်တန်ဆာတို့ကိုဝတ်ဆင်ရပြီး နတ်၌ဖြစ်သော အစား

အစာ၊ အဖျော်ယမကာတို့ကို စားသုံးရပြီး ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပသော နတ်သမီးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နတ်ဗိမာန် နတ်စည်းစိမ် တို့ကို ရရှိခံစားရသည်။

ထိုနတ်သမီးသည် မိမိနတ်စည်းစိမ်ခံစားရသော အခြေ အနေကို ချက်ချင်းဆင်ခြင်ကြည့်မိရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် မြတ်၏ကျေးဇူးကြောင့် ရရှိခံစားရသည်ကို သိမြင်လေသည်။

နတ်သမီးသည် မထေရ်မြတ်၏ကျေးဇူးကို ကျေးဇူးတင် ကန်တော့ပူဇော်လိုသဖြင့် မထေရ်ထံသို့ ဘုံဗိမာန်နှင့်တကွ လာ ရောက်ပြီး မထေရ်မြတ်ကို မထေရ်မြတ်၏ကူညီမှုကျေးဇူးကြောင့် ဤနတ်စည်းစိမ်အလုံးစုံခံစားရပုံအကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားပြီး မထေရ်ကြီးကို ရှိခိုးကန်တော့လေသည်။

ထို့နောက် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည် ဣဋ္ဌာက ဝတိရွာ၊ ဒီဃရာဇိရွာတို့မှ မိမိထံရောက်လာကြသော ရွာသူ ရွာ သားတို့အား ထိုနတ်သမီး၏ ပြိတ္တာဘဝမှနတ်သမီးရောက်ရှိပုံ အကြောင်းစုံကို ဟောပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ သံသရမောစကမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကြသော ရွာ သူရွာသားတို့သည် ထိတ်လန့်သံဝေဂဖြစ်ကြကာ ထိုမှားသော အယူကိုစွန့်ပြီး ရတနာသုံးပါး၌ကြည်ညိုကြလေသည်။

ထိုသတင်းသည် ရဟန်းပရိသတ်အလယ်ဝယ် ထင်ရှား စွာပြောဆိုအပ်သောစကားအကြောင်းဖြစ်လာပြီး ရဟန်းတို့သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏ မဟာကရုဏာကြီးမားပုံကို ပြောဆို ဆွေးနွေးကြပြီး ဗုဒ္ဓကိုလည်း လျှောက်ထားပြကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓက တစ်ဖန် တရားနာလာသောပရိသတ်များကို ဟောကြားပြသတော်မူရာ တရားနာပရိသတ်ကို ထိတ်လန့်သံဝေဂရကြပြီး ဒါန၊ သီလ တရားတို့၌ ကြိုးစားအားထုတ်လာကြသဖြင့် အကျိုးများစွာ ရရှိခံစားကြရလေသည်။

ဤသံသရမောစကသုဇယမ၏ ဘဝသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်သံဃာကို ရှိခိုးခဲ့သောကုသိုလ်ကံနှင့် ပြိတ္တာမဘဝတွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာကို တောင်းပန်လျှောက်ထားသဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ကူညီမှုကြောင့် နတ်စည်းစိမ်ခံစားရပုံတို့သည် သတိသံဝေဂရဖွယ်ဖြစ်သလို အသိ-သတိဖြင့် အတုယူဖွယ်၊ အားကျဖွယ် ကျင့်သုံးလိုက်နာဖွယ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(သံသရမောစကပေတဝတ္ထု)

(ယ) ညီငယ်ရဟန်းထံ အကူအညီတောင်းခံရသော အစ်ကိုနှင့်မိဘ ပြိတ္တာများ

ဗုဒ္ဓဂေါတမဘုရားလက်ထက်ဖြစ်သည်။ ကုဏ္ဍိ အမည် ရှိသော မြို့တံခါးအနီး၌ တံငါရွာတစ်ရွာရှိသည်။ ထိုတံငါရွာ၌ မိဘတစ်ဦးမှ သားတစ်ယောက်မွေးဖွားခဲ့သည်။

ထိုသားငယ်သည် ဘဝဟောင်းကို ပြန်လည်အောက်မေ့ ဆင်ခြင်နိုင်သော (ဇာတိဿရဉာဏ်) ကိုရပြီးလျှင် မိမိသည် အတိတ်ဘဝက ဗာရဏသီပြည်၌ ကီဘဝ မင်း၏သားတော်ဖြစ် ခဲ့သည်။ ဥယျာဉ်တောကစားရာမှပြန်လာစဉ် လမ်းခရီး၌ဆွမ်းခံ လာသော သုခနတ္ထပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ဆုံမိရာ မင်းသားက မင်းသား ဟူသောမာန်မာနဖြင့် လမ်းဖယ်မပေးရကောင်းလား ဟုဆိုကာ ဆင်ပေါ်မှဆင်းသက်ပြီးလျှင် အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏သပိတ်ကို လုယူပြီး ဖောက်ခွဲပစ်လိုက်သည်။

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါက မင်းသားကိုသနားသဖြင့် ကြည့် သည်ကို သူ့ကိုဘာပြု၍မှိုက်ကြည့် ပြန်ကြည့်ရသလဲ ဟု ကြိမ်း မောင်းရေရွတ်ပြောဆိုပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အရှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါထံမှ ခွဲခွာစဉ်ပင် မင်းသားအား ငရဲမီးတမျှ အပူမီး လောင်ကျွမ်းခံရပြီး ထိုအပူမီးဖြင့် ကွယ်လွန်သော အဝီစိငရဲ၌ နှစ်ပေါင်း (၈၄၀၀၀) ကျခံခဲ့ရသည်။ ထိုမှလွတ်မြောက်သော် အလွန် ဆာလောင်မွတ်သိပ်သော ပြိတ္တာဘဝ၌ ဖြစ်ရပြန်သည်။

ဤသည့် ဘဝဟောင်းအဖြစ်အပျက်ကို ပြန်လည် အောက်မေ့မိသောသူငယ်သည် အကုသိုလ်အမှုတို့ကို ပြုလုပ်ရ

မည်ကို အလွန်ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့မိသဖြင့် မိဘတို့က တံငါ အလုပ်ကိုလုပ်ရန်ခေါ်သော် ငြင်းဆန်သည်။ အတင်းအဓမ္မခေါ်၍ လိုက်ရသည်ရှိသော် ပုန်းအောင်းနေခဲ့သည်။ မတတ်သာ၍ လိုက်ရသော် ငါးပစ်သောကွန်ကို ငါးမရှိရာသို့ပစ်ချသည်။ အကယ်၍ မတော်တဆကွန်တွင် မိလာပါက ပြန်လွတ်ပစ်လေ့ရှိသည်။

ထိုသားလူငယ်၏အပြုအမူကို မကြိုက်မနှစ်သက်သော မိဘဆွေမျိုးတို့သည် ထိုသူငယ်ကို အိမ်မှနှင်ထုတ်ကြသည်။ ထိုသူငယ်၏အကိုကမူ ညီကို အလွန်ချစ်ခင်သံယောဇဉ်တွယ်တာသည်။ သို့သော် မိဘ၏ဆန္ဒကို မဆန့်ကျင်ရဲ၍ ညီလေး နှင်ထုတ်ခံရသည်ကို မျက်ရည်စက်လက်နှင့်ကျန်ရစ်ခဲ့ရသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ကုဏ္ဍိမြို့အနီး သကာမည်သော တောတောင်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်ချိန်ဖြစ်သည်။

တံငါသည်၏သားငယ်သည် အိမ်မှနှင်ထုတ်ခံရသူဖြစ်၍ ဟိုမှသည် လှည့်လည်သွားလာခဲ့ရာ ရှင်အာနန္ဒာသီတင်းသုံးရာနေရာသို့ရောက်သွားသည်။ လူငယ်သည် မထေရ်မြတ်ဆွမ်းစားရာအနီးသို့ သွားရောက်မျှော်ရာ မထေရ်က ထိုသူငယ်၏အခြေအနေကို စုံစမ်းမေးမြန်းကြည့်သည်။ လူငယ်ကိုလည်း ဆွမ်းထဲမှ ထုတ်၍ကျွေးမွေးသည်။

ရှင်အာနန္ဒာက လူငယ်ကလေးအိမ်မှနှင်ထုတ်ခံရသည်အကြောင်းစုံကိုသိသော် ရှင်သာမဏေပြုမည်လော ဟု မေးပြီး လူငယ်က ဝတ်ပါမည်ဟုဝန်ခံသောအခါ ရှင်သာမဏေပြုပေးပြီး ဘုရားရှင်ထံသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓက ရှင်အာနန္ဒာကို ထိုသူငယ်ကိုစောင့်ရှောက်ရန် မိန့်ကြားသဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် သာမဏေငယ်ကိုစောင့်ရှောက် ထားသည်။ သာမဏေငယ်၏အတိတ်ဘဝပြုခဲ့သော ကုသိုလ် ကောင်းမှုနည်းခဲ့၍ လာဘ်လာဘ အလွန်နည်းခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓက သာမဏေငယ်၏ အခြေအနေကိုသိ၍ သာမဏေ ငယ်ကို ချီးမြှောက်လိုသောကြောင့် ရဟန်းတော်များအသုံး အဆောင် သောက်ရေကိုခပ်ယူထည့်စေသည်။ ရဟန်းသံဃာတို့ အတွက် လိုအပ်သောရေကိုဖြည့်ပေးနေသော သာမဏေကို ဥပါသကာတို့ကမြင်၍ သာမဏေကိုကြည်ညိုကြကာ ဥပါသကာတို့ နိစ္စပတ်ဆွမ်းကိုတည်ပေးကြသည်။

သာမဏေသည် အသက်(၂၀)ပြည့်သော် ရဟန်းပြု၍ တရားကိုအားထုတ်ခဲ့ရာ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ ထိုရဟန္တာသည် မထေရ်ကြီးဖြစ်လာသောအခါ (၁၂)ပါးသော တပည့်သံဃာများ နှင့်အတူ သာဏမည်သော တောင်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်သည်။

ထိုရဟန္တာမထေရ်၏ မိဘဆွေမျိုးတို့သည် ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်က မရှိကြ၊ မပြုအပ်သော အကုသိုလ်သာရှိကြ ၍ သေလွန်ကြသောအခါ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်ကြရလေသည်။

မထေရ်မြတ်က ပြိတ္တာတို့သည် သားရဟန်းဖြစ်သည်ကို သိရှိကြသည်။ မိမိတို့ဘဝချမ်းသာရေးအတွက် အကူအညီတောင်း လိုသော်လည်း လူ့ဘဝက အိမ်မှနှင်ထုတ်ထားသောအပြစ်ရှိကြ၍ မထေရ်ထံ မကပ်ရောက်ရဲကြချေ။

သို့အတွက် မထေရ်အပေါ်၌ သံယောဇဉ်ရှိခဲ့ဖူးသော သားကြီးပြိတ္တာကို မထေရ်ထံ စေလွှတ်ကြသည်။ သားကြီးပြိတ္တာ

သည် မထေရ်ရွာထဲသို့ဆွမ်းခံဝင်လာသော် မထေရ်ကို ဒူးတုပ် ရှိခိုးကာ ကိုယ်ထင်ပြသည်။

မထေရ်သည် ပြိတ္တာကိုယ်ထင်ပြသည်ကို အမှတ်မထင် ဆိတ်ဆိတ်နေပြီး ရှေ့ဆက်လက်ကြွသွားသည်။

“အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်သည် အခြားမဟုတ်ပါ။ လူ့ဘဝက အရှင်ဘုရား၏နောင်တော်ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်ဘုရား၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့်တပည့်တော်တို့သည် ပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး ဆင်းရဲဒုက္ခများစွာသော ပြိတ္တာဘဝသို့ရောက်နေကြရပါသည်။ မိဘနှစ်ပါးက အရှင်ဘုရားထံ မလာဝံ့၍ တပည့်တော်ကသာ လာရပါသည်။ အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား အစဉ်သနားသဖြင့် ကုသိုလ်အဖို့ဘာက အမျှပေးဝေ၍ ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ပေးစေလိုပါသည်ဘုရား”

မထေရ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေသည်းခံ၍ တစ်ကျိပ်နှစ်ပါး သော သံဃာတော်များဆွမ်းခံအပြန်ကိုစောင့်သည်။ သံဃာတော် များစုံလင်သောအခါ-

“တပည့်တော်သည် ဆွေမျိုးဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ပြိတ္တာတို့အား သနားစောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် သံဃာတော်တို့အား ရည်မှန်း၍ ဆွမ်းလှူလိုပါသည်။ သို့အတွက် အရှင်ဘုရားတို့ရအပ်သော ဆွမ်းကို တပည့်တော်အား ပေးလှူစေလိုပါသည်ဘုရား”

ဟု လျှောက်ထားရာ သံဃာများကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပေးလှူကြသည်။ မထေရ်သည် သံဃာတော်များအား ဖိတ်ကြား၍ ထိုဆွမ်းကိုလှူဒါန်းပြီးလျှင် မိဘအကိုဆွေမျိုးတို့အား ရည်မှန်းကာ အမျှပေးဝေလေသည်။

ထိုခဏမှာပင် ပြိတ္တာတို့အား သာဓုခေါ်နိုင်၍ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော အာဟာရတို့ဖြစ်ပေါ်လာပြီး စားသောက်ကြရကာ ခွန်အားပြည့်ဖြိုးသောကိုယ်ခန္ဓာဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ပြိတ္တာတို့သည် ကိုယ်ထင်ပြုကာ အဝတ်အစားမရှိ ကြောင်း လျှောက်ကြပြန်သော် မထေရ်က သုဿာန်တစ်စ လမ်း လေးခွ အမှိုက်ပုံစသည်တို့မှ အနားစုတ်ပစ်စွန့်ပစ်အပ်သော အဝတ်ပုဆိုးပိုင်းဟောင်းတို့ကို ကောက်ယူပြီး ကောင်းနိုးရာရာကို ချုပ်စပ်လျက် သင်္ကန်းပြုလုပ်ပြီး အရပ်လေးမျက်နှာသံဃာကို ရည်စူးပြီး အမျှပေးဝေရာ မိဘအစ်ကိုပြိတ္တာတို့မှာ နတ်ဝတ်တန် ဆာများ ဆင်မြန်းခွင့်ရကြလေသည်။

နောက်ထပ်တစ်ဖန်နေထိုင်စရာ ဘုံမရှိ၍ တောင်းပြန်ရာ မထေရ်က သစ်ရွက်တဲကျောင်းဆောက်လုပ်ပြီး အရပ်လေး မျက်နှာသံဃာကိုရည်စူးပြီး လှူဒါန်းအမျှပေးဝေရာ ဘုံဗိမာန်ရရှိ ကြလေသည်။

သောက်စရာရေမရှိ ဆက်လက်တောင်းပြန်သော် မထေရ်က ရေကိုယူ၍ သန့်စင်ပြီး အရပ်လေးမျက်နှာသံဃာကို ရည်စူးပြီး လှူဒါန်းအမျှပေးဝေရာ ပြိတ္တာတို့အား ကြည်လင်အေး မြသောရေတို့ဖြစ်ပေါ်လာပြီး သောက်သုံးကြရသည်။

သွားလာရန်အတွက် ယာဉ်တောင်းခံသောအခါ မထေရ် က သစ်ရွက်ဘိနပ်ပြုလုပ်ပြီး အရပ်လေးမျက်နှာသံဃာအား ရည်စူးလှူပြီး အမျှပေးဝေပြန်ရာ ထိုခဏမှာပင် စိတ်အလိုရှိတိုင်း ပြီးသောယာဉ်များ ဖြစ်ပေါ်ရရှိလာသည်။

ပြိတ္တာတို့သည် မိမိတို့အလိုဆန္ဒပြည့်ဝကြသော် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြပြီး မထေရ်ကိုကျေးဇူးတင်သောအားဖြင့် မထေရ်ကို လာရောက်ပူဇော်ကန်တော့ကြသည်။

ရဟန်းတို့သည် မိဘ အစ်ကိုကိုစောင့်ရှောက်သော မထေရ်အကြောင်းကို ဘုရားရှင်အားလျှောက်ထားပြရာ ဘုရားရှင်က မထေရ်အား သာဓုအနုမောဒနာခေါ်ဆိုပြီး တရားနာပရိသတ်တို့အား ထိုအကြောင်းကိုဟောပြောပြတော်မူရာ ပရိသတ်များ သံဝေဂရသည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအထူးပြုကြလေသည်။

(သာဓုဝါရပိထေရ၊ ပေတဝတ္ထု)

(င) အဇာတသတ်မင်းက အကူအညီပေးလိုက်ရသော
စုဠသေဋ္ဌိ ပြိတ္တာ

အဇာတသတ်မင်းသည် ဘခင်ကိုသတ်မိသောအချိန်မှ
စ၍ ညစဉ် ညတိုင်းအိပ်မရဖြစ်နေ၍ လသာဆောင်ထွက်၍
ငိုငံတွေးစဉ်းစား၍ စကြံနိသွားနေလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ပြိတ္တာတစ်ကောင်သည် အဝတ်မပါ။ အရိုး
အကြော အရေမျှသာရှိသောကိုယ်ဖြင့် အဇာတသတ်မင်း၏
အထက်ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ဖြတ်သွားသည်။ ထိုသည်ကို အဇာ
တသတ်မင်းက မြင်၍ ရပ်တန့်စေပြီး-

“အို-အရှင် . . . အသင်သည် အဝတ်လဲမပါ။ ပိန်ကလဲ
ပိန်လှသည့် ဒုဂ္ဂတရဟန်းတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပါသလော။ အခါမဟုတ်
အကာလ ညဉ့်အခါ အဘယ်ကိစ္စကြောင့် အဘယ်အရပ်သို့
အရေးတကြီးသွားရပါသနည်း။ တပည့်တော်၌ရှိသော စည်းစိမ်
ဥစ္စာဖြင့် အရှင်၏အလိုဆန္ဒကိုဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ပါသည်။ အလိုရှိ
ရာကိုပြောပါ ”

“အရှင်မင်းမြတ် . . . ကျွန်ုပ်သည်ကား တစ်ချိန်က ဗာရ
ဏသီပြည်၌ ဥစ္စာကြွယ်ဝသော သူဌေးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါန
မှု၊ သီလမှုတို့ကိုမေ့ပြီး ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံတရား၌သာ လေ့
လာလိုက်စားခဲ့သဖြင့် ယခု ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်နေရပါသည်။ ယခု
ကျွန်ုပ်၏သမီးသည် အန္ဓကဝိနွမြို့၌ရှိပါသည်။ သူမသည် ပုဏ္ဏား
တို့အတွက် အလှူပေးမည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ထိုအလှူ၌
သွားရောက်စားရန် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်”

“အို-မိတ်ဆွေ. . . ကောင်းပါပြီ၊ သင် သမီး၏အလှူဒါန ၏အဖို့ဘာဂကို ခံစားပြီးက ပြန်လာခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ပူဇော် ပါဦးမည်၊ ပြုလုပ်ဖွယ်ရာတို့ကိုသာ မှတ်သားလာခဲ့ပါ။”

ပြိတ္တာသည် ကောင်းပါပြီ ဟုဝန်ခံ၍ သမီးရှိရာ အန္တက ဝိန္ဒမြို့သို့သွားလေသည်။ ထိုမြို့တွင် သမီးသည် ပုဏ္ဏားတို့အား အလှူကြီးစွာပေး၍လှူသည်။ စားသောက်သောပုဏ္ဏားတို့က ဒုဿီလများဖြစ်၍ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကိုအမျှမပေးဝေတတ်ကြ၍ ပြိတ္တာသည် ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂမရဘဲ အစားမစားရဘဲ ပြန်လာခဲ့ ရသည်။ အဇာတသတ်မင်း မှာထားသောဂတိအတိုင်း မင်းထံ ပြန်ဝင်ပြီး ကိုယ်ထင်ပြသည်။

“မိတ်ဆွေ. . . သင်ပြန်ဝင်လာခဲ့ပြီးလော၊ သင် သမီး ကျွေးသည်ကို စားခဲ့ရပါသလော”

“အသင်မင်းကြီး. . . ကျွန်ုပ်၏ သမီးကျွေးသမျှကို ဒုဿီလ ပုဏ္ဏားတွေသာ စားသွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့် ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂမျှ မရခဲ့ပါ။”

“အဆွေ. . . ဤသို့ဆိုက သင်လိုရာကိုပြောပါ။ သင့်အ တွက် လိုရာကို ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်”

“အရှင်မင်းကြီး. . . ဤသို့ဆိုလျှင် အရှင်မင်းကြီးက ဘုရားအမျိုးရှိသောသံဃာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်းဘောဇဉ် အဖျော်ယမကာတို့ကိုကျွေးမွေးပြီး သင်္ကန်းစသည်တို့ကို လှူဒါန်း ပေးပါ။ ဤသို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အစားအစာပြည့်စုံစွာ ချမ်း သာစွာနေရပါလိမ့်မည်”

အဇာတသတ်မင်းသည် ပြိတ္တာကိုကူညီရန်ဝန်ခံပြီး မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စောင့်နေစေကာမူ နံနက်မိုးသောက်သော်

ဘုရားအမျိုးရှိသောသံဃာတော်များကိုပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းအလှူကို ပြုသည်။ ဘုရားရှင်ကိုလည်း အကျိုးအကြောင်းလျှောက်ထားပြီး ထိုပြိတ္တာကို ရည်စူးကာအမျှပေးဝေသည်။

ထိုပြိတ္တာသာဓုခေါ်သောခဏမှာပင် ပြိတ္တာဘဝမှလွတ်၍ နတ်အဖြစ်သို့ရောက်ပြီး နတ်စည်းစိမ် ချက်ချင်းခံစားရလေသည်။

နတ်သားသည် မိမိ၏ကောင်းကျိုးခံစားရမှုကို ဆင်ခြင် ကြည့်သည်ရှိသော် အဇာတသတ်မင်း၏ကူညီမှုကို ကျေးဇူးကို မြင်သည်။ သို့အတွက် အဇာတသတ်မင်းကို ကျေးဇူးတင်စကား ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အဇာတသတ်မင်းကို မိမိဘဝကို ထင်ရှားပြကာ-

“အရှင်မင်းမြတ်ပြုပေးသော ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ယခု နတ်စည်းစိမ်နှင့်နတ်ဘောဇဉ်တို့ကို ရရှိခံစားရ ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ ရူပကာယသည် ပြည့်ဖြိုးတင့်တယ်ခဲ့ပါပြီ။ မွန်မြတ် သောဘုရားအမျိုးရှိသောသံဃာတော်များအား ပေးလှူ၍ ရရှိအပ် သောအကျိုးသည်ကား တုဖွယ်မရှိပါ။ အရှင်မင်းအား ကျေးဇူး တင်စကားပြောပြီး ကျွန်ုပ်သည် နတ်ပြည်သွားပါတော့မည်။”

ပြိတ္တာဘဝမှ နတ်ဖြစ်သွားရသော ထိုနတ်သားသည် အဇာတသတ်မင်းအား ဤသို့ကျေးဇူးတင်စကားပြောပြီး နတ် ပြည်သို့ရောက်ကာ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရလေသည်။

မိမိဘဝအတွက် ချမ်းသာရာရဖို့ တောင်းခံကြရာတွင် ဆွမ်းသင်္ကန်းကျောင်း၊ အလှူဝတ္ထုများပေးအပ်ပြီး သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူဒါန်း၍ အမျှပေးဝေပြီး ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို သာဓု ခေါ်နိုင်မှရသည်ကို ဆင်ခြင်သတိပြုကြရန်ဖြစ်ပါသည်။

(စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထု)

(၈) လင်ယောက်ျား ရုက္ခစိုးနတ်ထံ အကူအညီ
 တောင်းခံလာသော ရက်ကန်းသည်မယားပြိတ္တာမ

ရက်ကန်းသည်ရွာတစ်ရွာသည် အိမ်ခြေ(၁၁)အိမ်သာ ရှိသည်။ ရွာသူ ရွာသားတို့သည် ထိုရက်ကန်းအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ဗုဒ္ဓထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားယူပြီး တရားအား ထုတ်ရန် နေရာလာရှာကြသော (၁၂)ပါးသော ရဟန်းတို့သည် ထိုရွာကလေးသို့ရောက်လာသည်။ ရွာ၏အကြီးအကဲက ရဟန်းများကို အဘယ်သို့ကြွရောက်ကြမည်နည်းဟု မေးလျှောက်သည်။ ရဟန်းတို့က ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရန် တောအရပ်သို့မှီကပ်ရန် နေရာရှာသည် ဟု မိန့်ကြားသောအခါ ရွာ၏အကြီးအကဲက မိမိတို့ရွာအနီး တောအုပ်၌ တရားအားထုတ်ရန်လျှောက်ထားပြီးလျှင် မိမိအိမ်က သံဃာ(၂)ပါး၊ ကျန်အိမ်များက တစ်ပါးစီ ပစ္စည်းလေးပါး တာဝန်ယူစေသည်။

ရက်ကန်းသည် အကြီးအကဲ၏မယားသည် သဒ္ဓါတရားမရှိ မှားသောအယူဝါဒရှိသည်၊ ဝန်တိုတတ်သောသဘောရှိသည်၊ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းမွန်စွာမပြုစုမလုပ်ကျွေးပေ၊ သို့အတွက် ရက်ကန်းသည်အကြီးအကဲက သိပြီးလျှင် ထိုမယား၏ညီမကို ခေါ်ယူကာ မိမိအိမ်နှင့်စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုအပ်နှင်းထားပြီး သံဃာတို့၏ဆွမ်းကိစ္စကိုဆောင်ရွက်စေသည်။ ထိုမိန်းမငယ်သည် သဒ္ဓါတရားရှိ၍ ရဟန်းတို့ကို ရိုသေစွာပြုစုလုပ်ကျွေးလေသည်။

ဝါလကျွတ်သော် ရက်ကန်းသည်တို့သည် သံဃာတော် တစ်ပါးလျှင် သင်္ကန်းတစ်ထည်စီရက်လုပ်၍ သင်္ကန်းလျာပူဆိုး ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြသည်။ ထိုအခါ ရက်ကန်းသည်အကြီး အကဲ၏မယားကြီးသည် ပြစ်မှားလိုသောစိတ်ဖြင့်-

“သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဗုဒ္ဓ၏သားတော်ဟုခေါ် သောရဟန်းများကို ဆွမ်းအဖျော်အလှူကို တစ်ဝါတွင်းလုံးပေးလှူ နေ၏။ ယခုတစ်ဖန် သင်္ကန်းလျာပူဆိုးကိုလှူပြန်၏။ ပစ္စည်းတို့ကို သက်သက်ဖြုန်းတီးနေ၏။ သင်လှူသောဆွမ်းအဖျော်တို့သည် သင်သေ၍ တမလွန်ဘဝရောက်လျှင်ပင် သင့်အတွက် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်နှင့်သွေး၊ ပြည်တို့ဖြစ်ပါစေ။ သင်လှူသော သင်္ကန်းလျာ ပူဆိုးသည် အလှူပြောင်ပြောင်တောက်ပြောင်နေသော သံပြား ပူဆိုးဖြစ်ပါစေ”

ဟု ကြိမ်းမောင်းပြီး ကျိန်စာဆိုလေသည်။

နောက်များမကြာခင်တွင် ရက်ကန်းသည်အကြီးအကဲ သည် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ တောအုပ်၌ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသောရုက္ခစိုး နတ်ဖြစ်လေသည်။

မယားကြီးသည်လည်း ကွယ်လွန်သောအခါ ထိုတော အုပ်တွင် ရုက္ခစိုးနတ်နှင့်မနီးမဝေး၌ အဝတ်မဆီး၊ ကိုယ်လုံးတီး နေရပြီး ကြောက်မက်ဖွယ်အဆင်းရှိသော ပြိတ္တာမဖြစ်နေရသည်။ ထိုပြိတ္တာမသည် အမြဲဆာလောင်မွတ်သိပ်သော ဝေဒနာနှိပ်စက် ခံနေရလေသည်။

ပြိတ္တာမသည် လူ့ဘဝက လင်သားတော်ခဲ့သော ရုက္ခစိုး နတ်မင်းထံသို့သွားကာ-

“အရှင်နတ်မင်း... ကျွန်ုပ်သည် အတိတ်ရက်ကန်း သည်ဘဝက သင်၏မယားကြီးဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဆာလောင်မွတ် သိပ်ပြီး လှည့်လည်သွားနေရပါသည်။ အဝတ်လည်းမဝတ်ရပါ။ သို့အတွက် အစားအစာအဝတ်တို့ကို ပေးသနားပါ”
ဟု ခယတောင်းပန်ပြီး တောင်းခံလေသည်။

ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် သနားကရုဏာရှိသဖြင့် နတ်သုဒ္ဓါ ထမင်းနတ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကိုပေးသည်။ ထိုအရာအားလုံးသည် ထိုပြိတ္တာမလက်ထဲရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ထမင်း၊ အဖျော်တို့သည် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သွေး၊ ပြည်တို့ဖြစ်ကုန်သည်။ အဝတ်အထည်တို့သည် အပူအလျှံတောက်ပြောင်သော သံပြား တို့ဖြစ်ကုန်ကာ ဝတ်၍မရဖြစ်ရလေသည်။

ထိုအချိန်ကာလတွင် ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် ဝါကျွတ် လတ်သော် ဗုဒ္ဓကိုဖူးမြင်ရန် သာဝတ္ထိပြည်သို့ကြွရာတွင် လှည်း ကုန်သည်တို့နှင့်ခရီးကြုံ၍ လှည်းနှင့်လိုက်လာခဲ့သည်။ လှည်းကုန် သည်များသည် ညဉ့်အခါ၌ ခရီးသွား၍ နေ့အခါ၌ သစ်ပင် ကောင်းသောတောအုပ်၌ ရပ်နားကြသည်။

ထိုသို့နားစဉ် ရဟန်းသည် တိတ်ဆိတ်စွာနေလိုသော ကြောင့် လှည်းကုန်သည်များနှင့်ခပ်ဝေးဝေးသစ်ပင်တစ်ပင်ရင်း၌ ဒုက္ခသင်္ကန်းကိုခင်းကာ အညောင်းပြေလျောင်းနေရာမှ အိပ် ပျော်သွားလေသည်။

လှည်းကုန်သည်တို့သည် အပန်းဖြေပြီးနောက် ခရီးဆက် ကြသော် ရဟန်းတော်သည် အိပ်ပျော်နေ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ရာ အိပ်ရာ

မှန်း၍ ဟိုဟိုဒီဒီရှာကြည့်သော် လည်းကုန်သည်တို့ကိုမတွေ့၍ မိမိတစ်ပါးတည်း ခြေလျှင်ခရီးဆက်လက်ထွက်ခဲ့ရသည်။

ရဟန်းသည် ခရီးလမ်းမှားပြီး ရုက္ခစိုးနတ်နေသော တောအုပ်သို့ရောက်သွားသည်။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ခရီးသွားရဟန်း ကို တွေ့မြင်သောအခါ လူ့အသွင်ကိုဆောင်၍ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နှုတ်ခွန်းဆက်စကားကိုပြောကြားပြီး မိမိနေရာဘုံဗိမာန်သို့ပင့် ဆောင်၍ ခြေနယ်ဆီစသည်တို့ကို ပေးအပ်၍ ဆက်ကပ်လျှူဒါန်း လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ပြိတ္တာမကရောက်လာပြီး ရုက္ခစိုးထံ အစားအစာနှင့်အဝတ်တို့ကိုတောင်းခြင်းဖြစ်ရာ ရဟန်းသည် ပြိတ္တာမ၏ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ ရုက္ခစိုးကပေးသော အစားအ စာများ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သွေး၊ ပြည်ဖြစ်ပြီး ပြိတ္တာမစား သောက်ရပုံကိုလည်းကောင်း၊ ပေးသောအဝတ်အထည် အပူလျှံ တပြောင်ပြောင်တောက်သော သံပြားဖြစ်ပြီး ဝတ်မရဖြစ်ပုံကို လည်း တွေ့မြင်ရပြီး များစွာထိတ်လန့်အံ့ဩသံဝေဂဖြစ်လျက် ရုက္ခစိုးနတ်ကို မေးမိသည်။

“ဒါယကာ... ဤမိန်းမသည် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သွေး၊ သလိပ်တို့ကိုစားသည်မှာ အသို့ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ် မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့မိပါသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် အဝတ်အထည် များ သံပူပြားဖြစ်သွားရပါသနည်း”

ထိုအခါ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းက ဤမိန်းမသည် အတိတ်ဘဝ က မိမိမယားဖြစ်ခဲ့ပုံနှင့်ရဟန်းများအား ဆွမ်းသင်္ကန်းလှူရာ၌

ဝန်တိုခဲ့၍ ယခု ပြိတ္တာဘဝဖြစ်ရပ်အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားပြသည်။

ထိုအခါ ရုက္ခစိုးနတ်က ရဟန်းကို

“အရှင်ဘုရား... ဤပြိတ္တာမကို ပြိတ္တာဘဝကလွတ်စေသောနည်းလမ်းဥပါယ်သည် ရှိနိုင်ပါသလားဘုရား” ဟု မေးလျှောက်သည်။

“ဒါယကာ... ရှိပါသည်။ ဘုရားအားလည်းကောင်း၊ သံဃာအားလည်းကောင်း အလှူဒါနပေးလှူ၍ ထိုပြိတ္တာမအား ရည်မှန်းကာ အလှူဒါန၏အဖို့ဘာဂကို အမျှပေးဝေပုံ... ထိုပြိတ္တာမဒါနအဖို့ဘာဂကို သာဓုခေါ်နိုင်ပါက ထိုဘဝမှ လွတ်မြောက်၍ ချမ်းသာသူခရရှိခံစားနိုင်ပါသည်”

“အရှင်ဘုရားကိုလှူဒါန်း၍ အမျှပေးဝေသော် ရနိုင်ပါ၏လောဘုရား”

“ဒါယကာ... ရနိုင်ပါသည်”

ထိုအခါ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ခရီးသွားရဟန်းအား မွန်မြတ်သောနတ်ဆွမ်းအဖျော်တို့ကိုပေးလှူ၍ အလှူ၏အဖို့ဘာဂကို ပြိတ္တာမအား အမျှအတန်းပေးဝေလေသည်။

ထိုခဏ၌ပင် ပြိတ္တာမသည် သာဓုခေါ်နိုင်ပြီး ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကိုရသဖြင့် ပြည့်ဖြိုးလှပသောကိုယ်ခန္ဓာရှိလာသည်။ နတ်အစားအစာ နတ်သူဒွါတို့ကို အားရတင်းတိမ်စွာစားသောက်နိုင်ခွင့်ရသွားလေသည်။

တစ်ဖန် ရုက္ခစိုးနတ်မင်းက ဘုရားအားရည်စူးပြီး နတ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကိုလှူဒါန်းပြီး ပြိတ္တာမကိုအမျှပေးဝေရာ ပြိတ္တာမသည် သာဓုခေါ်နိုင်ပြီး ထိုခဏမှာပင် နတ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဝတ်ဆင်နိုင်ပြီး နတ်သမီးကဲ့သို့ တင့်တယ်လှပလေသည်။

ရဟန်းသည် ထိုရုက္ခစိုးနတ်၏တန်ခိုးဖြင့် ထိုနေ့၌ပင် သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ရောက်ရှိကာ ဗုဒ္ဓထံဝင်ပူးပြီး မိမိနှင့်ပါလာသောနတ်ပုဆိုးအစုံကို ဗုဒ္ဓအားလှူဒါန်းပြီး မိမိ၏ လမ်းခရီးအတွေ့အကြုံအကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားပြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ထိုရုက္ခစိုးနတ်နှင့်ပြိတ္တာမတို့အကြောင်းကို တရားနာပရိသတ်တို့အား ထပ်မံဟောပြောပြတော်မူရာ ပရိသတ်တို့မှာ ကြီးစွာသောသတိသံဝေဂရကြပြီးလျှင် အလှူဒါနတို့၌ တွန့်တိုခြင်းကင်းကြလေသည်။

ဤပြိတ္တာမဘဝကိုကြည့်ပါက သူတစ်ပါး၏အလှူကို ဝမ်းမြောက်သာဓုမခေါ်ဘဲ ဣဿမစ္ဆရိယဖြစ်မိ၍ ပြိတ္တာမဘဝ ဖြစ်ရပုံသည် သံဝေဂရဖွယ်ဖြစ်သလို ရဟန်းသံဃာတို့ထံ အကူအညီတောင်းပြီး အလှူဒါနပြုပေးပါက ထိုဆင်းရဲသော ပြိတ္တာမဘဝမှလွတ်ပြီး ချမ်းသာသောနတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရပုံ အကြောင်းစုံကို အသိ-သတိဖြင့် အတုယူဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ် ကျင့်ကြံဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

(မဟာပေတကာရပေတိဝတ္ထု)

(ဆ) ကုန်သည်ကို အကူအညီတောင်းခံရသော
သေရီဏီ ပြိတ္တာမ

ကုရတိုင်း၊ ဟတ္ထိနိမြို့တွင် ဝါကျွတ်ကာလ ပဝါရဏာပွဲ
ပြုလုပ်ရန်အတွက် ထိုထိုမြို့ရွာတို့မှ သံဃာတော်များကြွလာ
သည်ရှိသော် ထိုမြို့သူ မြို့သားတို့သည် စုပေါင်း၍ အလှူဝတ်
တို့ကို စီရင်ကြလေသည်။ မြို့သူ မြို့သားများက သံဃိကဒါန
စီရင်သည်ကို မြို့သူမြို့သားအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များက သေရီဏီ
မည်သော ပြည့်တန်ဆာမကို အလှူ၌ပါဝင်ရန် ဖိတ်ကြားသလို
သာဓုအနုမောဒနာပြုရန်လည်း ဖိတ်ကြားကြသည်။

ထိုအခါ သေရီဏီပြည့်တန်ဆာမသည် ထိုသံဃိကဒါနကို
ဝန်တို့မူဖြစ်ကာ-

“ဒီဦးပြည်းကတုံးရဟန်းတို့အား ပေးကမ်းလှူဒါန်းသဖြင့်
အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း”

ဟု ဖိတ်ကြားသူများကို ပြောဆိုလွှတ်လိုက်သည်။ သူမ၏စကားကို
ကြားရသောအခါ ဖိတ်ကြားသူတို့မှာ များစွာတုန်လှုပ် အံ့ဩ
သွားကြသည်။

ထိုပြည့်တန်ဆာမသည် မကြာမီကွယ်လွန်သွားရာ ကုရ
တိုင်း၏အစွန်းကျသော မြို့နယ်တစ်ခု၏ကျုံးအပြင်၌ ပြိတ္တာမ
ဖြစ်၍နေလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဟတ္ထိနိမြို့၌နေထိုင်သော ကုန်သည်တစ်
ယောက်သည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ဖြင့် ထိုမြို့သို့ရောက်သွားပြီး
နံနက်စောစော ကျုံးအပြင်၌ လမ်းလျှောက်ထွက်လေသည်။

ပြိတ္တာမသည် ထိုကုန်သည်ကို ဟတ္ထိနိမြို့သားမှန်းသိ၍ အဝတ်မဆီး၊ အရိုးအရေမျှသာရှိသောကိုယ်ရှိလျက် အလွန်ပင် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအသွင်ဖြင့် ကုန်သည်ကို ကိုယ်ထင်ပြလေသည်။

“အဆင်းသဏ္ဌာန်မလှမပနှင့် ငါ၏ရှေ့တွင် ကိုယ်ထင်ပြ သူကား မည်သူနည်း”

“ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝက မကောင်းမှုပြုမိခဲ့၍ ယခု ပြိတ္တာမဖြစ်နေရသူ ဖြစ်ပါသည်”

ဟု ပြောဆိုကာ သူမ လူ့ဘဝကပြုခဲ့သော သံဃစာရေးတံကိုပုတ် ခတ်ပြောဆိုမိခဲ့သော အကုသိုလ်အပြစ်တို့ကို ပြောပြသည်။

တစ်ဖန် သူမဘဝခံစားနေရသော ဆင်းရဲဒုက္ခမျိုးစုံကို ပြောပြသည်။ သူမသည် သံဃဒါနအလှူကို ဝန်တိုမိခဲ့သော ကြောင့် ရေကိုတွေလျက် ရေကိုမသောက်ရ၊ အရိပ်ကိုတွေလျက် နေပူထဲနေရသည်။ အစားအစာဝလင်စွာမစားရ၊ အမြင်မှတ် နေရပါသည် ဟုပြောပြီး မိမိကိုကူညီနိုင်လျှင် ကူညီပေးပါ ဟု တောင်းပန်ပြောဆိုသည်။

ထိုအခါ ကုန်သည်က “ မိမိ မည်သို့ကူညီရမည်နည်း” ဟု မေးသောအခါ-

အရှင်ဟတ္ထိနိမြို့ရှိ မိခင်ကို ကျွန်မ ပြိတ္တာဘဝရောက်ပြီး ဆင်းရဲမျိုးစုံခံစားနေရပုံကိုပြောပြပေးပြီး ကျွန်မ လူ့ဘဝ၌ရှိနေစဉ် အိမ်၏အိပ်ရာကုတင်အောက်၌ ငွေလေးသိန်းမြှုပ်ထားပါသည်။ ထိုငွေကို သေကာနီး၌ မိခင်ကိုပြောပြမထားခဲ့ပါ။ ထိုငွေကို

ထုတ်ယူ၍ တစ်ဝက်ကိုစား၍ တစ်ဝက်ကို ကျွန်မအတွက် ကုသိုလ်ပြုပြီး အမျှအတန်းပေးဝေပါလို့ ကူညီပြောပေးပါ ” ဟု တောင်းပန်စကားပြောကြားသည်။

ကုန်သည်က ကောင်းပါပြီ ဟုဝန်ခံ၍ ထိုမြို့၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ များဆောင်ရွက်ပြီးစီးသောအခါ ဟတ္ထိနိမြို့သို့ပြန်၍ ထိုပြိတ္တာမ၏မိခင်ကို အကြောင်းစုံပြောပြလေသည်။

ထိုကုန်သည်၏ပြောစကားကိုကြားရသော သေရိဏီ၏ မိခင်သည် ဥစ္စာထုပ်ကိုတူးဖော်ယူ၍ သမီးဖြစ်သူ ပြိတ္တာမအား ရည်စူးကာ သံဃာတော်တို့အား အလှူပေး၍ အမျှအတမ်းပေး ဝေလေသည်။

ပြိတ္တာမသည် မိခင်ပေးလှူသော အလှူဒါနအဖို့ဘာဂကို အမျှရသဖြင့် ချမ်းသာသောနတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရလေသည်။ မိမိခံစားရသောနတ်စည်းစိမ်ကို မိခင်ထံသို့ ထင်ရှားစွာလာပြ၍ ကန်တော့လေသည်။

မိခင်က ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များအား လျှောက်ထားပြရာ ရဟန်းတော်များက တစ်ဖန် ဗုဒ္ဓကို လျှောက် ထားပြသည်။ ဗုဒ္ဓက တရားနာပရိသတ်တို့အား ထိုပြိတ္တာမ၏ အကြောင်းကို ဟောပြောပြတော်မူရာ ပရိသတ်တို့မှာ သတိ သံဝေဂရပြီး ဒါန၊ သီလအမှုတို့ကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြသဖြင့် အကျိုးများစွာရရှိခံစားကြရလေသည်။

(သေရိဏီပေတဝတ္ထု)

(၉) သမီး၏အကူအညီကို ရခဲ့သော ဥစ္စာစွဲပြီဏှာ

သာဝတ္ထိပြည်သား ကုန်သည်တစ်ဦးသည် မယားလည်း
သေ၊ ဥစ္စာလည်း ပျက်ပြုန်းကုန်ဆုံးသဖြင့် ဆင်းရဲရောက်သွား
သည်။ ထိုကုန်သည်၌ သမီးလေးတစ်ယောက်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ကုန်သည်သည် ထိုင်၍ စိတ်ပျက်အားငယ်နေရုံမျှဖြင့်
အကျိုးမပြီး၊ အချိန်ကုန်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခသာပို၍ကြီးလိမ့်မည်
တစ်စုံတစ်ခုသောအလုပ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်လုပ်ကိုင်မှ သင့်
မည်ဟု တွေးတောစဉ်းစားပြီး မိမိထဲတွင်ရှိသော အသပြာတစ်ရာ
နှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

ထို့နောက် ကုန်သည်သည် သမီးငယ်ကို မိတ်ဆွေအိမ်တွင်
ခေတ္တစောင့်ရှောက်ရန် အပ်နှံပြီးလျှင် အသပြာတစ်ရာဖိုးကုန်များ
ဝယ်ယူရင်းနှီးပြီး လှည်းကုန်သည်များနှင့်အတူ အရောင်းအဝယ်
ထွက်ခဲ့သည်။

မကြာမီ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်၍ အသပြာငါးရာ အမြတ်
အစွန်းရရှိပြီး လှည်းကုန်သည်များနှင့်အတူ သာဝတ္ထိပြည်သို့ပြန်
လာစဉ် လမ်းခရီးတွင် ဓားပြတိုက်ခံရသည်။ ကုန်သည် ဥစ္စာထုပ်ကို
တစ်နေရာတွင်ဝှက်ပြီး မိမိက တစ်နေရာတွင် သွားရောက်
ပုန်းအောင်းနေသည်။

ဓားပြတို့သည် ပြေးလွှားပုန်းအောင်းကြသောသူတို့ကို
လိုက်လံရှာဖွေ ဖမ်းဆီးကြကာ လုယက်သတ်ဖြတ်ကြရာ ကုန်သည်
သည်လည်း ဓားပြအဖမ်းခံရပြီး အသတ်ခံရလေသည်။

ကုန်သည်သည် သေကာနီးဝယ် ဥစ္စာနှင့်သမီးကိုစွဲလမ်းပြီး သေဆုံးခဲ့ရာ ထိုနေရာပင် ပြိတ္တာဖြစ်သွားလေသည်။

ခိုးသားဓားပြဘေးမှလွတ်သောသူတို့က သာဝတ္ထိသို့ပြန်ရောက်လာကြပြီး ထိုကိစ္စကို ကုန်သည်သမီးအားပြောပြကြသည်။ ကုန်သည် သမီးသည် ဖခင်သေဆုံးသဖြင့်လည်းကောင်း၊ နောင်ရေးအတွက် အားကိုးရာမဲ့သဖြင့်လည်းကောင်း သည်းစွာငိုကြွေးလေသည်။

ထိုအခါ အဘ၏အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော သူကြွယ်က ထိုသူငယ်မစိတ်သက်သာမှုရစေရန် တရားဓမ္မနှင့်ယှဉ်ကာ ဟောပြောနှစ်သိမ့်၍ မိမိကပင် စောင့်ရှောက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြီး သူကြွယ်ကပင် သူငယ်မကို ဆက်လက်စောင့်ရှောက်သည်။ သူငယ်မကလည်း သူကြွယ်ကို အဘရင်းကဲ့သို့သဘောထားကာ ရှိသေစွာ အမှုကြီးငယ်များကို ပြုစုလုပ်ကျွေးလေသည်။

ဘခင်သည် သမီးထံကိုယ်ထင်လာပြ၍ မိမိအတွက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုပေးရန် ပြောပြအကူအညီတောင်းသည်။ သမီးက ဘခင်သေ၍ (၇)ရက် မြောက်သောနေ့တွက် ယာဂုကို ကျီချက်၍ အရသာရှိသောသရက်သီးတို့ကိုယူဆောင်ကာ ဗုဒ္ဓထံသို့သွားရောက်ပြီး ဘခင်အတွက်ရည်စူးအလှူကို အလှူခံပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓက လက်ခံသောအခါ သူငယ်မသည် ဘုရားရှင်အား ယာဂုနှင့်သရက်သီးကိုလှူဒါန်းပြီး ဘခင်အားကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို အမျှရစေရန်ကူညီပေးရန် လျှောက်ထားသည်။

ဗုဒ္ဓက သင်အလိုရှိတိုင်းပြည့်စေဟု မိန့်ကြားပြီး ဆွမ်း
အနုမောဒနာပြုကာ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကိုအမျှပေးဝေစေသည်။

သူငယ်မ၏ဘခင်သည် ရည်ညွှန်းအပ်သော အလှူ၏
အဖို့ဘာဂကိုရသဖြင့် သရက်ဥယျာဉ်ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင်၊ ရေကန်
အပါအဝင် နတ်စည်းစိမ်အဖြာဖြာတို့ကို ရရှိသုံးဆောင်ခံစားရ
လေသည်။

အချိန်ကြာသော် လှည်းကုန်သည်များသည် ထိုခရီး
လမ်းဖြင့် ကုန်ရောင်းသွားကြပြန်ရာ ထိုနေရာသည် ရှေးကနေခဲ့ဖူး
သောအရပ်ဖြစ်၍ တစ်ညတာတည်းခိုးနားကြပြန်သည်။

ထိုကုန်သည်တို့ကိုမြင်၍ နတ်သည် ဗိမာန်အဆောင်
အယောင်နှင့်တကွ ကုန်သည်တို့အား ကိုယ်ထင်ပြုလေသည်။
ကုန်သည်တို့သည် ထိုဗိမာန်ရှင်နတ်ကို မြင်၍ အံ့ဩငေးမော
စိတ်ဖြင့်ကြည့်ကြသည်။ ကုန်သည်ခေါင်းဆောင်က မည်သူနည်း
ဟု မေးသောအခါ နတ်သားက တစ်ချိန်က သင်တို့၏အပေါင်း
အဖော်ကုန်သည်ဖြစ်ပါသည်။ ဓားပြတိုက်၍ အသတ်ခံရပုံနှင့်
သမီး၏ဗုဒ္ဓထံပြုပေးသော ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို အမျှရသဖြင့်
ဤနတ်စည်းစိမ်နှင့်ဘုံဗိမာန်ရပုံအကြောင်းစုံကို ပြောပြသည်။

ထို့နောက် ဘုံဗိမာန်နတ်သည် ကုန်သည်တို့ကိုခေါ်ယူ၍
မိမိ လူ့ဘဝကမြှုပ်နှံခဲ့သောဥစ္စာထုပ်ကိုဖော်ထုတ်၍ ယူရန် လမ်း
ညွှန်ပြီး သမီးကိုပေးပေရန်နှင့် သမီးကိုတစ်ဝက်ကိုစား၊ တစ်ဝက်
ကို လူ့ဘဝကတင်ခဲ့သောကြွေးမြီတို့ကို ပေးဆပ်ရန် သမီးကို
ပြောပြပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။

ကုန်သည်တို့သည် နတ်သားမှာသည့်အတိုင်း ဥစ္စာထုပ်
ကိုယူပြီးလျှင် ကုန်အရောင်းအဝယ် ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ကြပြီး
သာဝတ္ထိပြည်သို့ တစ်ဖန်ပြန်ရောက်သောအခါ နတ်မှာကြားသမျှ
သမီးအား ပြောပြပြီး ဥစ္စာထုပ်ကို ပေးအပ်ကြလေသည်။

သမီးသည် ဘခင်နတ်မှာသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီး
ဘခင်အား အမျှထပ်မံပေးဝေသည်။

သူကြွယ်သည် မကြာခင် သူငယ်မကို မိမိသားဖြင့် လက်
ထပ်ပေးခဲ့ရာ သားငယ်တစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဗုဒ္ဓသည် ထိုမိန်းမ၏ဉာဏ်ရင့်ကျက်ခြင်းကို
သိရှိတော်မူ၍ ထိုမိန်းမထံသို့ကြွကာ ကိုယ်ရောင်ကိုပျံ့နှံ့စေပြီး-

“ကာမဂုဏ်တရားတို့ဟူသည် အစဉ်စွဲမက်မပစ်ရန်အောင်
နှစ်သက်တွယ်တာ သာယာဖွယ်အသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊
လူအပေါင်းတို့ကို သွေးဆောင်ဖြားယောင်းနေသည်၊ ထိုကာမ
ဂုဏ်တို့သည် လူမှိုက်တို့အား အမြဲနှိပ်စက်လွှမ်းမိုးနေတတ်သည်”
ဟု တရားဟောတော်မူရာ ဗုဒ္ဓ၏ဂါထာတော်အဆုံးဝယ် ထိုမိန်းမ
သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသည်။

(ဈ) မိခင်ထံ လာရောက်အကူအညီတောင်းခံသော
သား ပြိတ္တာ၊ မြေး ပြိတ္တာများ

ဖြူးမြို့နယ်၊ ကျောက်တိုင်ရွာ၊ မြေပိုင်ရှင်သား ကိုဖိုးညက်
သည် မသိန်းနု နှင့်အိမ်ထောင်ကျပြီး သားသမီး(၄)ယောက်
ထွန်းကားခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလတွင် အဖျားရောဂါ
ဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

သေကာနီးတွင် ကိုဖိုးညက်သည် မိန်းမနှင့်လူမမယ်
ကလေးတို့၏ သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုးကိုတွယ်တာပြီး သေဆုံးခဲ့
သဖြင့် ရွာအရှေ့ဘက် မိမိ၏မိခင်ပိုင် လယ်ထဲရှိညောင်ပင်၌
ပြိတ္တာဘဝရောက်သွားရသည်။

မိခင်ကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ထုံးစံအရ ရက်လည်ဆွမ်း
သွတ်သောအခါ ထိုကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို ကိုဖိုးညက်သည်
မရခဲ့၍ ပြိတ္တာဘဝက မကျွတ်မလွတ်ဖြစ်နေရသည်။

တစ်နေ့တွင် ကိုဖိုးညက်ဟစ်ဖြစ်လဲ ပြိတ္တာသည် မိမိ၏
မိခင်အိမ်တွင် ရောက်နေသော မိမိ၏သားကြီးနေမကောင်းဖြစ်
နေစဉ် ဝင်ရောက်ပူးကပ်ပြီး ငိုယိုကာ မိခင်ကိုအပြစ်လည်းတင်
သည်၊ အကူအညီလည်းတောင်းသည်။

“မိခင်ကြီးက မိမိ၏သားသမီးများကို မစောင့်ရှောက်၍
သားသမီးလေးတွေ ဒုက္ခရောက်နေရသည်၊ သိန်းနုလည်း အသုံး
မကျ၍ သားသမီးတွေကို မထိန်းသိမ်းနိုင်၍ ယခုလိုဖြစ်နေရ
ကြောင်း၊ ယခု သူနှင့်မြွေကိုက်၍သေဆုံးခဲ့သော သူတူမ မမြသင်
လည်း သူနှင့်အတူတူနေရကြောင်း မကြာခင်က သေဆုံးခဲ့သော

သူ၏သားငယ် မြသောင်းလည်း သူနှင့်အတူ စားရမဲ့သောက်ရမဲ့ ဘဝမှာရှိနေကြောင်း သူတို့ကို ကုသိုလ်ပြု အမျှပေးပေးပေးပါ။ အမေက ကျွန်တော့်သားကလေးများကို ကျောင်းပို့ပြီး ပညာသင် ပေးပါ ”

ဟု မျိုးစုံ ငိုယိုပြောပြကာ နောက်ဆုံးကုသိုလ်ပြုပေးရန် တောင်း ပန်သည်။ မိခင်ကြီးဒေါ်မှန်သည် သား၏ဝင်ရောက်ပူးကပ်ပြော ဆိုမှုကို အံ့အားလည်းသင့်၊ စိတ်မကောင်းလည်းဖြစ်မိကာ မျက် ရည်ကျရသည်။ စိတ်ဓာတ်ချောက်ချားပြီး စိတ်မမှန် တစ်မှန်ဖြစ် နေသော ချွေးမကို သူကစောင့်ရှောက်လိုသော်လည်း ချွေးမက စောင့်ရှောက်မခံသလို သားသမီးတွေကိုလည်းအရေးမစိုက်၊ ပစ် ထားသလိုဖြစ်နေ၍ မိမိက သားလတ်အိမ်နှင့် မိမိထံမျှဝေယူ ထိန်းသိမ်းကာ စောင့်ရှောက်ထားပုံကို သားအားပြောပြသည်။ ထို့နောက် သားနှင့်မြေးများအတွက် ကုသိုလ်ပြုအမျှပေးဝေမည် ဟု ဝန်ခံကတိပေးလိုက်ပြီး ရက်ချိန်းပါပေးလိုက်သည်။

ထိုသား ဝင်ပူးပြောပြီးနောက် မိခင်ကြီး ဒေါ်မှန်သည် သားလတ် ကိုဘိုးခေတ်၊ သားငယ် ကိုဘိုးသစ်တို့နှင့်တိုင်ပင်ကာ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းစီစဉ်ပြီး သားနှင့်မြေးများကိုဖိတ်ကြားကာ ကုသိုလ်ပြု အမျှပေးဝေလေသည်။

ထိုညတွင် သားသည် နတ်ဝတ်တန်ဆာများနှင့် မိခင် ကြီး ပေးလှူသော ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှရ၍ ချမ်းသာရာရပြီးဖြစ် ကြောင်း၊ တူမ မမြသင်နှင့်သားငယ် မောင်မြသောင်းတို့သည် လည်း ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂရ၍ လူ့ဘဝပြန်သွားကြပြီးဖြစ်ကြောင်း လာရောက်ပြောပြလေသည်။

ထိုအခါကျမှ မိခင်ကြီး ဒေါ်မှန်မှာ သားအတွက် ဝမ်း
 မြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာ ဝမ်းသာပီတိမျက်ရည်တသွင်သွင်ကျကာ
 မိမိ၏ ပြုပြုသမျှသောကုသိုလ်တို့ကိုဆင်ခြင်အောက်မေ့၍ သား
 ကိုထပ်မံအမျှပေးဝေပြန်သည်။ သား နတ်သားသည် ထိုကုသိုလ်
 အဖို့ဘာဂကိုလည်း သာဓုခေါ်ပြီး မိခင်ကိုကျေးဇူးတင်နှုတ်ဆက်
 စကားပြောပြီး ပြန်သွားလေသည်။

အခန်း(၄)

အနေတတ်၍ အသေမြတ်ကြစေ

မိမိကိုယ်ကို ပြင်ဆင်ထားတတ်ပါစေ

ယနေ့လောက လူသားများအတွက် ဇာတိ-ဖြစ်ခြင်း၊
မွေးဖွားခြင်းဆိုသော ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်လာပြီးနောက် လောက
အလယ်၌ နေခြင်း နှင့် သေခြင်းဆိုသော ကိစ္စနှစ်ရပ်ကို တွေ့ကြုံ
ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နေခြင်းသည် သေခြင်း၏ရှေ့၌ ကြိုဖြစ်ပြီး ကျေးဇူးပြုနေ
ပါသည်။ အဘိဓမ္မာပဌာန်းတရားတော်အရ ပြောရလျှင်တော့
ပုရေဇာတပစ္စည်း ကျေးဇူးပြုနေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

နေခြင်းသည် အကြောင်းတရားဖြစ်ပြီး သေခြင်းသည်
အကျိုးတရား ဖြစ်လာပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဘဝ ကာလတစ်လျှောက် လုံး၌ နေခြင်းသည် မည်သို့သောနေခြင်းပင်ဖြစ်ပါစေ၊ သေခြင်း မှာ အဆုံးသတ်ကြရပါမည်။

ဗုဒ္ဓက လူတိုင်းအတွက် သေခြင်းတရားသည် အရေးကြီးသော အရာမဟုတ် ဟူ၍ မိန့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိဘဝနှင့် နောက်ဘဝ၏ကြားကာလ၌ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော အဖြစ် အပျက်တစ်မျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

သေခြင်းဟူသည် သတ္တဝါတိုင်း၏နောက်ဆုံးအချိန်၌ တွေ့ဆုံကြရမည်ဖြစ်သော သဘောတရားဖြစ်သလို မွေးဖွားခြင်း ဖြင့် ဘဝကိုလက်ကိုင်ရရှိထားသူတိုင်း သေခြင်းအဆုံးသတ်ရမှာ ဓမ္မတာ ဖြစ်ပါသည်။

သေခြင်းတရားသည်-

- သက်တမ်းကုန်သဖြင့်လည်း ရောက်လာပါမည်
- ကံကုန်၍လည်း ရောက်လာပါမည်
- အသက်၊ ကံ၊ နှစ်ပါးစုံကုန်၍လည်း ရောက်လာပါမည်
- အခါမဟုတ် တစ်စုံတစ်ခုသော ဆေးရောဂါဖြင့်လည်း လည်းကောင်း၊ လက်နက်တစ်ခုခုအားဖြင့်လည်းကောင်း အန္တရာယ်တစ်ခုခုဘေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကံ၊ သက်တမ်းမကုန် သေးဘဲ ပြုန်းစားကြီးသေဘေးရောက်ရောက်လာတတ်ပါသည်။ ယင်းကို အကာလမရဏ-အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲသေရခြင်းဟု ခေါ်ကြပါသည်။ မည်သည့်နည်းဖြင့် သေခြင်းတရားရောက်လာ သည်ဖြစ်စေ၊ သေခြင်းသည် သေခြင်းသာဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ

တိုင်း နောက်ဆုံးရင်ဆိုင်တွေ့ကြရမည့်သဘာဝတရားစစ် တရား မှန် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

အချို့က သေလျှင် ဒုက္ခအေးသည်ဟု ဆိုကြလေ့ရှိကြ ပါသည်။ ဤစကားအရဆိုက မည်သူမဆို အသက်ရှင်နေလိုကြ မည်မဟုတ်၊ အားလုံးသေချင်ကြမည်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်အား ဖြင့် သေဆုံးခြင်းသည် မည်သည့်ဆင်းရဲဒုက္ခကိုမှ အဆုံးသတ် မပေးနိုင်ကြောင်းကို မသိ၍ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ပြောဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်တကယ်မှာမူ သေခြင်းသဘောတရား၊ သေခြင်း ၏အဓိပ္ပာယ်၊ သေခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာမှန် သမျှကို ဗုဒ္ဓနှင့်အရိယာသူတော်စင်တို့မှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ နားလည်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မထင်ပါ။

ဗုဒ္ဓက သေခြင်းသည်အဆန်းမဟုတ်၊ မရေမတွက်နိုင် သော ဘဝများစွာတွင် လူတိုင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတိုင်း မရေမတွက် နိုင်အောင်ပင် သေခဲ့ကြရပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူတစ်ယောက် အဖို့ သေခြင်းဟူသည် စစ်စစ်အရေးကြီးသောအရာမဟုတ် ဟူ၍ ဗုဒ္ဓက ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓက လူတိုင်းအသက်ရှင်သမျှ ဘဝတာတစ်ခု၌ အပြစ် ကင်းစွာနေတတ်ဖို့သာလျှင် အရေးကြီးကြောင်း ဟောကြားခဲ့ပါ သည်။

လူတစ်ယောက်အသက်ရှင်နေခြင်းမှာ-

“အာယု၊ ဥသ္မာ စ ဝိညာဏံ”

အာယု - ဇီဝိတိန္ဒြေသည်လည်းကောင်း

ဥသ္မာစ - ကမ္မဇတေဇောသည်လည်းကောင်း

ဝိညာဏံ- အကျိုးဝိပါက် ဝိညာဏ်သည်လည်းကောင်း

ဤ(၃)ချက် ချိန်ကိုက်မှု မှန်ကန်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။
တစ်နည်းဆိုရလျှင် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးသည် စည်းချက်ညီနေခြင်းပင်
ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုခု အခြေအနေပျက်လျှင် သေသည် ဟု
ကောက်ချက်ချရပါသည်။

ဗုဒ္ဓမိန့်ကြားသည့်အတိုင်း သေခြင်းသည် အရေးမကြီး
စေကာမူ လူတိုင်း၊ သတ္တဝါတိုင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် သေရ
မည်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကြောက်နေကြသူများချည်း ဖြစ်ကြ
ပါသည်။

ဗုဒ္ဓက သေရမည်ကို မကြောက်ရွံ့ပါနှင့် ဟု ဟောခဲ့ခြင်း
သည်-

-စင်စစ် ကြောက်ရွံ့ခြင်းအရင်းခံ၍ မည်သည့်ပြဿနာ
ကိုမျှ မဖြေရှင်းပါနှင့်။

-ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင့် မည်သည့်အခက်အခဲကိုမျှ
မကျော်လွှားနိုင်။

-သေခြင်းကို ရဲဝံ့စွာရင်ဆိုင်ပါ။

-နေခြင်းကို အပြစ်ကင်းစွာနေပါ ဟု ဟောလိုခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

-အနေကောင်းလျှင် အသေကောင်းပါမည်

-အနေမှန်လျှင် အသေမှန်ပါမည်

-အနေမြတ်လျှင် အသေမြတ်ပါမည်

ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝကိုရလာသောသူတိုင်းသည် အနေမကောင်းလျှင် အသေမကောင်းနိုင်၊ အနေဆိုးနေသရွေ့ အသေဆိုးနှင့် ဘဝနိဂုံးချုပ်ကြမည်ကို သေချာစွာမှတ်သားသင့်ပါသည်။

မည်သည့်အရာမဆို ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ အသက်ရှင်နေရသူထက် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ သေမင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပြီး သေသွားသူက ပို၍ အဖိုးတန်လှပါသည်။

သီလမရှိဘဲ အသက်ရှင်နေသူထက် သီလရှိသူ၏တစ်ရက်မျှ အသက်ရှင်ခြင်းက ပို၍တန်ဖိုးကြီးလှ မြတ်လှပါသည်။

လုံ့လမရှိဘဲ အသက်တစ်ရာနေရသူထက် လုံ့လရှိပြီး တစ်ရက်နေရသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းက ပို၍တန်ဖိုးကြီးလှပါသည်။

ပညာမဲ့စွာဖြင့် အသက်ရှင်နေရသူလူမိုက်ထက် အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာရှိပြီး တစ်ရက်မျှ အသက်ရှင်ရခြင်းသည်က ပို၍မြတ် တန်ဖိုးကြီးလှပါသည်။

ဟူ၍ ဗုဒ္ဓက ဓမ္မပဒ စသောတရားတော်အသီးသီး၌ အခါအားလျော်စွာ လမ်းညွှန်ဟောကြားဆုံးမထားခဲ့ပါသည်။

သို့အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် လူဖြစ်လာရသော (ဝါ) ရခဲလှစွာသော လူ့ဘဝ လူ့သမိုင်းတွင် သေခြင်းသဘာဝတရားကို လည်စင်းခံရသူမဖြစ်ပါစေနှင့်။

-သေရသူအချင်းချင်း ပြောစမှတ်ဖြစ်ရလောက်အောင် မသေပါစေနှင့်

-ပို၍လှပစွာ နောက်သေရမည့်သူများ စိတ်မချမ်းမသာအောင် မလုပ်ပါနှင့်

-သူတို့အတွက် ကိုယ်သည် စံပြဖြစ်အောင် ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာနှင့်ပြည့်စုံဖြစ်အောင် ဤအလုပ်များမှာ မနွဲ့ပါ
နှင့်၊ မပျင်းပါနှင့်၊ အားမလျော့ပါနှင့် အမြဲသတိရှိပြီး
သေခြင်းကို ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်နိုင်ကြောင်း စွမ်းရည်ကို
ပြသပေးသွားပါ

-ရဲရင့်သော သေခြင်းဖြင့်သမိုင်းတွင်ပါစေ၊ ကြောက်၍
သေခြင်းဖြင့် သမိုင်းမစွန်းစေသင့်ပါ

-ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်သေပါ၊ လှလှပပသေပါ၊ သပ်သပ်ရပ်
ရပ် သေပါ၊ တန်ဖိုးရှိစွာ သေပါ

အပြစ်ကင်းစွာနေထိုင်ခြင်းကို သဘောပေါက်ပါလျက်
သေရမည်ကို ကြောက်နေသေးသည်ဟု ဆိုလျှင် ထိုသူသည်
ဗုဒ္ဓ၏စကား၊ ဗုဒ္ဓ၏တရားကိုနားမလည်သေးသောသူဟူ၍ ဆိုရ
ပါမည်။

နေခြင်းနှင့်သေခြင်းတို့၏ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှု
သဘောတရားအရ အမှန်စင်စစ် သေရမှာကိုကြောက်နေခြင်း
သည် မိမိ၏အနေမကောင်းခြင်းကို ဖော်ညွှန်းနေခြင်းပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

ဗုဒ္ဓက အနေကောင်းခြင်းဖြစ်ဖို့အတွက် လူမှန်သမျှ
မသေခင်ကာလ၌-

-တွယ်တာမှုအားလုံးကိုရပ်

-သံယောဇဉ်အားလုံးကိုဖြတ်

-အကုသိုလ်အားလုံးကိုသတ်

ဟူ၍ ဆင်ခြင်ကြရန် မိန့်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤလုပ်ဆောင်ဖွယ်ရာများသည် အသက်ရှင်စဉ်ကာလ အတွင်းမှာသာ (ဝါ) ကျန်းမာရေးကောင်းသောအချိန်ကာလအတွင်းမှာသာ ပြုလုပ်နိုင်ကြပါသည်။ မကျန်းမာသောအခါသေကာ နီးကာလအချိန်ရောက်မှ သတိသံဝေဂ နောင်တရပြီး ထလုပ်၍ မဖြစ်တော့ပါ။

-သင်က ကံထူးသူလား-ကံဆိုးသူလား

-ကံထူးသူများ လူ့ဘဝရစဉ် တရားအားထုတ်ခွင့်ရကြသည်

-ကံဆိုးသူများ တရားနှင့်လွဲကြသည်

-ကံအလွန်ဆိုးသူများ တရားကိုရှောင်ကြသည်

သင်လူပြည်မှ ထွက်ခွာဖို့ အချိန်နီးလာပြီ၊ တရားမမေ့ပါနှင့်၊ သင့်ဘဝ လက်ကျန်အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုပါ။ သေခဲ့လျှင် အားလုံးထားခဲ့ရမှာ။

ဟူသော ဆုံးမချက်ကို အစဉ်နှလုံးသွင်းပါ။

ထို့ကြောင့် လူသားတိုင်းသည် အကောင်းဆုံးသောနေထိုင်ခြင်းဖြစ်ရန် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ဖြင့် ကြိုးစားနေကြခြင်းသည် အဆုံးစွန်သောသေခြင်းကိုရင်ဆိုင်ရန် အကောင်းဆုံး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အသိပေးတင်ပြအပ်ပေသည်။

မိမိစိတ်ကို မိမိ သိပါစေ

ယနေ့ခေတ်တွင် လူအများသည် ရုပ်ခန္ဓာလှပချောမွေ့အောင် အမျိုးမျိုးပြင်ဆင်နေကြသည်။ ရုပ်ချောလှပအောင် ပြင်

ဆင်သောအရာဝတ္ထုများကလည်း မျိုးစုံလှသည့်အလျောက် ရုပ် ခန္ဓာလှပမှုကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နေကြပါ သည်။

စိတ်ကိုမူကား လူအများမမြင်နိုင်သောကြောင့် ပြင်ဆင် သူနည်းပါးလှပါသည်။

လောကသဘာဝအမှန်အားဖြင့် ရုပ်ချောဖို့ထက် စိတ် ချောဖို့၊ စိတ်လှဖို့က အလွန်အရေးကြီးလှပါသည်။ ရုပ်ခန္ဓာသည် သေပြီးနောက် နောက်ဘဝသို့ဆက်၍ မသွားနိုင်၊ မဆက်နိုင်တော့ ပါ။ စိတ်သတ္တိကား နိဗ္ဗာန်မရောက်မချင်း ဘဝအဆက်ဆက်သတ္တိ တွေပါသွားတတ်သောကြောင့် ရုပ်ကောင်းဖို့ထက် စိတ်ကောင်း ဖို့က ပို၍ အရေးကြီးလှပါသည်။

ခရီးသွားသူနောက်သို့ အရိပ်သည် တကောက်ကောက် လိုက်ပါသကဲ့သို့ သတ္တဝါများအဖို့ မိမိတို့ပြုလုပ်အပ်သောကာယ ကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ အမှုများသည် မိမိ၏နောက်သို့ တစိုက် မတ်မတ်လိုက်ပါနေသည်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်က ဓမ္မပဒ၌ ဆင်းရဲပေးမည့် အကုသိုလ်ကံ လိုက်နေပါက ဆင်းရဲနေမည်၊ ချမ်းသာပေးမည့်ကုသိုလ်ကံ လိုက် နေပါက ချမ်းသာနေမည် ဟူ၍ ဟောတော်မူထားခဲ့ပါသည်။

ထို့တွင် ပြုလုပ်သောအလုပ်(ကမ္မ)ဟူသောကံတရား ဟူသည် ကုသိုလ်-အကုသိုလ်စိတ်၌ ယှဉ်လျက် ပါလာသော စေတနာစေတသိက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်က ခေါင်းဆောင်၍ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ပြုနေသော်လည်း တကယ် အလုပ်လုပ်နေ သောတရားသည် စေတနာစေတသိက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းမှု-မကောင်းမှုပြုရာ၌ စေတနာညံ့လျှင် ထိုပြုသောအမှုသည် သေးငယ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေပါသည်။ စေတနာထက်သန်လျှင် ထိုပြုလုပ်သောအမှုသည် ကြီးကျယ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေပါသည်။

စေတနာသည် မိမိတာဝန်ကိုလည်းထမ်းဆောင်၏။ အခြားတရားတို့ကိုလည်း ဆိုင်ရာတာဝန်ကိုဆောင်ရွက်စေရန် လှုံ့ဆော်တတ်ပါသည်။ တစ်ခုခုကိုလုပ်ရာ၌ စေတနာ၏သတ္တိအားကြီးရကား ထိုစေတနာကိုပင် ကံဟူ၍ အမှုသည်ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုကြပါသည်။

ကံဟုခေါ်သော စေတနာသည် အခြားနာမ်တရားတို့ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး ချုပ်သွားသည်မဟုတ်ပါလော့ ဟု မေးလိုက မေးနိုင်ပါသည်။ သဘာဝတရားအရ ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်သည်၊ ချုပ်သည် မှန်သော်လည်း ကံသတ္တိကား ကျန်ရစ်၍နေပါသည်။ ထိုကံသတ္တိကား အကျိုးပေးရန်အစွမ်းမကုန်သေးသမျှ အမြဲလိုက်ပါနေပါသည်။

ဥပမာ လူတစ်ယောက်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဝါးအစာတို့ကို လူကြီးများက ဂရုတစိုက်ကျွေးမွေးသည်။ ထိုဆေးဝါးနှင့်အစားအစာများသည် စားပြီး ရက်အနည်းငယ်ကြာလျှင် ဝမ်းထဲ၌ ကုန်သွားသော်လည်း ထိုဆေးအစာတို့၏ကျန်းမာစေနိုင်သောသတ္တိမှာ ထိုသူ၏သန္တန်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ထိုသူသည် နောက်တွင် ကျန်းမာသန်စွမ်းသူ ဖြစ်ရပါသည်။

ငယ်ရွယ်စဉ်က အလွန်ပင် အပျော်အပါးလိုက်စားသူ၊
သေရည်သေရက် အလွန်သောက်စားသူအား ပျော်ပါးသောက်
စားမှုတို့၏မကောင်းမှုသတ္တိသည် ကျန်ရစ်ခဲ့၍ နောင်အခါ
မကျန်းမမာဖြစ်ပြီး ရောဂါသည်ဘဝသို့ ရောက်ရတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ မိမိပြုအပ်သောကောင်းမှု-မကောင်းမှုသတ္တိတို့
သည် ကျန်ရစ်ခဲ့သောကြောင့် သတ္တိမကုန်သေးသမျှ ထိုသူအား
ကုသိုလ်ကံသည် ကောင်းကျိုးပေး၍ အကုသိုလ်ကံသည်
မကောင်းကျိုးပေးပါတော့သည်။

လောကတွင် လူတို့ပြောနေကြသော တစ်ဘဝဆိုသည်
မှာ ကံတစ်ခု၏သတ္တိကြောင့် ရရှိလာသောအစဉ်း ရုပ်နာမ်နှင့်
နောက်ဆုံးရုပ်နာမ်တို့၏အကြား၌ ရုပ်နာမ် အစဉ်အဆက်ဖြစ်
ပျက်နေသောအစဉ်ကို ခေါ်ဆိုပါသည်။

ဘဝ၏အစဉ်းဆုံး ရုပ်နာမ်မှစ၍ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်သည်
ဖြစ်ပျက်-ဖြစ်ပျက်နှင့်လာခဲ့ရာ ထိုဘဝကိုစီမံသောကံသတ္တိက
အစွမ်းကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားကံက နှောင့်ယှက်သော
ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နောက်ထပ် မစီမံနိုင်သောအခါ ထိုကံနှင့်ဆက်
သွယ်နေသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်သည် ရပ်တန့်သွားပါတော့
သည်။ ထိုသို့ရပ်တန့်သွားခြင်းကိုပင် တစ်ဘဝဆုံးသည်၊ အနိစ္စ
ရောက်သည်၊ ကွယ်လွန်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုသို့ကွယ်လွန်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း (နိဗ္ဗာန်မ
ရောက်သေးသမျှကာလပတ်လုံး) ကံ အသစ်တစ်ခုက ရုပ်နာမ်
အသစ်ကို အနည်းငယ်မျှ ကာလမခြားဘဲ ခန္ဓာအသစ်ကိုစီမံပါ
တော့သည်။

ယခုဘဝ၏နောက်ဆုံး သေသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေအသစ်သည် ဆက်လက်၍ တစ်ဆက်တည်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာပါတော့သည်။ ပဋိသန္ဓေဟူသောစကား သည် ဆက်စပ်ခြင်း(ဝါ)ရှေ့ဘဝအပြတ်ကို နောက်ဘဝမပြတ် အောင် ဆက်စပ်ပေးသောအရာဟု အနက်ထွက်ပါသည်။ ထိုရုပ် နာမ်ခန္ဓာအသစ်ကိုပင် ဘဝသစ်တစ်ခုစတင်ဖြစ်ခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ဟု လောကဝေါဟာရအရ ခေါ်ဆိုနေကြပါသည်။

ကံသတ္တိလိုက်ရာဝယ် နိဗ္ဗာန်ကို မရည်ရွယ်ဘဲ ဘဝအ ဆက်ဆက်ချမ်းသာဖို့ကိုသာ ရည်ရွယ်ပြုအပ်သောကံ၏ အစွမ်း သတ္တိသည် သူတို့အစွမ်းရှိသမျှ အကျိုးပေးပြီး ကံအရှိန်ဟုန်သတ္တိ ကန်ပါက နောက်ထပ်အကျိုးမပေးတော့ပါ။

ဘဝအဆက်ဆက်ခံစားရန်မရည်ရွယ်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို ဧကန်မျက်မှောက်ပြုလိုသောဆန္ဒဖြင့် ရအပ်သောကံတို့ကို ပါရမီ ကုသိုလ် ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မြင့်မားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ၏ကုသိုလ်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထိုပါရမီကုသိုလ်ဟူသည်ကား ရည် ရွယ်ချက်မပြည့်စုံသေးသမျှ အစဉ်လိုက်နေတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားလောင်းစသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ကံသတ္တိ များသည် အသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်းအသောင်းတိုင်အောင် ကံသတ္တိမပြတ်ဘဲ အစဉ်လိုက်ပါနေပါသည်။ ဘုရားရဟန္တာ စသည်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မှပင် ကံအဆက်သတ္တိများ ပြတ်ပါ တော့သည်။

ထိုသို့ဘဝအဆက်ဆက် ကံသတ္တိများလိုက်ပါတတ်သော ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှသည် စိတ်ထားကောင်းအောင် အထူး ပြုလုပ်ပြောဆိုကြံစည်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။

စိတ်ထားကောင်းမှု မကောင်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ကြည့်လျှင် လောက၌ မကောင်းသောမိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် မိမိကိုပျက်စီးအောင်၊ ဥစ္စာပစ္စည်းကုန်ခမ်းအောင်၊ ထောင်ကျခံရအောင်၊ အသတ်ခံရအောင်အထိသာ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ နောက်နောင်ဘဝ အပါယ်ကျအောင် ဘဝအဆက်ဆက်ဒုက္ခရောက်အောင် မပြုလုပ်နိုင်ပါချေ။

မိမိစိတ်ကိုကောင်းအောင်၊ ဖြူစင်အောင် မထားခြင်းကား ဤဘဝ၌လည်း ထောင်ကျအောင်၊ စီးပွားပျက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်၏။ နောက်ဘဝအဆက်ဆက်လည်း အပါယ်လေးပါး ကျရောက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိစိတ်ကို ကောင်းစွာမထားခြင်းသည် မိမိကိုနှိပ်စက်သော ဤဘဝရန်သူထက်ပင် ကြောက်စရာကောင်းလှသည် ဟု ဘုရားရှင်က ဓမ္မပဒ်ဝိတ္ထဝဂ်၌ ဟောကြားထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အလားတူပင် လောက၌ မိမိကိုချစ်လှပါသည်ဆိုသော မိဘဆွေမျိုးတို့သည် မိမိကိုချမ်းသာစေလိုက တစ်သက်တာချမ်းသာအောင် စီးပွားဥစ္စာကိုပေးနိုင်ကြပါသည်။ ဒို့သော် စကြာမင်းဖြစ်အောင်အထိကား မပေးနိုင်ပါ။

မိမိစိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်း၊ စိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ထားခြင်းသည်ကား သုစရိုက်တရား၊ ပုညကြိယာဝတ္ထုဆယ်ပါးဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများဖြစ်ကြသောကြောင့် ဤဘဝ၌လည်း ကိုယ်ချမ်းသာစိတ်ချမ်းသာကို ပေးနိုင်ပါသည်။ မဂ်ဖိုလ်ရအောင် ပါရမီဖြည့်လိုသောစိတ်ကောင်းထားခြင်းကား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ ကောင်းကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် စိတ်ကောင်းထားခြင်းသည် မိဘဆွေမျိုးတို့ ပေးနိုင်သောချမ်းသာထက် သာလွန်သောချမ်းသာကိုပေးနိုင်သည် ဟု ဘုရားရှင်က ဟောကြားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်-သရနီဝဂ်၌ ဘုရားရှင်က မဟာနန်မင်းကိုဟောကြားရာ၌ စိတ်ကိုသဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာတို့ဖြင့် ကြာမြင့်စွာထုံထားအပ်ပြီးသောသူ၏ ဤဘဝခန္ဓာကိုယ်သည်ကား ကျီး၊ လင်းတ၊ ခွေးတို့သာ စားရကြလိမ့်မည်၊ ထိုတရားတို့ဖြင့် ထုံထားသောစိတ်သည်ကား ကူးဆက်သောအားဖြင့် အထက်သို့တက်သွားပါလိမ့်မည်၊ လောကဥပမာအားဖြင့် ထောပတ်အိုးကို ရေနက်ထဲသို့နှစ်ပြီးခွဲလိုက်သောအခါ အိုးခြမ်းကွဲများသာ ရေအောက်သို့ကျသွားပါမည်၊ ထောပတ်ကား ရေအထက်သို့သာ တက်နေပါမည် ဟု ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

လောကရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၊ သတ္တဝါတိုင်းတို့သည် စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်များမွေးမြူကြရပါမည်၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့သွားသည်မှာလည်း ဤစိတ်၊ အပါပင်ရဲသွားသည်မှာလည်း ဤစိတ်ဖြစ်၍ ဤစိတ်သည် လူတစ်ယောက်၏ဘဝကိုတိုးတက်ခြင်း၊ မြင့်မြတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေသလို ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ ဤလောကသံသရာနှစ်ဖြာသောဘဝတို့၌ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ခံစား-စံစားလိုသူတိုင်းသည် မိမိစိတ်ကို ကောင်းစွာသိနိုင်ရန် ဦးစွာဘုရားရှင်ဟောကြားထားသော အဘိဓမ္မာသဘာဝတရားများလေ့လာပြီးလျှင် မိမိစိတ်ကို မိမိသိအောင်ပြုလုပ်၍ မိမိစိတ်ကိုစင်ကြယ်အောင် ဖြူစင်အောင် မွေးမြူကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

ကံက ပြုပြင်ဖန်ဆင်းထားသော

မိမိဘဝကို အသိ-သတိရှိပါ

၁။ ကမ္မုနာဝတ္တတေ လောကော၊ ကမ္မုနာဝတ္တတေ ပဇာ
ကမ္မနိဗန္ဓနာသတ္တာ၊ ရထဿာဏိဝ ယာယတော။

၂။ ကမ္မေန ကိတ္တိံ လဘတေ ပသံသံ၊ ကမ္မေန ဇာနိဉ္စ ဝဓဉ္စ
ဗန္ဓိ
တံကမ္မနာ နာကရဏံ ဝိဒိတွာ ကသ္မာဝဒေနတ္ထိကမ္မန္တိ
လောကေ

၃။ ဧဝံ မေတံ ယထာဘူတံ ကမ္မပဿန္တိ ပဏ္ဍိတာ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ကမ္မဝိပါက ကောဝိဒါ

(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဝါသေဋ္ဌသုတ်)

၁။ လောကသည် ကံကြောင့်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါအပေါင်းသည်
ကံကြောင့်ဖြစ်၏။

လှိုမ့်လည်၍ သွားသောလှည်းရထား၏ နားစောင့်မယ်န
နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံနှင့်စပ်၍
ဖြစ်ကုန်ကြ၏။

၂။ ကံကြောင့် မျက်ကွယ်အရပ် နှံ့စပ်ကျော်စောခြင်းကို
ရရာ၏။

ကံကြောင့် မျက်မှောက်ရှေ့တွင် ကြည်လင်နှုတ်ခွန်းချီ
မွမ်းပြောဆိုခြင်းကိုရ၏။ ကံကြောင့် ဆုံးပါးနစ်နာခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နှောင်

ဖွဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း ရရာ၏။ ထိုကံကြောင့် ထူးတွေ
ဆန်းကြယ်စွာဖြစ်ပုံကို သိ၍ လောက၌ ကံမရှိဟူ၍
အဘယ်ကြောင့်ဆိုနိုင်မည်နည်း။

၃။ ဤသို့ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သံသရာ
စက်လည်နည်း၌ ကံအကျိုးနှစ်ပါးကို တတ်သိနားလည်
တတ်သိ လိမ္မာခြင်းရှိကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ထိုကံကို
ဟုတ်တိုင်မှန်စွာ မြင်တော်မူကြလေကုန်၏။

ဤဟောကြားချက်များအရ လောကကိုလည်းကောင်း၊
သက်ရှိသက်မဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာကဖန်ဆင်းသည်၊ ထာဝရ
ဖန်ဆင်းသည်ဟူသော မိစ္ဆာအယူကိုသုတ်သင်ပြီး ပြုလုပ်ခဲ့ကြ
သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံကြောင့်သာ ထိုထိုဘဝကြီး ငယ်
အသွယ်သွယ်တို့၌ ဖြစ်ကြရသည်။ မိမိတို့၏ဘဝကို မိမိတို့ပြုလုပ်
သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံမှတစ်ပါး အခြားဖန်ဆင်းသူ
ပြုလုပ်သူ မရှိပါ။

မိမိတို့၏အတိတ်က ပြုခဲ့သောကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်
ကံကြောင့် ထိုထိုဘဝ-ဘဝထိုထို၌ဖြစ်ကြရသော်လည်း ယခု
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌မူ မိမိပြုလုပ်သောကံက မိမိကိုဆက်လက်အကျိုး
ပေးပါလိမ့်မည်၊ လယ်က လုပ်က လယ်သမားဖြစ်ပါမည်၊ ကုန်သည်
လုပ်က ကုန်သည်ဖြစ်ပါမည်၊ ရဟန်းပြုက ရဟန်းဖြစ်ပါမည်၊
ခိုးသူက သူခိုးဖြစ်ပါမည်၊ ဥပုသ်စောင့်က ဥပုသ်သည်ဖြစ်ပါမည်၊
သူတစ်ပါးပစ္စည်းလိမ်ညာယူက လူလိမ်ဖြစ်ပါမည်၊ ဤသို့ စသည်
ပြုလုပ်သူများသည် ပစ္စုပ္ပန်ကံ ဖြစ်ပါသည်။

လှည်းရထားသွားသည်ရှိသော် နားစောင့်မယ်နနှင့်စပ်၍
 ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပဋိသန္ဓေဘဝသစ်ကူးရာ၌ နားစောင့်မယ်န
 နှင့်မစပ်လျှင် လှည်းရထားဘီးကျွတ်၍လည်သကဲ့သို့ အတိတ်
 ပစ္စုပ္ပန်ကံများနှင့်မစပ်လျှင် သတ္တဝါတို့မဖြစ်နိုင်ပါ။ လယ်မလုပ်ဘဲ
 လယ်သမားမဖြစ်နိုင်၊ ကုန်မကူးဘဲ ကုန်သည်မဖြစ်နိုင်၊ ရဟန်း
 မခံဘဲ ရဟန်းမဖြစ်နိုင်၊ ပါရမီမဖြည့်ကျင့်ဘဲ နိဗ္ဗာန်မရနိုင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 မစီးဖြန်းဘဲ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် မရနိုင်ပါ။

သူတော်ကောင်းအလုပ်ကိုလုပ်လျှင် သူတော်ကောင်း
 ဖြစ်သည်၊ သူယုတ်မာအလုပ်ကိုလုပ်လျှင် သူယုတ်မာဖြစ်မည်၊
 သူတော်ကောင်းအလုပ်သည် ကောင်းသောကံ ဖြစ်သည်၊
 သူယုတ်မာအလုပ်သည် မကောင်းသောကံဖြစ်သည်၊ ကောင်း
 သောကံကြောင့် နတ်ပြည်၊ လူ့ပြည်သို့ ရောက်သည်၊ မကောင်း
 သောကံကြောင့် အပါယ်လေးပါးသို့ကျရောက်ကြရသည်။

ဘယ်သူမပြု မိမိမှု၊ ကိုယ်ပြုမှ ကိုယ်ရသည်၊ ကိုယ့်ဝန်
 ကိုယ်ထမ်း၍ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားသည် ဟူသော လူကြီးသူမတို့
 ၏ ဆုံးမစကားသည် တရားတော်နှင့်အလွန်ညီညွတ်သင့်လျော်
 လှပါသည်။

ဤလောက၌ ကောင်းမှုပြုသော သူတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ မကောင်းမှုပြုသောသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မည်သူ
 မဆို သေရမြဲဓမ္မဟာသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ကြပါ။ သေပြီး
 သည်နောက် နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်မချင်း လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်သို့
 ရောက်လေမည်လား၊ အပါယ်ကျမည်လား စဉ်းစားကြရပါမည်။

အတိတ်ကံကစီမံ၍ မိမိ ဤဘဝကို ရနေသည်ကို သတိ ပြုကြရပါမည်။ အတိတ်ဆိုတာကျန်ခဲ့ပါပြီ။ အတိတ်ဘဝထဲက မကောင်းသည်များကို ဆင်ခြင်ထုတ်ပယ်၍ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကောင်း သည်များကို ပြင်ဆင်လုပ်ကြရပါမည်။ မိမိဘဝ ရုပ်အဆင်းလှ- မလှ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပြည့်စုံ-မပြည့်စုံ၊ ရာထူးအာဏာရှိ-မရှိ စသည် တို့သည် အတိတ်ကပြုလုပ်ခဲ့သော ဒါန၊ သီလ ဟူသော ကမ္မပထ ကုသိုလ်အကျိုးနှင့် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဟူသော ဒုစရိုက် အကုသိုလ်အကျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို အလေးအနက်စဉ်းစားပြီး အနာဂတ် ဘဝကိုစီမံချက်ချ၍ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြရပါမည်။ သို့မှသာ မိမိတို့ဘဝ သံသရာအဆက်ဆက် ချမ်းမြေ့သာယာကြသလို နောက်ဆုံးချမ်းမြေ့ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ကြပါမည်။

မိမိတို့သည် အသိ-သတိဖြင့် မိမိရလာသော ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ဝယ် ပုညအစု ကောင်းမှုကုသိုလ်၏ပြည့်စုံခြင်းကို နည်းများမဆို ဆည်းပူးအားထုတ်ကြရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဘဝသံသရာ ကံ-ဉာဏ်ဖြင့် ဖြတ်ပါ

ဘုံဘဝ၌ တပ်မက်သူတို့သည် ကုသိုလ်ကံရှိန်ရှိသမျှ လူ နတ်ဗြဟ္မာအဖြစ် ကျင်လည်ပျော်ပါးနေကြရသည်။ ကံအရှိန်သေ သောအခါ အကုသိုလ်ကံစေပါးရာ အပါယ်လေးပါးသို့လား ရောက်ကြရပြန်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ခဲ့ သော ကံတရား၏စီမံမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ကံတရားတို့၏ အစွမ်းသတ္တိကို မဖြတ်တောက်နိုင်သမျှ သံသရာတစ်ခွင်၌ အထက် အောက် စုန်ဆန်မျောပါ၍ ကျင်လည်နေကြရပေသည်။ ကံတရား၏ပြုသမျှအတိုင်း ရကြရမည်ဖြစ်သည်။ ရောက်လေရာ ဘဝတွင် အဝိဇ္ဇာ (မသိမှု)စသော အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဘဝခန္ဓာပွားစီးကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကံ၊ ဆိုးကံတို့ကို ထပ်မံ ပြုလုပ်ကြရဦးမည်။

ဤသို့ဖြင့် ဝဋ်သုံးပါးမှာ အဆက်မပြတ်လည်ပတ်နေပါသည်။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံတရားတို့ကိုဖြတ်တောက်နိုင်မှသာ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းပြီး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရရှိခံစားနိုင်ပေသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

“ကံကိုဉာဏ်ကဖြတ်မှ နိဗ္ဗာန်ရမည်၊ ဉာဏ်မပါရင် ကံက ခြယ်လှယ်သွားလိမ့်မည်”

ဟု သြဝါဒစကား မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။

ထိုသြဝါဒမှာ သံသရာမှလွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိရန် ဉာဏ်မပါဘဲ ကံတရားတစ်ခုတည်းကိုသာ ကိုးစား နေသူများအတွက် သတိပြုရမည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကောင်းတာလုပ်လျှင် ကောင်းတာဖြစ်မည်ဟူသောခံယူချက်ဖြင့် ကုသိုလ်ကံတရားတို့ကို ဆည်းပူးအားထုတ်ကြသောသူတို့သည် အားထုတ်သည့်အတိုင်း ကောင်းသောဘုံဌာန၊ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတို့ကို အမှန်ပင် ရောက်ရှိကြရသည်။

ဤသို့ဖြင့် သတ္တဝါတို့အား ကံတရားက အလျော့အတင်း မာယာမျိုးစုံဖြင့် စိတ်ကြိုက်ခြယ်လှယ်နေကြပါသည်။ သံသရာ

တစ်ခွင်၌ခြယ်လှယ်နေသော ကံတရားတို့၏အစွမ်းသတ္တိကို ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် ဖြတ်မှသာလျှင် ပြတ်နိုင်ပါသည်။

မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ပြတ်အောင် မဖြတ်နိုင်သမျှကာလပတ်လုံး ဘဝခန္ဓာအဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ကံတရားကစီမံနေဦး မည်သာဖြစ်သည်။ မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတွင် သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်ဖြင့် ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံတရားတို့ကို ပယ်သတ်နိုင် သည်ရှိသော် ပထမအဆင့်အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရှိနေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကံ၏ခြယ်လှယ်မှုမှ လွတ်ကင်းသွားသည်သာ ဆိုနိုင်ပါသည်။

သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် သမ္မတ္တနိယတာဓမ္မ ဖြစ် သောကြောင့် ဘုံဘဝတို့၌ဖောက်ပြန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းမျိုး မရှိ တော့ပေ။ နောက်ဆုံး အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ဖြတ်လိုက်သော အခါ ကံတရားတို့သည် ရှေ့ဆက်မစွမ်းနိုင်တော့ဘဲ အပြီးအပိုင် ချုပ်ငြိမ်း၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အပြည့်အဝရရှိပါတော့သည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကံကို ဉာဏ်က ဖြတ်မှ နိဗ္ဗာန်ရမည်ဟု မှာကြားမိန့်မှာချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားပွဲတို့၌ ကြုံသလိုပင်ဟောဖော်ညွှန်ပြ လမ်းညွှန်ပြသွား သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

“ကံစီမံသလို မလုပ်ပါနဲ့၊ ဉာဏ်စီမံသလို လုပ်ပါ ”

“ဝိပဿနာဆိုတာ ဉာဏ်လမ်း၊ ဉာဏ်မှ ဖြစ်-ပျက်မြင် တာ၊ ကံစီမံသလို ခံရမှာဆိုတော့ ဒီအသုံးကိုမသုံးနဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ ဉာဏ်ပေးတာက ဉာဏ်စီမံရာသွားဖို့ပါ ”

“ကံစီမံတာက (၃၁)ဘုံ၊ ဉာဏ်စီမံတာက (၃၁)ဘုံ
အပြင်ဘက်(၃၁)ဘုံ အပြင်ထွက်မှ နိရောဓသစ္စာပဲ”

“ကံက ဉာဏ်စီမံသလိုသွားမယ်ဆိုတော့ ကမ္မဿကတ
ဉာဏ်တစ်မျိုး၊ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းကျိုးပေးတဲ့ဉာဏ်
လေးလောက်ကိုဘဲလိုက်နေကြတယ်။ သုဂတိကိုတော့ ပို့လိုက်
တာပဲ။ သို့သော်လည်း ဒိဋ္ဌိပါသွားတယ်။ ငါလုပ်လို့ငါရတယ်ဆိုတဲ့
ဒိဋ္ဌိမပါဘူးလား... ကောင်းတယ်... အကုန်မကောင်းဘူး၊
ငှက်မြီးကို အဆိပ်မြှားကြီးနှင့်ပစ်လိုက်တော့ ထိထိချင်းမကျဘူး၊
အဆိပ်ပြန်တော့ အောက်ကိုကျလာတယ်။ ကမ္မဿတဉာဏ်
ထဲက ဒိဋ္ဌိကလေး အဆိပ်မပြန် ခင်တက်တယ်။ အဆိပ်ပြန်ရင်
တော့ ထိုးကျတယ်။ ငါလှူရင် ငါရတာဘဲလို့ ကိုးစားမနေနဲ့”

“ဒါဖြင့် ကံကိုမလုပ်ရတော့ဘူးလား၊ ကံထိုက်လို့မရဘူး
ဆိုလို့ ကံကိုတော့ မပစ်လိုက်နဲ့အုံး၊ ဒါန၊ သီလ၊ သမထကံတွေ
မလုပ်မိရင် အပါယ်မှာမြှုပ်ရလိမ့်မယ်။ ဒီကံတွေကြောင့် ဉာဏ်
ရဖို့ ဒီလူ့ဘဝကို ရလာကြတာ၊ ကံလမ်းကနေပြီး ဉာဏ်လမ်းကို
ပို့ပေးနေတာပါ ”

“တဏှာကစီမံလိုက်တဲ့အတွက် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊
ဗြဟ္မာပြည် ရ၊ရာပါလို့၏ ဆိုတဲ့ တဏှာက စီမံလိုက်တော့ ကံက
နေပြီး အားထုတ်လိုက်တော့ တဏှာကလက်သည်ပါ။ ဥပါဒါန်က
ခုခိုင်းတာလုပ်ရတာပါ။ ကံကလည်း သိတဲ့အတိုင်း တဏှာခြယ်
လှယ်ရာလုပ်ရတဲ့အတွက် ခန္ဓာငါးပါးပေါ်မလားဘူးလား”

“ငရဲကို ကျ-သေ-ပြန်ဖြစ်-အကုသိုလ်မကုန်သရွေ့ ခြယ်
လှယ်မှုကို ခံနေရတာ”

“ဉာဏ်လက်ကိုင်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ ကံစီမံသလိုခံရရုံဘဲရှိတော့တယ်ဆိုတော့ သံသရာအပါယ်သွားကြောင့် ကံတွေက များများဖြစ်နေပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေမှာ သူစီမံရာလိုက်ရုံပဲ ”

“ကံစီမံရာကိုလက်မှသည် အားကိုးမှုအလွဲတစ်ခု၊ ကံစီမံရာကို မလိုက်နဲ့၊ ဉာဏ်စီမံရာကိုသာလိုက်စမ်းပါ။ ဉာဏ်စီမံရာလိုက်တော့ ဉာဏ်က ကံကိုဖြတ်ပစ်တယ်”

“ခင်ဗျားတို့က ကံပဲ၊ ကံပစ်ချသလိုခံရမှာပဲ၊ ကိုယ်က ကံကောင်းတာ လုပ်ထားလို့ရှိရင်လည်း နောက်အကောင်းမြင်ဖို့ပဲ၊ ကိုယ်က ကံအမဲ့လုပ်ထားလို့ရှိရင် ကံ၏နောက်မဲ့ဖို့ပဲ”

“ဘာကလေးလှူလှူ ဉာဏ်ဦးလှည့်ရမယ်၊ မလှူရဘူးလို့မဟောပါဘူး၊ သစ္စာသိတဲ့ ဉာဏ်ဦးလှည့်ရမယ်”

“ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်ပြီး မတွေ့ချင်လို့ သံသရာမလည်ချင်လို့ လှူကြ၊ တန်းကြ၊ ကမ်းကြတယ်လို့ဆိုရင်လက်ခံပါတယ်”

“အရွယ်ကလေးကောင်းတုန်း ဉာဏ်ကိုအသုံးချလိုက်လို့ ရှိရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်”

“ကံကတစ်ဆင့် ခန္ဓာဖြစ်ဖို့သာပို့တယ်၊ ခန္ဓာသိမ်းဖို့ မပို့နိုင်ဘူး”

ထို့ကြောင့် (၃၁)ဘုံသံသရာ၌ ကျင်လည်ရမည်ကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကြပြီး ချမ်းမြေ့ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့အတွက် သံသရာကျင်လည်ရာကံကို ဉာဏ်နှင့်ဖြတ်နိုင်ကြရန် ကြိုးစားကြစေလိုပါသည်။

ဗလဝ ဝိပဿနာရှိမှ ဤသံသရာမှ လွတ်ပါမည်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အန္တိမ အလိုရှိအပ်ဆုံးသည် ငြိမ်းအေးသော သံသရာခရီးကိုဆုံးစေသော နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေသော အနီးဆုံးတရားကား ဝိပဿနာ ဖြစ်ပါသည်။ ဝိပဿနာဆိုသည်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ကို စောင့်ကြည့်သော အလုပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပဿနာအားထုတ်မှု(ခန္ဓာကိုယ်ကိုစောင့်ကြည့်မှု) အလုပ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန်မုချအမြန်ရောက်စေတတ်ပါသည်။ ဝိပဿနာကို နေ့စဉ်အားထုတ်နေသူတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့ နေ့စဉ် မပြတ်သွားနေသူများ မည်ပါသည်။

သံယုတ်ပါဠိတော်၌ ဘုရားရှင်က-

“ရဟန်းတို့ . . . အသင်္ခတဓာတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော လမ်းခရီးဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ ကား၊ နာမ်ရုပ်၌ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟု ရှုကြည့်သောဝိပဿနာ အလုပ်အားထုတ်မှုတည်း။ ဤဝိပဿနာအားထုတ်မှုကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော လမ်းခရီးဟူ၍ ဆိုအပ်၏” ဟူ၍ ဟောကြားခဲ့ပါသည်။

တရားအားထုတ်ကြရာတွင် သမထနှင့်ဝိပဿနာကွဲပြား ကြရန်လိုပါသည်။ သမထလောကကို ဝိပဿနာထင်နေပါက သမထတွင် သောင်တင်နေပြီး သမထနှင့်သာ လမ်းဆုံးနေကြပေ လိမ့်မည်။

ဝိပဿနာကိုသာ အစစ်အမှန်အားကိုးသင့်ပါသည်။ အသေမဦးမီ ဉာဏ်ဦးဖို့အရေးကြီးပါသည်။ ဉာဏ်မဦးခင် အသေ ဦးပါက အို-နာ-သေစကားတွေ အပါယ်လားစေသော ကိလေ သာဗလပွနှင့်နေကြရသူတွေဖြစ်ကြသောကြောင့် သံသရာဝဲဂ ယက်ထဲ နစ်မွန်းနေကြရဦးမည်။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှပါ က အပါယ်လေးဘုံ၌နစ်မွန်းပြီး ဆင်းရဲရောက်ကြရဦးမည်။

မဂ်ဉာဏ်မဦးနိုင်သော်မှ ဝိပဿနာဉာဏ်ဦးနိုင်လျှင် တော်ပါသေးသည်။ ဘယ်ဉာဏ်မှမဦးဘဲ အသေဦးသွားလျှင် ဤ သာသနာတော်ကြီးနှင့်လွဲ၍ ဘဝအရှုံးကြီးရှုံးကြရတော့မည်။ အပါယ်လေးပါးနှင့်တကွ အရိုးတောင်လို ပုံအောင်သေကြရမည်။

ဘုရားတစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူအကြား ရောက်ရာဘဝအရိုး တွေကို စုပုံထားပါလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏အရိုးပုံကြီးသည် တစ် ယူဇနာ(၁၃)မိုင်ခန့်မြင့်မည်။ ဗုဒ္ဓက ဟောကြားထားပါသည်။ ကြောက်စရာကောင်းလှပါသည်။ နောက်ဘုရားလက်ထက်မှ ကျွတ်တမ်းဝင်မည် ဟု အာမခံချက်မရှိပါ။

ဗုဒ္ဓက-"အဇ္ဇေဝ-ယနေ့သော်လည်းကောင်း၊ သုဝေဝ- နက်ဖြန်သော်လည်းကောင်း၊ ပရသုဝေဝ-သန်ဘက်ခါသော် လည်းကောင်း၊ သေနိုင်သည်။ ကွေးသောလက်မဆန့်မီ၊ ဆန့် သောလက်မကွေးမီ မမျှော်လင့်ဘဲ ပြုန်းကန်သေနိုင်သည်။ သေ ချိန်နီးဝေး မသိနိုင်"

ဟူ၍ ဟောထားခဲ့၍ ဝိပဿနာအလုပ်ကို လက်မနှေးထိုက်သင့် ကြချေ။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တစ်ထိုင်တည်းတွင် သမထရော ဝိပဿနာပါ အားထုတ်စေပါသည်။ ထိုင်စ(၁၀)မိနစ်၊ (၁၅)မိနစ်ခန့် အာနာပါန(ထွက်လေသိ၊ ဝင်လေသိ) တစ်သိထည်း သိမှတ်နေစေသည်။

မိမိ၏စိတ် ငြိမ်သက်လာပြီဟု အကဲခတ်ရလာသော အခါ ထွက်လေသိ၊ ဝင်လေသိကိုဖြုတ်ပြီး နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပျက်မှုကို ကြည့်ရှုစေသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ပြောင်းလဲပွားများစေသည်။

(ထိုင်လျှင်ထိုင်ချင်း ဖြစ်ပျက်မြင်သူများအဖို့ ထွက်လေသိ၊ ဝင်လေသိက စ၍ လုပ်စရာမလိုပါ။ ဖြစ်ပျက်ကို တိုက်ရိုက် ရှုမှတ်နိုင်ပါသည်)

သမထကို စျာန်၊ အဘိညာဉ်ရအောင် အပ္ပနာသမာဓိတိုင်အောင် အလွန်အားထုတ်မနေဘဲ ဖြစ်ပျက်မြင်နိုင်ရုံ ခဏိက သမာဓိသာလိုပါသည်။

သမထယာနိကဝိပဿနာလမ်းနှင့် သုဒ္ဓယာမိကဝိပဿနာလမ်း ဟူ၍ ဝိပဿနာ(၂)လမ်းတွင် ဖြစ်ပျက်မြင်သူသာ သုဒ္ဓယာနိကဝိပဿနာလမ်းကို တိုက်ရိုက်လိုက်ပါနိုင်ပါသည်။ မမြင်သူအဖို့မှာမူ သမထမပယ်ရပါ။ သမထမှတစ်ဆင့် သမထယာနိကဝိပဿနာလမ်းဖြင့်သာ ဝိပဿနာကူးရပါမည်။ ဝိပဿနာဖြစ်ဖို့ သည် အဓိကဖြစ်ပါသည်။

ဝိပဿနာတွင် ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ(အားနည်းသောဝိပဿနာ)၊ ဗလဝိပဿနာ(အားကြီးသောဝိပဿနာ)(၂)မျိုးရှိပါသည်။

ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာသာဖြစ်နေပါက ကုသိုလ်သာရ၍ နိဗ္ဗာန် ကိုမမြင်နိုင်ပါ။ မရနိုင်ပါ။ ဘုရားနှင့်ဖွားဖက်တော်ရှင်ဆန္ဒသည် ဘုရားရှင်လက်ထက် နှစ်(၄၀)တရားအားထုတ်ခဲ့သော်လည်း မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်မရ ဖြစ်နေရသည်။ ဖြစ်ပျက်မြင်သော်လည်း ဒိဋ္ဌိမကွာဘဲအားထုတ်နေသော ဝိပဿနာဖြစ်နေသည့်အတွက် ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ရှင်အာနန္ဒာက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ဒိဋ္ဌိကွာ ဟောပြောတော့မှ ဗလဝိပဿနာဖြစ်၍ အားထုတ် သောအခါကျမှ မဂ်လေးတန်ရခဲ့ရပြီး ရဟန်းအဖြစ်ရခဲ့သည်။

ဗလဝိပဿနာဖြစ်ရန်အတွက် ဝိပဿနာအားမထုတ် မီ ဒိဋ္ဌိအသိကိုဖြုတ်ဖို့လိုပါသည်။ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်နည်း(၃)နည်း ရှိပါသည်။

- ၁။ ဉာတပရိညာဉ် - (အသိပြုတ်)
- ၂။ တိရဏပရိညာဉ် - (အပွားပြုတ်)
- ၃။ ပဟာနပရိညာဉ် - (အပယ်ဖြုတ်)

ဆရာတော်များက ဟောပြော၍ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်ဖတ်၍ ဖြစ်စေ၊ ဒိဋ္ဌိကိုသိပြီး ဖြုတ်ခြင်းသည် ဉာတပရိညာဉ်အသိပြုတ် ပါသည်။ ထိုသို့ အသိမဖြုတ်လျှင် ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာသာ ဖြစ်မည်။ ဒိဋ္ဌိကို ဉာတပရိညာဉ်ဖြင့် အသိနှင့်ဖြုတ်ပြီးမှ ဖြစ်ပျက်မြင်အောင် ရှုနိုင်လျှင် ဗလဝိပဿနာဖြစ်သောကြောင့် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ကျေးဇူးပြုနိုင်မည်။

ထို့ကြောင့် ဉာတပရိညာဉ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ပြီးမှ ဝိပဿနာ အားထုတ်ရမည်။ ဒိဋ္ဌိသည် မဂ်တာ၊ ဖိုလ်တားဖြစ်နေ၍ ဒိဋ္ဌိတန်း လန်းနှင့်အားထုတ်နေလျှင် ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာသာဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် “ဝိပဿနာကို နောက်ထား၊ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်မှုကို ရှေ့ထား” ဟု မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဟောပြောပြပါသည်။

ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ရန် ခန္ဓပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နားလည်ဖို့အရေးကြီးပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒိဋ္ဌိဖြုတ်နည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဟောပြောထားသည်ကို သိရှိမှတ်သားရန်လိုပါသည်။ ဤတရားကိုသိထားပါက ဗလဝိပဿနာဖြစ်ပါတော့မည်။

“သုညတတရားကိုနာရမှ သုညတနိဗ္ဗာန်ရောက်မည်၊ သုညတတရားကွယ်လျှင် သုညတနိဗ္ဗာန်ကွယ်မည်၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ ခန္ဓာငါးပါး ဘယ်ခန္ဓာပေါ်ပေါ် သုညတကိုမြင်တတ်ဖို့လိုသည်၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာဆိတ်သုဉ်း မှ သုညတဖြစ်မည်၊ သုညတတရားနာနိုင်ကြလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြမည်၊ ခန္ဓာ၊ အာယာတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့နှင့်စပ်သောတရားသည် သုညတတရားဖြစ်သည်၊ ယင်းတို့ကိုဟောလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဆိတ်သုဉ်းမည်။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်အနာဂတံသသုတ်မှာ တပည့်တွေအား သုညတတရားဟောပြီး သုညတနိဗ္ဗာန်ကို ပို့ရန် ကြပါ ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သုညတတရားကွယ်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကွယ်၍ အပါယ်လေးပါးနှင့်(၃၁)ဘုံကြီးမှာ အို၊ နာ၊ သေဘေးနှင့်နယ်လှည့်နေကြရုံဘဲ ရှိမည်။

နိဗ္ဗာန်မကူးဘူးကွယ်မည်၊ ၎င်းတရားမကွယ်အောင် ရှုနိုင်ကြလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြမည်။

မောဃရာဇရဟန်းမူတည်ပြီး ရှင်အာနန္ဒာက-

“သုညတဆိုတာ ဘယ်ဟာပါလဲဘုရား၊ သုညတ လောကဆိုတာ ဘယ်ဟာပါလဲ ဘုရား” ဟု မေးလျှောက်သည်။

မိမိသန္တန်မှာ ရုပ်ပေါ်လာလျှင် သုညတမှတ်ပါ၊ ရုပ်က ပေါ်လာတာပဲ ရုပ်ပျက်သွားတာပဲ၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ့-ငါ့ဥစ္စာ မရှိဘူးလို့ ဆိတ်သုဉ်းသွားတယ်၊ ထို့အတူ ဖဿပေါ်ပေါ်၊ ဝေဒနာပေါ်ပေါ်၊ သညာပေါ်ပေါ်၊ စိတ်ပေါ်ပေါ် သုညတချည်း ဟုမှတ်ပါ။

ငါ-နာတယ်ဆိုတော့ ဒိဋ္ဌိဖြစ်သွားပြီ၊ ငါ့အိမ်မှာ ငါမရှိ ခက်မယ်ဆိုတော့-

“ငါ”ဆိုတာကအတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိနောက်က ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌိ အုပ်ချုပ်တဲ့ကံတွေလာမယ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဆက်သွားပြီး အနာဂတ် အကြောင်း(၃)ခုလာလို့ အနာဂတ်အကျိုး ဒုက္ခသစ္စာရမည်။

ငါ မရှိလျှင် ငါ့ဥစ္စာတွေ ကစဉ်ကရဲဖြစ်တော့မည် ဆိုတော့သုညတကွယ်ပြီး “ငါ”ဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌိကြောင့်လည်း အပါယ် သွား၊ ငါ့ဥစ္စာ ဆိုတဲ့ဒိဋ္ဌိတဏှာကြောင့်လည်းအပါယ်သွား စသည် ဖြင့် ဒိဋ္ဌိပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ တဏှာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်တော့သည်၊ သုညတနားမလည်တာ အပြစ်မသေးလှဘူး၊ သုညတမဆိုက် လျှင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်(၃)မျိုးလာမည်၊ သမုဒယနှင့်ဒုက္ခချုပ်မည်၊ မဂ္ဂင်ပေါ်လို့ ချုပ်သည်။

အလုပ်ပြမည်၊ ဝေဒနာရှုလျှင် ဝေဒနာ(၃)မျိုး(ဝေဒနာ ငါးမျိုး၊ ပေါ်ရာရှု ယားတယ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာပေါ်တယ်)ဒုက္ခဝေဒနာ ဟု သိလိုက်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါပျောက်ပြီး “ငါ”ပျောက်ပြီး “ငါ” ဆိုတာဆိတ်သုဉ်းပြီး၊ ဒီဝေဒနာကို စောင့်ကြည့်လိုက်တော့ ဝေဒနာ၏ သက်တမ်းက(၁)နှင့်(၂)ပဲရှိသည်၊ (၁)မှာဖြစ်ပြီး (၂)မှာပျက် သည်၊ အပျက်မြင်တော့ “ငါ့ဥစ္စာမရှိတော့ပြီ” “ငါ”ပြုတ်ပြီ၊ အပျက်မြင် တော့ “ငါ့ဥစ္စာ”ပြုတ်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ပျက်မြင်ဖို့ အရေးကြီး သည်၊ (၃၁)ဘုံဖြစ်ပျက်ဘဲရှိသည်၊ “ငါ”က ဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ဥစ္စာ” က တဏှာ၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာ မဖြုတ်လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တန်းသည်၊ ဒီဓမ္မ အပေါ် သုညတမဖြစ်လို့ ငါ-ငါ့ဥစ္စာ မပြုတ်ဘူး။

စောင့်ကြည့် ဝိပဿနာဆိုတာ စောင့်ကြည့်ရတဲ့အလုပ် မျိုး၊ စောင့်ကြည့်တော့ ဝေဒနာကလေးလည်း ပျောက်ပျက်သွား သည်၊ “ငါ့ဥစ္စာ”မဟုတ်လို့ ပျောက်သည်၊ ငါ့ဥစ္စာ ဆိုတဲ့ တဏှာ ပျောက်သည်၊ ပေါ်လာတာသိလျှင် ငါပြုတ်သည်၊ ပျောက်ပျက် သွားသည်ဟုသိလျှင် တဏှာပြုတ်သည်၊ အပြစ်မြင်လျှင် ငါပြုတ် သည်၊ အပျက်မြင်လျှင် ငါ ပြုတ်သည်၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာပြုတ်တော့ သုညတဆိုက်ပြီး၊ သုညတဆိုက်တော့ ဒီတရားသုညတမဂ်ဖြစ် သွားပြီ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်(၃)မျိုးပြတ်သည်၊ ဒုက္ခသစ္စာမသိတဲ့ အဝိဇ္ဇာ ပြုတ်သည်၊ တဏှာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပြုတ်သည်၊ သစ္စာလေးပါး အနက် သမုဒယသစ္စာနှင့် ဒုက္ခသစ္စာချုပ်သည်၊ နိရောဓနှင့်မဂ္ဂ သစ္စာ(၂)ပါးသာကျန်တော့သည်၊ ထို့ကြောင့် သုညတဆိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သေမင်းမမြင်နိုင်ဘူး၊ သုညတနိဗ္ဗာန်ပေါ်ပြီ”

ဤသို့စသည်ဖြင့် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒိဋ္ဌိကို အသိဖြင့်ပြုတ်အောင် ထိမိစွာ ဟောကြားခဲ့ပါသည်။

ဒိဋ္ဌိကို အသိဖြင့်ပြုတ်ပြီးမှအားထုတ်လျှင် ဗလဝိပဿနာ ဖြစ်ပါမည်၊ ဗလဝိပဿနာဖြစ်လာသော် နိဗ္ဗာန်နှင့်နီးပါမည်။

ထို့ကြောင့် တရားစခန်းအသီးသီးသို့ တရားအားထုတ် ရန်ဝင်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိမိအိမ်တွင် အချိန်ရသရွေ့၊ တရား အားထုတ်လိုကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုညတသိပြီး ဗလဝိပဿနာဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြရန်လိုအပ်ပါသတည်း။

မဟာသဒ္ဓမ္မဧကတိကဓဇ
တက္ကသိုလ်ချုပ်သိဂီ (ဓမ္မာဓိပတိ ဘိ-အေ)

